

Bundel - Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van 7 juli 2022

Agenda bijlagen

- 1 AGENDA AB OZHZ 7 juli 2022 vs01.pdf
- 3 RK HW Aankondiging rekenkameronderzoek OZHZ.pdf
- 4 Conceptnotulen AB OZHZ 31 maart 2022 vs02.pdf
- 5a Belegnotitie jaarstukken 2021.pdf
- 5b Concept Accountantsverslag 2021 - GR OZHZ 08042022.pdf
- 5c OZHZ Jaarstukken 2021 vastgesteld DB 14 april 2022.pdf
- 5d Bestuursnotitie accountantsverslag 2021.pdf
- 6a Belegnotitie BURAP I 2022.pdf
- 6b BURAP I - 2022 AGE 9 juni 2022.pdf
- 6c Bestuursnotitie eerste begrotingswijziging 2022.pdf
- 7a Belegnotitie ontwerpbegroting 2023.pdf
- 7b Ontwerpbegroting 2023 versie DB 22 juni 2022.pdf
- 7c Bestuursnotitie zienswijzen begroting 2023 AGE 9 juni.pdf
- 8a Belegnotitie begrotingscyclus 2024 en verder.pdf
- 8b IN_2104202208680005_HD brief BZK april 2022.pdf
- 9a Belegnotitie aanbesteding accountant juni 2022.pdf
- 9b Aanbestedingsleidraad Accountantsdiensten GRS GDD OZHZ vs 15 juni.pdf
- 9c Bundel bijlagen aanbesteding accountant.pdf
- 10a Belegnotitie Sociaal Jaarverslag 2021.pdf
- 10b Sociaal jaarverslag 2021 BESLUIT.pdf
- 11 Belegnotitie leden DB en auditcommissie.pdf

Algemeen bestuur Omgevingsdienst ZHZ

AGENDA VERGADERING d.d. 7 juli 2022

9.30 tot 11.00 uur

(Stadskantoor Dordrecht, Spuiboulevard 300, Vergaderkamer 1)

	ONDERWERP	BIJLAGEN
1.	Opening door de voorzitter, de heer Meindert Stolk	
2.	Welkom aan de nieuwe leden van het AB <ul style="list-style-type: none"> - Introductie op de werkzaamheden van OZHZ aan de hand van een korte film van de directeuren van DGJ, VR en OZHZ - Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen rondom omgevingsdiensten in het algemeen en OZHZ in het bijzonder - Toelichting op de voorliggende agenda van het AB 	
3.	Mededelingen en ingekomen stukken <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek Rekenkamer Hoeksche Waard 	- Mailbericht d.d. 13 juni 2022 inzake Rekenkameronderzoek verbonden partijen gemeente Hoeksche Waard
4.	Notulen van de vergadering van 31 maart 2022 <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen van de notulen van 31 maart 2022 	- Concept-notulen van de vergadering van 31 maart 2022
5.	Jaarstukken 2021 <ul style="list-style-type: none"> - Kennisnemen van het accountantsverslag 2021 en de reactie daarop van OZHZ - Vaststellen van de jaarrekening 2021 - Instemmen met het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2021 (€ 267.000), waarbij € 47.000 wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen. - Besluiten over de bestemming van het resterende deel van het rekeningresultaat 2021 (€ 220.000), waarbij de directie in overweging geeft dit deel toe te voegen als extra buffer aan het weerstandsvermogen, gegeven de hoge inflatie en onzekerheden hieromtrent 	- Belegnotitie - Voorlopige jaarrekening 2021 - Accountantsverslag - Bestuursnotitie naar aanleiding van het accountantsrapport
6.	BURAP I en 1^e begrotingswijziging 2022 <ul style="list-style-type: none"> - Kennisnemen van BURAP I 2022 - Vaststellen van de eerste begrotingswijziging 2022 	- Belegnotitie - BURAP I 2022 - Bestuursnotitie inzake de eerste begrotingswijziging 2022
7.	Begroting 2023 <ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen van de begroting 2023 	- Belegnotitie - Ontwerpbegroting 2023 - Bestuursnotitie inzake de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2023 en de reacties op de bestemming van het rekeningresultaat 2021
8.	Begrotingscyclus 2024 en verder <ul style="list-style-type: none"> - Besluiten om de vaststelling van de definitieve begroting 2024 van OZHZ te agenderen in de vergadering van het AB in juli 2023 	- Belegnotitie - Brief van het Ministerie van BZK van 19 april 2022 inzake wijziging van de Wgr

	ONDERWERP	BIJLAGEN
9.	Aanbesteding accountant <ul style="list-style-type: none"> - Instemmen met het aansluiten bij het perceel Dordrecht en de GR Sociale dienst inzake de aanbesteding van de accountantscontrole vanaf 2023 - 2026 - Instemmen met de concept aanbestedingsstukken (aanbestedingsleidraad en bijlagen A tot en met G) 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie - Aanbestedingsleidraad - Bijlagen
10.	Sociaal jaarverslag 2021 <ul style="list-style-type: none"> - Kennisnemen van het sociaal jaarverslag 2021 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie - Sociaal jaarverslag 2021
11.	Aanwijzen leden van het DB en de auditcommissie <ul style="list-style-type: none"> - Aanwijzen van mevrouw T.F. de Jonge als lid van het dagelijks bestuur en plaatsvervangend voorzitter - Aanwijzen van de heer A.D. van der Wulp als lid van het dagelijks bestuur - Aanwijzen van een van de leden van het algemeen bestuur die namens de colleges van Gorinchem en Molenlanden is voorgedragen als lid van het dagelijks bestuur - Aanwijzen van een van de leden van het algemeen bestuur die namens de colleges van Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht is voorgedragen als lid van het dagelijks bestuur - Aanwijzen als leden van de auditcommissie: <ul style="list-style-type: none"> o Een van de leden van het AB die namens de colleges van Gorinchem en Molenlanden is voorgedragen, niet zijnde het lid van het DB o Twee van de leden van het AB die namens de colleges van Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht zijn voorgedragen, niet zijnde het lid van het DB - Indien een voordracht / de voordrachten als bedoeld bij het derde, vierde en vijfde gedachtestreepje niet beschikbaar is / zijn op 7 juli 2022 geschiedt de aanwijzing tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 29 september 2022 	<ul style="list-style-type: none"> - Belegnotitie
12.	Rondvraag en sluiting	

Aan: OZHZ, t.a.v. dhr. Visser
Per email verzonden naar: xxx@ozhz.nl
CC: Contactpersoon rekenkamer ambtelijke organisatie (xxx)

Betreft: Rekenkameronderzoek verbonden partijen gemeente Hoeksche Waard

Oud-Beijerland, 13 juni 2022

Geachte heer Visser,

De Rekenkamer Hoeksche Waard (RK HW) voert voor de gemeente Hoeksche Waard onderzoek uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde gemeentelijk beleid. De RK HW is net zoals iedere andere rekenkamer in Nederland onafhankelijk. De RK HW heeft op grond van de gemeentewet het recht om over alle informatie van de gemeente te beschikken en mensen te interviewen indien zij dit voor haar onderzoek noodzakelijk acht. De wetgever heeft de rekenkamer de bevoegdheid gegeven om ook de verbonden partijen van de gemeente te onderzoeken.

De RK HW heeft besloten om een onderzoek te starten naar de verbonden partijen in de gemeente Hoeksche Waard en in het bijzonder een casusonderzoek uit te voeren naar drie verbonden partijen. Uw organisatie is één van de drie verbonden partijen die in dit onderzoek zal worden betrokken. Wij vinden het zorgvuldig om u vooraf te informeren over het onderzoek en de strekking ervan. In de bijlage treft u de startnotitie van dit onderzoek aan, zoals dat recent naar de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie van de gemeente Hoeksche Waard is gezonden.

In dit onderzoek spreken de onderzoekers graag met u. Een afspraak zal worden gemaakt. Ter voorbereiding op het gesprek ontvangt u een concept-vragenlijst. Deze is niet limitatief, maar geeft een indruk van wat in het gesprek aan bod komt. Van het gesprek wordt een concept-verslag gemaakt dat aan u ter accordering wordt aangeboden. Het geaccordeerde verslag is voor de RK HW uitgangspunt voor het onderzoeksrapport, waarbij wij geen uitspraken zullen doen die herleidbaar zijn naar personen van de verbonden partij.

Wij hopen, in het belang van de gemeente Hoeksche Waard, op een constructieve en prettige samenwerking met u bij dit onderzoek. Mocht u vragen of opmerkingen hebben dan kunt u contact opnemen met drs. xxx, secretaris-onderzoeker Rekenkamer Hoeksche Waard (06-xxx of xxx@gemeentehw.nl).

We verwachten het onderzoek op te leveren in 2022. Uiteraard zenden we u een exemplaar van het rapport.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Voorzitter Rekenkamer Hoeksche Waard

Bijlage: Startnotitie casusonderzoek Rekenkamer Hoeksche Waard naar verbonden partijen

1. Aanleiding

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (artikel 1 BBV). Dit kunnen gemeenschappelijke regelingen zijn en ook privaatrechtelijke rechtsvormen zoals een BV. Grip houden op verbonden partijen is soms lastig voor raadsleden, omdat het een ‘bestuur op afstand’ is. Vaak zitten wethouders in het algemeen bestuur of dagelijks bestuur.

De gemeente Hoeksche Waard heeft verschillende verbonden partijen die taken uitvoeren namens de gemeente (zie bijlage). Er zijn diverse instrumenten waarmee de raad grip kan houden op deze verbonden partijen. Er zijn verschillende notities en verordeningen die de basis vormen voor het beleid voor verbonden partijen in Hoeksche Waard¹. Daarnaast is er op dit moment een wetswijziging gaande over de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) die de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden moet versterken, onder andere door een actieve informatieplicht vanuit het bestuur van de gemeenschappelijke regeling richting de raad. De nieuwe Wgr vergroot daarnaast de participatiemogelijkheden van burgers en belanghebbenden bij de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.

De RK HW wil met behulp van casusonderzoek een aantal verbonden partijen verder bekijken om de systematiek en uitwerking in de praktijk in kaart te brengen. Een van de casussen zal Bres Accommodaties BV zijn. De afgelopen jaren is Bres Accommodaties al meerdere keren naar voren gebracht door fracties als potentieel onderzoeksonderwerp. De RK HW heeft daarnaast gekozen voor de volgende verbonden partijen: *Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid* en *Stichting Inkoopbureau West-Brabant*. De RK HW heeft voor deze verbonden partijen gekozen in verband met de sturingsmogelijkheden voor de raad en een spreiding in typen verbonden partij.

De RK HW heeft onderzoeksbureau & Van de Laar de opdracht gegund vanwege de aanwezige expertise. & Van de Laar voert in opdracht van de RK HW het onderzoek uit. De RK HW blijft verantwoordelijk voor het onderzoek en de uiteindelijke rapportage. In deze startnotitie vindt u meer informatie over dit onderzoek.

2. Onderzoeksvraag en definities

De doelstelling van dit onderzoek is om de systematiek en dagelijkse praktijk van een aantal verbonden partijen van de gemeente Hoeksche Waard in kaart te brengen, om zo te kijken of de raad voldoende in staat wordt gesteld grip te houden op deze verbonden partijen. Dit onderzoek beoogt niet een representatief beeld te schetsen van verbonden partijen, maar een diepgaand inzicht te geven in een aantal verbonden partijen.

De onderzoeksvraag luidt:

“Hoe zijn sturing, controle en verantwoording ten aanzien van de verbonden partijen georganiseerd en wat is de uitwerking hiervan in de praktijk?”

¹ Zie “Programmabegroting Hoeksche Waard 2022-2025” blz. 80 en verder voor een overzicht.

Per casus kunnen hierbij volgende deelvragen worden gesteld:

1. Waarom is gekozen voor deze vorm van samenwerking en zijn de argumenten voor die keuze nog actueel?
2. Wat zijn de doelstellingen en kaders voor de verbonden partij?
3. Hoe zijn de doelstellingen en kaders vertaald naar afspraken en overeenkomsten met deze verbonden partij, bijvoorbeeld in de vorm van (dienstverlenings-)overeenkomsten?
4. Welke formele afspraken zijn er ten aanzien van het afleggen van verantwoording?
5. Ontvangt de raad volledige, tijdige en juiste informatie van het college en de verbonden partij?
6. Welke mogelijkheden heeft de raad om te sturen en te controleren en welke zijn de afgelopen 2 jaar gebruikt en op welke wijze? Is het effectief geweest?
7. Hoe ervaren raadsleden, collegeleden en ambtelijke contactpersonen de samenwerking? Wat zijn punten ter verbetering?
8. Wat zijn de resultaten tot nu toe?
9. Worden de doelen gerealiseerd, wat merken inwoners daarvan en wat zijn de maatschappelijke effecten (outcome)?

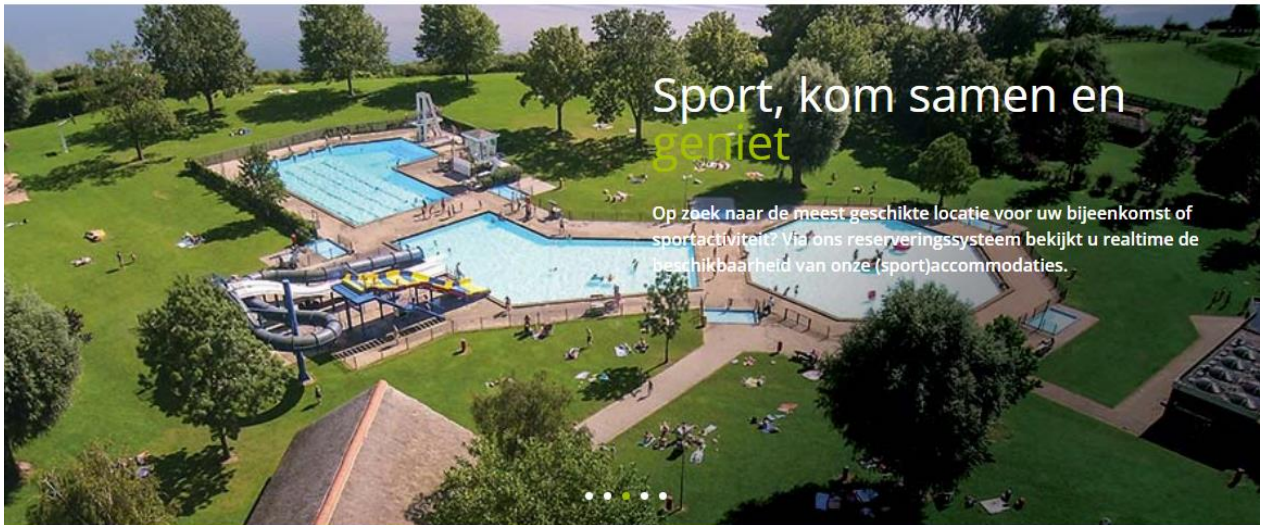
3. Geselecteerde casussen

Hieronder volgt achtergrondinformatie over de drie geselecteerde casussen.

Casus 1: Bres Accommodaties BV

Bres Accommodaties BV is in 2014 ontstaan door een verzelfstandiging van (sport)accommodaties en recreatieterrein in de toenmalige gemeente Binnenmaas. In de jaren daarna is nog meer maatschappelijk vastgoed uitbesteed aan Bres Accommodaties. Na de start van de gemeente Hoeksche Waard is een inventarisatie gemaakt van het maatschappelijk vastgoed met als doel te komen tot eenduidig vastgoedbeheer. Op 12 oktober 2021 is door de raad van Hoeksche Waard besloten het beheer en de exploitatie van al het gemeentelijk vastgoed per 1 januari 2022 aan Bres Accommodaties over te dragen. Hiermee wordt Bres Accommodaties een belangrijke verbonden partij.

Het is de ambitie van Bres Accommodaties om voor de gemeente Hoeksche Waard al het maatschappelijk vastgoed te exploiteren/ beheren/ onderhouden. De kernactiviteiten zijn beheer, recreatie, exploitatie en sport.



Homepage website Bres Accommodaties (<https://www.bresaccommodaties.nl/>, 31 maart 2022)

De gemeente Hoeksche Waard is 100% aandeelhouder van de BV. De BV heeft een Raad van Commissarissen die toezicht houdt op de organisatie. Onderstaand de financiële kengetallen van Bres Accommodaties BV zoals opgenomen in de programmabegroting 2022-2025 (blz. 95).

Financiële kengetallen*	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in gemeentebegroting 2022**	2.292
Begroot resultaat van de verbonden partij in 2022	0
Eigen vermogen per 1-1-2022	414
Eigen vermogen per 31-12-2022	414
Vreemd vermogen per 1-1-2022	4.044
Vreemd vermogen per 31-12-2022	4.044
Solvabiliteit per 1-1-2022 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9,28%
Solvabiliteit per 31-12-2022 (= eigen vermogen /totaal vermogen) ***	9,28%

*Het betreft de begrotingsbedragen 2021; begrotingsbedragen 2022 zijn nog niet beschikbaar.

**Het betreft hier de netto bijdrage na aftrek van de huurvergoeding die Bres voor het gebruik van de gebouwen aan de gemeente moet betalen.

*** Door de overeenkomst tussen Bres en de gemeente kan bij Bres nooit sprake zijn van een hoge solvabiliteit.

Casus 2: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is een gemeenschappelijke regeling. De OZHZ werkt voor de provincie Zuid-Holland en 10 gemeenten², waarvan de gemeente Hoeksche Waard er een is. Vanuit de gemeente Hoeksche Waard zit de wethouder verantwoordelijk voor milieubeheer in het algemeen bestuur van OZHZ.

De financiële kengetallen voor deze gemeenschappelijke regeling zijn als volgt (bron: Programmabegroting Hoeksche Waard 2022-2025):

² Alblasterdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in gemeentebegroting 2022	1.613
Begroot resultaat van de verbonden partij in 2022	0
Eigen vermogen per 1-1-2022	1.896
Eigen vermogen per 31-12-2022	1.896
Vreemd vermogen per 1-1-2022	7.690
Vreemd vermogen per 31-12-2022	7.690
Solvabiliteit per 1-1-2022 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	25%
Solvabiliteit per 31-12-2022 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	25%

Bij de OZHZ-casus is de RK HW met name geïnteresseerd in de sturingsmogelijkheden voor de raad, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin: Wat zijn de wettelijke taken die OZHZ uitvoert voor de gemeente Hoeksche Waard en welke taken heeft de gemeente Hoeksche Waard vrijwillig bij OZHZ neergelegd?

Casus 3: Stichting Inkoopbureau West-Brabant

Het inkoopbureau is in 2002 opgericht en is in de loop der jaren gegroeid, zowel qua deelnemers als qua diensten die worden aangeboden. Momenteel zijn er 22 deelnemers³. Het inkoopbureau biedt verschillende diensten op het gebied van inkoop en contractmanagement en is actief in Zeeland, West-Brabant, Midden-Brabant en Zuid-Holland Zuid.

De gemeente Hoeksche Waard heeft bij het toetreden tot de stichting een borgsom gestort. De jaarlijkse gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op het aantal af te nemen dagdelen van het inkoopbureau.

4. Onderzoeksaanpak

Voor het uitvoeren van dit onderzoek worden de volgende stappen genomen.

Stap 1: Introductiegesprek ambtelijk (gem. secr. / ambtenaren)

In het introductiegesprek licht een afvaardiging van de RK HW en het onderzoeksbureau het onderzoek toe en maakt afspraken over bijvoorbeeld hoe de communicatie plaatsvindt en vraagt de RK HW om suggesties voor te interviewen personen. Verder vindt overleg plaats over welke documenten relevant zijn voor dit onderzoek.

Stap 2: Documentstudie

Om inzicht te verkrijgen in de gemaakte afspraken en de dagelijkse gang van zaken bij de geselecteerde verbonden partijen zullen relevante documenten worden bestudeerd.

Stap 3: Interviews

Het onderzoeksbureau neemt interviews af bij personen die betrokken zijn bij de verbonden partijen. Hierbij valt te denken aan portefeuillehouders, betrokken ambtenaren en personen die werkzaam zijn bij de verbonden partijen.

Stap 4: Informatie ophalen bij de gemeenteraad

Het onderzoek is bedoeld om de raadsleden goed in positie te brengen ten aanzien van verbonden partijen. De RK HW zal daarom afgevaardigden van alle raadsfracties uitnodigen om tijdens een

³ Zie <https://www.inkoopbureauwestbrabant.nl/index.php/menu-deelnemers>



bijeenkomst te spreken over de geselecteerde verbonden partijen. De RK HW staat open voor suggesties vanuit het onderzoeksbureau hoe raadsleden actief te betrekken bij dit onderzoek.

Stap 5: Analyse en opstellen rapport

Het onderzoeksbureau analyseert de bevindingen vanuit de documenten en de interviews en stelt een concep-nota van bevindingen op.

Stap 6: Ambtelijke check

De nota van bevindingen wordt voorgelegd aan de ambtelijke organisatie voor ambtelijk wederhoor. Hierbij wordt de ambtelijke organisatie gevraagd of de feiten in de concept-nota van bevindingen correct zijn. Indien de ambtelijke organisatie constateert dat iets niet correct is dan dient zij dit te onderbouwen met bronnen, zoals documentatie. Het onderzoeksbureau verifieert deze bronnen en past indien nodig de nota van bevindingen hierop aan.

Stap 7: Bestuurlijke nota

De RK HW vult de nota van bevindingen aan met een bestuurlijke nota, waarin de conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen. In bestuurlijk wederhoor is niet voorzien binnen de werkwijze van de RK HW.

Stap 8: Publicatie van het eindrapport

Het definitieve rapport wordt aangeboden aan de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Hierna maakt de RK HW het rapport actief openbaar, door het op haar website te plaatsen en de pers te informeren. De RK HW licht het rapport zelf in een raadsbijeenkomst verder toe.

5. Planning van het onderzoek

Het onderzoek start in mei 2022 en de RK HW verwacht eind 2022 het eindrapport aan de gemeenteraad te kunnen aanbieden.

Bijlage: Overzicht verbonden partijen (vanuit programmabegroting 2022-2025)
A. Gemeenschappelijke regelingen

		Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in gemeentebegroting 2022 (x €1000)
1	GR Samenwerking Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)	1.015
2	GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	6.899
3	GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	19.264
4	GR Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4	n.v.t.
5	GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	1.613
6	GR Wegschap Tunnel Dordtse Kil	4

B. Stichtingen en verenigingen

		Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in gemeentebegroting 2022 (x €1000)
7	Stichting Inkoopbureau West-Brabant	308
8	Sportstichting Strijen	n.v.t.

C. Vennootschappen en Coöperaties (deelnemingen)

		Opgenomen baten (= dividend) in gemeentebegroting 2022 (x €1000)
9	Stedin	110
10	BV Gemeenschappelijk Bezit Evides	530
11	Bank Nederlandse Gemeenten	280

		Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in gemeentebegroting 2022 (x €1000)
12	Bres Accommodaties BV	2.292 ⁴
13	CV/BV Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard ⁵	0
14	Regionale Afvalstoffendienst BV	7.869

⁴ Het betreft hier de netto bijdrage na aftrek van de huurvergoeding die Bres voor het gebruik van de gebouwen aan de gemeente moet betalen.

⁵ In de begroting wordt hier niet gesproken over een bedrag voor 2022, maar voor 2020. Toelichting: "Geen gegevens bekend over de begroting van 2022; daarom zijn de laatst bekende gegevens uit de jaarrekening van 2020 in de tabel opgenomen." In de programmabegroting 2021-2024 staat eveneens een bedrag van 0 euro opgenomen, hierbij wordt echter verwezen naar de gemeenterekening 2019.

Conceptnotulen

Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

van 31 maart 2022

Aanwezig:

M. Stolk (PZH, voorzitter), mw. Van Dongen (Zwijndrecht), Janssen (Papendrecht), Kraijo (Alblasserdam), Lafleur (H-I-Ambacht), Nederveen (Hardinxveld-Giessendam), Van Leenen (Hoeksche Waard), Van der Geest (Gorinchem), Goverde (Sliedrecht), Slob (Molenlanden) en Visser (OZH, secretaris)

Afwezig:

Mw. Baljeu (PZH), Burggraaf (Dordrecht), Van der Linden (Dordrecht)

Verder aanwezig:

Den Uijl (controller) en Numan (directiesecretaris)

	ONDERWERP	BIJLAGEN
1.	<p>Opening, mededelingen en ingekomen stukken</p> <p>Berichten van verhindering zijn ontvangen van mevrouw Baljeu en van de heren Burggraaf en Van der Linden. De heer Slob is iets verlaat.</p> <p>De vergadering wordt gestreamd met beeld zodat medewerkers van OZH de vergadering kunnen meekijken.</p> <p>Dit is de laatste vergadering in deze samenstelling. Er is begin juni een extra AB gepland om nieuwe DB-leden te kunnen benoemen.</p> <p><u>Ingekomen bericht van BZK over het financieel toezichtsregime</u></p> <p>Mailbericht van BZK d.d. 23 december 2021 inzake financieel toezichtsregime</p> <p>BZK meldt dat voor 2022 kan worden volstaan met de repressieve toezichtvorm.</p>	
2.	<p>Notulen van de vergadering van 2 december 2021</p> <p>Concept-notulen van de vergadering van 2 december 2021</p> <p>Er zijn geen opmerkingen over de notulen.</p>	<p>Besluit:</p> <p>Notulen van 2 december 2021 conform vastgesteld.</p>
OPDRACHTGEVER		
3.	<p>Jaarverslag 2021 over de uitvoering van het Regieplan Programmasturing 2019 – 2021</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Jaarverslag 2021 Regieplan</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat de medewerkers van OZH intensief aan de uitvoering van het Regieplan hebben gewerkt. Het jaarverslag is op een moderne manier weergegeven, in begrijpelijke taal. OZH is er tevreden over. Het bevat de weergave van een groot aantal</p>	<p>Besluit:</p> <p>Conform voorstel het Jaarverslag 2021 over de uitvoering van het Regieplan 2019 – 2021 vastgesteld.</p>

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	<p>activiteiten ten behoeve van de leefomgeving. Ter illustratie toont de heer Visser een korte film over houtstook. Dit onderwerp staat thans volop in de aandacht vanwege de luchtkwaliteit en ook de hoge gasprijen.</p> <p>Dergelijke korte films maakt OZHZ ook voor andere onderwerpen. Onder andere om uit te leggen hoe een vergunningenprocedure werkt.</p> <p>De vraag van de heer <u>Lafleur</u> of de gemeente de film ook via de eigen website kan laten zien beantwoordt de heer <u>Visser</u> bevestigend. Er kan in elk geval worden doorgelinkt naar de site van OZHZ.</p> <p>Mevrouw <u>Van Dongen</u> geeft complimenten voor deze manier van verslagleggen. Het is goed dat geïnteresseerden ook dieper kunnen kijken met gebruikmaking van de QR-codes. Het biedt de samenleving meer inzicht. Er is slim gebruik gemaakt van de digitale mogelijkheden. Houd die lijn vast en gebruik het ook bij nieuwe raadsleden. De heer <u>Visser</u> licht toe dat OZHZ, samen met de VR en DGJ, ook bezig is met een interactieve pdf en een korte film om de drie diensten te introduceren bij de nieuwe raadsleden. Wat doen we voor de samenleving en hoe werken we samen? Er zijn veel dwarsverbanden. Het is ook een aantrekkelijke manier om de raadsleden erbij te betrekken.</p> <p>De heer <u>Van Leenen</u> onderstreept het belang van preventie in relatie tot handhaving. OZHZ draagt hiermee uit dat de dienst proactief werkt. Dat kan het profiel van de omgevingsdiensten in positieve zin keren. Het is een belangrijke uitdaging.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> geeft tot slot ook de complimenten voor het stuk en dankt OZHZ voor zijn inzet.</p>	
4.	<p>Jaarverslag Generiek Toezicht 2021</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Jaarverslag 2020 generiek toezicht</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat OZHZ onder de vlag van dit programma meer doet dan alleen toezicht en handhaving. Belangrijk is ook om overtredingen te voorkomen. Zie de voorbeelden bij horeca en agrarische bedrijven. Bij horeca is vooraf een checklist toegestuurd zodat ondernemers zich beter konden voorbereiden. Bij de agrarische bedrijven is samen met de Veiligheidsregio met de ondernemers gesproken over de risico's van stalbranden.</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> wijst op de lage naleving in de agrarische sector. Dat is zorgelijk. De heer <u>Visser</u> licht toe dat dit aanleiding is om het project te continueren. Net als destijds bijvoorbeeld bij de ammoniakinstallaties waarbij continue aandacht geleid heeft tot een hoger naleefgedrag. Het zijn goede voorbeelden om de beschikbare toezichtscapaciteit risicogericht in te zetten.</p> <p><i>Op dit moment komt de heer Slob de vergadering binnen.</i></p>	<p>Besluit:</p> <p>Conform voorstel het Jaarverslag Generiek Toezicht 2021 vastgesteld.</p>

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	<p>De heer <u>Slob</u> reageert desgevraagd dat de praktijk soms anders is dan wat we voorschrijven. Een stalbrand bij een ondernemer heeft veel impact, zeker ook aan immateriële schade. Met alleen regelgeving redden we het niet. Tijdens de informatieavond met de ondernemer is daarom ook ingezet op begrip en op het maatschappelijke belang.</p>	
<p>5.</p>	<p>Jaarprogramma's 2022 van de Ontwikkelaanpak 2022 - 2025</p> <p>Belegnotitie</p> <p>Jaarplannen 2022 - Ontwikkelaanpak OZHZ 2022-2025</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat de Ontwikkelaanpak de opvolger is van het Regieplan. Het is gericht op de belangrijkste opgaven van gemeenten en provincie, waaraan OZHZ een bijdrage kan leveren.</p> <p>Voor wat betreft de Omgevingswet is er nog veel te doen. Zowel op het gebied van ICT als inhoudelijk. Belangrijk is dat gemeenten nog keuzes moeten maken over de richting en lokale regelgeving. Pas dan kunnen we concrete afspraken maken, ook financieel, over de taakuitvoering door OZHZ. Er zit namelijk een sterk verband tussen. Het vergunningvrij maken van activiteiten, of die juist te verbinden aan een meld- of vergunningplicht, heeft bijvoorbeeld gevolgen voor de uitvoering. Spreker roept de deelnemers op om dat extra aandacht te geven binnen de eigen organisatie.</p> <p>Bij het programma Opgavegericht Werken wijst de heer <u>Visser</u> op de raakvlakken met de landelijke discussie over de aanpak van milieucriminaliteit. Er is sprake van eur. 5 mld aan milieuschade die te voorkomen is. Daaraan leveren we een bijdrage. Daarnaast bevat dit programma o.a. projecten over gebiedsontwikkeling, bedrijfsterreinen en woningbouw. De Ontwikkelaanpak helpt de gemeenten en provincie bij het maken van keuzes.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> benoemt dat het tegengaan van milieuschade ook gaat over het versterken van de keten van samenwerking met andere diensten.</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> roept op om ook verbinding te leggen met de bedrijventerreinenstrategie van de Drechtsteden. Dat wordt vooral vanuit de economische invalshoek aangevlogen. Het kan elkaar versterken, zeker met het oog op de duurzaamheidsopgave waar we voor staan.</p> <p>In antwoord op de vraag van de heer <u>Lafleur</u> over de maatschappelijke impact van de genoemde eur. 5 mld licht de heer <u>Visser</u> toe dat het ook gaat om het uitblijven van investeringen bij de overtreders en de maatschappelijke kosten van bijvoorbeeld het opruimen van bodemverontreiniging. Zeker als de dader niet bekend is of geen middelen heeft komen de kosten uiteindelijk bij de overheid terecht, en indirect bij de inwoners. Het bedrag van eur. 5 mld komt overigens uit een rapport van de ILT. De schade heeft ook vooral te maken met de</p>	<p>Besluit:</p> <p>Conform voorstel ingestemd met de Jaarschijf 2022 Ontwikkelaanpak.</p>

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	kwaliteit van de leefomgeving.	
6.	<p>Stand van zaken overdracht bodemtaken</p> <p>Belegnotitie Bestuursnotitie</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat het voorstel gaat over zowel de inhoudelijke taakuitvoering als de financiering daarvan. Samen met de gemeenten werkt OZHZ een risicomodel uit en een uitvoeringsbeleid. Met de decentralisatie van deze taken naar de gemeenten komen echter vooralsnog niet voldoende rijksmiddelen over. De provincie Zuid-Holland financierde deze taak de afgelopen jaren met veel extra eigen gelden. Naast de korting die het Rijk wil toepassen gaan ook de provinciale gelden niet over. Er is nog steeds geen oplossing. Er is aandacht voor gevraagd bij de VNG. Ook connexe projecten zoals woningbouw en industrieterreinen kunnen er hinder van ondervinden als dit niet goed wordt geregeld. Dit voorstel maakt het mogelijk dat OZHZ er toch meer verder kan.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> licht toe dat de provincie Zuid-Holland deze taken na overheveling niet meer zal financieren. Het Rijk moet met een oplossing komen. Het DB besprak dit onderwerp uitvoerig en zal via de heer Van der Linden ook nog een signaal afgeven aan de VNG. Het is nu wachten op het vlot trekken van de gesprekken op landelijk niveau.</p> <p>De heer <u>Van der Geest</u> vindt het een zorgelijke ontwikkeling. Maar het is wel nodig om door te gaan. Daarom steun voor het voorstel. De efficiencykorting van het Rijk blijft pijnlijk.</p> <p>De heer <u>Van Leenen</u> vindt taakoverheveling zonder voldoende budget niet de juiste weg. Het werk moet wel doorgaan. Daarom akkoord met het voorstel. Hoeksche Waard wil een actieve bijdrage leveren aan de lobby naar de VNG voor een beter resultaat. Dat is al besproken met de heer Slob en intern geagendeerd.</p> <p>De heer <u>Janssen</u> is akkoord met het voorstel. Vraag is dan nog wel wat de lobby voor effect gaat hebben. We regelen het, maar dit is niet zoals het hoort. Idee kan zijn de media te zoeken en parallel te trekken met andere dossiers en taken die overkomen. Alweer is sprake van taken die overkomen zonder voldoende middelen. De druk moeten we leggen bij het Rijk. Het sneeuwt anders weer onder bij andere dossiers. Maar voor de gemeenten is het wel degelijk essentieel.</p> <p>Voor de heer <u>Lafleur</u> voelt het niet als een 'warme overdracht' van de bodemtaken. 2023 is een overgangsjaar. Vraag is of PZH de pijn nog even delen in dat jaar. Er is een gezamenlijk belang dat de taken goed blijven worden uitgevoerd. Vraag is ook of de aannames van het Rijk kloppen over de stand van de bodemsanering. Wat kan PZH nog betekenen in financiële</p>	<p>Besluit:</p> <p>Conform voorstel ingestemd met de voorgestelde uitwerking van de transitie van bodemtaken, zoals beschreven in de bestuursnotitie van 14 februari 2022. Elke deelnemer beziet hoe zij het verwerkt in de eigen begroting of in een garantie.</p> <p>De heer Nederveen meldt dat hij zich onthoudt van stemming en een zienswijze zal indienen over de ontwerpbegroting van OZHZ.</p>

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	<p>verantwoordelijkheid?</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> is het eens met de heer Lafleur. De aanname van het Rijk is dat de grote saneringsopgaven klaar zijn. Binnen Zuid-Holland willen we inbreiden bij het bouwen. Er zouden dan toch afspraken met de PZH moeten kunnen worden gemaakt. Spreker is verder van mening dat we niet zouden moeten instemmen met het voorstel. Het geeft een verkeerd signaal. We zouden dus nog niet zelf met een oplossing moeten komen.</p> <p>De heer <u>Goverde</u> is het ook eens met de heer Lafleur en roept op om er op die manier nog eens naar te kijken.</p> <p>De heer <u>Slob</u> is van mening dat de schoen wringt bij de taken en middelen. Als we het niet oppakken dan gaan er letterlijk en figuurlijk dingen weglekken. Zie 5 mld aan milieuschade waarover net is gesproken. Vraag is dan hoe we duidelijk maken dat het zo eigenlijk niet kan. Er zijn hoge kosten voor Molenlanden. Er is ook nog geen sluitend financieel construct. Hoe krijgen we het volwaardige gesprek waarop we recht hebben. We moeten het wel collectief aanvliegen. Dit is het moment om druk te zetten.</p> <p>De heer <u>Van der Geest</u> is van mening dat we dan wel de eigen omgevingsdienst hiermee treffen. Dit dossier gaat geen schok teweegbrengen bij het Rijk. Spreker verzoekt daarom nu graag wel dit besluit nemen zodat we ermee verder kunnen. Het gevoel is terecht, maar we kunnen er geen enorme vuist mee maken.</p> <p>De heer <u>Slob</u> snapt de opmerking van de heer Van der Geest. Maar vraag is nu of we het momentum kunnen benutten om het weer scherp te zetten. Het is een zoektocht. Maar spreker is het er wel mee eens dat we geen risico moeten lopen in het geval we de taken niet zouden kunnen uitvoeren.</p> <p>Mevrouw <u>Van Dongen</u> vindt het belangrijk om bij dit besluit ook de context goed te schetsen. Vanuit de VNG is behoefte aan stevigheid. Idee kan zijn een motie te richten aan de VNG met de punten die we zojuist hebben besproken. Met ook de mogelijkheid om het dan bij de VNG goed toe te lichten.</p> <p>De heer <u>Janssen</u> meldt dat dit ook elders speelt. We moeten het dus breder trekken. En ook de parallel trekken met andere transities en verbinding leggen met alle andere gemeenten en provincies die hiermee te maken hebben.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> licht toe dat deels al gebeurt waartoe mevrouw Van Dongen oproept. Spreker wijst op een recent artikel in Trouw. Ook in een bijeenkomst van de koepels heeft de heer Van Zanen stevige uitspraken gedaan. Als het kabinet zo langer doorgaat dan zijn er geen afspraken meer te maken met de gemeenten.</p> <p>Spreker vindt dat voor de PZH hetzelfde geldt. Als de</p>	

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	<p>provincie het gaat oplossen dan haalt het ook de druk van de ketel bij het Rijk. Gemeenten helpen is ook geen structurele oplossing. Beter is elkaar vast te houden en de druk via IPO en VNG op te voeren. Maar OZHZ moet wel verder kunnen met de uitvoering van deze taken.</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> vindt dat we naar de gemeenten helder moeten zijn over het risico. Het verschil is eur. 5 ton. Hoe verwoorden we dit? Voorwaardelijk dat het rijk over de brug komt. Idee kan zijn een besluit te nemen over eur. 3 ton, voor de rest moet het Rijk over de brug komen. Dat moeten we dan benoemen als risico.</p> <p>De heer <u>Visser</u> wijst erop dat, naast het benoemen van het risico in de begroting, we ook mensen nodig hebben om het werk te kunnen uitvoeren. Mensen kunnen weggaan als ze elders meer zekerheid bieden. Buiten Zuid-Holland Zuid gaat men er soms ook wat anders mee om. Daarom toch pleidooi om in te stemmen met het voorstel.</p> <p>De heer <u>Lafleur</u> zou graag zien dat we elkaar in 2023 vasthouden op dit dossier, ook met financiële bijdrage van PZH. Dat zou een mooi gebaar zijn, ook al meldde de Voorzitter dat de PZH er dan geen budget meer voor heeft. Daarnaast is het belangrijk om met elkaar te blijven optrekken.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> vindt het een helder signaal en neemt het mee terug.</p> <p>De heer <u>Den Uijl</u> wijst op de manier van verwerken in de begroting. Het is belangrijk dat de omzet structureel in de begroting staat. Dan kan OZHZ ook eigen mensen in dienst nemen. Een alternatief is om het deels op te nemen en garantie te geven voor het overige. Dat is dan maatwerk per individuele deelnemer. De gemeente moet het dan wel vermelden bij de garanties in de eigen begroting.</p> <p>De heer <u>Van der Geest</u> vindt dat we onszelf niet voor de gek moeten houden. Zorg is dat we de expertise bij OZHZ kunnen blijven inzetten. Spreker gelooft niet dat we heel veel druk kunnen opbouwen in dit dossier. En roept op om dit besluit te nemen.</p> <p>In antwoord op de vraag van de heer <u>Lafleur</u> licht de heer <u>Den Uijl</u> verder toe dat rondom het bedrag van eur. 8 ton ook nog enige onzekerheid zit. De slag moet nog worden gemaakt met alle deelnemers hoe dit zich dit vertaalt in de praktijk, bijv. met de woningbouwopgave. Een betere keuze is te maken later in 2022 bij het opstellen van de jaarprogramma's 2023, en dat is dan weer input voor de voorjaarsnota's van het jaar daarop. Het bedrag kan dus zeker nog veranderen als we het gaan inkleuren naar de toekomst toe.</p> <p>De heer <u>Slob</u> vraagt wat het voor de directeur betekent als de gemeenten garant staan. De heer <u>Visser</u> licht toe dat</p>	

	ONDERWERP	BIJLAGEN
	<p>OZHZ dan personeel kan vasthouden.</p> <p>De heer <u>Kraaij</u> stelt voor nu akkoord te gaan met het voorstel. Hoe de gemeente het vervolgens zelf regelt is aan hen. Dat is echter een ander verhaal.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> concludeert dat het AB instemt met het voorstel. Elke deelnemer beziet hoe zij het verwerkt in de eigen begroting of in een garantie. Daarmee geven we tegelijk een signaal af van maximale druk naar het Rijk en de VNG.</p> <p>De heer <u>Nederveen</u> meldt dat hij zich onthoudt van stemming en zal komen met een zienswijze op de ontwerpbegroting van OZHZ.</p>	
EIGENAAR		
7.	<p>Wijziging bijdrageverordening vanwege aanpassing van de marge voor het frictieloos bezuinigen op structurele taken en directe correctie van de 10%-marge voor over- en onderbestedingen in het volgende kalenderjaar</p> <p>Belegnotitie Wijzigingsbesluit</p> <p>Dit betreft een technische aanpassing van de bijdrageverordening. Er zijn geen opmerkingen over de stukken.</p>	<p>Besluit:</p> <p>Conform voorstel het besluit tot wijziging van de bijdrageverordening vastgesteld.</p>
8.	<p>Doorontwikkeling VTH-taakuitvoering</p> <p>Belegnotitie Brief gedeputeerde Stolk d.d. 10 december 2021 Bestuurlijke opdracht aan de directeuren omgevingsdiensten Zuid-Holland versie 16 november 2021</p> <p>De <u>Voorzitter</u> licht toe dat de 5 directeuren thans een plan van aanpak uitwerken. Op 12 april komt het concept ter sprake in de bestuurlijke begeleidingscommissie. De concrete uitwerking naar plannen komt daarna in de besturen van de omgevingsdiensten aan de orde. De heer Van der Linden zit namens OZHZ in de begeleidingscommissie.</p> <p>De heer <u>Visser</u> licht toe dat de uitwerking nu vooral is gericht op de kansen die we snel kunnen verzilveren. O.a. werken met traineeships, een gezamenlijke inzet op de Carrièrebeurs, de AADV, enzovoort.</p> <p>De <u>Voorzitter</u> meldt tot slot dat vorige week een bestuurlijk overleg is geweest met de Staatssecretaris. Er komt een interbestuurlijk programma in samenwerking met de gemeenten en provincies. Het Rijk stelt ook budget beschikbaar voor de omgevingsdiensten, mede vanwege de nieuwe uitdagingen waar zij voor staan.</p>	<p>Besluit:</p> <p>Kennisgenomen van de voortgang van uitwerking van de bestuurlijke opdracht aan de directeuren.</p>

	ONDERWERP	BIJLAGEN
OVERIG		
9.	<p>Stukken ter informatie:</p> <p><u>Herstructureren overhead OZHZ en werven controller</u></p> <p>Belegnotitie</p> <p>Bestuursnotitie inzake herstructureren overhead OZHZ en werven controller</p> <p>Er zijn geen opmerkingen over deze stukken.</p> <p><u>Jaarrapportage 2021 strafrechtelijke handhaving</u></p> <p>Jaarrapportage 2021 strafrechtelijke handhaving</p> <p>De heer <u>Janssen</u> vraagt of de boa's van OZHZ ook samenwerken met die van de gemeenten. Wellicht is er van elkaar te leren. De heer <u>Visser</u> zal dit intern aankarten. De groene boa's van OZHZ richten zich op de naleving van de Wet natuurbescherming. Zij lopen ook tegen agressie aan. Daarnaast is onderzoek gedaan. De werkgever heeft er immers een rol en verantwoordelijkheid in. Helaas blijkt het nodig een aantal groene boa's met geweldsmiddelen (vuurwapen) te moeten uitrusten. Dat is besproken in het DB. De procedure daarvoor wordt nu opgestart.</p> <p><u>Veranderingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen</u></p> <p>Bestuursnotitie over de veranderingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen</p> <p>Overzicht van de bevoegdheden van raden en PS</p> <p>De heer <u>Visser</u> wijst op de al genoemde bijeenkomst voor nieuwe raadsleden. Desgewenst kan OZHZ daarna ook bij de gemeenten zelf langskomen. Mede gelet op het filmpje merkt de heer <u>Janssen</u> op om het voor de raadsleden zo praktisch mogelijk te houden, zonder al teveel technisch of juridisch jargon.</p>	
10.	<p>Rondvraag en sluiting</p> <p>De <u>Voorzitter</u> dankt de leden die vandaag voor het laatst in dit AB aanwezig waren.</p> <p>Niets meer aan de orde zijnde sluit de <u>Voorzitter</u> de vergadering.</p>	

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

Jaarstukken 2021

Gevraagde beslissing:

1. Kennisnemen van het accountantsverslag 2021 en de reactie daarop van OZHZ
2. Vaststellen van de jaarrekening 2021
3. Instemmen met het voorstel tot bestemming van het rekeningresultaat 2021 (€ 267.000), waarbij € 47.000 wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen.
4. Besluiten over de bestemming van het resterende deel van het rekeningresultaat 2021 (€ 220.000), waarbij de directie in overweging geeft dit deel toe te voegen als extra buffer aan het weerstandsvermogen, gegeven de hoge inflatie, de onzekerheden hieromtrent en de gespannen arbeidsmarkt.

Toelichting:

In de jaarstukken 2021, die bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II), doet OZHZ verslag over de uitvoering van de begroting 2021, alsmede de daarin opgenomen speerpunten en prestatie-indicatoren. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde resultaten, zowel beheersmatig als financieel. Inhoudelijk wordt separaat gerapporteerd naar elk van de opdrachtgevers als verantwoording van de uitvoering van de jaarprogramma's.

Samengevat laten de jaarstukken 2021 het volgende beeld zien:

- De KPI's zijn behaald of liggen in lijn met het beeld uit de Burap II.
- Er is sprake van een positief financieel resultaat van € 267.000.
- Het ziekteverzuim is 4,6%.
- Het weerstandsvermogen moet worden aangevuld met € 47.000. Dit omdat sprake is van een hoger risico vanwege Covid (ziekteverzuim) en inflatie.
- De totale omzet is hoger dan begroot. Dit wordt volledig veroorzaakt door hogere kosten die direct in rekening worden gebracht bij opdrachtgevers. Deze additionele productkosten hebben daarmee geen effect op het financiële resultaat.
- De omzet uit uren op de wettelijke taken en offertetaken blijft ongeveer € 370.000 achter. De ingezette capaciteit (eigen personeel en inhuur) is hierdoor ook lager (€ 319.000). Per saldo is sprake van een nadeel van € 51.000. De overige autonome kosten vallen € 24.000 lager uit. Het gaat om een saldo van diverse, relatief geringe, mee- en tegenvallers.

Accountantscontrole

Er is sprake van een goedkeurende accountantsverklaring, zowel voor de getrouwheid als de rechtmatigheid. De accountant heeft daarbij een rechtmatigheidsfout geconstateerd van € 127.000 inzake de aanbesteding van de schoonmaak en een onzekerheid van € 300.000 inzake het VTH systeem Squit XO. De laatste is een doorwerking van de in 2020 geconstateerde onzekerheid en is onvermijdbaar. Zowel de fouten als onzekerheden blijven

ruim binnen de goedkeuringstolerantie; respectievelijk € 286.000 voor fouten en € 858.000 voor onzekerheden. Omdat beide contracten doorlopen in 2022 werken de constatering door naar 2022. Nieuwe aanbestedingstrajecten zijn, respectievelijk zullen in gang worden gezet in 2022. In de bijgaande bestuursnotitie geeft OZHZ een reactie op het accountantsrapport.

Het DB stelt u voor de jaarrekening 2021 vast te stellen.

Voorstel bestemming rekeningresultaat 2021

Het rekeningresultaat 2021 bedraagt € 267.000. In de aanbestedingsbrief aan de raden en PS over de ontwerpbegroting 2023 en de voorlopige jaarrekening 2021 was hierover het volgende opgenomen:

Conform de geldende regionale afspraken zou hiervan in elk geval € 47.000 moeten worden toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Het restant van € 220.000 zou moeten worden uitgekeerd aan de deelnemers. Gegeven de hoge inflatie en de onzekerheden hieromtrent, heeft het DB de voorkeur om ook het restant toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Daarmee wordt voorkomen dat op later moment, bij een negatief rekeningresultaat, het weerstandsvermogen voor een groter deel moet worden aangesproken en OZHZ de deelnemers alsnog om aanvulling van het weerstandsvermogen moet vragen.

Het DB verzoekt u hier expliciet op in te gaan in uw reactie of zienswijze.

In de bestuursnotitie over de ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting en reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat (zie agendapunt 7) gaat OZHZ uitgebreid in op de ingekomen reacties. Het merendeel van de deelnemers steunt het voorstel van OZHZ, maar een deel is van mening dat het resterende resultaat moet terugvloeien naar de deelnemers. Gezien de verschillen van mening tussen de deelnemers legt OZHZ het voorstel expliciet voor aan het AB. De directie geeft daarbij nadrukkelijk in overweging om een extra toevoeging te doen aan het weerstandsvermogen.

Het CPB prognosticeert een inflatie van 5,2% in 2022. Het effect van de oorlog in Oekraïne op de energieprijzen is daarbij een bijkomende majeure onzekerheid. In de begroting 2022 is rekening gehouden met een prijsontwikkeling van 1,85%. Een hogere inflatie betekent met name een risico voor de exploitatie in 2022 en 2023. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. Aanvullend risico gedurende het lopende begrotingsjaar 2022 heeft betrekking op de gespannen arbeidsmarkt. Ook OZHZ wordt geconfronteerd met hoge uitstroom die, om wel de afgesproken producten te kunnen leveren, deels met inhuur tegen nieuwe (hogere) tarieven moet worden ingevuld. Natuurlijk zal OZHZ bezien welke maatregelen mogelijk zijn om het effect zo beperkt mogelijk te laten zijn.

Met de extra verhoging van het weerstandsvermogen kan dan naar verwachting in elk geval 2022 en 2023 (deels) worden overbrugd. Op deze manier kan de continuïteit van de activiteiten worden gewaarborgd. Tot slot is het van belang om aan te geven dat er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden die aanleiding geeft tot het nemen van deze incidentele maatregel om het weerstandsvermogen extra te verhogen. Er is derhalve sprake van een zeer bijzondere uitzondering, die niet de regel moet worden. De discussie over de tarieven 2024 kan dan dit najaar worden gevoerd ten behoeve van de begroting 2024, als meer bekend is over de inflatiecijfers. Een en ander neemt OZHZ dan mee in de BURAP en in de bestuursnotitie over de zienswijzen.

In geval van een financieel nadeel zijn er twee opties:

- a) Ten eerste kan OZHZ in november 2022 voorstellen om het tarief 2023 aan te passen. Dit zou echter onmiddellijk inhoudelijke gevolgen hebben voor het jaarprogramma 2023.

Deelnemers moeten dan in een laat stadium inhoudelijke keuzes maken om de tariefstijging op te vangen. Daarbij is het regionale uitvoeringsniveau (RUN) de ondergrens.

- b) Optie 2 is om het tarief 2023 niet aan te passen en eenmalig een beroep doen op het weerstandsvermogen om het prijseffect op te vangen. Het weerstandsvermogen kan daarmee onder de norm komen. De deelnemers moeten dan ofwel het weerstandsvermogen aanvullen (via een zienswijzeprocedure), ofwel het tekort opvangen in het eigen weerstandsvermogen in de eigen begroting. Beide varianten zijn relatief omslachtig en komen ook onder de aandacht van BZK als toezichthouder. Met een extra toevoeging aan het weerstandsvermogen van OZHZ is de kans kleiner dat een van de scenario's zich voordoet.

Ambtelijke voorbereiding en auditcommissie:

Auditcommissie 6 april en 22 juni 2022

De jaarstukken zijn besproken in de Auditcommissie op 6 april en 22 juni 2022. De Auditcommissie adviseert positief aan het AB inzake het vaststellen van de jaarstukken 2021. De Auditcommissie oordeelde ook positief over de inhoudelijke resultaten en de kwaliteit van de jaarstukken en de samenwerking met de accountant.

De Auditcommissie adviseerde verder positief over het voorstel om de rechtmatigheidsfout in 2022 inzake de schoonmaak toe te rekenen aan het boekjaar 2021. De fout heeft zijn oorsprong in 2021.

De Auditcommissie adviseerde tot slot positief over het voorstel om € 47k toe te voegen aan het weerstandsvermogen, in lijn met de bestuurlijke afspraken.

De Auditcommissie adviseerde verder positief over de voorkeur van het DB om het resterende rekeningresultaat 2021 verder toe te voegen aan het weerstandsvermogen. De bijzondere omstandigheden (inflatie, arbeidsmarkt) in relatie tot de continuïteit van de taakuitvoering, rechtvaardigen een afwijking van de regionale beleidslijn. In de afweging neemt de Auditcommissie het belang mee van de continuïteit van de taakuitvoering en het voorkomen van een bestuurlijk traject om het weerstandsvermogen aan te vullen.

Adviesgroep Eigenaren (AGE)

In de AGE van 30 maart 2022 kwam puntsgewijs het volgende aan de orde:

- OZHZ lichtte het voorstel tot resultaatbestemming toe. Voorstel is om € 47.000 toe te voegen aan het weerstandsvermogen en het restant (€ 220.000) te retourneren aan de deelnemers. Daarbij wees OZHZ nadrukkelijk op de risico's van toekomstige prijsstijgingen, met name bij het aangaan van nieuwe contracten voor inhuur. De index van 1,85% staat bovendien in geen verhouding tot de (voorzien) inflatiecijfers. Bij de begrotingsrichtlijnen 2024 zal dan wellicht een voorstel worden gedaan voor nacalculatie.

De AGE gaf de suggestie mee om deze risico's al mee te nemen in de risicoparagraaf en om het resultaat toch (voor een groter deel) te bestemmen voor het weerstandsvermogen. In reactie op dit laatste heeft OZHZ gewezen op de afspraken hierover in het AB. OZHZ is er dus terughoudend mee, maar zal wel de ontwikkelingen goed blijven volgen. Wellicht kan dat nog leiden tot een aangepast voorstel aan het DB en AB in juni/juli 2022. Aanpassing van de indexering 2023 is nog niet aan de orde, gezien de beschikbaarheid van het weerstandsvermogen.

- De AGE merkte in relatie tot de rechtmatigheid van het contract voor de schoonmaak op dat ook de doorwerking van de fout in 2022 al kan worden meegenomen in de accountantsverklaring. OZHZ lichtte toe dat ook de accountant al een opmerking in die richting maakte. Zie de tekst elders in deze belegnotitie.
- De overige tekstuele opmerkingen en gevraagde verduidelijkingen zijn verwerkt in het

stuk.

AGE van 9 juni 2022

Tot slot kwam in de AGE van 9 juni 2022, bij de bespreking van BURAP I, ook de bestemming van het rekeningresultaat ter sprake. Het AGE-lid vanuit de Drechtsteden wees op het principiële standpunt van de Drechtsteden dat het resultaat moet worden geretourneerd aan de deelnemers, ook al gaat het per deelnemer soms om een zeer beperkt bedrag. Prijsstijgingen dienen te worden verwerkt in de exploitatie, waarbij kan worden vermeld dat dit geen oplossing is voor de toekomst. De AGE-leden van de PZH en Hoeksche Waard zijn voorstander van toevoeging aan het weerstandsvermogen. Derhalve gaf de AGE hierover geen eensluidend advies. OZHZ heeft erop gewezen dat het principiële standpunt van de Drechtsteden kan leiden tot een relatief zwaar bestuurlijk traject. Bij een negatief resultaat spreekt OZHZ eerst het weerstandsvermogen aan, dat vervolgens vanuit het resultaat dient te worden aangevuld. Een eventuele extra bijdrage van de deelnemers moet via een zienswijzeprocedure.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Voor 15 juli 2022 dient de jaarrekening te worden toegezonden aan het Ministerie van BZK.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Voorlopige jaarrekening 2021
- Accountantsverslag 2021
- Bestuursnotitie OZHZ naar aanleiding van het accountantsverslag

ACCOUNTANTSVERSLAG 2021

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

8 APRIL 2022

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

Aan het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst
Zuid-Holland Zuid
Postbus 550
3300 AN DORDRECHT

Rotterdam, 8 april 2022

Ter informatie

De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.



VORIGE PAGINA



VOLGENDE PAGINA



INHOUDSOPGAVE



DASHBOARD

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna te noemen 'GR OZHZ') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2021. In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Op 29 maart 2022 hebben wij het concept accountantsverslag ambtelijk besproken.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de GR OZHZ bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle, zeker aangezien (een deel van) de controle wederom op afstand heeft moeten plaatsvinden, wat het niet eenvoudiger maakt.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Met vriendelijke groet,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

C.M. Steehouwer MSc RA
Partner

Inhoudsopgave



1. DASHBOARD



2. UITKOMSTEN
JAARREKENINGCONTROLE



3. RESULTAAT &
FINANCIËLE POSITIE



4. BELANGRIJKSTE
BEVINDINGEN



BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING 2021

- ▶ De jaarrekening 2021 van GR OZHZ is getrouw.
- ▶ De baten en lasten alsook de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen (de jaarrekening is rechtmatig).
 - ▷ De geconstateerde controleverschillen en onzekerheden ten aanzien van rechtmatigheid blijven binnen onze goedkeuringstolerantie.
- ▶ Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
- ▶ De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- ▶ De WNT is nageleefd.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- De belangrijkste bevindingen/controleverschillen betreffen:
- ▶ Rechtmatigheidsfouten geconstateerd ad € 127.000 en onzekerheden ad € 300.000 bij de controle van de EU-aanbestedingsrechtmatigheid. Deze onrechtmatigheden lopen grotendeels door in boekjaar 2022.
 - ▶ Wij kunnen ons vinden in de gekozen methodiek ten aanzien van het verlostuwmeer. Wij dringen wel aan op een afbouw van het stuwmeer in 2022. GR OZHZ gaat hiermee aan de slag.
 - ▶ Begrotingsonrechtmatigheid ad € 0,1 miljoen telt door direct gerelateerde hogere baten niet mee in ons oordeel.

RESULTAAT

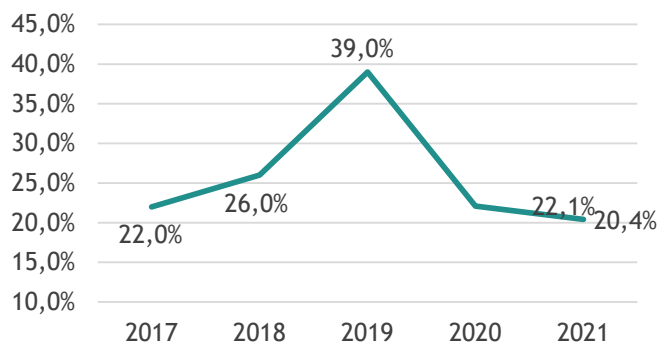
- ▶ Het resultaat over het jaar 2021 bedraagt € 267.000 positief.
- ▶ Het resultaat 2021 wijkt beperkt af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De afwijking bij GR OZHZ is lager dan onze ervaringsnorm.

(x €1.000)	2021	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	-/- 454	-/- 465
Mutatie reserves	721	758
Resultaat	267	293

ONZE CONTROLE

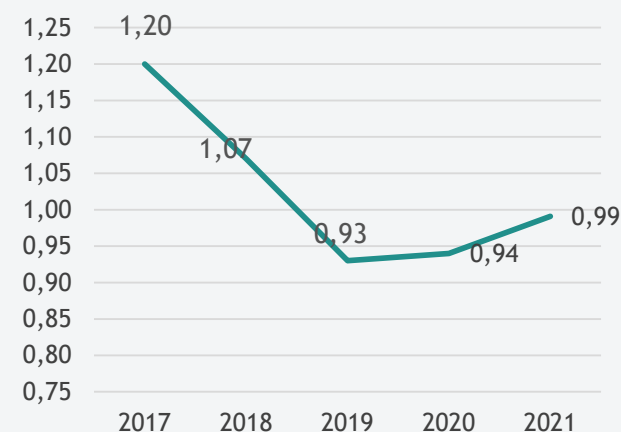
- ▶ De samenwerking is constructief en plezierig verlopen.
- ▶ Onze controle-aanpak is risicogericht.
- ▶ De goedkeuringstolerantie voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening is 1% van de lasten inclusief de dotaties aan reserves en bedraagt € 286.000.
- ▶ De rapporteringsgrens voor bevindingen is € 14.300. Het algemeen bestuur heeft een rapporteringstolerantie van € 25.000 vastgesteld.
- ▶ Wij zijn onafhankelijk ten opzichte van GR OZHZ.
- ▶ Er is geen sprake van fraude of materiële non-compliance.

SOLVABILITEIT



- ▶ De solvabiliteit 2019 was incidenteel hoger, voornamelijk als gevolg van facturatie bevoorschotting deelnemersbijdrage in het nieuwe boekjaar.

WEERSTANDSVERMOGEN



2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

- 2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
- 2.2 De jaarrekening is getrouw
- 2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole



COVID-19-impact op boekjaar 2021

Zie hiervoor onze managementletter en de BADO-notitie

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Impact op verslaggeving

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2021

Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van de coronapandemie op GR OZHZ. Hieromtrent hebben wij overleg gevoerd met het management. De coronacrisis heeft gevolgen voor de operationele activiteiten van de GR OZHZ, echter de financiële gevolgen zijn relatief beperkt. In de jaarrekening en de tussentijdse rapportages is door de organisatie gerapporteerd over deze impact voor GR OZHZ. Ook voor 2022 zal dit naar verwachting nog het geval zijn.

Eind februari 2021 is de BADO-notitie met betrekking tot de 'COVID-19-effecten en -risico's voor decentrale overheden' uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is ook van toepassing voor de jaarrekening 2021. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: [notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf \(nba.nl\)](#)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en/of onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle wederom grotendeels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Ook al zijn we het digitale werken al meer dan twee jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening met enige vertraging op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19-maatregelen, plezierig en constructief.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeenschappelijke regeling vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeenschappelijke regeling en heeft betrekking het gehele jaarverslag.

Wij hebben het jaarverslag 2021 doorgenomen en vastgesteld dat de impact van de COVID-19 pandemie op GR OZHZ toereikend toegelicht is hierin.

2.2 De jaarrekening is getrouw

Getrouwheid van de jaarrekening 2021

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2021 van GR OZHZ een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid.

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 14.300 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Geen.	-	-	§ 4.1
Totaal	-	-	

De goedkeuringstolerantie bedraagt € 286.000 voor fouten en € 858.000 voor onzekerheden.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening



De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen.

Wij hebben de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 14.300 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	-	-	§ 2.2
Aanbestedingsrechtmatigheid	127.000	300.000	§ 4.1
Totaal	127.000	300.000	

De goedkeuringstolerantie bedraagt € 286.000 voor fouten en € 858.000 voor onzekerheden.

Wij concluderen dat de resterende de controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2021

3.2 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2021

Resultaat 2021
ten opzichte van de
gewijzigde begroting

Het resultaat van GR OZHZ over het jaar 2021 wijkt beperkt af van de gewijzigde begroting. In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2021	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	-/- 454	-/- 465	11
Onttrekkingen reserves	1.571	1.608	-/- 38
Dotatie aan reserves	-/- 850	-/- 850	-
Resultaat	267	293	-/- 27

De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen worden veroorzaakt door:

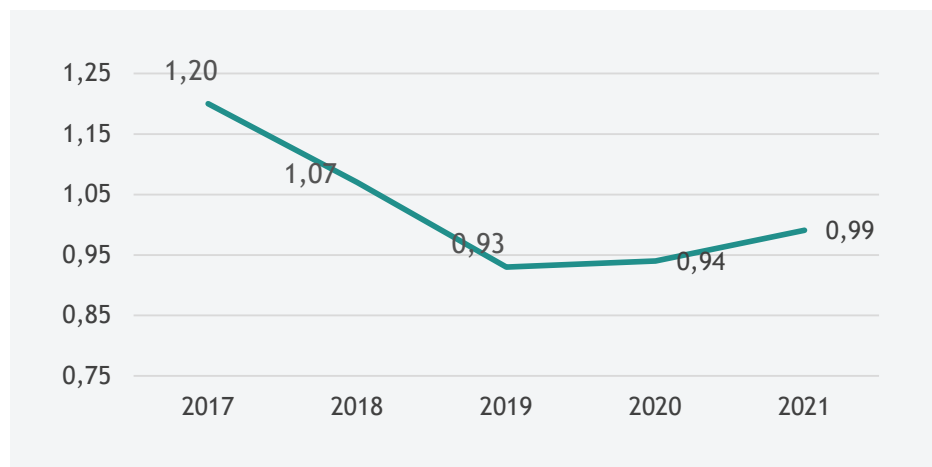
- ▶ De offerte- subsidietaken worden door GR OZHZ voorzichtig begroot. De realisatie van de offerte- en subsidietaken is € 0,2 miljoen hoger dan begroot o.a. als gevolg van saneringswerkzaamheden door externe partijen voor het project 'lood in de speeltuinen'.
- ▶ Een onderschrijding van € 0,3 miljoen o.a. als gevolg van lagere personeelskosten door minder inhuur, minder reiskosten en minder kosten voor externe locaties.
- ▶ Een overschrijding van € 0,5 miljoen o.a. als gevolg van hogere additionele productkosten door de inhuur van externe partijen voor de saneringswerkzaamheden voor het project 'lood in de speeltuinen'.
- ▶ Een onderschrijding van € 0,1 door lagere overige bedrijfskosten.

Het resultaat 2021 wijkt bovengenoemde redenen beperkt af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De afwijking bij GR OZHZ is lager dan onze ervaringsnorm.

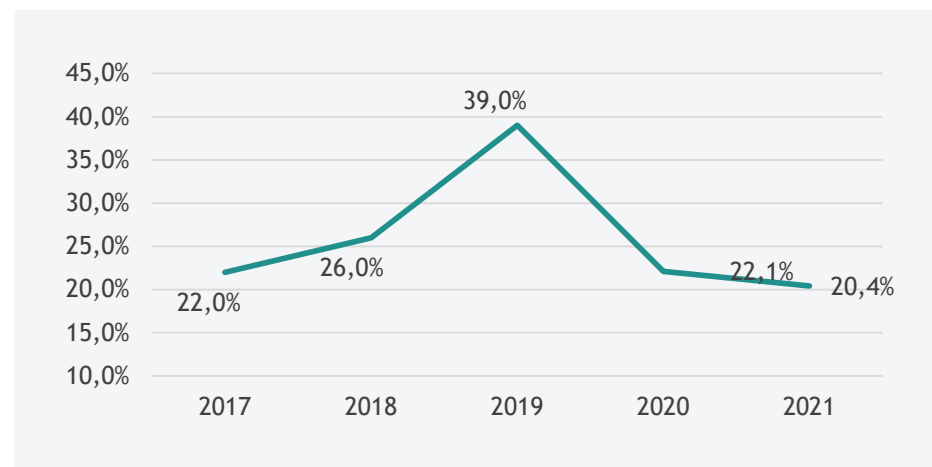
Belangrijkste
afwijkingen in het
resultaat 2021

3.2 Uw financiële positie

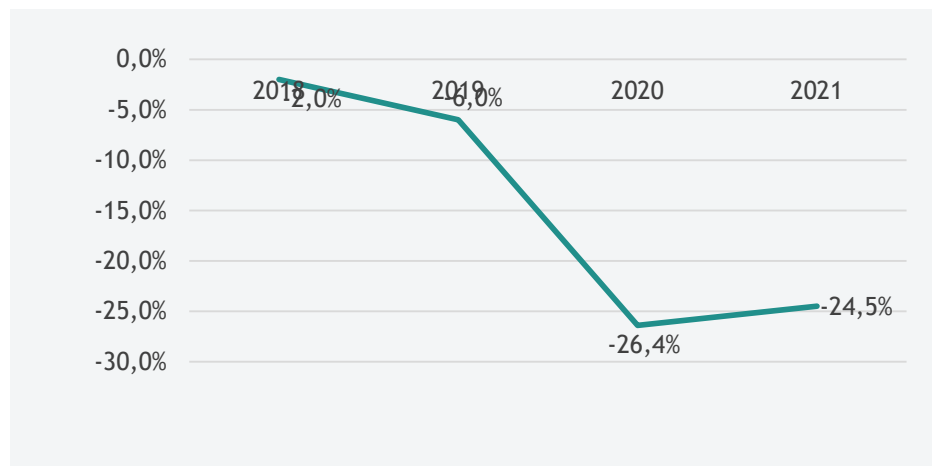
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN



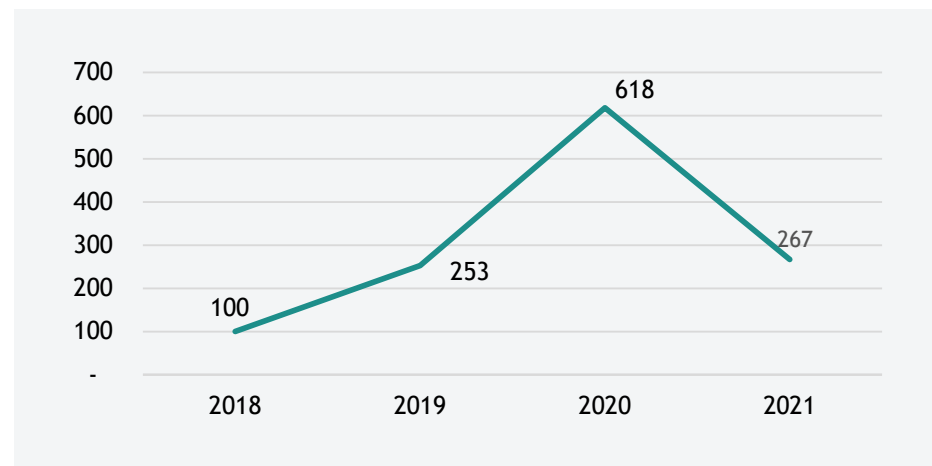
SOLVABILITEITSRATIO



NETTO SCHULDQUOTE



RESULTAAT



3.2 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden gezien

Uw financiële positie is voldoende

Uw ratio weerstandsvermogen is 0,99

GR OZHZ kan aan haar lange termijnverplichtingen voldoen

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van GR OZHZ. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Weerstandsvermogen van GR OZHZ is voldoende

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het dagelijks bestuur een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 1.128.000. In het weerstandsvermogen ultimo 2021 zijn de vrij aanwendbare bestemmingsreserves niet meegenomen. In geval van calamiteiten is het ook nog mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven.

In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. GR OZHZ heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op € 1.175.000. GR OZHZ heeft als uitgangspunt dat de structurele begroting sluitend is. (Incidentele) tekorten worden echter conform de financiële verordening aanvullend bij de deelnemers in rekening gebracht. GR OZHZ is van mening dat haar weerstandsvermogen toereikend is. Het weerstandsvermogen dient derhalve beperkt te worden aangevuld. Wij onderschrijven dit.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2021 20,4%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter GR OZHZ in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. Gegeven de wijze van financiering (bevoorschotting vanuit de deelnemersbijdrage) en het type dienstverlening achten wij de solvabiliteit van GR OZHZ ruim voldoende. Gezien de activiteiten en de relatief lichte organisatie is het voor GR OZHZ van belang om over voldoende werkkapitaal te beschikken. Wij zijn van mening dat GR OZHZ over voldoende werkkapitaal beschikt.

4. Belangrijkste bevindingen

- 4.1 Bevindingen en controleverschillen
- 4.2 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
- 4.3 BBV, WNT en SiSa
- 4.4 Begrotingsrechtmatigheid

4.1 Bevindingen en controleverschillen

Verlofstuwmeer

Verlofstuwmeer

Zoals wij reeds in onze managementletter hebben gerapporteerd zien wij dat landelijk, als gevolg van de COVID-19 pandemie, bij decentrale overheden sprake is van oplopende verlofsaldi. Onder het BBV dient een reservering gevormd te worden voor een overmatig verlofsaldo. Indien het saldo van het openstaand verlof jaarlijks een gelijkblijvend karakter toont hoeft onder BBV geen reservering gevormd te worden. De door GR OZHZ gekozen systematiek is gebaseerd op het overschot aan verlofuren boven de 50%-norm van de rechten van het regulier vakantieverlof, leeftijdsvlof, wachtdienstverlof en meer- minderuren per medewerker. Jaarlijks berekend GR OZHZ per medewerker op basis van de werkelijke totale loonkosten per uur (inclusief IKB en sociale lasten) de verplichting per balansdatum. In de jaarrekening wordt jaarlijks op basis van de beschreven methodiek de verplichting geboekt. In 2021 is het verlofstuwmeer toegenomen van 8.919 uur tot 10.310 uur (16%). Op basis van het voorgaande is in de jaarrekening 2021 een verplichting van € 466.000 opgenomen. Wij onderschrijven de gekozen methodiek. GR OZHZ geeft aan in 2022 individuele afspraken te gaan maken inzake een afbouw van het stuwmeer. Wij dringen hierop aan om een verdere toename van het verlofstuwmeer te voorkomen.

Europese aanbestedingen

Vanuit de controle van de Europese aanbestedingen volgen de onderstaande bevindingen en controleverschillen en -onzekerheden.

Contract 1

Het contract met deze leverancier is de laatste jaren, in afwachting van de invoering van de Omgevingswet periodiek verlengd. In 2022 zal bij de invoering van de Omgevingswet een nieuwe aanbesteding plaatsvinden. In 2009 is het programma Squit XO aanbesteed. De aanbestedingsstukken uit 2009 zijn echter in het geheel niet (meer) beschikbaar. De jaarlast 2021 bedraagt € 391.000 echter hiervan heeft een bedrag ad € 91.000 betrekking op een aparte opdracht voor de inrichting en implementatie van Squit 2020 (opvolger Squit XO). Aangezien wij niet hebben kunnen vaststellen dat het XO-contract in 2009 is aanbesteed, rapporteren wij een bedrag ad € 300.000 als onzekerheid ten aanzien van de rechtmatigheid van de jaarrekening. In 2020 heeft een externe aanbestedingsjurist onderzocht in hoeverre de verlenging valt te kwalificeren als een wezenlijke wijziging van het contract. Als gevolg van het ontbreken van de benodigde documenten heeft deze jurist hier geen uitspraak over kunnen doen. Deze bevinding en onrechtmatigheid loopt ook door naar boekjaar 2022.

Contract 2

Het contract met deze leverancier is in 2017 meervoudig onderhands aanbesteed. Over een periode van vier jaar overstijgen de lasten echter de grens voor Europese aanbestedingen waardoor wij de jaarlast 2021 ad € 57.000 als onrechtmatig aanmerken. Voor boekjaar 2022 staat een nieuwe aanbesteding gepland. Deze bevinding en onrechtmatigheid loopt ook door naar boekjaar 2022 en er is ervoor gekozen om de jaarlast 2022 ad € 70.000 mee te nemen in de foutevaluatie 2021 waardoor wij in totaal een bedrag ad € 127.000 opnemen als onrechtmatigheid in de foutevaluatie 2021.

Contract 3

In 2016 is het contract met een looptijd tot en met 2020 door middel van een meervoudige onderhandse aanbesteding tot stand gekomen. In 2020 is geen nieuwe aanbesteding in gang gezet. De dienstverlening is voortgezet zonder het contract te verlengen waardoor de totale besteding binnen het contract de grens voor Europese aanbestedingen overschrijdt. Gezien de feiten en omstandigheden vinden wij het aannemelijk dat er een contract voor een kortere periode is aangegaan waardoor wij de jaarlast 2021 niet als onrechtmatig aanmerken. Advies is wel in e.e.a. in de toekomst explicieter te documenteren.

Europese aanbestedingen

4.2 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

Nog aandachtspunten in de interne beheersing. Onze controle vooral gegevensgericht. Zie ook managementletter 2021.

Graag maken wij concrete afspraken over uw ambities

Toenemende aandacht voor fraude

Interne beheersing en onze aanpak voor 2022

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter.

Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeenschappelijke regeling, net als bij veel andere gemeenschappelijke regelingen, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeenschappelijke regeling niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven, etc.).

Wij hebben in onze managementletter opgeroepen om uw ambities en mogelijkheden op het gebied van de interne beheersing te bepalen, zodat wij ook onze controleaanpak daarop kunnen aanpassen. Enerzijds omdat het niveau van interne beheersing de primaire verantwoordelijkheid is van het dagelijks bestuur / de organisatie en anderzijds om te voorkomen dat wij de lat in onze controleaanpak te hoog leggen en daar elk jaar met dezelfde bevindingen over blijven rapporteren. Graag gaan wij de komende periode met u in gesprek over de ambities, ook in relatie tot het opzetten van de interne beheersing met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording.

Fraude

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie, de NBA, werkt momenteel aan een notitie betreffende 'best practicemaatregelen fraude(risico)beheersing voor bestuurders en toezichthouders'. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen, zoals het algemeen bestuur, bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude, kunnen de gelegenheden die tot fraude leiden, afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. De landelijke pilots waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitbreider wordt gerapporteerd over het thema fraude (o.a. Gemeente Breda) hebben bijgedragen aan de best practices. De best practices van de NBA zijn erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten. In onze managementletter hebben wij reeds aandacht gevraagd voor dit onderwerp.

Graag gaan wij met u in overleg over het vergroten van de actieve rol van het algemeen bestuur / auditcommissie ten aanzien van frauderisicobeheersing. Bijvoorbeeld door jaarlijks één of meerdere onderkende frauderisico's (en indien van toepassing de interne beheersingsmaatregelen die zijn genomen om deze frauderisico's te mitigeren) nader te laten onderzoeken door de interne controleafdeling, een accountant of een gespecialiseerde (fraude)onderzoeker.

4.2 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur met ingang van 2022

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt en heeft augustus 2021 de kadernota rechtmatigheid 2022 gepubliceerd. Begin 2022 vindt naar verwachting de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van wetgeving en notities vanuit onder ander het NBA. Desalniettemin is de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2022 wordt ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste decentrale overheden een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, wordt de gemeenschappelijke regeling met ingang van verslagjaar 2022 immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het dagelijks bestuur een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Stand van zaken binnen uw gemeenschappelijke regeling

In onze managementletter hebben wij stilgestaan bij de stand van zaken rondom de rechtmatigheidsverantwoording bij GR OZHZ. Wij zien dat de gemeenschappelijke regeling in de afgelopen jaren heeft geïnvesteerd in de administratieve organisatie en interne beheersing.

Wij hebben vastgesteld dat de organisatie vergevorderd is met de voorbereidingen om de organisatie gereed te maken voor de invoer van de rechtmatigheidsverantwoording. Inmiddels heeft GR OZHZ in afwachting van de wetsbehandeling reeds voorstellen gedaan richting het algemeen bestuur. Ambtelijk heeft GR OZHZ op het gebied van de uitvoering echter nog stappen te zetten voordat de organisatie volledig voorbereid is op de invoer van de rechtmatigheidsverantwoording. Vooral de formatie is daarbij een aandachtspunt.

Op dit moment heeft GR OZHZ (nog) geen formele VIC functie ingericht. In het kader van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording benadrukken wij de urgentie van het inrichten van de VIC functie. Wij hebben vernomen dat GR OZHZ bij de herinrichting van haar ambtelijke organisatie tevens de positionering van de VIC evalueert. Wij adviseren u de VIC functie onafhankelijk binnen GR OZHZ te positioneren.

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording
voldoet aan de
vereisten

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat GR OZHZ de wettelijke verslaggevingsregels (BBV) heeft nageleefd.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor GR OZHZ geldt dat de algemeen directeur als topfunctionaris wordt aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2021 niet meer bedragen dan € 209.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 van GR OZHZ niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2021 van GR OZHZ voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. **Wij dienen de formele goedkeuring van het WNT team nog te ontvangen.**

4.4 Begrotingsrechtmatigheid

Overschrijding begrote lasten € 0,1 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft GR OZHZ € 27,7 miljoen aan lasten begroot in de tweede bestuursrapportage, tegenover € 27,8 miljoen aan werkelijke lasten in 2021. Dit is in totaal een onderschrijding van 0,1 miljoen (0,4%). Aan baten had GR OZHZ een bedrag van € 27,2 miljoen begroot in de tweede bestuursrapportage, tegenover € 27,3 miljoen aan werkelijke baten in 2021. In totaal gaat het om een hogere realisatie van baten van 0,1 miljoen (0,4%).

Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten kent een gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2021 is er per saldo circa € 0,7 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 0,3 miljoen positief bedraagt.

Het algemeen bestuur autoriseert de begroting en stelt de kaders voor de directie vast. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerde en gerapporteerd te worden aan het algemeen bestuur. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan het algemeen bestuur is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting van de jaarrekening (hoofdstuk 4) zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium moeten door het algemeen bestuur nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In de onderstaande tabel zijn de begrotingsonrechtmatigheden 2021 voor GR OZHZ uitgewerkt.

LASTENOVERSCHRIJDING	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
Concernniveau	Op programmaniveau zien wij een lastenoverschrijding van € 0,1 miljoen. Binnen het programma zien wij op een aantal onderdelen een lagere realisatie dan begroot. Het belangrijkste onderdeel waarop wij een overschrijding zien betreffen de additionele productiekosten die één-op-één bij opdrachtgevers in rekening worden gebracht (direct gerelateerde hogere baten). Hierdoor telt deze begrotingsonrechtmatigheid <u>niet</u> mee in ons oordeel.	✓	

Bijlage

Doel en object van de controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van GR OZHZ, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging.

Materialiteit

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door het algemeen bestuur vastgestelde toleranties gehanteerd. Het algemeen bestuur heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie.

Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 286.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 14.300 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording. Voor de WNT gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van GR OZHZ zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Opdracht en controleaanpak

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van GR OZHZ. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

Opdracht en
controleaanpak -
vervolg

Strekking van de
controleverklaring

Continuïteit

Het jaarverslag is
verenigbaar met de
jaarrekening en bevat
geen materiële
afwijkingen

De risico's met een hoge(re) waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen o.a.:

- ▶ het risico van management override of internal controls; dit is het ook op grond van de controlestandaarden te onderkennen risico dat het management buiten de getroffen interne beheersingsmaatregelen om invloed zou kunnen of willen uitoefenen op de in de jaarrekening gepresenteerde uitkomsten;
- ▶ het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels;
- ▶ de gevolgen van ongeautoriseerde handelingen in de IT-systemen.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2021 van GR OZHZ aan de daaraan te stellen eisen voldoet, zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring af te geven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2021 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van GR OZHZ zijn gebaseerd op de veronderstelling dat GR OZHZ als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het dagelijks bestuur ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

Jaarverslag

De jaarstukken 2021 van GR OZHZ bestaan uit:

- ▶ het jaarverslag 2021 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- ▶ de jaarrekening 2021 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening.

Het primaire object van de accountantscontrole is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2021 zijn aanvaardbaar

Fraude en non-compliance

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeenschappelijke regeling zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2021. In 2021 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het dagelijks bestuur en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie. Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met de directie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Met ingang van boekjaar 2022 zijn wij op grond van richtlijnen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) verplicht in de controleverklaring te rapporteren over fraude.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klant specifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter 2021. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. De interim-controle heeft meerdere tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

bdo.nl

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

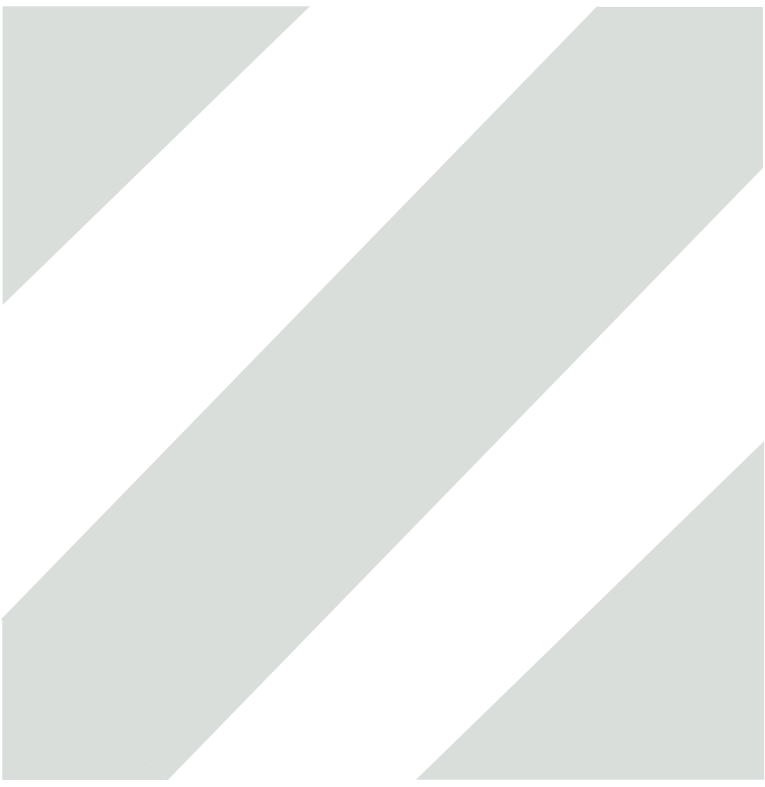


Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.



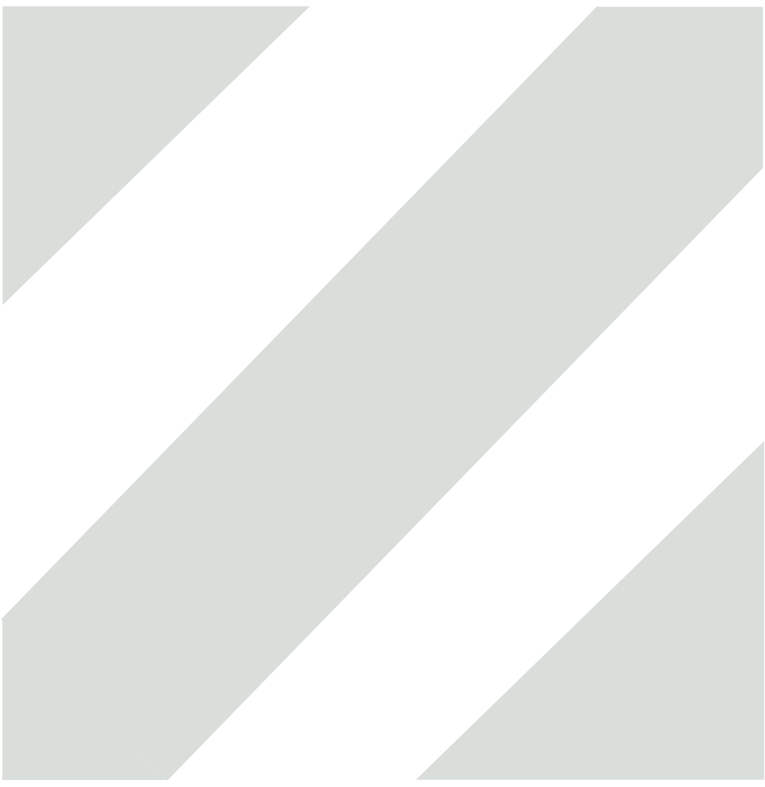
Jaarstukken 2021

Vastgesteld Dagelijks Bestuur 14 april 2022



Inhoud

Inleiding	4
I Jaarverslag	5
1. Programmaverantwoording	6
1.1 Thema's	7
1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen	8
1.3 Kritische prestatie indicatoren	13
1.4 Wat heeft het gekost?	19
2. Paragrafen	27
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	28
2.2 Onderhoud kapitaalgoederen	33
2.3 Financiering	33
2.4 Bedrijfsvoering	37
II Jaarrekening 2021	46
1. Balans per 31 december 2021	47
2. Programmarekening 2021	64
3. Wet normering topinkomens (Wnt)	66
4. Rechtmatigheid	68
Bijlage 1 Verbonden partijen	69
Bijlage 2 Overzicht taakvelden	70



Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2021 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Hiermee doen wij verslag over de uitvoering van de begroting 2021. Het jaarverslag is de verantwoording over de behaalde beheersmatige en financiële resultaten. Inhoudelijk wordt separaat, per opdrachtgever, gerapporteerd over de uitvoering van de jaarprogramma's 2021.

In de begroting 2021 hebben wij speerpunten en prestatie-indicatoren geformuleerd. In het jaarverslag sluiten wij hierop aan en gaan we in op de resultaten.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag (deel I) en de jaarrekening (deel II). Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording (wat willen we, wat hebben we daarvoor gedaan en wat heeft het gekost?) en de verplichte paragrafen. De jaarrekening bevat de balans, programmarekening en specifieke verantwoordingen.

I. Jaarverslag

1. Programmaverantwoording

Voorwoord

2021 was wederom een bijzonder jaar. Al geruime tijd zijn we in de ban van het Covid-19 virus. We moeten ons werk daardoor soms op een andere manier doen. De uitgestelde omgevingswet maakte dat we nog flexibeler moesten zijn. Alle medewerkers van OZHZ zijn daar het afgelopen jaar goed in geslaagd!

We sluiten 2021 af met een positief financieel resultaat.

Samen met opdrachtgevers en partners in de regio heeft OZHZ veel gerealiseerd op het gebied van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving.

Bijzonder aandacht ging bijvoorbeeld uit naar het brandveilig maken van parkeergarages. De opmars van elektrische auto's heeft nogal een impact. OZHZ bracht de hele keten van e-waste in kaart en sloot zich aan bij een landelijke samenwerking. Vervolgens zijn samen met gemeenten en de Inspectie voor Leefomgeving & Transport controles uitgevoerd.

Binnen het Regieplan is een hoop werk verzet. Het programma 'Opgavegericht werken' zocht naar juiste locaties voor een waterstof tank en samen met gemeentes is gekeken naar hoe bedrijventerreinen klimaatneutraal gemaakt kunnen worden.

Vanuit het programma 'Informatiegestuurd werken' wordt informatie en data slimmer ingezet bij de meest uitdagende vraagstukken. Bijvoorbeeld om de biodiversiteit in een gemeente te vergroten.

OZHZ-experts ontwikkelden nieuwe producten en richtten processen samen met andere betrokken overheden opnieuw in voor de Omgevingswet.

Vanaf 2022 gaat OZHZ werken met de Ontwikkelaanpak, als opvolger van het Regieplan. Uiteraard maakt het programma Omgevingswet daarvan nog deel uit, want we moeten op 1 januari 2023 klaar staan voor het uitvoeren van de Omgevingswet. De hoofdlijnen van deze Ontwikkelaanpak zijn bekend.

Eén daarvan is de nadruk op data en dataproducten: deze worden nadrukkelijk gekoppeld aan de opgaven van opdrachtgevers. Dit is bijvoorbeeld van groot belang voor toekomstgerichte gebiedsontwikkeling, waarin de woningbouwopgave een belangrijke component is. En voor Samen meer Grip op Milieuschade, waar verschillende instanties de krachten én data bundelen voor het aanpakken van milieuschade en milieucriminaliteit.

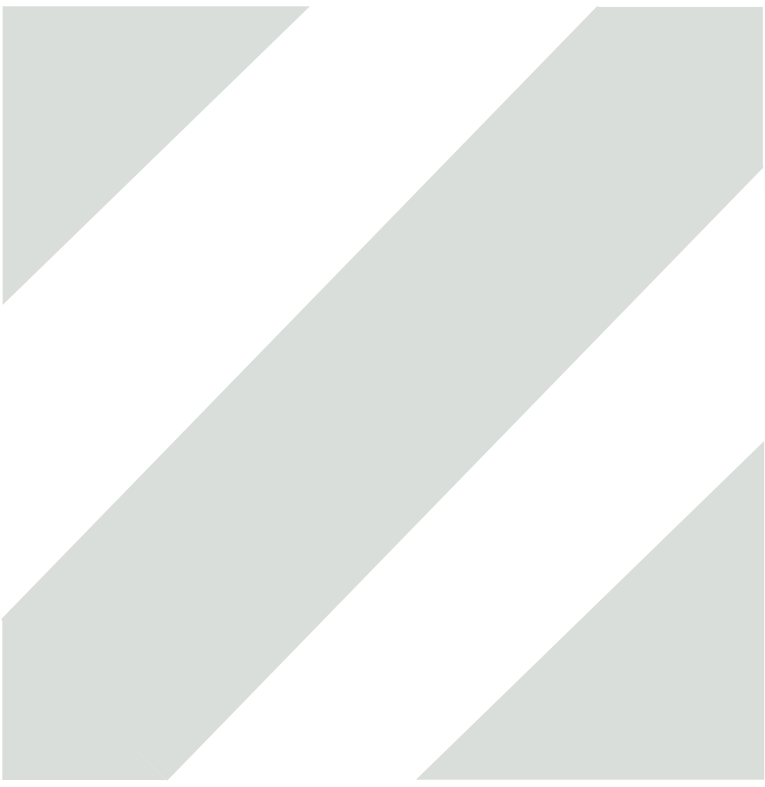
In 2021 zijn een aantal belangrijke onderzoeken gedaan en ook rapporten verschenen. Deze hebben gevolgen voor omgevingsdiensten. OZHZ ziet dit als aanmoediging om belangrijke stappen te zetten. En zodoende met veel plezier, kennis en kunde gemeenten en de provincie te helpen om hun ambities waar te maken!

De medewerkers van OZHZ hebben niet stil gezeten. Ik nodig u dan vooral ook uit om een kijkje te nemen in dit jaarverslag voor een nog beter beeld van hun werk.

Bij deze dank ik alle medewerkers die zich in 2021 hebben ingezet voor een veilig, gezond, duurzaam en leefbaar Zuid-Holland Zuid!

Meindert Stolk, voorzitter OZHZ





1.1 Thema's

Veiligheid

OZHZ draagt bij aan een veilige regio. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk gevolgen hebben voor de veiligheid van bewoners in de omgeving. Dit doen wij door in een vergunning vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Samen met bijvoorbeeld de veiligheidsregio worden risicoanalyses gemaakt om onveilige situaties zoveel als mogelijk te voorkomen. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden.

Duurzaamheid

OZHZ draagt bij aan een duurzame regio. Dit doen wij door advies te geven over een bewuster (her)gebruik van energie en grondstoffen om schade aan het milieu te voorkomen. De omgevingsdienst adviseert over energiebesparing aan bedrijfstakken zoals bijvoorbeeld zorginstellingen, scholen en bedrijven in de agrarische sector. OZHZ denkt met gemeenten mee over een duurzame inrichting van de ondergrond en omgeving. We streven hierbij naar een goede balans tussen omgevingskwaliteit en ruimte voor economische ontwikkelingen.

Gezondheid

OZHZ draagt bij aan een gezonde omgeving. Door het verlenen van vergunningen zorgen wij ervoor dat bedrijfsactiviteiten zo min mogelijk schadelijke effecten hebben op de gezondheid van omwonenden of het milieu. Dit gebeurt door vast te leggen hoeveel en welke stoffen een bedrijf mag verwerken, uitstoten of afvoeren. Vervolgens controleren onze inspecteurs of de bedrijven zich aan de vergunningsvoorschriften houden. Bij het reinigen van vervuilde bodem adviseren onze deskundigen over hoe dat zo goed mogelijk en zonder risico's voor de gezondheid kan. Daarnaast toetsen wij ook de saneringsplannen van gemeenten en bedrijven.

Leefbaarheid

OZHZ draagt bij aan een leefbare regio door in de woonomgeving overlast die bewoners een gevoel van onbehagen geeft, te signaleren en aan te pakken. OZHZ houdt toezicht op bedrijven en behandelt klachten van inwoners over milieuoverlast. Daarnaast ondersteunen wij een aantal gemeenten met toezicht en handhaving bij bijvoorbeeld evenementen. De bescherming van natuurgebieden (de groene handhaving) is een speciale taak die OZHZ uitvoert voor de hele provincie. Ook op het gebied van geluid heeft OZHZ een rol. Geluidoverlast is een breed begrip. Wat voor de ene inwoner gezellige muziek is, kan voor een andere persoon irritante herrie zijn.

1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen

Omgevingswet

In februari 2022 werd bekend dat de Omgevingswet niet in werking treedt op 1 juli 2022 maar pas op 1 januari 2023.

OZHZ rapporteert in het jaarverslag 2021 over de uitvoering van het programma Omgevingswet 2021 (als onderdeel van het Regieplan 2019 – 2021). Het AB stelt het jaarverslag vast in Q1 van 2022. Met het programma Omgevingswet maakt OZHZ zich klaar om te werken onder de nieuwe wet. Hoe kan OZHZ de initiatiefnemer straks beter helpen? En wij als 'de overheid': hoe werk je beter samen als één? Vooral ook snel, want de wettelijke doorlooptijden van bijvoorbeeld vergunningen zijn straks korter dan nu.

Met de uitvoering van het programma 2021 Omgevingswet zorgde OZHZ ervoor dat de basis goed geregeld is. Kortom: OZHZ kan straks goede vergunningen blijven verlenen, strikt toezicht blijven houden en adviezen geven aan gemeenten en provincie. Om op tijd klaar te zijn met de voorbereidingen, formuleerden wij eerder vier opgaven:

1. Ervaring opdoen en producten ontwikkelen
2. Systemen en processen aanpassen en inrichten
3. Kennis verwerven en opleiden
4. Afspraken maken met opdrachtgevers

Enkele voorbeelden. In 2021 vonden ketentesten plaats. Hiermee gingen we ook door toen OZHZ, door het omschakelen naar een nieuw VTH-systeem, geen eigen aansluiting meer had op het Digitale Stelsel Omgevingswet. Zo keek OZHZ, samen met de gemeente Molenlanden en Hendrik-Ido-Ambacht, mee met een test vanuit de gemeente Hoeksche Waard. Samen met het waterschap Hollandse Delta en VRZHZ werden gecombineerde aanvragen met verschillende aanvragen getest. OZHZ maakte ook een digitaal naslagwerk van milieuthema's in de Omgevingswet. En nam deel aan veel verschillende sessies om kennis op te bouwen en uit te wisselen, met andere omgevingsdiensten en met opdrachtgevers, van webinars tot 'omgevingstafels'. OZHZ deed de voorbereidingen samen de provincie Zuid-Holland, gemeenten en ketenpartners in de regio, zoals de GGD en veiligheidsregio. Het programma Omgevingswet loopt door in 2022.

Het AB onderschreef al op 25 maart 2021 de uitgangspunten voor de taakuitvoering van OZHZ onder de Omgevingswet. Kern daarbij is dat OZHZ:

- Dezelfde taken blijft uitvoeren.
- Deze taken uitvoert voor zoveel mogelijk opdrachtgevers, teneinde de taakuitvoering kwalitatief en kwantitatief te kunnen blijven garanderen voor die opdrachtgevers.
- Nieuwe taken die als gevolg van de Omgevingswet op opdrachtgevers afkomen, voor hen uitvoert als dat, gezien de huidige taakuitvoering, in de lijn der verwachting ligt.

Een en ander sluit aan bij de huidige dienstverlening van OZHZ aan zijn opdrachtgevers en ontzorgt de opdrachtgevers op de gebieden waarop OZHZ actief is. Om de inzet van OZHZ voor alle opdrachtgevers te kunnen garanderen en om een efficiënte bedrijfsvoering te kunnen voeren, is het van belang om structurele budgetten ter beschikking te hebben. OZHZ vroeg daarom in het AB aandacht voor het structureel opnemen van de huidige incidentele of offerte budgetten voor adviestaken en expertises in de jaarprogramma's van OZHZ. Belangrijk is dan dat duidelijkheid over het takenpakket de kwetsbaarheid van uitvoering van deze taken vermindert, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het versterkt tevens de bedrijfsmatige basis van de

gemeenschappelijke regeling. Dit maakt een win-win situatie vanuit zowel opdrachtgeverschap als vanuit eigenaarschap. Met het oog op de maatschappelijke opgaven die voorliggen borgen de gemeenten en provincie hiermee dat OZHZ een robuuste dienst kan zijn en blijft, met voldoende structureel werkaanbod voor het behouden en aantrekken van voldoende kwalitatief goede medewerkers (OZHZ als aantrekkelijke werkgever).

Met alle deelnemers sprak OZHZ af dat de inzet minimaal gelijk blijft. OZHZ verwacht wel dat de precieze aard van de werkzaamheden wat zal veranderen. Ten minste is de huidige capaciteit nodig om de werkzaamheden uit te voeren onder het regime van de Omgevingswet. De structurele financiële inbedding in de individuele jaarprogramma's is voor 2022 op hoofdlijnen uitgewerkt. Voor die onderdelen waarvan OZHZ de impact op voorhand kon inschatten, is dat gedaan. Te denken valt o.a. aan de verplichtingen die voortvloeien vanuit externe veiligheid en geluid. Overige effecten vangt OZHZ op binnen de +/-10% die OZHZ volgens de bijdrageverordening mag afwijken van het jaarprogramma. Veel zal afhangen ook van de keuzes die gemeenten nog moeten maken, bijvoorbeeld ten aanzien van het omgevingsplan en de bruidschat en hun VTH-beleid. Dat maakt het op voorhand kwantificeren lastig. Voor integrale advisering wil OZHZ vanaf 2022 meer structurele financiering in de individuele jaarprogramma's borgen, in plaats van de incidentele financiering van dit moment. Wat voor 2023 de uiteindelijke financiële consequenties zijn, zal echt afhangen van de keuzes van gemeenten. Die nadere uitwerking vindt plaats in de begroting 2023 en in de jaarprogramma's. OZHZ heeft daarvan melding gemaakt in het AB van 2 december 2021 bij de bespreking van de begrotingsrichtlijnen.

OZHZ werkte de afgelopen periode aan de implementatie van een nieuw VTH-systeem. Het traject met de huidige leverancier is stopgezet vanwege het uitstel van de Omgevingswet en onzekerheid over de continuïteit van het systeem. OZHZ heeft inmiddels een contract gesloten voor het gebruik van een ander VTH-systeem waarmee de Omgevingswet kan worden uitgevoerd. In de eerste helft van 2022 implementeert OZHZ het nieuwe systeem.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

OZHZ informeerde het AB op 25 maart 2021 over de stand van zaken van de Wkb. Uit een rapport van Berenschot/ANG blijken risico's op het gebied van bedrijfsvoering en financiën. Dit gaat onder andere over een vermindering van legesinkomsten en het hebben van minder zicht op bouw gerelateerde ontwikkelingen in de gemeente. Verder zijn er op dit moment nog te weinig (representatieve) proefprojecten en werkt de ICT-component nog niet naar behoren.

Hoewel OZHZ de bouwtaken niet voor alle regiogemeenten uitvoert besloot het AB eerder al dat het wenselijk is dat de dienst zijn kennis en ervaringen uitwisselt met alle gemeenten. Het rapport is ook met alle gemeenten besproken. Zij vonden dit zonder meer waardevol.

OZHZ pakt de aanbevelingen uit het rapport actief op. Voor Alblasterdam en Dordrecht onderzocht OZHZ de impact van de Wkb, ook in samenhang met de Omgevingswet en legesheffing, op financiën en formatie. Andere gemeenten doen dat zelf of laten dat doen. OZHZ voert op dit moment een proefproject uit in Dordrecht. Zodra de woning is opgeleverd, evalueert OZHZ het proefproject met de initiatiefnemer, aannemer en de kwaliteitsborger. De resultaten hiervan deelt OZHZ met de gemeente. Ook mogen wij aansluiten bij een proefproject die uitgevoerd wordt in de Hoeksche Waard. Op die manier doen we samen ervaring met het nieuwe stelsel op.

Overgang van bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten, met uitzondering van gemeente Dordrecht. Die gemeente is nu al bevoegd gezag. De lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater-taken blijven onder het bevoegd gezag van de provincie vallen.

Omdat de bodemsaneringstaak nu verplicht onderdeel is van het basistakenpakket, blijft dit ook zo geregeld onder de Omgevingswet. De uitvoering van toezicht en handhaving op de bodemsaneringstaak wordt daarmee in mandaat belegd bij OZHZ. De vergunningverlening en adviestaken voor deze taak komen bij OZHZ, omdat die kennis gebundeld aanwezig is bij OZHZ. In de richtlijnen voor de begroting 2023 (AB 2 december 2021) meldde OZHZ al dat het nog steeds niet duidelijk is wat de omvang van de bodemsaneringstaak voor gemeenten zal zijn. Dit maakt het lastig de financiële consequenties volledig in te schatten. Het overleg vindt op landelijk niveau plaats, OZHZ volgt het dossier nauwgezet. Zo hebben de gedeputeerde en de gemeente Dordrecht in 2020 hun zorgen geuit aan de verantwoordelijke minister en staatssecretaris. Ook de VNG is betrokken. In de circulaire van 2022 zal duidelijk moeten worden of de Rijksmiddelen voldoende zijn om deze wettelijke taken uit te voeren. Bij onvoldoende middelen kan het benodigde uitvoeringsniveau niet gewaarborgd worden, wat negatieve effecten kan hebben op de gezondheid en het milieu. OZHZ schat in dat 70-80% van het provinciale bodemtakenpakket overgedragen zal worden naar de gemeenten. Op basis van deze schatting is € 800.000 benodigd om deze taken op het huidige uitvoeringsniveau volledig uit te voeren voor de gemeenten in Zuid-Holland Zuid (m.u.v. gemeente Dordrecht). OZHZ werkt dit verder uit in de begroting en jaarprogramma's 2023.

Commissie Van Aartsen en provinciale verkenning VTH-taken

In de tweede Bestuursrapportage, die bij de stukken van het AB van 2 december 2021 was gevoegd, gaat OZHZ uitgebreid in op de landelijke en provinciale verkenningen en adviezen omtrent de uitvoering van de VTH-taken. Zo concludeerde de Commissie Van Aartsen in het rapport 'Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur' dat het VTH-stelsel niet goed functioneert en niet voldoet aan de oorspronkelijke bedoeling van de commissie Mans. De commissie Van Aartsen geeft in dit rapport tien aanbevelingen om het landelijke stelsel van omgevingsdiensten en de kwaliteit van toezicht en handhaving te verbeteren. Daarnaast verschenen er in 2021 nog meer rapporten over het functioneren van het VTH-stelsel, zoals van de Algemene Rekenkamer. De conclusies en aanbevelingen van die rapporten zijn grotendeels in lijn met die van de Commissie Van Aartsen.

Het AB en DB bespraken deze ontwikkelingen in 2021 op meerdere momenten. Hoewel de situatie in Zuid-Holland Zuid niet helemaal vergelijkbaar is met het beeld dat de landelijke onderzoeken schetsten, vindt OZHZ de gedane aanbevelingen toch zeker waardevol voor de verdere doorontwikkeling van de organisatie. Het is ook een steun in de rug voor de wijze waarop de gemeenten en provincie al sinds de start van OZHZ met elkaar en met de dienst samenwerken. Eind 2021 en begin 2022 zette het Rijk de eerste stappen om een vervolg te geven aan dit traject, te beginnen met het ophalen van input op de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen en het debat in de Tweede Kamer.

OmgevingsdienstNL (ODNL), de landelijke vereniging van directeuren van omgevingsdiensten, herkent de gesignaleerde urgentie en begon in 2021 met het verder professionaliseren van de vereniging. ODNL zet in op het versterken en verbinden van de gezamenlijke kennis en expertise van de diensten, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst. In een brief aan de staatssecretaris van begin oktober wijst ODNL erop dat, om de forse ambities waar te maken, een omgevingsdienstoverschrijdende inzet vereist is die verder gaat dan de financiële ruimte die gemeenten en provincies via de omgevingsdiensten kunnen bieden. Bovenop de investeringen van gemeenten en provincies in het stelsel is een gezamenlijke inzet van alle partners nodig om de landelijke verbeteropgaven mogelijk te maken.

Om deze gezamenlijke inzet te concretiseren stelde ODNL – op verzoek van het ministerie van I&W – een eerste aanzet op voor een Impulsprogramma VTH-stelsel 2030, inclusief een financiële raming. De staatssecretaris ziet ODNL als een organisatie die mede kan zorgen voor een aantal verbeteringen. In december 2021 berichtte de staatssecretaris de Tweede Kamer over het vervolg, mede gelet op het aanvullende onderzoeksrapport 'Omgevingsdiensten in beeld'.




Commissie van Aartsen

Aanbevelingen

2020: staatssecretaris milieu geeft de commissie van Aartsen opdracht te onderzoeken welke verbeteringen er nodig zijn in het totale VTH-systeem. De commissie oordeelde dat het VTH-stelsel momenteel niet maximaal effectief en slagvaardig is.

 <p>De structurele financiering</p> <p style="font-size: x-small;">Output-gestuurde financiering van omgevingsdiensten belemmert de effectiviteit van toezicht en handhaving omdat dit weinig ruimte geeft voor kennisontwikkeling en een regionale aanpak;</p>	 <p>De kwaliteit en kwantiteit binnen de organisatie</p> <p style="font-size: x-small;">Wisselende taakuitvoering per opdrachtgever leidt tot verschillende aanpakken in regio en te kleine schaal van een aantal diensten. Meer investeren in kennisontwikkeling om goed voorbereid te zijn op opgaven zoals de energietransitie;</p>	 <p>De kwaliteit van informatie en het delen daarvan</p> <p style="font-size: x-small;">Meer informatie-uitwisseling is nodig voor het opbouwen van een goede informatiepositie en daarmee een effectieve en efficiënte uitoefening van toezicht en handhaving;</p>	 <p>De betrokkenheid bij lokale planvorming en normstelling onder de Omgevingswet</p> <p style="font-size: x-small;">De omgevingsdienst zou een inhoudelijk advies moeten geven over omgevingsplannen en de uitvoering hiervan;</p>	 <p>De samenwerking met de strafrechtelijke kolom</p> <p style="font-size: x-small;">Er moet meer prioriteit, capaciteit en inzet komen voor strafrechtelijke handhaving en vervolging bij milieucriminaliteit.</p>
---	--	---	---	---

Een aantal ontwikkelingen heeft grote invloed op de taken die OZHZ uitvoert voor de gemeenten en provincie. Denk o.a. aan de Omgevingswet, de energieagenda, woningbouwopgaven, klimaatadaptie, de private kwaliteitsborging in de bouw en de overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten. Streven van provincie en gemeenten is om een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op de VTH-taken te organiseren. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Dit is nodig om de opgaven tijdig te realiseren. Hier passen omgevingsdiensten bij die gezaghebbend kunnen optreden op basis van (actuele) kennis en vaardigheden, met voldoende financiële ruimte en ontsloten data en informatie. De besturen van de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland gaven daarom opdracht om vanaf 2022 samen een verbetertraject in te zetten. Dit traject richt zich in eerste instantie op de samenwerking bij arbeidsmarktcommunicatie en op het behoud en de ontwikkeling van expertise. Gelet op de huidige situatie op de arbeidsmarkt is het belangrijk dat de omgevingsdiensten hierin samen optrekken. Het is dan beter mogelijk om voldoende expertise te organiseren die nu en straks nodig is. Vooral op het gebied van de circulaire economie, energietransitie, ondermijning en de aanpak van milieucriminaliteit. In het verlengde hiervan werken de omgevingsdiensten aan verbetering van de informatiehuishouding en digitalisering. Het accent ligt hierbij op het belang van kwalitatief goede data, goede informatie-uitwisseling, digitalisering van werkprocessen en versterking van de VTH-keten. De omgevingsdiensten passen de 'Altijd Actuele Digitale Vergunning' (AADV) met ingang van 2023 toe voor alle provinciale vergunningen. De omgevingsdiensten leggen de acties vast in een plan van aanpak dat in Q2 in het DB en AB wordt geagendeerd.

De OZHZ-bestuursconferentie van 4 november 2021 stond in het teken van het 10-jarig bestaan van de dienst. Aanwezige bestuurders en stakeholders discussieerden over de rol van OZHZ in het veranderende speelveld. Zij betrokken daarbij de conclusies en aanbevelingen uit de landelijke onderzoeken en de provinciale verkenning. OZHZ neemt deze mee bij de uitwerking van het verbetertraject.



Twynstra Gudde

Bevindingen

2020: De provincie geeft Twynstra Gudde de opdracht een verkenning uit te voeren naar de doorontwikkeling van een toekomstbestendige VTH-taakuitvoering. De provincie herkent zich in de gedane aanbevelingen:



Kennis is key

Om goed voorbereid te zijn en blijven op maatschappelijke ontwikkelingen zoals de energietransitie, (verdergaande) digitalisering en de duurzaamheidsambitie, is het (blijven) onderhouden en ontwikkelen van kennis en vaardigheden cruciaal.



Betere samenwerking in de keten (data/informatie)

Omgevingsdiensten, politie, veiligheidsregio's en GGD's verzamelen een grote hoeveelheid gegevens. De onderlinge uitwisseling van data en informatie kan beter. Met een informatiepositie behoud je (maatschappelijke) waarde en blijf je een autoriteit.



Robuustere financiering

Investeren in deskundigheid bij omgevingsdiensten voor het vergroten van maatschappelijke betekenis, vraagt om een ander type financiering dan nu. Het ontwikkelen van de organisatie en het meer toekomstbestendig maken van de uitvoering van VTH-taken passen moeilijk in een productgedreven financiering.



Nabijheid en transparantie

Nabijheid is nodig voor het maken van goede afwegingen en integraal advies, maar kennisgebieden kunnen over organisatiegrenzen heen worden georganiseerd.



Een sterke(re) bestuurlijke samenwerking

In de gemeenschappelijke regeling is het voortdurend werken aan een goed evenwicht tussen bestuurlijk eigenaarschap en professionele afstand tussen bestuur en organisatie. Tussen de opdrachtgevers van de OD's wordt aangeraden om over de grenzen afspraken te maken, een bestuurlijke opdracht te formuleren voor ontwikkeling op de urgente thema's in de toekomstbestendige taakuitvoering.

1.3 Kritische Prestatie indicatoren (KPI's)

1.3.1 Algemeen

OZHZ voert zijn wettelijke taak uit in mandaat van gemeenten en provincie Zuid-Holland. Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Wel onderschrijft het bestuur het "preferred suppliership" van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2021
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen.	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen
	Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma.	Realisatie PZH (93,8%) Er is sprake van onderbesteding, maar realisatie blijft binnen bandbreedte. Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 103,4%) bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma	Jaarrapportage 2021 en voortgangsrapportages 2021 conform planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

Alle opdrachtgevers zijn binnen de afgesproken bandbreedte (90%-110%) van het budget gebleven. OZHZ heeft op individuele basis afspraken gemaakt over de verrekening van over- en onderbestedingen.

In 2020 heeft OZHZ haar formatie voor wat betreft Ketentoezicht en vergunningverlening Afvalsector op niveau gebracht. Dit deels met uitbreiding van formatie en structurele inhuurcapaciteit. OZHZ voldoet daarmee aan de kwaliteitseisen.

De realisatie van de provinciale omzet is achtergebleven bij de planning (93,8%). Deze lagere uitputting betreft alle taakvelden, met in het bijzonder de vergunningsactiviteiten.

Dit wordt gecompenseerd door een hogere realisatie op de gemeentelijke wettelijke taken (103,4%). Het beeld varieert sterk per opdrachtgever. Meer specifiek is er een toenemende vraag naar vergunningen bouw vanwege de hoogconjunctuur. Hier staan hogere legesopbrengsten tegenover. OZHZ is in 2021 individueel met de opdrachtgevers in gesprek geweest over bijsturingsacties en de financiële consequenties.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2021
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 63,6 %	De productiviteit bedraagt 62,2%
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%	Het overheadpercentage is 26,8%
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 15%	Het aandeel inhuur bedraagt 14,8%
Ziekteverzuim ¹	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 4,6%

Productiviteit en overhead

Door de ontwikkelingen in de externe omgeving (Covid-19, nieuwe taken en een krappe arbeidsmarkt) en de instroom van nieuwe medewerkers is de productiviteit iets achtergebleven. Het productiviteitsverlies was voorzien in de begroting. Het verlies is opgevangen door een hogere omzet en achterblijvende materiële kosten.

Flexibele formatie en flexibele schil

De flexibele capaciteit (norm 15%) bestaat uit de flexibele formatie (circa 10%) en de flexibele schil (5%). Ondanks een succesvolle werving is in 2021 sprake geweest van een onderbezetting vanwege een relatief grote uitstroom. De flexibele capaciteit blijft op totaalniveau (14,8%) binnen de norm. De interne verdeling is echter uit balans. Van de productieve taakuitvoering is 21,2% afkomstig van ingehuurde medewerkers. Van de improductieve taakuitvoering is dit 8,9%.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim over 2021 bedraagt 4,6%. Ten opzichte van 2020 is sprake van een lichte daling. Het verzuim is in de laatste maanden toegenomen; onder meer vanwege een aantal Covid-19 besmettingen.

¹ Inclusief zwangerschapsverlof

1.3.2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2021
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<u>Regulier</u> : 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	99% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	<u>Uitgebreid</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.	95% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.
	Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.	
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	100% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over de interactie met OZHZ. De interactie wordt als goed aangemerkt. Het betreft de milieuvergunning-procedures voor de provincie en de gemeente en de vergunningen op het gebied van APV en bijzondere wetten (gemeente Dordrecht).

OZHZ heeft in 2021 de KPI's "tijdige vergunningen reguliere procedure" en "risicobeheersing" gehaald. Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over OZHZ. De interactie wordt als goed aangemerkt.

1.3.3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en algemene regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

Ten aanzien van de toezichthoudende en handhavingstaken is de KPI toezichtdichtheid (TD) gedefinieerd als het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.

De KPI Naleving-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie 2021
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% NA-initieel >= 60%	TD grijs = 100% NA-initieel = 63%
	<u>Provincie Groen:</u> TD = 100% NA-initieel >= 80%	TD groen = 119% NA-initieel groen = 84%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u> NA-initieel >= 90%	NA-initieel = 87%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% NA-initieel >= 60%	TD = 102% NA-initieel = 60%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO en ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u> TD integraal = 100% NA-initieel >= 60%	TD = 99% NA-initieel = 51%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL en DO ²	<u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u> NA-initieel >= 70%	NA-initieel = 81%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 100%

² Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is.

Provincie Grijs

TD: Het programma aan periodieke controles is uitgevoerd. De Covid-19 crisis zorgde ervoor dat de werkwijze van de inspecteurs is aangepast. Zo wordt de periodieke controle op afspraak uitgevoerd en opgeknipt in een actieve controle ter plaatse en een controle op afstand rondom de administratieve verplichtingen.

NA-initieel: De naleving is beter dan de norm. Hierbij speelt mee dat het toezicht op afspraak is uitgevoerd. Zichtbaar is dat het aantal overtredingen van gedragsvoorschriften is afgenomen.

Provincie Groen

TD: In de jaarprogrammering is rekening gehouden met een nieuwe en nauwkeurigere wijze van registreren van het aantal controles in Natura 2000-gebieden. Het toezicht vindt digitaal plaats en wordt middels GPS gelogd. Door deze werkwijze kan een inspecteur nauwkeuriger zijn controles registreren tijdens zijn dienst. Deze nauwkeurige registratie valt samen met een toename van recreatie in Natura 2000 gebieden door de Covid-19 - 19 crisis. Door deze verbetering is gebleken dat de raming van het aantal controles te laag was. OZHZ heeft dit toegelicht in de tweede voortgangsrapportage.

Gemeenten RUN-milieu periodiek toezicht

TD: Ook bij gemeenten is het programma aan periodieke controles opgesplitst in een fysieke en administratieve controle

NA-initieel: De naleving is beter dan de norm. Hierbij speelt mee dat het toezicht op afspraak is uitgevoerd. Zichtbaar is dat het aantal overtredingen van gedragsvoorschriften is afgenomen.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht

TD: Het programma aan periodieke controles is op een vijftal controles in Dordrecht en Molenlanden na uitgevoerd. De betreffende periodieke controles zijn niet uitgevoerd omdat het om grote bijeenkomst functies gaat die door de Corona-maatregelen beperkt of helemaal niet mochten plaatsvinden. Daarnaast is bij een zorggroepswooning de periodieke controle geannuleerd vanwege Corona besmettingen in het huis. Verder is het toezicht bij een aantal locaties in de branches 'verzorging' en 'spoor- en wegtunnels' op afstand uitgevoerd. Het toezicht is gericht op het beheer van verplichte installaties en het onderhouden van voorzieningen.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. Dit komt met name doordat bij de zorg- en onderwijsfuncties veel aandacht gaat naar het naleven van de Covid-19 protocollen om besmettingen te voorkomen.

In sommige gevallen zorgen de noodmaatregelen voor tegenstrijdige handelingen ten opzichte van brandveiligheid. Door onze inspecteur en in afstemming met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wordt bij deze situaties naar een tijdelijke oplossing toegewerkt, waarbij zowel gedacht wordt aan de Covid-19 maatregelen als aan de brandveiligheid. Daarnaast is ook te zien dat de werkdruk bij bedrijven ervoor zorgt dat reguliere keuringen en inspecties niet tijdig worden uitgevoerd.

Gemeenten Bouw en Sloop (incl. asbest)

NA-initieel: De naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is goed. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders zich er meer bewust van zijn de voorschriften na te leven.

1.3.4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan zijn opdrachtgevers voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit te beoordelen van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de meest geëigende aanpak. OZHZ voert regulier een klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Beoordeling en beschikking bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaat 2021
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	95%
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State.	100%
	80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Nvt
Klanttevredenheid	Onderzoeksvraag: Kwaliteit product en samenwerking met OZHZ	11 respondenten tevreden - zeer tevreden 2 respondenten ontevreden

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 95% boven de norm van 90%.

Risicobeheersing

In 2021 heeft geen behandeling van bezwaar en beroep bij de Awb-commissie, rechtbank of Raad van State plaatsgevonden. Eind 2021 is op twee beschikkingen bezwaar ingediend. Behandeling hiervan vindt in 2022 plaats.

Klanttevredenheid

In de verslagperiode is – conform de KTO-systematiek die de vijf omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland gebruiken – de klanttevredenheid gemonitord. De meeste respondenten geven aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over de samenwerking met OZHZ. Met twee respondenten die hebben aangegeven ontevreden te zijn over de afhandeltermijn van de beschikking voor de eidevaluatie (administratieve afronding) heeft afstemming plaatsgevonden. Beiden hebben begrip getoond voor de uitleg dat deze evaluaties vanwege een eerder capaciteitstekort tijdelijk alleen op verzoek zijn uitgevoerd en dat de achterstand inmiddels is ingehaald.

1.4 Wat heeft het gekost?

De programmarekening 2021 sluit met een positief saldo van € 267.000. Ten opzichte van de tweede bestuursrapportage (€ 293.000) is er sprake van een nadeel van € 27.000.

De totale omzet is hoger dan begroot. Dit wordt volledig veroorzaakt door hogere kosten die direct in rekening worden gebracht bij opdrachtgevers. Deze additionele productkosten hebben daarmee geen effect op het financiële resultaat.

De omzet uit uren op de wettelijke taken en offertetaken blijft ongeveer € 370.000 achter. De ingezette capaciteit (eigen personeel en inhuur) is hierdoor ook lager (€ 319.000). Per saldo is sprake van een nadeel van € 51.000. De overige autonome kosten vallen € 24.000 lager uit. Het gaat om een saldo van diverse, relatief geringe, meen- en tegenvallers.

1.4.1 Resultatenrekening 2021

Onderstaand is de realisatie per begrotingspost weergegeven.

Programmarekening 2021 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 bijgesteld	Realisatie 2021	Vershil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.163	2.182	2.182	2.182	-
Wettelijke taken	20.380	20.258	22.062	21.367	695-
Offerte- en subsidietaken	4.681	2.460	3.598	3.761	164
Overige baten	11	-	3	7	3
Vergoedingen	-	-	653-	-	653
Totaal baten	27.234	24.900	27.193	27.318	125
Lasten					
Personeelskosten	20.327	20.020	21.630	21.360	270-
Kapitaallasten	253	258	330	315	15-
Ondersteuning SCD	1.743	1.864	1.786	1.808	22
Huisvesting	502	539	495	485	10-
Overige bedrijfskosten	976	957	1.375	1.258	118-
Additionele productkosten	3.050	1.485	1.901	2.393	492
Onvoorzien	50	118	141	154	13
Overige bijzondere posten	309	-	-	-	-
Totaal lasten	27.210	25.241	27.658	27.772	114
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	24	341-	465-	454-	11
Onttrekkingen aan reserves	718	341	1.608	1.571	38-
Toevoegingen aan reserves	124	-	850	850	-
Gerealiseerd resultaat	618	0-	293	267	27-
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.163</i>	<i>2.182</i>	<i>2.182</i>	<i>2.182</i>	<i>-</i>

Bedragen x € 1.000

1.4.2 Baten

De totale baten komen € 125.000 hoger uit dan begroot.

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs,

vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.

De realisatie van de inwonerbijdrage (€ 2,18 mln.) is conform de begroting.

Wettelijke taken milieu/bouw/gebruik (€695.000 lagere baten)

OZHZ maakt in de individuele jaarprogramma's per opdrachtgever afspraken over de uit te voeren activiteiten en budgetten. Verantwoording vindt plaats door middel van financiële maandrapportages en de bestuursrapportages.

In 2021 hebben diverse opdrachtgevers extra budgetten beschikbaar gesteld voor opgaven op het gebied van woningbouw, duurzaamheid, bodem en de energie agenda. Een groot deel heeft een incidenteel karakter. De begroting is daardoor tussentijds gewijzigd met € 1,804 mln. Ondanks de Covid-19 crisis wordt dus een steeds groter beroep gedaan op OZHZ.

De realisatie 2021 (€ 22,02 mln.) is iets lager (€ 42.000) dan de bijgestelde begroting. Het verschil is een saldo van diverse over- en onderbesteding van de individuele opdrachtgevers. Met name het jaarprogramma PZH is achtergebleven bij de raming van de tweede bestuursrapportage.

De materiële kosten die direct worden doorbelast naar de jaarprogramma's zijn € 101.000 hoger dan begroot. De overbesteding betreft extern uitbesteed advieswerk voor de bouwtaken (de gemeenten Dordrecht en Alblasterdam) en enige reparaties aan de vaartuigen (Provincie Zuid-Holland). Dit betekent dat de totale urenomzet op de jaarprogramma's is achtergebleven met € 143.000.

De lagere omzet op de wettelijke taken staat in relatie tot lagere kosten van de flexibele capaciteit.

In de AB-vergadering van juli 2021 is besloten het onverdeeld resultaat 2020 te verdelen volgens het voorstel. Dit resulteert in een resultaat uitkering van € 53.000 aan de eigenaren. Daarnaast is een restsaldo van de bestemmingsreserve frictievergoeding uitgekeerd. (€ 600.000). De baten komen daarmee uit op +/- € 653.000. Hier staat een overeenkomstige onttrekking tegenover van de algemene reserve (€ 53.000) en de bestemmingsreserve frictiekosten (€ 600.000).

Offerte- en subsidietaken (€ 164.000 hogere baten)

Adviezen en projecten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. De raming van de primaire begroting is doorgaans behoedzaam, vanwege het onzekere karakter van de omzet. De begroting is in 2021 positief bijgesteld met € 1,138 mln. op grond van de tussentijdse realisatie.

De realisatie van € 3,76 mln. is hoger uitgekomen (€ 164.000) dan de bijgestelde begroting. Belangrijkste reden zijn de saneringswerkzaamheden door externe partijen voor het project "lood in de speeltuinen". OZHZ vervult namens PZH de rol van opdrachtgever richting aannemers die de saneringen uitvoeren. De hogere kosten hebben dus betrekking op werkzaamheden die extern zijn uitbesteed. De urenomzet is juist achtergebleven. Daardoor is minder capaciteit ingehuurd.

De hogere omzet op de offerte- en subsidietaken heeft daardoor geleid tot hogere additionele productkosten (directe doorbelaste kosten aan opdrachtgevers), maar lagere kosten van de flexibele capaciteit.

Overige baten (€ 3.400 hogere baten)

De overige baten hebben een incidenteel karakter. De begroting is in 2021 positief bijgesteld met € 3.300 vanwege verkoop van overtollige activa. De realisatie 2021 bedraagt € 6.700. Het verschil betreft doorbelaste wervingskosten aan de omgevingsdienst Midden Holland.

Overige vergoedingen (€ 653.000 hogere baten)

In de bijgestelde begroting is de verwerking van de resultaat uitkering aan de eigenaren (€ 53.000) en de uitkering vanuit de bestemmingsreserve frictievergoeding (€ 600.000) als overige vergoeding opgenomen. In afwijking op de bijgestelde begroting is heeft verwerking plaatsgevonden vanuit de wettelijke taken. Dit leidt technisch tot hogere baten voor de post overige vergoedingen, en lagere baten op de wettelijke taken. Derhalve is geen sprake van een resultaat effect.

1.4.3 Lasten

De totale lasten komen € 114.000 lager uit dan begroot.

Personeelskosten (€ 270.000 lagere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van eigen personeel en de kosten van inhuur. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering (hoofdstuk 2.4).

De begroting is in 2021 tussentijds bijgesteld met € 1,61 mln. vanwege de inzet van flexibel personeel omwille van de extra omzet, invulling van vacatures en improductiviteit vanwege het inwerken van nieuwe medewerkers.

De totale personeelskosten 2021 bedragen € 21,36 mln. en komen daarmee lager uit (€ 270.000) dan de bijgestelde begroting. De onderverdeling in eigen personeel en flexibele capaciteit is als volgt:

Personele lasten	Begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil
Personeelskosten intern	16.644	16.549	-95
Flexibele capaciteit	4.986	4.811	-175
Totaal personele lasten	21.630	21.360	-270

Bedragen x € 1.000

De kostenoverschrijding op het eigen personeel bedraagt € 95.000. Dit is een saldo van diverse plussen en minnen. De loonkosten en overige vergoedingen zijn iets lager dan begroot (-/- € 10.000). Ook is per saldo meer verlof aangekocht dan verkocht, op grond van het Individuele keuzebudget. Dit leidt tot lagere kosten (-/- € 40.000). Daar staat een hogere verlofverplichting op de post onvoorzien tegenover. Vanwege de Covid-19 crisis is er sprake van lagere reiskosten (-/- € 57.000) en lagere kosten voor externe locaties (-/- € 30.000). De extra vergoeding voor het thuiswerken, vooruitlopend op de nieuwe CAO kon fiscaal gunstig worden ondergebracht in de werkkostenregeling, zonder overschrijding van de vrije ruimte (-/- € 32.000). Hier staan hogere kosten tegenover voor opleidingen (€ 41.000), vanwege het inwerken van nieuw personeel, werkkleding (€ 15.000), vanwege een nieuwe kledinglijn en incidentele beloningen (€ 15.000). Het restant (€ 3.000) is verspreid over diverse kleine posten.

De inhuurkosten zijn € 175.000 lager dan begroot. Belangrijkste reden is de achterblijvende uren omzet bij de wettelijke taken en de offertetaken.

Kapitaallasten (€ 15.000 lagere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Voorbeelden zijn het huurcontract inzake Post 120 en leasecontracten voor het wagenpark. Voor de omvang en samenstelling van de kapitaalgoederen wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2).

De begroting is in 2021 tussentijds bijgesteld met € 72.000, op grond van de investeringskredieten. Deze hebben voor een belangrijk deel betrekking op het nieuwe werk concept met investeringen in huisvesting, meubilair en hardware. Het restant betreft investeringen in informatietechnologie en onderhoud aan een vaartuig.

De realisatie (€ 315.000) is iets lager dan de bijgestelde begroting (€ 330.000). Dit houdt verband met vertraging van verbouwingswerkzaamheden voor het nieuwe werk concept

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

Ondersteuning SCD (€ 22.000 hogere lasten)

De ondersteuning door het SCD heeft betrekking op de dienstverlening met betrekking tot ICT, personeelszaken, inkoop, verzekering en juridische diensten. Bij eerdere begrotingswijzigingen is de begroting neerwaarts bijgesteld met € 72.000. De bijstelling had voornamelijk betrekking op een overheveling van de variabele kosten naar de overige bedrijfskosten.

De realisatie 2021 bedraagt € 1,808 mln. en is hoger dan begroot (€ 22.000). De hogere kosten betreffen extra ICT-expertise en uitvoerende werkzaamheden in verband met de implementatie van het nieuwe werk concept. De onderverdeling per onderdeel is als volgt:

Ondersteuning SCD	Begroting 2021	Realisatie 2021	Verschil
ICT	1.419	1.419	0
Personeel en organisatie	366	389	22
Totaal ondersteuning SCD	1.786	1.808	22

Bedragen x € 1.000

Huisvesting (€ 10.000 lagere lasten)

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie post 120 te Dordrecht. In 2021 is de begroting tussentijds verlaagd met € 44.000 vanwege een lagere eindafrekening van de energie- en overige servicekosten en een lagere indexering dan begroot. De realisatie 2021 valt lager uit dan begroot vanwege vertraagde onderhoudskosten.

Overige bedrijfskosten (€ 118.000 lagere lasten)

De overige bedrijfskosten hebben onder meer betrekking op software licenties, externe advies- en accountantskosten, Arbodienstverlening, kantoorbenodigdheden, facilitaire kosten en verzekeringen.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen verhoogd met € 419.000. Belangrijkste reden was de aanpassing van het VTH-systeem vanwege de invoering van de Omgevingswet, de invoering van het nieuwe werk concept en opschoning van het archief.

De realisatie 2021 (€ 1,258 mln.) blijft met € 118.000 achter bij de begroting. Het betreft onder meer een latere start van de opschoning van het archief (-/- € 35.000). Hier staat een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve tegenover. Ook de kosten van het dataverkeer, externe communicatie en kleine aanpassingen aan het pand zijn lager dan begroot (-/- € 40.000). Tot slot is nauwelijks gebruik gemaakt van het reguliere budget voor de inhuur van externe expertise (-/- € 17.000). Het restant (-/- € 25.000) is een saldo van diverse relatief kleine posten.

Additionele productiekosten (€ 492.000 hogere lasten).

De additionele productiekosten worden direct in rekening gebracht bij de opdrachtgevers. Het kan daarbij gaan om externe (juridische) expertise, uitgevoerde werkzaamheden door aannemers, etc.

De raming is bij de tussentijdse begrotingswijzigingen bijgesteld (€ 416.000), op grond van de realisatie.

De realisatie 2021 (€ 2,393 mln.) is fors hoger (€ 492.000) dan de bijgestelde begroting. Belangrijkste reden zijn de saneringswerkzaamheden door externe partijen voor het project "lood in de speeltuinen". OZHZ vervult namens de provincie Zuid-Holland de rol van opdrachtgever richting aannemers die de saneringen uitvoeren. Ook de materiële kosten die direct worden doorbelast naar de jaarprogramma's zijn hoger uitgekomen dan begroot. De overbesteding betreft extern uitbesteed advieswerk voor de bouwtaken (de gemeenten Dordrecht en Alblasterdam) en enige reparaties aan de vaartuigen (Provincie Zuid-Holland).

Het effect op het financiële resultaat is nihil, omdat de hogere lasten leiden tot overeenkomstige hogere baten.

Onvoorzien (€ 13.000 hogere lasten)

Het budget onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedoeld voor afboeking van niet factureerbare uren (onderhanden werk) en overige onvoorzienne tegenvallers.

Bij eerdere begrotingswijzigingen is de raming bijgesteld met € 23.000, omdat de post fluctueert met het begrotingstotaal.

De realisatie 2021 (€ 154.000) is hoger dan begroot. De post onvoorzien is als volgt aangewend:

Onvoorzien	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Dotatie verlofstuwmeer		169	
Afboeking en verliesvoorziening OHW		-15	
Totaal onvoorzien	141	154	13

Bedragen x € 1.000

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven. Het verlofstuwmeer is toegenomen. Hier is een relatie met de Covid-19 crisis, de extra omzet in de loop van 2021 en de krapte op de inhuurmarkt voor bepaalde taakvelden. Dit is deels opgevangen door minder verlof op te nemen. Ook hebben medewerkers meer verlof bijgekocht dan verkocht, onder meer vanwege de extra mogelijkheid om zorgverlof op te nemen in verband met het thuisonderwijs. Voor een nadere toelichting op het verlofstuwmeer wordt verwezen naar de jaarrekening (2.2 overlopende passiva).

Op grond van de risicoanalyse van doorlopende projecten is de voorziening vanwege oninbaarheid verlaagd met € 15.000. In gevallen van oninbaarheid is veelal sprake van uren die zijn gemaakt op nog niet formeel bevestigde projecten. Dit is een aandachtspunt voor verdere verbetering.

1.4.4. Reserves

Toevoegingen (conform begroting)

Conform de begroting bij tweede bestuursrapportage is in 2021 € 850.000 toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

Toevoeging reserves	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Bestemmingsreserve CAO effect	350	350	0
Bestemmingsreserve Archief	300	300	0
Bestemmingsreserve Werkconcept	200	200	0
Totaal onvoorzien	850	850	0

Bedragen x € 1.000

Bestemmingsreserve: Cao-effect (€ 350.000)

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van circa € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 worden in dat jaar onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Een eventueel restant valt vrij per ultimo 2022.

Bestemmingsreserve Archief (€ 300.000)

De bestemmingsreserve Archief is bij eerste bestuursrapportage 2021 gevormd vanuit de resultaatbestemming 2020. De reserve wordt ingezet ter dekking van meerjarige incidentele kosten voor het terugdringen van de achterstanden in het archief.

Bestemmingsreserve Werk concept (€ 200.000)

De bestemmingsreserve Werkconcept is bij eerste bestuursrapportage 2021 gevormd vanuit de resultaatbestemming 2020. Incidenteel zijn extra middelen nodig voor de projectorganisatie en investeringen in hardware, meubilair en aanpassing van de kantoorinrichting en daarbij behorende ontwerpkosten. Deze worden deels gedekt uit de reguliere begroting en deels uit de bestemmingsreserve.

Onttrekkingen (€ 38.000 lager dan begroot)

De reserves zijn voor € 1.571 mln. onttrokken. Dat is € 38.000 lager dan begroot.

Onttrekking reserves	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Resultaatbestemming 2020	553	553	-0
Bestemmingsreserve Frictievergoeding	670	670	0
Bestemmingsreserve Regieplan	145	145	0
Bestemmingsreserve Digitalisering	80	80	0
Bestemmingsreserve Archief	60	25	-35
Bestemmingsreserve Werkconcept	100	97	-3
Totaal onvoorzien	1.608	1.571	-38

Bedragen x € 1.000

Resultaatbestemming 2020 algemene reserve (€ 553.000)

Dit betreft de technische verwerking van de bestemming van het rekeningresultaat 2020, conform het besluit van het AB op 7 juli 2021. Er heeft een overheveling van middelen plaatsgevonden naar de bestemmingsreserve Archief (€ 300.000) en de bestemmingsreserve Werkconcept (€ 200.000). Het restant betreft het niet bestemde deel van het resultaat 2020. Dit is geretourneerd aan de eigenaren (€ 53.000).

Frictiekosten ontvlechting (€ 670.000)

De onttrekking heeft voor het overgrote deel (€ 600.000) betrekking op een uitkering van vrijvallende middelen aan de eigenaren. Daarnaast is € 58.000 onttrokken voor diverse wervingscampagnes. Tot slot zijn de kosten voor de evaluatie van de gedeeltelijke uittreding bouwtaken van de gemeente Molenlanden ten laste van de reserve gebracht.

Regieplan (€ 145.000)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Het regieplan biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. De additionele productkosten die hiermee samenhangen worden gedekt vanuit de reserve Regieplan. In 2021 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 145.000. Daarvan heeft € 123.000 betrekking op additionele productkosten. Het betreft de ontwikkeling van een datawarehouse, het verbeteren van kaartmaterieel en de robotisering van dataprocessen. Het restant (€ 22.000) betreft de dekking van afschrijvingslasten van de investering in KaartViewer (GEO-Software). Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2).

Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling (€ 80.000)

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2021 betreft de invoering van Squit 20/20. Vanwege uitstel van de omgevingswet heeft OZHZ de implementatie stilgelegd. De gemaakte kosten zijn verrekend met de opdrachtnemer.

Archief (€ 25.000)

De Regionale Archivararis merkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. Een inhaalslag zonder dat de reguliere archiefwerkzaamheden in het gedrang komen is onhaalbaar. Door uitbesteding kan binnen 2 jaar de achterstand worden weggewerkt. Vanwege een latere start blijven de kosten in 2021 achter. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.



Nieuw werkconcept (€ 97.000)

De Covid-19 pandemie heeft het inzicht gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor organisatie en medewerkers. OZHZ is gestart met het ontwikkelen van een werkconcept waarbij aandacht is voor een integrale benadering voor huisvesting, personeel, communicatie en ICT. Dekking van de project- en ontwerpkosten voor de aanpassing van de huisvesting vindt plaats vanuit de bestemmingsreserve werkconcept. In 2021 is een bedrag van € 97.000 onttrokken. Dit betreft met name het ontwerp, akoestisch advies en onderzoek naar het binnenklimaat. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

2. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording stelt de volgende paragrafen verplicht in de programmabegroting en de jaarstukken.

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid.

De paragrafen “lokale heffingen”, “verbonden partijen” en “grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven hoe kapitaalgoederen worden beheerd.

De financieringsparagraaf is een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering.

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.1.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ. Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.1.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel.

De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.1.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstand- capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tariëring	308	154
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Hoog	Flexibele schil	354	265
3 Prijsstijging inflatie	Hoger dan index	Exploitatieverlies	Medium	Hoog		253	190
4 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Medium	Verzuimbeleid	739	370
5 Omgevingswet	Omzetsdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
6 Tarieven inhuur	Overspannen arbeidsmarkt	Kostenverhoging	Medium	Hoog	Marktplaatsprocedure	262	196
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.916	1.175

Bedragen x € 1.000

Waarschijnlijkheid

<i>Zeer hoog</i>	<i>Kans > 75%</i>
<i>Hoog</i>	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
<i>Medium</i>	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
<i>Laag</i>	<i>Kans < 25%</i>

Impact

<i>Groot</i>	<i>financieel risico > € 400.000</i>
<i>Medium</i>	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
<i>Klein</i>	<i>financieel risico < € 150.000</i>

1. Bezuiniging wettelijke taken en inwonerbijdrage

Met de uitvoering van wettelijke taken en inwonerbijdrage is een budget van circa € 25,7 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 308.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- Het bestuur heeft een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 154.000



2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa 2,6 mln. per jaar gemeoid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 1,2 mln.).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 354.000

3. Prijsstijging inflatie

Na de vaststelling van de begrotingsrichtlijnen is de inflatie aanzienlijk toegenomen, onder invloed van de stijgende energieprijzen. De oorlog in Oekraïne (zie paragraaf 5.9) verhoogt het risico. Zoals aangegeven bedraagt de inflatie begin 2022 circa 6,3%, ten opzichte van een prijsindex van 1,85% in de begroting 2022.

De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. De kans op prijsverhogingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar wordt de financiële impact ingeschat medium (€ 253.000).

Beheersmaatregelen

In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. Bij begrotingsrichtlijnen 2024 zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief 2023 nodig is.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregelen is een weerstandscapaciteit nodig van € 190.000

4. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een risico van 3% is reëel; de financiële impact is groot (€ 1,2 mln.), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 370.000

5. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de

Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

6. Tarieven inhuur

De inhuurtarieven staan onder druk vanwege de gespannen arbeidsmarkt. Met name de vergunningverleners bouw, constructeurs, senior vergunningverleners milieu en bodemadviseurs zijn schaars.

Het inhuurvolumen in 2022 bedraagt circa € 5,0 mln. In het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van een stijging van € 5 per uur, gedurende een jaar. De financiële impact is daarmee medium (€ 262.000) De kans wordt ingeschat op hoog (75%)

Beheersmaatregelen

Inhuur wordt aanbesteed via een marktplaats waar vraag- en aanbod samenkomen. Hiermee is de naleving van de Europese aanbestedingsregels geborgd. Ook wordt een optimale prijs/kwaliteitsverhouding gerealiseerd.

Bij begrotingsrichtlijnen 2024 zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief 2023 nodig is.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gezien de kans en impact van het risico is een weerstandsvermogen nodig van € 196.000.

2.1.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2021 bedraagt € 1,128 mln. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1,175 mln. benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120;
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SCD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware);
- Leasecontracten voor het wagenpark.

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de ICT-sfeer, specifiek voor OZHZ. Daarbij gaat het om digitalisering van de archieven, de implementatie van Squit XO, het tijdschrijfsysteem, het financiële systeem en de onderlinge koppeling tussen deze systemen.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om te zijner tijd de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

Bij de start van OZHZ is met de provincie overeengekomen dat de provincie de eerstkomende vervanging van het vaartuig De Pandion voor zijn rekening neemt.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving	Boekwaarde 2020	Boekwaarde 2021
a Huisvesting	464.732	378.984
b ICT en audiovisuele investeringen	102.917	337.017
c Meubilair	226.550	216.971
d Software	104.136	72.125
e Bedrijfsmiddelen	26.866	23.487
f Vaartuigen	-	62.955
Totaal	925.201	1.091.539

Bedragen x € 1.000

Voor een nadere toelichting omtrent de opbouw en verloop van de materiële vaste activa wordt verwezen naar deel II jaarrekening; 1.2 toelichting op de balans.

2.3 Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 30 november 2016) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves.

Voor 2021 bedraagt deze limiet 8,2% van € 27,7 mln. (omvang begroting) = € 2,27 mln. De liquide middelen betreffen rekening-courant tegoeden; deposito's komen voort uit de financiering van het lopende bedrijf en de bestemmingsreserves. De totale netto vlottende schuld bedraagt -/- € 1,56 mln. en blijft daarmee ruim binnen de toegestane kasgeldlimiet. De ruimte bedraagt € 3,84 mln.

Kasgeldlimiet	31-12-2021	31-12-2020
Omvang begroting	27.658	26.661
1 Toegestane kasgeldlimiet		
Percentage	8,2%	8,2%
Bedrag	2.268	2.186
2 Vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jaar	0	0
schuld in rekening courant	0	0
door derden gestorte gelden 1 < jaar	0	0
overige schulden	3.049	4.302
Totaal	3.049	4.302
3 Vlottende middelen		
contante gelden in kas	2	0
tegoeden in rekening courant	4.615	4.836
overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0
Totaal	4.617	4.836
4 Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld (2 -/- 3)	-1.568	-534
Toegestane kasgeldlimiet	2.268	2.186
Ruimte	3.836	2.720

Bedragen x € 1.000

Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren.

Doordat OZHZ per 31 december 2021 geen leningen heeft uitstaan is het renterisico nihil. Ook zijn er in 2021 geen kortlopende leningen aangegaan.

Renterisiconorm	31-12-2021	31-12-2020
Berekening renterisico		
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	0	0
3 Renterisico	0	0
Berekening rente risiconorm		
4 Begrotingstotaal	27.658	26.661
5 Percentage conform regeling	20,0%	20,0%
6 Renterisico norm	5.532	5.332
Toetsing renterisico aan norm		
3 Renterisico	0	0
6 Renterisico norm	5.532	5.332
Ruimte	5.532	5.332

Bedragen x € 1.000

Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

Leningenportefeuille

OZHZ heeft in 2021 geen leningen afgesloten. De stand van langlopende leningen is zowel per 1 januari 2021 als per 31 december 2021 nihil.

Overige kentallen

Ook op grond van de netto schuldquote, solvabiliteit en structurele exploitatieruimte kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
Netto schuldquote	-26,4%	-10,0%	-24,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-26,4%	-10,0%	-24,5%
Solvabiliteitsratio	22,1%	30,0%	20,4%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,4%	0,5%	0,6%

Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afroaming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 225.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

In 2021 is OZHZ ruimschoots onder het drempelbedrag gebleven. Onderstaand is de berekening van het drempelbedrag nader toegelicht en is de realisatie weergegeven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)							
Verslagjaar							
(1)	Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4		
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	194	190	180	196		
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	56	60	820	804		
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-		
(1) Berekening drempelbedrag							
Verslagjaar							
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	27.193					
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	27.193					
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-					
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250	250	1.000	1.000		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen							
Kwartaal 1					Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.497	17.330	16.531	18.063		
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92		
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	194	190	180	196		

2.4 Bedrijfsvoering

2.4.1. Het nieuwe werkconcept

Als gevolg van Covid-19 hebben de medewerkers van OZHZ vanaf maart 2020 grotendeels thuis gewerkt. De Covid-crisis heeft het inzicht gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor organisatie en medewerkers. Ten eerste het gemakkelijker kunnen combineren van werk en privé voor de medewerker. Ten tweede het inrichten van het kantoorpand en de mogelijkheid om de ruimte in de toekomst effectiever te benutten.

Dat maakt dat OZHZ is begonnen met de doorontwikkeling van het werkconcept, OZHZ Hybrid genaamd. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. Het doel is medewerkers duurzaam in staat stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept bij welke dat maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

De speerpunten van OZHZ Hybrid betreffen:

- We werken hybride: thuis, op kantoor, bij opdrachtgever of ergens anders.
- Het kantoor wordt een plek om samen te werken en te ontmoeten. Hiervoor neemt het aantal standaardwerkplekken af en worden ruimtes ingericht als multifunctionele ruimtes die het samenwerken en ontmoeten bevorderen.
- We werken activiteit gerelateerd: het werk bepaalt de werkplek.
- De werkplek is mobiel, door middel van gebruik van laptop.
- We laten weten waar we werken en zijn bereikbaar.
- We zijn flexibel, werken samen en nemen verantwoordelijkheid.

In de periode van januari tot en met augustus 2021 is geïnvesteerd in goede thuiswerkplekken (laptops, mobiele telefoons, en goed meubilair). Vanaf 4 oktober 2021 is naar aanleiding van de versoepelingen omtrent Covid-19 het kantoorpand wederom opengesteld voor medewerkers. De vaste computers zijn ingeruild voor werkplekken met gebruik van laptops. Om de transitie van volledig thuis naar kantoor in goede banen te leiden is een transitieplan opgesteld. Aan de hand van dit plan wordt in verschillende fases toe gewerkt naar het nieuwe werkconcept. De huidige fase dient als testfase van het nieuwe werkconcept en als voorbereidingsfase op enkele aanpassingen van het kantoor zodat het hybride werken optimaal ondersteund kan worden.

2.4.2 Organisatie en personeel

Herstructurering

In 2021 is een start gemaakt met een herstructurering van een deel van de organisatie van OZHZ. De aanleiding van deze herstructurering is dat de externe omgeving veranderende eisen stelt aan OZHZ. Er is onder andere door de komst van de Omgevingswet en ontwikkelingen op VTH-gebied behoefte aan in het geheel bekijken van strategische keuzes en de vertaling daarvan naar de bedrijfsvoering. Ook de bevindingen van de Commissie Van Aartsen vraagt om een meer strategische benadering. Onze data ambitie sluit daarop aan. Daarnaast zal de positie van de controlfunctie binnen OZHZ veranderen vanwege de rechtmatigheidsverantwoording die een meer onafhankelijke positionering vraagt.

Uit de praktijk en een uitgevoerde analyse is gebleken dat een aantal ondersteunende units efficiënter en effectiever werken wanneer de werkzaamheden worden geherstructureerd. Het gaat daarbij om

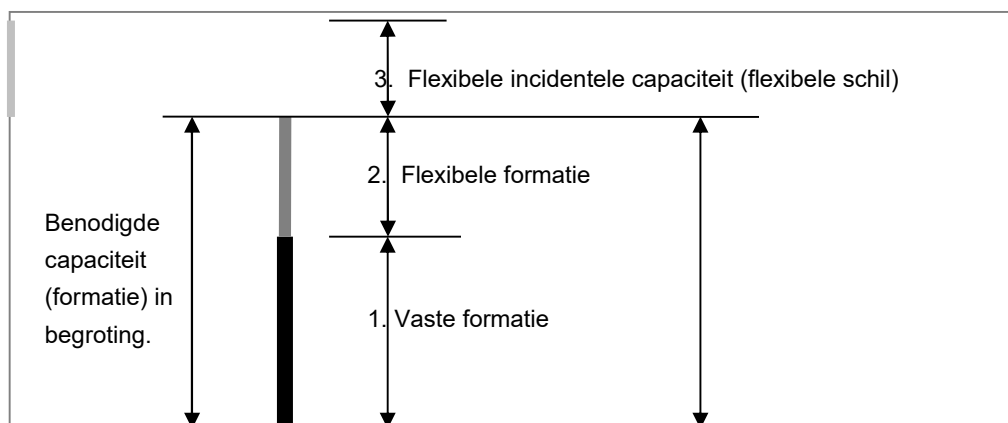
procesafwikkeling bij zaken en poststukken en de samenhang tussen algemeen ondersteunende taken en de receptie en facilitaire werkzaamheden.

Bovenstaande aanleiding zorgt voor verandering binnen een aantal units. De OR heeft inmiddels een positief advies afgegeven over de herstructurering en de veranderingen zullen in 2022 verder worden uitgewerkt en doorgevoerd.

Formatie en capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten en provincie om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Ook subsidieontvangsten hebben een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden; onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Onderstaande figuur geeft het capaciteitsbeleid samengevat weer:



Doelstelling is een totale flexibele capaciteit (flexibele formatie en flexibele incidentele capaciteit) van gemiddeld 15%.

De flexibele capaciteit (norm 15%) bestaat uit de flexibele formatie (circa 10%) en de flexibele schil (5%).

De inhuur van extern personeel vindt plaats volgens het principe van een Dynamisch Aankoop Systeem. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd.

Ondanks een succesvolle werving is in 2021 sprake geweest van een onderbezetting vanwege een relatief grote uitstroom. De flexibele capaciteit blijft op totaalniveau (14,8%) binnen de norm. De interne verdeling is echter uit balans. Van de productieve taakuitvoering is 21,2% afkomstig van ingehuurde medewerkers. Van de improductieve taakuitvoering is dit 8,9%. Naast risico's voor de continuïteit leidt de hoge inhuurcomponent ook tot een financieel risico. De tarieven staan onder druk in de huidige krappe arbeidsmarkt. Met name de bouw expertise, senior vergunningverleners en bodemadviseurs zijn beperkt beschikbaar.

Dit leidt tot risico's voor de continuïteit, kwaliteit en financiën. In een rondgang langs de bestuurders in 2021 is veel draagvlak gebleken voor verlaging van de flexibele capaciteit. Met ingang van 2022 hanteert OZHZ daarom een norm van 10% voor de flexibele component (Nota bedrijfsvoering 2022-2026).

Evaluatie strategische personeelsplanning

In 2018 is een "strategische personeelsplanning 2018-2021" vastgesteld. Het rapport had als doel om voorbereid te zijn op de trends en ontwikkelingen die op OZHZ afkwamen. Hiermee wilden we voorkomen dat er een kwantitatieve en kwalitatieve kloof zou ontstaan tussen het huidige en gewenste personeelsbestand. Om dat voor elkaar te krijgen, werden de volgende speerpunten bepaald:

1. Traineeprogramma
2. Arbeidsmarktcommunicatieplan
3. Onboardingprogramma
4. Evaluatie gesprekkencyclus
5. Formatieplan
6. Ontwikkelingsprogramma
7. Strategisch opleidingsplan

In 2020 zijn de speerpunten evaluatie gesprekkencyclus en formatieplan afgerond. We hebben o.a. een nieuw jaargespreksformulier geïntroduceerd en er is gesproken over de gewenste formatie. Met het strategisch opleidingsplan bepalen we welke kwaliteiten we nodig hebben en sluiten vervolgens ons jaarlijkse opleidingsplan daarop aan. Hierdoor ontstaat ruimte voor huidige medewerkers om (door) te groeien.

Middels het ontwikkelprogramma proberen we capaciteiten, kennis en ervaring van medewerkers optimaal te benutten, te ontwikkelen en te behouden. Dit rekening houdend met veranderende behoeften en mogelijkheden van de werknemers van OZHZ. Hier zal in 2022 verder uitvoering aan gegeven worden.

Naast een eerste opzet onboardingsprogramma is er in 2021 een onboarding 2.0 geïmplementeerd. In dit programma leren nieuwe medewerkers de organisatie kennen door presentaties van collega's over hun vakgebied. Ondanks Covid-19 is dit digitaal doorgegaan en we hopen dit in de toekomst fysiek voort te zetten, zodat medewerkers elkaar beter leren kennen.

In de laatste helft van 2021 heeft net zoals in 2020 een vlootshow plaatsgevonden. Met alle managers zijn gesprekken geweest over hun kwalitatief oordeel van hun personeelsbestand. Ook heeft de directie het management beschouwd. Op deze manier toetsen we of onze strategische personeelsplanning effect heeft. Daarnaast geeft het een beeld van de verwachtingen op het gebied van in-, door-, en uitstroom van medewerkers.

Het SPP hield ons HR-beleid actueel en zorgde voor verbetering van interne samenwerking. Zo is de OR betrokken in het ontwikkelproces van belangrijke HR onderwerpen wat extra inzichten opleverde.

In 2022 wordt een nieuwe strategische personeelsplanning opgesteld die wederom gekoppeld wordt aan de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen. De speerpunten die in het nieuwe plan in ieder geval naar voren komen zijn arbeidsmarktcommunicatie, binden & boeien en ontwikkeling van medewerkers.

Werving

Begin 2021 was het weer zo ver: een nieuwe wervingscampagne met 11 vacatures. Dit heeft voor totaal voor 150 sollicitanten gezorgd. Uiteindelijk zijn 9 van de 11 vacatures ingevuld. Het aantal sollicitanten was hoog, zeker voor coronatijd en het type vacatures die lastig in te vullen zijn. Het aantal mensen dat nu overstapt van baan neemt flink af. Helaas lukte het bij twee functies niet deze in te vullen, namelijk die van Vergunningverlener Bouw en Regisseur Omgevingsvergunningen. We zien daar wel veel interesse, maar uiteindelijk geen sollicitaties. De advertenties scoorden goed. Vooral de video's scoorden hoger dan de benchmark (landelijk ten opzichte van vergelijkbare advertenties). Er waren veel positieve reacties van sollicitanten. Het gaf een goede indruk van OZHZ en oogde professioneel.

Tijdens de wervingscampagne (5 weken) bezochten 11.467 keer ozhz.nl/zoektjou, waarvan 8.183 uniek. Dit is vergelijkbaar met eerdere jaren. De meeste bezoekers kwamen via Google, daarna volgde onze advertentiekanaal (met name via de video's) en social media.

Het gericht en tegelijkertijd werven van nieuwe medewerkers werkt goed. Het levert veel kandidaten op, meer naamsbekendheid. Zeker nu met de krappe arbeidsmarkt zetten we het gebruik van wervingscampagne wederom in 2022 in.

Eind 2021 is OZHZ gestart met de werving voor mensen die interesse hebben in een leerwerktraject voor junior bouwspecialist. Binnen dit traject worden medewerkers opgeleid tot vergunningverlener of toezichthouder bouw. Dit doen we samen met Omgevingsdienst Midden-Holland. Er zijn uiteindelijk 8 medewerkers aangenomen die per 1 maart gestart zijn met het leer/werk-traject.

HR agenda

OZHZ heeft in 2021 een HR agenda opgesteld om voorbereid te zijn op de ontwikkelingen die op ons afkomen. Het "nieuwe werkconcept" vormt hierin sinds 2020 een belangrijke pijler. In 2021 is gestart met het al gaandeweg aanpassen van onze personeelsinstrumenten op basis van deze nieuwe werkwijze. Denk hierbij bijvoorbeeld aan werving en selectie waarbij eerste gesprekken mogelijk digitaal plaatsvinden en het tweede gesprek op kantoor.

Tevens vormde de ontwikkeling van personeel en capaciteitsvraagstuk de rode draad in de HR-agenda. We bogen ons over het vraagstuk hoe wij de juiste persoon op de juiste plek kunnen krijgen en kunnen behouden. Dit wordt in 2022 voortgezet met een nieuwe HR-agenda. Ook de externe factoren die van invloed zijn op ons HR-beleid zijn ondervangen in de agenda. Denk hierbij aan de komst van de Omgevingswet (wat verandert er voor werknemers?) en cao-/regionale afspraken, de krappe arbeidsmarkt in combinatie met ons capaciteitsvraagstuk.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van 2021 is 4,6%. Dat betekent dat het verzuim stabiel is gebleven ten opzichte van 2020 (4,6%). De coronacrisis heeft in 2021 vrijwel geen effect gehad op onze verzuimcijfers. Conform het verzuimbeleid blijven unitmanagers goed in contact met verzuimende medewerkers. Daarnaast is er gedurende 2021 ondanks het geldende thuiswerkregime de mogelijkheid geweest om op kantoor te werken voor wie daar behoefte aan heeft. In 2022 volgt een training voor unitmanagers om mentale klachten vroegtijdig te herkennen en daarop te anticiperen.

Evaluatie Medewerker tevredenheidsonderzoek

OZHZ onderzocht in de tweede helft van 2020 hoe tevreden de medewerkers zijn. De resultaten waren zonder meer positief. Daarnaast waren er ook belangrijke aandachtspunten waar OZHZ in 2021 mee aan de slag is gegaan: de werkdruk, de onderlinge samenwerking binnen de organisatie, kernwaarden en het binnenklimaat van het kantoor Post120.

Werkdruk

In 2021 zijn de volgende acties ondernomen:

- Het onderwerp werkdruk is regelmatig aan de orde gekomen in unitoverleggen, bila's en teamoverleggen. Het bespreken van de werkvoorraad wordt hierbij als positief ervaren.
- Een aantal units heeft extra inhuurkrachten ingezet. Het aantrekken van nieuwe (vaste) collega's heeft ook bijgedragen aan het verminderen van de werkdruk.
- In een paar gevallen zijn tips gegeven om anders om te gaan met werkdruk.
- Een aantal medewerkers heeft gebruik gemaakt van de coffee call coach om beter om te gaan met werkdruk.

Het huidige beeld is nu dat het gevoel heerst dat het beter gaat. Het blijft wel een aandachtspunt.

Unitoverstijgende samenwerking

In 2021 zijn de volgende acties ondernomen:

- Er zijn verschillende unitoverstijgende overleggen gestart, waaronder binnen de teams bodem (JAO, GBO en OKW) en ITT en RBB.
- Er vinden vaker evaluatiegesprekken plaats, zoals bij gezamenlijke projecten.
- We hebben het onboardingsprogramma verbreed zodat iedere medewerker kennis kan maken met andere units en relevante onderwerpen.
- Managers pogen het goede voorbeeld te geven.

Het huidige beeld is dat unitoverstijgende samenwerking met toenemende mate plaatsvindt. Het blijft wel een belangrijk aandachtspunt om unitoverstijgende samenwerking onder de medewerkers te stimuleren.

Kernwaarden

In 2021 zijn de volgende acties ondernomen:

- De kernwaarden komen bij verschillende units terug in overleggen, in bepaalde gevallen gekoppeld aan casuïstiek.
- Er is een training omgevings sensitiviteit geweest.
- Managers wijzen erop dat de kernwaarden als vast onderwerp besproken wordt in jaarplangesprekken.
- Er zijn een aantal lunchboxen georganiseerd door team communicatie.

Het huidige beeld is dat er in 2022 nog wel verdere acties nodig zijn om ervoor te zorgen dat de kernwaarden binnen de organisatie leven en uitgedragen worden. Dit wordt door HR en communicatie verder uitgewerkt.

Klimaatbeheersing

De architect die betrokken is bij de verbouwing van het kantoor in het kader van hybride werken heeft de opdracht gekregen om de huidige problematiek van het binnenklimaat nader te onderzoeken en ons hierover te adviseren. Zij hebben hierbij ook collega's met een achtergrond in installatietechniek betrokken. Het advies is vervolgens met de verhuurder besproken en we zijn overeengekomen dat zij de leverancier van het klimaatsysteem de opdracht geven op basis van het advies de instellingen van de bestaande installaties te verbeteren. Dit met name om de tochtklachten die worden ervaren te beperken. Middels het aanpassingen van de instellingen met een opvolgende test periode zal gezocht worden naar de juiste instellingen. Daarnaast wordt bij de vergaderruimtes waar dat nodig is gezorgd voor extra verse luchttoevoer.

2.4.3 ICT

Contractsluiting Servicegemeente Dordrecht

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. De huidige dienstverleningsovereenkomst loopt op 1 april 2022 af. Eind 2021 hebben OZHZ en de Servicegemeente Dordrecht een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze gaat per 1 april 2022 in en is gebaseerd op het alleenrecht dat het AB en DB in de periode juni – september 2021 verleenden. De termijnen in het contract sluiten aan bij het ontwikkeltraject van de provinciale verkenning naar de VTH-taakuitvoering waarover OZHZ elders in deze jaarstukken verslag doet. Het contract voldoet verder aan de eerder door het AB gestelde eisen inzake marktconformiteit, kwaliteit en zakelijkheid.

Aanbesteding integraal dataplatform

Om zijn data-ambitie te verwezenlijken, is OZHZ eind 2020 gestart met een aanbestedingsprocedure voor een integraal dataplatform (IDP). Met een IDP creëert en behoudt OZHZ de flexibiliteit om zowel databronnen als rapportage(tool)s gefaseerd toe te voegen. Op die manier kan OZHZ, in haar eigen tempo, groeien in volwassenheid ten aanzien van data gedreven c.q. informatie gestuurd werken. In 2021 is de opdracht definitief gegund.

Archief functie

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze heeft eind 2020 verslag uitgebracht aan het DB over de kwaliteit van de archief functie. De archivaris concludeert dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren het door de Archiefwet- en regelgeving vereiste kwaliteitssysteem, de ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. Verder oordeelt de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren. Tot slot heeft OZHZ in het kader van een pilotproject in 2019, in samenwerking met het Regionaal Archief Dordrecht en het Stadsarchief Rotterdam, meegewerkt aan een proefopname van een archiefbestand van de dienst in het e-depot. De archivaris spreekt wel enige zorg uit over de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van (papier) dossiers, waar achterstanden zijn ontstaan. OZHZ is eind 2021 gestart met een inhaalslag. Een externe partij voert deze uit. Dekking vindt plaats vanuit een hiervoor gevormde bestemmingsreserve.

Data ambitie

OZHZ heeft de ambitie om in 2025 professioneel met data te werken en professionele dataproducten te hebben. Stapsgewijs gaat de organisatie van spreadsheets naar volwaardige dataproducten, goede datakwaliteit (samen met andere organisaties), data-analyses en overzichten (dashboards). In de herstructurering van de organisatie is formatieve ruimte opgenomen voor deze data ambitie.

2.4.4 Informatiebeveiliging, privacy en control

Ook in 2021 heeft de Functionaris Gegevensbescherming (FG) onderzoek gedaan naar de privacy- en gegevensbescherming bij OZHZ. Een soortgelijk onderzoek is ook uitgevoerd bij de gemeenten in de Drechtsteden en bij de Gemeenschappelijke regeling Drechtsteden (GRD). De FG concludeert dat OZHZ in antwoord op de vragenlijst van de jaarlijkse audit een uitgebreide documentatie heeft overlegd. Hierin is op verwerkingsniveau inzicht te krijgen van de verschillende verwerkingen van persoonsgegevens die binnen OZHZ

plaats hebben. Tevens blijkt uit de documentatie en de praktijk van het afgelopen jaar, dat de governance van de privacy verantwoordelijkheden binnen OZHZ op orde is. Beide zaken gecombineerd geven een beeld van een organisatie die in elk geval "in control" is, dat wil zeggen overzicht heeft over de feiten en in staat is om ook te acteren vanuit welomschreven rollen en verantwoordelijkheden.

De FG benoemt ook een aantal verbeterpunten en doet daarvoor aanbevelingen. Zowel specifiek voor OZHZ als voor Drechtsteden breed. Het DB en AB namen in het najaar kennis van de rapportage van de FG en van de verbeteracties die OZHZ in gang zal zetten. Dit betreft onder andere het actualiseren van het register van verwerkingen en de verdere implementatie van de Wet politiegegevens (Wpg). Wat dit laatste betreft kan worden gemeld dat OZHZ in 2021 de wettelijk verplichte externe audit heeft laten uitvoeren. OZHZ stuurde het auditrapport in december toe aan de Autoriteit Persoonsgegevens. OZHZ voldoet aan de meeste eisen uit de Wpg. Nadere actie is nodig voor het benoemen van een FG (specifiek met als taakveld de Wpg), de interne auditcyclus en het uitvoeren van een DPIA. Voor 1 maart legt OZHZ de verbeteracties vast in een verbeterrapport. Na uitvoering daarvan voert het auditbureau een hercontrole uit. Het DB stelde bovendien in november 2021 een 'addendum' op het privacybeleid vast, specifiek voor de Wpg.

De FG deed de aanbeveling om te onderzoeken of OZHZ voor bepaalde gemandateerde taken toch als verwerker, en niet als verwerkingsverantwoordelijke, zou moeten worden aangemerkt. In afstemming met Omgevingsdienst NL is aan Pels Rijcken gevraagd hierover advies uit te brengen. OZHZ heeft voorts, als onderdeel van de dienstverleningsovereenkomst, een verwerkersovereenkomst gesloten met de Servicegemeente Dordrecht.

Bewustwording en kennis bij medewerkers is een belangrijk instrument om te komen tot een structurele borging van privacy en gegevensbescherming. Een trainings- en bewustwordingsprogramma kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Binnen de Baseline Informatiebeveiliging Overheden (BIO) is het ook een vereiste dat nieuwe medewerkers binnen drie maanden een training krijgen op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. De FG deed de aanbeveling om in een procedure te borgen dat nieuwe medewerkers de eerste drie maanden verplicht worden geïnformeerd conform de BIO-eis. OZHZ pakt dit op samen met partijen in de Drechtsteden, als onderdeel van het onboardingsprogramma.

DPIA's, ofwel data protection impact assessments, zijn een belangrijk instrument om vooraf de privacyrisico's van een bepaalde verwerking of proces in beeld te brengen, en daar vervolgens maatregelen op te nemen. De FG constateerde dat OZHZ nog geen DPIA's heeft uitgevoerd. Voor een aantal gegevensverwerkingen is wel een Basis Risico Analyse (BRA) uitgevoerd, met de conclusie dat het uitvoeren van een DPIA niet noodzakelijk is. Vanwege de overgang naar een ander VTH-systeem zal OZHZ in 2022 een aantal DPIA's uitvoeren op processen waarin gevoelige persoonsgegevens worden verwerkt. Voor de verwerking van politiegegevens is al een DPIA gemaakt.

De regiobrede bevindingen van de FG hadden betrekking op Mobiel Device Management (MDM) en Bring-Your-Own-Device (BYOD) en het gebruik van de systemen AFAS HR en MS-Teams. In de openbare stukken van het AB van 2 december 2021 gaat OZHZ uitgebreid in op de achtergronden van deze bevindingen en hoe de dienst daarmee omgaat. Voor de processen waarin persoonsgegevens worden verwerkt met de twee genoemde systemen voert de Servicegemeente Dordrecht nader onderzoek of een DPIA uit, in opdracht van de betrokken verwerkingsverantwoordelijke organisaties. OZHZ agendeert de regiobrede bevindingen in overleggen met andere partijen binnen de Drechtsteden. Bij de uitrol van het nieuwe werkconcept heeft OZHZ expliciete aandacht aan informatieveilig werken en gebruik van de beschikbaar gestelde devices.

De FG uitte tot slot zorgen over de onafhankelijke positionering van de FG, met name vanwege de taakuitvoering per 1 januari 2022 door de Servicegemeente Dordrecht. Inmiddels is een reglement opgesteld dat alle betrokken organisaties zullen vaststellen. Het reglement beoogt de onafhankelijke positie van de FG te borgen.

In 2021 hebben zich 6 datalekken voorgedaan. Dit is voor een organisatie als OZHZ zeker niet hoog. De datalekken hadden te maken met verkeerd verzonden correspondentie (verkeerde adressering, twee brieven in één envelop, enz.). OZHZ vraagt binnen de organisatie regelmatig aandacht voor het snel melden van datalekken. Een eenmaal geconstateerd datalek wordt intern besproken met als doel om herhaling te voorkomen.

Automatisch anonimiseren

Om beter en sneller WOB-verzoeken te kunnen behandelen en te kunnen voldoen aan de toekomstige Wet Open Overheid alsmede privacy te waarborgen conform de AVG, is OZHZ een pilot gestart met het automatisch anonimiseren van documenten, in casu bodemrapporten. Op basis van deze pilot kan een business case worden gemaakt over de voor- en nadelen van het inzetten van een anonimiseertool ten opzichte van handmatig anonimiseren.

Audit kwaliteitszorg

In juni en november heeft de externe auditor audits uitgevoerd bij de dienst. De audit in november was een zgn. focus-audit in verband met de geplande hercertificering in 2022.

Op grond van de informatie uit de interviews en documentatie kan worden vastgesteld dat de organisatie en de beheersing van dienstverlening in lijn zijn met de normvereisten en de eigen afspraken daaromtrent.

Het principe van continu verbeteren is duidelijk zichtbaar in de zich continu ontwikkelende organisatie en een daarop passend kwaliteitsmanagementsysteem. De organisatie werkt in haar bedrijfsvoering aan verschillende verbeteringen en/of optimalisaties. Er is sprake van doorontwikkeling van het KMS naar een systeem waarin de risico's om doelen te kunnen bereiken, worden geïdentificeerd en juist wordt ingebed op de werkvloer. Met name de invoering van de Omgevingswet is van grote impact op de dienstverlening, maar ook op alle stakeholders. Veel aandacht gaat uit naar de juiste kennis, integraliteit, samenwerking, stakeholdermanagement.

Verbetering: uitdaging is de juiste balans in te stellen tussen centrale beheersing van continue verbetering en de beheersing van realisatie binnen de units waarbij het versterken van eigenaarschap in het geheel van de organisatie van belang is.

Op basis van het auditresultaat zijn er geen belemmeringen voor de continuering van de certificering en de hercertificering in 2022 volgens ISO-9001-2015.

Rechtmatigheidsverantwoording

Decentrale overheidsorganen zullen met ingang van boekjaar 2022 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

OZHZ ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Het algemeen bestuur heeft in juli 2021 een aantal richting gevende besluiten genomen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording:

- Vooralsnog uit te gaan van een minimale variant, waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Op termijn te streven naar een hogere ambitie waarbij sprake is van structurele verbetering van de processen.
- Het huidige normenkader te hanteren, i.c. de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten te vertalen in een concreet toetsingskader.
- Een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen van vooralsnog 3%.
- Het rapporteren van fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.
- Bij de verbijzonderde interne controle aan te sluiten op de steekproefbepaling van de accountant.
- Op grond van een evaluatie na het eerste verantwoordingsjaar bezien of en in welk tempo de ambitie kan worden verhoogd.

OZHZ werkt de verdere implementatie uit in een plan van aanpak.

In de herstructurering van de organisatie is nadrukkelijk voorgesorteerd op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is een helder onderscheid gemaakt in de control en financiële functie. Ook de combi functie van controller en unitmanager houdt op te bestaan. De controller en het control team zijn meer onafhankelijk gepositioneerd onder de directie.

II. Jaarrekening 2021

De jaarrekening bestaat uit de balans en resultatenrekening en met toelichting.

Via de balans en de programmarekening wordt financiële verantwoording afgelegd over het in 2021 gevoerde beleid.

1. Balans per 31 december 2021

Balans per 31 december 2021			
(bedragen in €)			
ACTIVA	2021	2020	
VASTE ACTIVA			
<i>Immateriële vaste activa</i>		-	-
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-
		1.091.539	925.201
<i>Materiële vaste activa</i>			
Investeringen:			
met een economisch nut	1.091.539	925.201	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-	
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-	-	
In erfpacht gegeven gronden	-	-	
		-	-
<i>Financiële vaste activa</i>			
Kapitaalverstrekking aan:			
deelnemingen	-	-	
gemeenschappelijke regelingen	-	-	
overige verbonden partijen	-	-	
Leningen aan:			
woningbouwcorporaties	-	-	
deelnemingen	-	-	
overige verbonden partijen	-	-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-	
overige langlopende leningen	-	-	
Uitzettingen:			
in 's Rijks schatkist met een looptijd van één jaar of langer	-	-	
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd van één jaar of langer	-	-	
overige met een looptijd van één jaar of langer	-	-	
		-	-
TOTAAL VASTE ACTIVA		1.091.539	925.201
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>Voorraden</i>		-106.630	355.881
Grond- en hulpstoffen			-
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	-106.630		355.881
Gereed product en handelsgoederen	-		-
Vooruitbetalingen	-		-
<i>Uitzettingen</i>		11.756.449	13.649.822
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Vorderingen op openbare lichamen	7.310.788		9.012.218
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-
Overige verstrekte kasgeldleningen	-		-
Rekening courant verhouding met het Rijk	4.414.399		4.631.521
Rekening courant verhouding met overige niet-financiële instellingen	-		-
Overige vorderingen	31.262		6.083
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	-		-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd korter dan één jaar	-		-
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	-		-
		202.677	204.605
<i>Liquide middelen</i>			
Kas	1.974		262
Bank, inclusief kruisposten	200.703		204.343
		2.065.732	736.967
<i>Overlopende activa</i>			
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:			
Europese overheidslichamen	-		-
het Rijk	-		-
overige Nederlandse overheidslichamen	1.790.421		452.766
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	275.311		284.201
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		13.918.228	14.947.275
TOTAAL ACTIVA		15.009.767	15.872.476

Balans per 31 december 2021			
(bedragen in €)			
PASSIVA	2021	2020	
VASTE PASSIVA			
Eigen vermogen		3.055.628	3.509.357
Algemene reserve	981.219		915.844
Bestemmingsreserves	1.807.620		1.975.138
Saldo van de rekening	266.789		618.375
Voorzieningen		-	-
Voorzieningen	-		-
Vaste schulden		-	-
Deze hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer			
Obligatieleningen	-		-
Onderhandse leningen van:			
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-		-
binnenlandse banken en			
overige financiële instellingen	-		-
binnenlandse bedrijven	-		-
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-
overige binnenlandse sectoren	-		-
buitenlandse instellingen	-		-
Door derden belegde gelden	-		-
Waarborgsommen	-		-
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-		-
TOTAAL VASTE PASSIVA		3.055.628	3.509.357
VLOTTENDE PASSIVA			
Vlottende schulden		3.049.055	4.301.851
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar			
Kasgeldleningen aangegaan bij:			
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-		-
overige partijen	-		-
Banksaldi	-		-
Overig	3.049.055		4.301.851
Overlopende passiva		8.905.084	8.061.268
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.156.503		1.444.856
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:			
Europese overheidslichamen	-		-
het Rijk	-		-
overige Nederlandse overheidslichamen	7.748.581		6.616.412
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		-
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		11.954.139	12.363.119
TOTAAL PASSIVA		15.009.767	15.872.476

Bedragen in €



1.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor aan provincies en gemeenten geeft en de financiële verordening van OZHZ. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Activa

Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening en bedragen:

- 20 jaar voor motorvoertuigen;
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair;
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief;
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens;
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur;
- 3 jaar voor software³;
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa⁴.

OZHZ beschikt niet over gronden en terreinen

In overeenstemming met artikel 6 "Waardering en afschrijving van vaste activa" van de Financiële verordening worden activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 450 niet geactiveerd.

Vorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen korter dan één jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte kansen op inning.

Overlopende activa en liquide middelen

De overlopende activa en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

³ Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

⁴ De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

Passiva

Passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het resultaat voor bestemming. Voor zover het algemeen bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt. Uit het resultaat voor bestemming en de effecten van de besluiten van het algemeen bestuur volgt een resultaat na bestemming. Dit wordt als een separate post van het eigen vermogen gepresenteerd. De reserves van het eigen vermogen worden onderscheiden in een algemene reserve en overige bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn door het algemeen bestuur ingesteld voor specifieke doeleinden, zoals de financiering van activa, verwachte bijdrage in projecten of relevante risico's.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Daarnaast kunnen voorzieningen worden gevormd ter egalisatie van lasten.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De posten opgenomen onder de vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover OZHZ borg- en garantiestellingen is aangegaan, worden deze buiten de telling van de balans opgenomen. In de toelichting op de balans is dan nadere informatie opgenomen.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. De financiële verordening OZHZ bepaalt dat de rapportages aan het bestuur afwijkingen behandelen, groter dan 10%, of groter dan € 50.000, ten opzichte van de begroting.⁵

⁵ Financiële verordening OZHZ, 30 november 2016

1.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021

ACTIVA

1. Vaste activa

1.1 Immateriële vaste activa

OZHZ bezit geen immateriële vaste activa.

1.2.1 Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Paragraaf 2.3 'Onderhoud kapitaalgoederen' beschrijft de beleidsuitgangspunten en de systematiek van het onderhoud van deze kapitaalgoederen. De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Aanschafwaarde 31-12-2020	Afschrijvingen t/m 2020	Aanschafwaarde 31-12-2021*	Afschrijvingen 2021*
a Huisvesting	891.462	426.730	895.393	89.679
b ICT en audiovisuele investeringen	518.592	415.675	862.086	109.395
c Meubilair	439.283	212.733	482.599	52.894
d Software	162.016	57.880	182.016	52.011
e Bedrijfsmiddelen	43.585	16.719	44.320	4.115
f Vaartuigen	-	-	69.950	6.995
	2.054.938	1.129.737	2.536.364	315.088

Bedragen x €

De afschrijvingen zijn gerealiseerd conform de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

De investeringen zijn gepleegd op basis van bestuurlijke goedkeuring bij eerdere begrotingswijzigingen. De investeringen zijn hieronder weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 2020	Investerings 2021	Desinvesteringen 2021	Reclassificatie		Aanschafwaarde 31-12-2021	Reclassificatie afschrijvingen*	Afschrijvingen 2021	Boekwaarde 2021
				aanschafwaar de*					
a Huisvesting	464.732	3.931	-	-	895.393	-	89.679	378.984	
b ICT en audiovisuele investeringen	102.917	343.166	-	329	862.086	329	109.066	337.017	
c Meubilair	226.550	38.895	-	4.421	482.599	4.421	48.473	216.971	
d Software	104.136	20.000	-	-	182.016	-	52.011	72.125	
e Bedrijfsmiddelen	26.866	5.485	-	-4.750	44.320	-4.750	8.864	23.487	
f Vaartuigen	-	69.950	-	-	69.950	-	6.995	62.955	
	925.201	481.426	-	0	2.536.364	-0	315.088	1.091.539	

a. Huisvesting

De invoering van het nieuwe werkconcept vangt aan in 2021. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. Op kantoor worden samenwerkingsplekken en projectruimtes ingericht. Het aantal individuele werkplekken neemt af en geluidsisolatie vormt een belangrijk element. Reeds is een ontwerp gemaakt waarbij de aanpassing en toevoeging van installaties en de akoestische maatregelen door externe calculators zijn doorgerekend. De wenselijke kantooromgeving vraagt om een hogere investering dan eerder begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door noodzakelijke verbeteringen in de geluidsisolatie en aanpassingen van de installaties.



De kapitaallasten worden gedekt vanuit de reguliere begroting.

b. ICT en audiovisuele investeringen Post 120

Op deze post zijn investeringen verantwoord in het kader van de huisvesting, zoals bekabeling en audiovisuele middelen. De aanschaf van mobiele apparatuur en investeringen in het kader van digitalisatie worden op deze post verantwoord. In 2021 hebben investeringen plaatsgevonden van hardware in de vorm van laptops en randapparatuur.

c. Meubilair

Het krediet voor de post Meubilair wordt gebruikt voor vervanging en aanschaf van meubilair. Het krediet wordt ingezet ten behoeve vervangingen en aanschaffingen ten aanzien van het werkconcept en toekomstige investeringen.

d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. In 2020 heeft implementatie plaatsgevonden van KaartViewer (GEO-Software). In 2021 heeft een doorontwikkeling plaatsgevonden. Ook de Omgevingswet, de website en een VTH-systeem brengen software-investeringen met zich mee.

e. Bedrijfsmiddelen

Dit krediet wordt ingezet voor de aanschaf van bedrijfsmiddelen, zoals geluidsapparatuur en vervanging van de kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ om niet zijn verkregen van PZH. Financiële dekking vindt plaats binnen de exploitatie of vanuit projecten waarvoor de middelen wordt ingezet. Binnen het huidige krediet is ruimte om vervanging en aanschaf van nieuwe bedrijfsmiddelen te realiseren.

f. Vaartuigen

Bij de vorming van OZHZ zijn voor de taakuitvoering vaartuigen van de Provincie Zuid-Holland (PZH) om-niet verkregen. De investering in 2021 (€ 69.950) had betrekking op een (spoed)reparatie, in de vorm van her-motorisering. Deze investering is gedekt door een incidentele verruiming van het provinciale materieel budget. Tevens is in 2021 een krediet gevoteerd (€ 350.000) voor de vervanging van de RHIB (rigid hull inflatable boat). Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten vindt plaats vanuit het materieel budget PZH.

Voor de vervanging van het vaartuig Pandion is een specialist aangewezen die OZHZ adviseert. De aanbesteding en bouw van een nieuw vaartuig zal vooralsnog niet leiden tot een investeringen in het komende jaar en is derhalve vooralsnog niet opgenomen in de investeringskredieten.

1.3 Financiële vaste activa

OZHZ beschikt niet over financiële vaste activa.

2. Vlottende activa

2.1 Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden is uitgesplitst naar de volgende categorie:

Vorraden	31-12-2021	31-12-2020
a Onderhanden Werk	-106.630	355.881
Totaal	-106.630	355.881

Bedragen x €

Het onderhanden werk betreft projecten/opdrachten ten behoeve van gemeenten op het gebied van milieuonderzoek. De voorraad bestaat uit nog te factureren uitgevoerde werkzaamheden tegenover ontvangen bijdragen waarvoor nog activiteiten moeten worden verricht. In de waardering van het onderhanden werk is rekening gehouden met een verliesvoorziening van € 105.445.

2.2 Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen rente typische looptijd korter dan een jaar	31-12-2021	31-12-2020
A Vorderingen op openbare lichamen	7.310.788	9.012.218
B Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen	0	0
C Overige verstrekte kasleningen	0	0
D Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	0	0
E Rekening-courantverhoudingen met overige financiële instellingen	4.414.399	4.631.521
F Overige vorderingen	31.262	6.083
G Uitzettingen in 's Rijks schatkist met looptijd < 1 jaar	0	0
H Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier	0	0
I Overige uitzettingen	0	0
Totaal	11.756.449	13.649.822

Bedragen x €

De vordering op openbare lichamen betreft voornamelijk de voorschotfacturen aan gemeenten en provincie inzake uitvoering van de wettelijke taken en programma's en de inwonerbijdrage.

Medio december 2021 zijn de voorschotfacturen van het eerste kwartaal 2022 verzonden. OZHZ verwacht de gelden begin 2022 te ontvangen.

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
Kas	1.974	262
Bank inclusief kruisposten	200.703	204.343
Totaal	202.677	204.605

Bedragen x €

Het banksaldo betreft de ontvangen voorschot- en subsidiebedragen en het nog openstaande crediteurensaldo. Vanwege het schatkistbankieren (zie paragraaf 2.3 financiering) is eveneens sprake van uitzettingen in de Rijks-schatkist. Daardoor is het saldo liquide middelen begrenst op € 225.000.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 4) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2.4 Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

Overlopende Activa	31-12-2021	31-12-2020
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:		
Europese overheidslichamen	0	0
Het Rijk	0	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	1.790.421	452.766
Vooruitbetaalde kosten	275.311	261.319
Nog te ontvangen bedrag	0	22.882
Totaal	2.065.732	736.967

Bedragen x €

Vooruitbetaalde kosten

Dit zijn kosten die voor 31 december 2021 betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het dienstjaar 2022. Veelal gaat het om verzekeringspremies, huur kantoorpand, licenties en contributies.

Nog te ontvangen bedragen

Dit zijn bedragen die ten gunste van het boekjaar 2021 komen, maar waarvan de bedragen in de loop van 2022 worden ontvangen.

De nog te ontvangen bedragen bestaan voornamelijk uit vorderingen op overheidslichamen. Deze worden gefactureerd naar aanleiding van de eindafrekening 2021. De onderbouwing is als volgt:

Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering met een specifiek bestedingsdoel:	Begin saldo 2021	Toevoegingen	Ontvangsten	Eind saldo 2021
Gemeente Dordrecht	360.292	589.367	-360.292	589.367
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	18.748	22.165	-18.748	22.165
Gemeente Molenlanden	17.280	77.596	-17.280	77.596
Gemeente Papendrecht	19.094	24.430	-19.094	24.430
Gemeente Sliedrecht	6.224	0	-6.224	0
Gemeente Zwijndrecht	31.126	38.307	-31.126	38.307
Provincie Zuid-Holland	0	986.629	0	986.629
DCMR Milieudienst Rijnmond	0	48.495	0	48.495
Omgevingsdienst Midden-Holland	0	3.183	0	3.183
Dienst Gezondheid & Jeugd	0	250	0	250
Totaal	452.766	1.790.421	-452.766	1.790.421

Bedragen x €

PASSIVA

1. Vaste financieringsmiddelen

1.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene reserve, de bestemmingsreserves en het saldo van de rekening. Conform artikel 54, tweede lid, van het BBV is per reserve het verloop gedurende het boekjaar weergegeven. Er is geen sprake van specifieke bestemmingsreserves die zijn gevormd voor de afschrijving op activa.

Eigen vermogen	31-12-2021	31-12-2020
Algemene reserve	981.219	915.844
Bestemmingsreserves	1.807.620	1.975.138
Onverdeeld resultaat	266.789	618.375
Totaal	3.055.628	3.509.357

Bedragen x €

In het onderstaand overzicht is het verloop van de reserves in 2021 weergegeven.

Omschrijving	Saldo 1-1-2021	Bestemming rek 2020	Toevoeging 2021	Onttrekking 2021	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	915.844	65.375	-	-	981.219
Materieel budget PZH	184.641	-	-	-	184.641
Doorontwikkeling	101.517	-	-	-	101.517
Digitalisering	370.618	-	-	80.000	290.618
Verlofstuwmeer	110.000	-	-	-	110.000
Friciekosten	940.775	-600.000	-	70.106	270.669
Regieplan	267.587	-	-	145.000	122.587
Archief	-	300.000	-	24.918	275.082
Werkconcept	-	200.000	-	97.494	102.506
CAO	-	-	350.000	-	350.000
Totaal	2.890.982	-34.625	350.000	417.518	2.788.839

Bedragen x €

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Bij eerste bestuursrapportage 2021 heeft een toevoeging plaatsgevonden van € 65.000, vanuit de resultaatbestemming 2020.

De onttrekkingen betreffen de technische verwerking van de bestemming van het rekeningresultaat 2020, conform het besluit van het AB op 7 juli 2021. Er heeft een overheveling van middelen plaatsgevonden naar de bestemmingsreserve Archief (€ 300.000) en de bestemmingsreserve Werkconcept (€ 200.000). Het restant betreft het niet bestemde deel van het resultaat 2020. Dit is geretourneerd aan de eigenaren (€ 53.000). Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (Deel I, paragraaf 2.1).

Bestemmingsreserve materieel budget Provincie Zuid-Holland

Conform het besluit van het algemeen bestuur in 2011 is een reservering gemaakt voor eventuele complexe dossiers in de komende jaren. In 2021 zijn er geen onttrekkingen ten laste van deze reserve gedaan.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling

OZHZ is per 1 april 2017 van start gegaan in de nieuwe organisatiestructuur. De frictiekosten zijn beperkt omdat er geen sprake is van gedwongen ontslagen of boventaligheid. De doorontwikkeling betekent wel een forse veranderopgave voor wat betreft de werkwijze, sturing en cultuur. De bestemmingsreserve is bedoeld voor de dekking van kosten en improductieve uren door opleidingen, trainingen en het bevorderen van betrokkenheid. De kosten voor opleidingen en trainingen in het kader van de doorontwikkeling zijn gedekt uit het reguliere opleidingsbudget. Vanwege de Covid-19 crisis zijn de opleidingen achtergebleven. De geraamde onttrekking is derhalve uitgebleven.

Bestemmingsreserve digitalisering

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De onttrekking in 2021 betreft de invoering van Squit 20/20. Vanwege uitstel van de omgevingswet heeft OZHZ de implementatie van Squit 20/20 stilgelegd. De gemaakte kosten zijn verrekend met de opdrachtnemer.

Bestemmingsreserve Verlofstuwmeer

OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. In 2021 hebben geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve frictiekosten ontvlechting

De frictievergoeding voor de uittreding van de voormalige gemeenten Leerdam en Zederik en de ontvlechting van de bouwtaken Molenlanden is grotendeels toegevoegd aan de bestemmingsreserves frictiekosten ontvlechting. De onttrekking heeft voor het overgrote deel (€ 600.000) betrekking op een uitkering van vrijvallende middelen aan de eigenaren. Daarnaast is € 58.000 onttrokken voor diverse wervingscampagnes. Tot slot zijn de kosten voor de evaluatie van de uittreding bouwtaken van de gemeente Molenlanden ten laste van de reserve gebracht.

Bestemmingsreserve Regieplan

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Het regieplan biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. De additionele productkosten die hiermee samenhangen worden gedekt vanuit de reserve Regieplan. In 2021 heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 145.000. Daarvan heeft € 123.000 betrekking op additionele

productkosten. Het betreft de ontwikkeling van een datawarehouse, het verbeteren van kaartmaterieel en de robotisering van dataprocessen. Het restant (€ 22.000) betreft de dekking van afschrijvingslasten van de investering in KaartViewer (GEO-Software). Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen (hoofdstuk 2.2).

Bestemmingsreserve Archief

De Regionale Archivararis bemerkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. Een inhaalslag zonder dat de reguliere archiefwerkzaamheden in het gedrang komen is onhaalbaar. Door uitbesteding kan binnen 2 jaar de achterstand worden weggewerkt. Vanwege een latere start blijven de kosten in 2021 achter. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

Bestemmingsreserve Werk concept

De bestemmingsreserve Werkconcept is bij eerste bestuursrapportage 2021 gevormd vanuit de resultaatbestemming 2020. Incidenteel zijn extra middelen nodig voor de projectorganisatie en investeringen in hardware, meubilair en aanpassing van de kantoorinrichting en daarbij behorende ontwerpkosten. Deze worden deels gedekt uit de reguliere begroting en deels uit de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Cao-effect

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van circa € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 worden in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Een eventueel restant valt vrij per ultimo 2022.

1.2 Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd voor op balansdatum bestaande risico's voor verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen en niet vrij aanwendbaar door het bestuur. Het saldo van de voorzieningen is nihil. Er zijn geen mutaties geweest in 2020.

1.3 Langlopende schulden

OZHZ heeft net als in eerdere jaren geen vaste schulden. Er zijn ook geen tussentijdse ontwikkelingen geweest.

In de Financieringsparagraaf (Deel I, hoofdstuk 2, paragraaf 3) worden de beleidsuitgangspunten ten aanzien van het treasurybeleid weergegeven.

2. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	31-12-2021	31-12-2020
Schulden korter dan één jaar	3.049.055	4.301.851
Totaal	3.049.055	4.301.851

Bedragen x €

2.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vlottende schulden	31-12-2021	31-12-2020
Crediteuren	2.137.200	1.222.639
Overige vlottende schulden	911.855	3.079.212
Totaal	3.049.055	4.301.851

Bedragen x €

De overige schulden bestaan met name uit de crediteuren. Afwikkeling van de openstaande schulden vindt plaats in het eerste kwartaal van 2022.

2.2 Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2020
Reservering accountantskosten	37.080	23.920
Verlofverplichting	466.409	296.942
Vooruit ontvangen inkomsten	7.748.581	6.616.412
Overige nog te betalen	653.013	1.123.994
Totaal	8.905.084	8.061.268

Bedragen x €

Onder invloed van de toegenomen omzet en de krapte op de arbeidsmarkt is het verlofstuwmeer toegenomen. De verlofverplichting is gewaardeerd op de individuele loonkosten per medewerker, inclusief sociale lasten en pensioenpremies. In 2022 worden op individueel niveau afspraken gemaakt over het terug dringen van het verlofstuwmeer.

De vooruit ontvangen bedragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen betreffen de periodieke voorschotten van de opdrachtgevers. De onderbouwing is als volgt:

Vooruit ontvangen bijdragen Nederlandse overheidslichamen	Beginsaldo 01-01-2021	Ontvangen	Vrijgevallen	Eindsaldo 31-12-2021
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Ablasserdam	433.112	537.945	-433.112	537.945
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Dordrecht	1.797.691	2.213.304	-1.797.691	2.213.304
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Gorinchem	165.028	163.962	-165.028	163.962
Uitvoering milieutaken gemeente Hardinxveld-Giessendam	134.608	134.671	-134.608	134.671
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hendrik Ido Ambacht	97.931	124.788	-97.931	124.788
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Hoeksche Waard	377.868	411.603	-377.868	411.603
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Molenlanden	352.054	390.779	-352.054	390.779
Uitvoering milieutaken gemeente Papendrecht	112.831	135.062	-112.831	135.062
Uitvoering milieutaken en bouwtaken gemeente Sliedrecht	111.328	130.994	-111.328	130.994
Uitvoering milieutaken gemeente Zwijndrecht	184.842	220.705	-184.842	220.705
Uitvoering milieutaken provincie Zuid-Holland	2.078.451	2.929.502	-2.078.451	2.929.502
Inwonerbijdrage	545.613		-545.613	0
Vooruitontvangen bedragen RVMK Drechtsteden	126.987	40.812		167.799
Vooruitontvangen bedragen RVMK ALV	11.034	10.756		21.790
Vooruitontvangen bedragen Geluidbeslastingskaarten	81.403	17.662		99.065
Vooruitgefactureerde - projectinvesteringen	5.632	62.788	-1.806	66.614
Totaal	6.616.412	7.525.331	-6.393.163	7.748.581

Bedragen x €

1.3 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit balans blijvende verplichtingen kunnen betrekking hebben op langlopende overeenkomsten waaruit een of meerdere verplichtingen voortvloeien. Hiertoe worden ook de verplichtingen gerekend die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en verplichtingen die in de loop van het jaar zijn ontstaan en per ultimo van dat betreffende jaar nog voortduren. In de jaarstukken worden de verplichtingen opgenomen met een jaarlijkse omvang groter dan € 25.000.

1. *Huur- en gebouw gebonden dienstverlening*

Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 te Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De jaarlijkse huurlast bedraagt circa € 505.000 en wordt jaarlijks geïndexeerd. In 2022 is sprake van een korting van € 232.000. In 2022 vindt ook een interne verbouwing plaats in het kader van het omvormen van het kantoor naar het nieuwe werkconcept. De eenmalige investeringskosten bedragen circa € 430.000.

In 2016 is de schoonmaak en glasbewassing aanbesteed in samenwerking met de andere huurders. De jaarlijkse lasten bedragen circa € 57.000. Het contract is na een periode van 2 jaar overgegaan in een contract voor onbepaalde duur met een opzegtermijn van 3 maanden. In 2022 wordt het contract opnieuw aanbesteed.

De Facilitaire dienstverlening is ingevuld door middel van een overeenkomst met de Sociale Dienst Drechtsteden (circa € 17.000). Het contract voor de levering van koffie is in 2021 opnieuw aanbesteed. Een andere contractpartij is geselecteerd. Het contract loopt tot oktober 2021. De verwachte financiële omvang van het contract is minimaal € 30.000 per jaar.

Voor de levering van fruit (normaliter circa € 10.000 per jaar) is een overeenkomst aangegaan zonder tijdspanne maar met een redelijke opzegtermijn. Door het massaal thuiswerken van OZHZ-medewerkers als gevolg van het uitbreken van de Covid-19 pandemie is de consumptie van koffie en fruit aanzienlijk gedaald alsmede de uitgaven hiervoor.

2. *Software*

De voormalige milieudienst heeft een overeenkomst gesloten inzake het gebruiksrecht en onderhoud van het systeem Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en diensten op het gebied van milieu. Het contract betreft een jaarbedrag van circa € 245.000 (in 2022).

Per 1/1/2022 is een contract afgesloten met REM Automatisering inzake het VTH-systeem. Implementatie vindt plaats in 2022. Het contract heeft een looptijd tot 1 juli 2024. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 53.000.

Per 1 december 2015 heeft OZHZ een contract gesloten met een leverancier voor een zaakstelsel – document managementsysteem (DMS). Met het systeem, genaamd JOIN, heeft OZHZ een compleet systeem dat is voorbereid op digitaal werken in Post 120. Het contract is verlengd en betreft een jaarbedrag van circa € 55.000. In 2022 vindt nadere besluitvorming plaats omtrent aanbesteding van het DMS-systeem. In 2022 zullen de kosten hoger zijn, in verband met een koppeling met het nieuwe VTH-systeem (€ 17.000).

Na een aanbesteding is AFAS gekozen voor een geïntegreerd systeem voor het tijdschrijven en de financiële administratie. De jaarlijkse licentiekosten bedragen circa € 40.000. Het huidige contract loopt af per 31/12/2023. In 2022 wordt de nieuwe aanbesteding in gang gezet.

3. *Personeel*

Schadeverzekering

OZHZ heeft vanaf 2011 een aansprakelijkheidsverzekering die jaarlijks automatisch wordt verlengd. Voor 2021 betreft dit een verplichting van circa € 48.000. Hiervoor is OZHZ verzekerd voor personen en zaakschade, omzetschade en vermogensschade.

Arbozorg

Met ingang van 1 april 2018 is de Arbozorg overgedragen aan de Arbo Unie. Met deze organisatie is een contract gesloten tot 1 april 2022. Per jaar bedragen de kosten circa € 30.000.

Flexibel personeel

Sinds enige jaren vindt de inhuur van extern personeel plaats volgens het principe van een marktplaats. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Daarnaast worden afspraken gemaakt met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland om over en weer personeel te kunnen detacheren in die gevallen waarin vraag en aanbod op elkaar kunnen worden afgestemd. Financiële dekking vindt plaats uit de omzet die wordt gegenereerd van de opdrachtgevers. Vanwege aangegane in 2022 doorlopende contracten met diverse bureaus zijn er contractuele verplichtingen tot een bedrag van circa € 5,0 miljoen. De contracten hebben een opzegtermijn van 1 jaar.

4. *Servicegemeente Dordrecht (SGD)*

In 2012 heeft het Algemeen bestuur alleenrecht verstrekt aan het SCD. Inclusief tussentijdse verlenging loopt de DVO af per 1 april 2022. OZHZ is eind 2021 opnieuw een DVO aangegaan met de rechtsoptvolger, de Servicegemeente Dordrecht (SGD). De DVO heeft een looptijd van 1 april 2022 tot 1 januari 2026. De jaarlijkse bijdrage van de DVO ICT bedraagt circa € 1,30 miljoen en wordt jaarlijks geïndexeerd. De overige dienstverlening heeft betrekking op personeel, organisatie, inkoop, verzekering en juridische dienstverlening. De print- en frankeerkosten worden doorbelast naar rato van verbruik. Het contract is onderdeel van de DVO en heeft een waarde van circa € 310.000 per jaar.

5. *Voer- en vaartuigen*

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen voor auto's betreffen een bedrag van circa € 80.000 per jaar. Financiële dekking vindt plaats uit de reguliere begroting. Voor de leasekosten is in 2019 een raamovereenkomst afgesloten voor 4 jaar. Daarnaast wordt voor elk nieuw leaseobject een specifieke overeenkomst gemaakt. In 2021 zijn 2 auto's afgestoten en niet vervangen.

Vaartuigen

In de overeenkomst tot overdracht van het vaartuig Pandion van PZH naar OZHZ, d.d. 29 maart 2011, is bepaald dat de jaarlijkse kapitaallasten van de vervanging van de Pandion in 2021, worden vergoed door PZH, gedurende de periode die PZH voor dergelijke zaken hanteert. In 2021 heeft geen vervanging plaatsgevonden. De aanbesteding zal in 2022 starten.

In 2021 heeft aanbesteding plaatsgevonden van een kleiner vaartuig (RHIB). De opdrachtsom bedraagt € 220.000. Conform de bestuurlijke afspraken zal PZH de kapitaallasten en overige exploitatiekosten vergoeden.

6. Overige dienstverlening

Huur e-noses en windvanen

In 2019 heeft OZHZ een contract afgesloten voor de huur van 40 e-noses en 3 windvanen in het OZHZ-gebied. Dit contract is verlengd tot en met 2022 op grond van een positief inkoopadvies. E-noses zijn elektronische neuzen die veranderingen in de luchtsamenstelling waarnemen. De verplichting voor 2022 bedraagt € 76.250.

DCMR

OZHZ heeft een overeenkomst met DCMR inzake de meldkamer voor de afhandeling van milieuklachten. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 58.000. Twee derde van de kosten komt ten laste van het provinciale jaarprogramma.

Accountant

Het contract met de accountant is verlengd tot en met het boekjaar 2023. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 30.000. In 2022 wordt een nieuwe aanbesteding in gang gezet. OZHZ sluit daarbij aan bij de gemeente Dordrecht.

2. Programmarekening 2021

De programmarekening 2021 sluit met een positief saldo van € 267.000. In vergelijking met de bijgestelde begroting bij de tweede bestuursrapportage (€ 293.000) is er sprake van een nadeel van € 27.000.

Het cijfermatige beeld is hieronder weergegeven. Voor de analyse wordt verwezen naar deel I; Jaarverslag, hoofdstuk 1; Programmaverantwoording, paragraaf 1.5: "Wat heeft het gekost?". De analyse maakt integraal onderdeel uit van de jaarstukken.

Programmarekening 2021 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2020	Begroting 2021 primair	Begroting 2021 bijgesteld	Realisatie 2021	Vershil
Baten					
Inwonerbijdrage	2.163	2.182	2.182	2.182	-
Wettelijke taken	20.380	20.258	22.062	21.367	695-
Offerte- en subsidietaken	4.681	2.460	3.598	3.761	164
Overige baten	11	-	3	7	3
Vergoedingen	-	-	653-	-	653
Totaal baten	27.234	24.900	27.193	27.318	125
Lasten					
Personeelskosten	20.327	20.020	21.630	21.360	270-
Kapitaallasten	253	258	330	315	15-
Ondersteuning SCD	1.743	1.864	1.786	1.808	22
Huisvesting	502	539	495	485	10-
Overige bedrijfskosten	976	957	1.375	1.258	118-
Additionele productkosten	3.050	1.485	1.901	2.393	492
Onvoorzien	50	118	141	154	13
Overige bijzondere posten	309	-	-	-	-
Totaal lasten	27.210	25.241	27.658	27.772	114
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	24	341-	465-	454-	11
Onttrekkingen aan reserves	718	341	1.608	1.571	38-
Toevoegingen aan reserves	124	-	850	850	-
Gerealiseerd resultaat	618	0-	293	267	27-
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.163</i>	<i>2.182</i>	<i>2.182</i>	<i>2.182</i>	<i>-</i>

Bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten

De baten en lasten zijn afhankelijk van de vraag en hebben doorgaans een structureel karakter, al kan de omvang variëren. Incidentele baten en lasten in 2021 zijn:

- Hogere baten vanwege de uitvoering van extra wettelijke taken (€ 1,8 mln.). Het betreft voornamelijk conjunctuurgevoelige taken op het gebied van bouwen en bodem en aandachtsdossiers.
- Hogere overige baten voor adviezen en projecten dan structureel begroot (€ 1,0 mln.). Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Hiervoor zijn hogere lasten gerealiseerd (flexibele schil en/of additionele productiekosten). De hogere baten hebben voor een belangrijk deel betrekking op het project "lood in de speeltuinen" van het programma Spoed en Nazorg.
- Een negatieve baat met betrekking tot de resultaatuitkering 2020 aan de eigenaren en de uitgekeerde vrijval van de bestemmingsreserve frictiekosten (-/- 0,6 mln.).
- De overige incidentele baten en lasten bedragen circa € 2,5 mln. Voor het grootste deel hebben deze een directe relatie met de hogere omzet. Het betreft de personele kosten (€ 1,6 mln.) vanwege de inhuur van extra flexibele schil en de kosten die direct worden doorbelast aan opdrachtgevers (€ 1,0 mln.). Daar staan onttrekkingen aan de bestemmingsreserves tegenover (-/- € 0,1 mln.).

Algemene dekkingsmiddelen

De inwonerbijdrage (€ 2,182 mln.) is een lumpsum budget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel.

Onvoorzien

De aanwending van de post onvoorzien is als volgt:

Onvoorzien	Begroting 2021	Realisatie 2021	Vershil
Dotatie verlofstuwmeer		169	
Afboeking en verliesvoorziening OHW		-15	
Totaal onvoorzien	141	154	13
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

Aangezien de individuele posten niet zijn begroot is de begroting alleen op totaalniveau weergegeven.

3. Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op OZHZ. Het voor OZHZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling.

Gegevens 2021 (bedragen x € 1)	R. Visser
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	154.538
Beloningen betaalbaar op termijn	22.800
<i>Subtotaal</i>	177.338
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	Nvt
Bezoldiging	177.338
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2020 (bedragen x € 1)	R. Visser
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	152.979
Beloningen betaalbaar op termijn	20.922
<i>Subtotaal</i>	173.901
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
Bezoldiging	173.901

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1700,- of minder

De leden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur ontvangen geen bezoldiging.

Gegevens 2021	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
A. Kraijo	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur
H. van der Linden	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur
M. Burggraaf	Lid Algemeen Bestuur
J. van der Geest	Lid Algemeen Bestuur
J. Nederveen	Lid Algemeen Bestuur
R.J. Lafleur	Lid Algemeen Bestuur
P. van Leenen	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur
T.J. Slob	Lid Algemeen Bestuur en lid Dagelijks Bestuur
A.M.J.M. Janssen	Lid Algemeen Bestuur
E. Goverde	Lid Algemeen Bestuur
J.E.T.M. van Dongen	Lid Algemeen Bestuur
J.N. Baljeu	Lid Algemeen Bestuur
M. Stolk (per 08/07/2021)	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
A. Bom-Lemstra (tot 12/04/2021)	Voorzitter Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

4. Begrotingsrechtmatigheid

Het Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2021 geeft het afwegingskader voor het algemeen bestuur met betrekking tot de begrotingsrechtmatigheid.

Exploitatie

Per saldo is sprake van € 114.000 aan hogere lasten. De hogere lasten betreffen voornamelijk de additionele productkosten (€ 492.000); de kosten die direct in rekening worden gebracht bij de opdrachtgevers. Hier staan direct gerelateerde hogere baten tegenover. Daarnaast is sprake van een overschrijding van de ICT kosten SCD (€ 22.000) en de post onvoorzien (€ 13.000). De ICT-kosten betreffen ICT-advies inzake de implementatie van het nieuwe werk concept. Compensatie vindt plaats door onderschrijving van de post externe expertise (-/- € 95.000) onder de overige bedrijfskosten. De overschrijding van de post onvoorzien betreft de verlofverplichting. Deze was niet te voorzien bij het opstellen van de tweede bestuursrapportage.

Conclusie is dat de gerapporteerde overschrijdingen niet leidt tot een begrotingsonrechtmatigheid.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 4 (programmarekening).

Reserves

De onttrekkingen aan de reserves (€ 1,571 mln) zijn binnen het afgesproken kader gebleven van de tweede Begrotingswijziging 2021 (€ 1,608 mln.). Dit geldt ook voor de individuele onttrekkingen aan de reserves.

De toevoegingen aan de reserves (€ 850.000) zijn conform de bijgestelde begroting 2022; dat geldt ook voor de toevoegingen aan de individuele reserves.

Derhalve is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 4 (Programmarekening).

Investeringsuitgaven

De totale realisatie op de investeringskredieten (€ 481.426) blijft binnen het investeringskader (€ 1,5 mln.).

Derhalve is geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid met betrekking tot de investeringskredieten.

Verloop investeringskredieten 2021		1-1-2021	Toevoeging	Investering	31-12-2021
a	Huisvesting	47.152	536.000	3.931	579.221
b	ICT en audiovisuele investeringen	-16.016	446.000	343.166	86.818
c	Meubilair	16.477	48.500	38.895	26.083
d	Software	20.964	18.000	20.000	18.964
e	Bedrijfsmiddelen	21.120	-	5.485	15.635
f	Vaartuigen	-	420.000	69.950	350.050
Totaal		89.697	1.468.500	481.426	1.076.771
<i>Bedragen * € 1.000</i>					

Bedragen x €

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I (jaarverslag), hoofdstuk 2 (programmarekening).

Bijlage 1 Verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2021;	<p>De omzet betreft de realisatie 2021.</p> <table> <tr> <td>Alblasserdam</td> <td>€ 1.598.567,38</td> </tr> <tr> <td>Dordrecht</td> <td>€ 9.013.767,63</td> </tr> <tr> <td>Gorinchem</td> <td>€ 676.963,33</td> </tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td> <td>€ 486.901,11</td> </tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td> <td>€ 681.703,50</td> </tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td> <td>€ 1.848.650,40</td> </tr> <tr> <td>Molenlanden</td> <td>€ 1.675.883,16</td> </tr> <tr> <td>Papendrecht</td> <td>€ 726.057,74</td> </tr> <tr> <td>Sliedrecht</td> <td>€ 689.012,60</td> </tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td> <td>€ 1.058.935,04</td> </tr> <tr> <td>Provincie</td> <td>€ 9.476.180,40</td> </tr> <tr> <td>TOTAAL</td> <td>€ 27.932.622,29</td> </tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.598.567,38	Dordrecht	€ 9.013.767,63	Gorinchem	€ 676.963,33	Hardinxveld-Giessendam	€ 486.901,11	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 681.703,50	Hoeksche Waard	€ 1.848.650,40	Molenlanden	€ 1.675.883,16	Papendrecht	€ 726.057,74	Sliedrecht	€ 689.012,60	Zwijndrecht	€ 1.058.935,04	Provincie	€ 9.476.180,40	TOTAAL	€ 27.932.622,29
Alblasserdam	€ 1.598.567,38																								
Dordrecht	€ 9.013.767,63																								
Gorinchem	€ 676.963,33																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 486.901,11																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 681.703,50																								
Hoeksche Waard	€ 1.848.650,40																								
Molenlanden	€ 1.675.883,16																								
Papendrecht	€ 726.057,74																								
Sliedrecht	€ 689.012,60																								
Zwijndrecht	€ 1.058.935,04																								
Provincie	€ 9.476.180,40																								
TOTAAL	€ 27.932.622,29																								
d) de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<p><i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <p>31-12-2020 € 3.509.357 31-12-2021 € 3.055.628</p> <p><i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <p>31/12/2020 € 12.363.119 31/12/2021 € 11.954.139</p>																								
e) de verwachte omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2021 bedraagt € 266.789																								

Bijlage 2 Overzicht taakvelden

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning												
0.4	Overhead	1.281	6.872	-5.591	1.523	7.527	-6.004	1.504	7.681	-6.177	-19	154	-173
0.8	Overige baten en lasten	0	119	-119	3	794	-791	3	824	-821	0	30	-30
0.10	Mutaties reserves	341	0	341	1.608	850	758	1.571	850	721	-37	0	-37
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	293	-293	0	267	-267	0	-26	26
1.	Veiligheid												
1.2	Openbare orde en veiligheid	825	531	294	919	582	337	941	594	347	22	12	10
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat												
3.	Economie												
4.	Onderwijs												
5.	Sport, cultuur en recreatie												
6.	Sociaal domein												
7.	Volksgesondheid en milieu												
7.4	Milieubeheer	17.828	14.521	3.307	19.867	15.905	3.962	20.338	16.231	4.107	471	326	145
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.3	Wonen en bouwen	4.966	3.198	1.768	5.534	3.503	2.031	5.665	3.575	2.090	131	72	59
Totaal taakvelden		25.241	25.241	0	29.454	29.454	0	30.022	30.022	0	568	568	0

Samenvattend

Taak veld	Omschrijving	Begroting			Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil met begroting na wijziging		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	1.281	6.872	-5.591	1.523	7.527	-6.004	1.504	7.681	-6.177	-19	154	-173
0.8	Overige baten en lasten	0	119	-119	3	794	-791	3	824	-821	0	30	-30
0.10	Mutaties reserves	341	0	341	1.608	850	758	1.571	850	721	-37	0	-37
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	293	-293	0	267	-267	0	-26	26
1.2	Openbare orde en veiligheid	825	531	294	919	582	337	941	594	347	22	12	10
7.4	Milieubeheer	17.828	14.521	3.307	19.867	15.905	3.962	20.338	16.231	4.107	471	326	145
8.3	Wonen en bouwen	4.966	3.198	1.768	5.534	3.503	2.031	5.665	3.575	2.090	131	72	59
Totaal taakvelden		25.241	25.241	0	29.454	29.454	0	30.022	30.022	0	568	568	0

Bedragen x € 1.000

Bestuursnotitie

Datum 30 maart 2022

Onderwerp Accountantsverslag en controleverklaring 2021

1. Bevindingen accountant

De accountant concludeert het volgende in het accountantsverslag bij de jaarrekening 2021 van OZHZ:

- Het voornemen is een goedkeurende controleverklaring af te geven bij de jaarrekening 2021 van de OZHZ, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid.
- Er is sprake van een rechtmatigheidsfout van € 127.000. De fout betreft de aanbesteding van de schoonmaak.
- Er is sprake van een onzekerheid van € 300.000. De onzekerheid betreft de oorspronkelijke aanbesteding van het bedrijfsprocessensysteem Squit door de voorganger van OZHZ, de voormalige Milieudienst Zuid-Holland Zuid. De aanbestedingsstukken zijn niet meer traceerbaar.
- De goedkeuringstolerantie voor de rechtmatigheid bedraagt € 286.000 voor fouten en € 858.000 voor onzekerheden. De onzekerheid raakt derhalve niet de strekking van de accountantsverklaring.
- Het resultaat 2021 bedraagt € 267.000 en wijkt daarmee ongeveer 1% af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van de ervaringsnorm van de accountant bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. De afwijking ten opzichte van de begroting valt daarmee aanzienlijk lager uit.
- De bezoldigingen over 2021 zijn niet strijdig met de Wet Normering Topinkomen (WNT). De jaarrekening 2021 voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT. De definitieve bevestiging moet nog worden verstrekt door de accountant.
- De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2021 bedraagt € 1.128.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1.175.000 benodigd.

2. Reactie OZHZ

OZHZ herkent zich in het beeld van het accountantsverslag 2021.

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsfout van € 127.000 betreft de aanbesteding van de schoonmaak. De aanbesteding is in 2021 vertraagd naar 2022 vanwege capaciteitsproblemen. De inkoopcapaciteit stond in 2021 sterk onder druk vanwege de grote vraag naar inhuurkrachten. In de nieuwe organisatie van OZHZ is een aparte functie van inkoper opgenomen. De werving is in gang gezet.

Verbetering inkoop

Naast het begeleiden van inkoopprocedures, zal de inkoper verdere beheersingsmaatregelen in gang zetten om de rechtmatigheid beter te borgen. De verbetering betreft met name de meerjarige

monitoring van doorlopende contracten, het signaleren van risico's en het in gang zetten van vervolgcacties. Daar de aanbesteding van de schoonmaak start in 2022, zal ook in 2022 nog sprake zijn van een rechtmatigheidsfout.

Onzekerheid

De onzekerheid van € 300.000 is terug te voeren op het ontbreken van de aanbestedingsstukken van de oorspronkelijke aanbesteding van Squit XO in 2009 door de voormalige Milieudienst Zuid-Holland Zuid. Deze heeft destijds een overeenkomst gesloten over het gebruiksrecht en onderhoud van Squit XO als basisprocessen systeem voor het verlenen van vergunningen en diensten op het gebied van milieu. Het contract is tot dusver steeds verlengd vanwege de grote impact op bedrijfskritische processen, het nagenoeg ontbreken van concurrentie op de markt en de onzekerheid rondom de gevolgen van de Omgevingswet.

OZHZ heeft in 2021 een nieuw VTH-systeem aanbesteed. De implementatie is eind 2021 gestart. Door het uitstel van de Omgevingswet wordt langer gebruik gemaakt van Squit XO. Dit betekent dat ook in 2022 sprake zal zijn van een onzekerheid.

Weerstandsvermogen

De huidige weerstandsratio bedraagt 0,96. Het AB heeft als uitgangspunt een weerstandsratio van 1 vastgesteld voor OZHZ (november 2017). OZHZ stelt het DB voor om het aanvullend benodigde deel (€ 47.000) toe te voegen vanuit de bestemming van het rekeningresultaat 2021. Het restant (€ 220.000) wordt dan uitgekeerd aan de deelnemers. Het voorstel is onderdeel van de begroting 2023.

De Adviesgroep Eigenaren heeft de suggestie gedaan om het weerstandsvermogen verder te verhogen ten koste van de resultaatuitkering. Dit vanwege de hoge inflatie (6,3%) in de eerste maanden van 2022, ten opzichte van een prijsindex van 1,85%. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. In de risico calculatie van het weerstandsvermogen is rekening gehouden met een hogere inflatie.

Bij begrotingsrichtlijnen 2024 zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief 2023 nodig is. OZHZ zal deze afweging expliciet voorleggen aan het DB. Vooralsnog blijft OZHZ bij het huidige voorstel van een resultaatuitkering. Op grond van de zienswijzen bij de begroting 2023 en het begrotingsbeeld van de eerste burap 2022 kan eventueel worden besloten tot een extra toevoeging aan het weerstandsvermogen.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

BURAP I 2022 en 1^e begrotingswijziging 2022

Gevraagde beslissing:

1. Kennisnemen van de BURAP I 2022
2. Vaststellen van de eerste wijziging van de begroting 2022

Toelichting:

De financiële verordening van OZHZ schrijft voor dat het DB het AB door middel van tussentijdse rapportages informeert over de realisatie van de begroting over de eerste vier en acht maanden van het desbetreffende boekjaar. De voorliggende eerste bestuursrapportage (BURAP I) van 2022 is de nadere uitwerking van dit artikel.

De bestuursrapportage heeft een beheersmatig karakter. OZHZ rapporteert de voortgang van de wettelijke taken en uitvoeringsprogramma's periodiek aan de opdrachtgevers. Daarbij geeft de dienst ook de financiële vertaling. Op grond van de financiële realisatie tot en met april en de geprognosticeerde doorwerking naar eind 2022, legt de directie in deze bestuursrapportage een voorstel voor aanpassing van de begroting voor aan het bestuur.

Het geprognosticeerde resultaat is aangepast naar € 123.000. Oorzaak zijn lagere personeelskosten. Het cao-effect (€ 227.000 hogere kosten) is lager dan geraamd. De desbetreffende bestemmingsreserve CAO valt volledig vrij, volgens de bestuurlijke afspraken (€ 350.000 hogere baten). De hogere omzet (€ 3,9 mln.) leidt tot evenredig hogere personeelslasten, voornamelijk vanwege de hoge inhuurtarieven. De meerkosten ten gevolge van de invoering van de Omgevingswet, het opleiden en inwerken van nieuw personeel, de opschoning van het archief en de implementatie van een nieuw VTH-systeem worden gedekt uit daartoe gevormde bestemmingsreserves.

Bovengenoemde wijzigingen leiden tot bijstelling van de begroting 2022. Het dagelijks bestuur stelt u voor kennis te nemen van BURAP I van 2022 en de eerste wijziging van de begroting 2022 conform voorliggend voorstel vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding en Auditcommissie:

Auditcommissie

BURAP I is op 22 juni 2022 toegelicht en besproken in de Auditcommissie. De Auditcommissie adviseert positief over de eerste bestuursrapportage 2022 en de eerste gewijzigde begroting 2022.

Gezien de bijzondere omstandigheden adviseert de Auditcommissie positief over de voorkeur van het DB om het rekeningresultaat 2021 verder (en daarmee volledig) toe te voegen aan het weerstandsvermogen. In de afweging neemt de Auditcommissie het belang mee van de continuïteit van de taakuitvoering en het voorkomen van een bestuurlijk traject om het weerstandsvermogen aan te vullen.

Adviesgroep Eigenaren

BURAP I is op 9 juni 2022 toegelicht en besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE).

Desgevraagd lichtte OZHZ toe dat de risico's vanwege de Wet kwaliteitsborging voor het

bouwen in de eerste 5 jaar na inwerkingtreding beperkt zijn, vanwege de fasering bij de invoering van deze nieuwe wet. OZHZ verwerkte dat ook al in de notitie die is toegezonden ten behoeve van de voorjaarsnota's.

Desgevraagd lichtte OZHZ toe dat de dienst vooralsnog geen ander tarief wil hanteren indien veel menskracht extern moet worden ingehuurd vanwege de moeilijke arbeidsmarkt. Het merendeel van de inhuurcontracten is vorig jaar al aangegaan, bij nieuwe contracten is een grote prijsstijging te zien vanwege hogere tarieven. Tarieven die hoger zijn dan het eigen tarief van OZHZ worden opgevangen binnen de exploitatie of door daarover maatwerkafspraken te maken met een direct aan te wijzen opdrachtgever voor wie die kosten worden gemaakt. OZHZ tracht een algehele tariefsverhoging op dit moment te voorkomen.

Desgevraagd lichtte OZHZ toe dat de risico's in de bedrijfsvoering in 2022 en vanaf 2023 effect zullen hebben. Daarom is ophoging van het weerstandsvermogen wenselijk. Het CPB raamt in 2022 een inflatie van 5,2%. In de begroting is een inflatie voorzien van 1,85%. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. Aanvullend risico gedurende het lopende begrotingsjaar 2022 heeft betrekking op de gespannen arbeidsmarkt. Ook OZHZ wordt geconfronteerd met hoge uitstroom die, om wel de afgesproken producten te kunnen leveren, deels met inhuur tegen nieuwe (hogere) tarieven moet worden ingevuld.

In de risicocalculatie van het weerstandsvermogen is beperkt rekening gehouden met een hogere inflatie. In de berekening van het weerstandsvermogen is een risicobedrag opgenomen voor de inflatie (€ 384.000). Daarmee kan een inflatie van circa 5,4% op de inhuur- en materiële kosten, gedurende één begrotingsjaar, worden opgevangen. Dit is structureel niet toereikend en zelfs incidenteel niet, als de inflatie op het huidige hoge niveau blijft.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Nvt

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- BURAP I 2022
- Bestuursnotitie inzake de eerste begrotingswijziging 2022



Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.



Eerste Bestuursrapportage januari - april

Vastgesteld door het dagelijks bestuur op 22 juni 2022

Inleiding

Voor u ligt de eerste bestuursrapportage 2022 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ).

In deze bestuursrapportage zetten we de ontwikkelingen op een rij, rapporteren wij over de uitvoering van de begroting en maken we een prognose van de resultaten aan het einde van het jaar. Vooralnog verwachten wij een financieel resultaat van nihil, in overeenstemming met de primaire begroting.

Medio april hebben wij de jaarstukken 2021 en de ontwerpbegroting 2023 voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. De accountant heeft een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt.

Het financieel resultaat 2021 bedraagt € 267.000. Een bedrag van € 47.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen. Gegeven de hoge inflatie, de onzekerheden hieromtrent en de gespannen arbeidsmarkt geeft het DB in overweging om het restant (€ 220.000) toe te voegen aan het weerstandsvermogen als extra buffer. Met de extra verhoging van het weerstandsvermogen kan dan naar verwachting in elk geval 2022 en 2023 (deels) worden overbrugd. Op deze manier kan de continuïteit van de activiteiten worden gewaarborgd. Daarnaast wordt voorkomen dat de deelnemers ofwel het weerstandsvermogen in een later stadium alsnog moeten aanvullen (via een zienswijzeprocedure), ofwel het tekort opvangen in het eigen weerstandsvermogen in de eigen begroting. Beide varianten zijn relatief omslachtig en komen ook onder de aandacht van BZK als toezichthouder. Met een extra toevoeging aan het weerstandsvermogen van OZHZ is de kans kleiner dat een van de scenario's zich voordoet. Tot slot is het van belang om aan te geven dat er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden die aanleiding geeft tot het nemen van deze incidentele maatregel om het weerstandsvermogen extra te verhogen. Er is derhalve sprake van een zeer bijzondere uitzondering, die niet de regel moet worden. De discussie over de tarieven 2024 kan dan dit najaar worden gevoerd ten behoeve van de begroting 2024, als meer bekend is over de inflatiecijfers. Een en ander neemt OZHZ dan mee in de BURAP en in de bestuursnotitie over de zienswijzen.

Mr. R. Visser
Directeur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

I Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk doen we verslag van de belangrijkste ontwikkelingen die op dit moment spelen. Achtereenvolgens gaan we in op:

- De Omgevingswet
- De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)
- De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten
- De Energieagenda
- Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond
- De aanpak van ondermijning
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
- Het vervolg op de onderzoeken naar het VTH-systeem (Commissie Van Aartsen e.a.) en de doorontwikkeling van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten
- Privacy en informatiebeveiliging
- Prijsontwikkelingen en de oorlog in Oekraïne

Omgevingswet

OZHZ richt zich bij de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) op de inwerkingtreding per 1 januari 2023. Of deze datum stand houdt, is op dit moment nog niet met zekerheid te zeggen. Plenaire behandeling en stemming over het ontwerp-Koninklijk Besluit moeten nog in de Eerste Kamer plaatsvinden. Dit vindt naar verwachting in oktober/november plaats.

Hoe OZHZ de Omgevingswet implementeert, staat in de jaarplannen van de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025. Het programma Omgevingswet richt zich in 2022 vooral op:

- Het inrichten en aanpassen van systemen en processen voor de uitvoering van de VTH-taken, waaronder ook de aansluiting op het DSO. Met elke opdrachtgever wordt de werking van het DSO getest voor de taken die OZHZ uitvoert.
- Het maken van afspraken met de opdrachtgevers. Onder andere over de rol en bijdrage van OZHZ bij onderwerpen zoals het omgevingsplan, samenwerking bij vergunningverlening, omgevingsoverleg en participatie.
- Het ontwikkelen van verdiepende kennis, het opdoen van ervaring en het ontwikkelen van producten. Onder andere door pilots uit te voeren en 'botsproeven' te doen.
- Het voorbereiden op de veranderende uitvoering van de VTH-taken.
- De implementatie van een nieuw VTH-systeem.

Om klaar te zijn voor de komst van de Omgevingswet werkt OZHZ aan de implementatie van een nieuw VTH-zaaksysteem. Hiertoe is een contract aangegaan met REM Automatisering over het gebruik van Open Wave. Dit systeem biedt meer mogelijkheden voor betere samenwerking en draagt bij aan de data-ambitie van OZHZ. Hoewel de ingangsdatum is opgeschoven naar 1 januari 2023, gaat de implementatie van het nieuwe VTH-systeem onverminderd door. Zo zijn relevante koppelingen met onder meer het Digitaal Stelsel Omgevingswet gemaakt. Ook heeft OZHZ een aansluiting op de samenwerkingsfunctionaliteit, zodat samenwerking met gemeenten, provincie en ketenpartners mogelijk is. Op dit moment (mei) zijn de Drechtstedengemeenten, met uitzondering van Hendrik-Ido-Ambacht, niet aangesloten op het DSO. De wijze waarop elke opdrachtgever het DSO inregelt, heeft direct impact op het werk van OZHZ. Afgelopen periode vonden diverse ketentesten voor OZHZ-taken plaats, waarmee OZHZ doorgaat.

OZHZ bereidde zich afgelopen periode verder voor op de veranderende uitvoering van de VTH-taken. Zo moeten gemeenten en provincie bepalen hoe het legesstelsel eruit komt te zien. Een werkgroep binnen het Regiobrede project Omgevingswet, waaraan OZHZ deelneemt, dacht na over milieuleges. Het voorstel voor milieuleges is in de stuurgroep van het Regiobrede project Omgevingswet behandeld en ter besluitvorming doorgestuurd naar elke opdrachtgever. Het voorstel over milieuleges trok de belangstelling OmgevingsdienstNL (ODNL) en is mede als opmaat gebruikt voor een landelijk format. OZHZ neemt vanuit zijn expertise dan ook deel aan de landelijke werkgroep van ODNL en VNG. Ook werkte OZHZ de afgelopen maanden aan andere aspecten van de Omgevingswet. Zoals de omzetting van het huidige bedrijvenbestand naar milieubelastende activiteiten, aanpassing van standaardbrieven en het voorbereiden op de veranderende rol voor toezichthouders.

Periodiek vinden tussen elke opdrachtgever en OZHZ gesprekken plaats over de implementatie van de Omgevingswet. Naast uitwisseling van informatie komen nieuwe en veranderende taken, de wijze van uitvoering en de verankering op financieel, juridisch en technisch vlak aan bod. Bij de taakuitvoering is het uitgangspunt dat OZHZ blijft doen wat hij nu ook doet, de taken zoveel mogelijk regionaal uitvoert en nieuwe taken vanwege de Omgevingswet uitvoert als die bij OZHZ passen. Dat volgt uit een eerder besluit van het AB. Niettemin is een deel van de afspraken pas vast te leggen bij het definitief van kracht worden van de Omgevingswet en de definitieve afspraken die men in de keten gaat maken. De Omgevingswet vraagt om een integrale benadering, waarbij aspecten als geluid, lucht en natuur worden betrokken bij omgevingsplannen en vergunningen. OZHZ levert deze disciplines en voert de integrale advisering uit. Gesprekken daarover voeren we bij het opstellen van de jaarprogramma's van de deelnemers.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

OZHZ houdt ook bij de Wkb rekening met inwerkingtreding op 1 januari 2023. OZHZ voert de bouwtaken uit voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. De Wkb in deze eerste fase (gevolgklasse 1) heeft effect op de taakuitvoering en budgetten van deze gemeenten. De begroting 2023 bevat informatie over de financiële impact van de Wkb. Kortheidshalve wordt daarnaar verwezen. Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2023 voor Dordrecht en Alblasserdam. Met de andere gemeenten wisselt OZHZ informatie uit over de implementatie van deze nieuwe regelgeving, zoals afgesproken in het AB.

De stuurgroep van het regionale project Omgevingswet keurde het Beleidskader toezicht en handhaving bouw onder de Wkb Zuid-Holland Zuid goed. De stuurgroep bood het beleid vervolgens ter vaststelling aan de gemeenten aan. OZHZ neemt de hoofdlijnen van dit beleid op in het RUN.

Eind mei evalueert OZHZ het proefproject dat in Dordrecht is uitgevoerd. De resultaten en leerpunten delen we vervolgens in de regio. We zijn in gesprek over mogelijke nieuwe proefprojecten. In Hoeksche Waard loopt op dit moment ook een proefproject. OZHZ haakt hierbij aan, wat ons de kans geeft om samen met de gemeente meer ervaring op te doen met de Wkb. De processen die OZHZ vastlegde kunnen op deze manier aan de praktijk worden getoetst.

OZHZ legde zijn nieuwe werkprocessen vast in een handboek. Daarin komen de laatste inzichten te staan, waarna OZHZ het handboek aan de gemeenten ter informatie zal aanbieden.

De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. OZHZ gaat deze taak daarom uitvoeren voor alle gemeenten. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet veranderen de bodemtaken op inhoud, bevoegd gezag en financiering. Deze situatie maakt het

nodig dat voor de uitvoering van deze taken keuzes moeten worden gemaakt. De gemaakte keuzes zullen worden vastgelegd in nieuw beleid: een uitvoeringskader voor vergunningverlening en het toezicht en handhaving op de bodemtaken. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de systematiek van de Nota VTH-beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid. Om de inzet voor de bodemtaak te reguleren ontwikkelt OZHZ thans samen met gemeenten een risicomodel (RUN-bodem) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Rijk, IPO, VNG en UvW overleggen al langere tijd met elkaar over de financiering van de overgaande bodemtaken. Er zijn op dit moment, en ook niet ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting 2023, nog steeds geen definitieve afspraken gemaakt. Verwachting is wel dat de beschikbare Rijksmiddelen substantieel afnemen. De argumentatie is dat de grote bodemsaneringen inmiddels achter de rug zijn. Men legt daarbij echter onvoldoende de verbinding met actuele onderwerpen zoals woningbouwopgaven, ontwikkeling van industrie en het verduurzamen van de omgeving. Er is daarom nog steeds sprake van een substantieel risico dat de bodemtaak niet kostendekkend overgaat naar de gemeenten.

De afgelopen jaren is de financiering van de overkomende gemeentelijke bodemtaken steeds onderwerp geweest in de begrotingsrichtlijnen, die OZHZ jaarlijks meegeeft aan de opdrachtgevers. Daarbij is steeds uitgegaan van een globaal bedrag van circa € 800.000,- voor de toekomstige gemeentelijke bodemtaken. In de ontwerpbegroting 2023, die in april 2022 voor zienswijze is voorgelegd aan de raden en PS, is dit bedrag verminderd op het provinciale jaarprogramma. Vanuit de onzekerheid over de taakuitvoering en financiering vanuit het Rijk is het AB er in maart 2022 mee akkoord gegaan dat OZHZ een bedrag van € 500.000,- structureel en € 300.000,- incidenteel toevoegt aan de gemeentelijke jaarprogramma's. OZHZ ziet 2023 daarmee nadrukkelijk als een overgangsjaar. Doel is om aan de hand van de eerste ervaringen met de Omgevingswet meer inzicht te krijgen in de omvang van de uitvoering en de beschikbare middelen. Op basis van dit inzicht zullen op later moment structurele afspraken over uitvoeringsbeleid en benodigde middelen worden gemaakt.

Enkele gemeenten gaan in hun zienswijzen op de ontwerpbegroting 2023 in op de overgang van bodemtaken. OZHZ neemt deze zienswijzen mee bij het opstellen van de definitieve begroting 2023 die op 7 juli in het AB wordt behandeld.

De Energieagenda

OZHZ controleert namens de gemeenten en provincie in de regio of de bedrijven de verplichte energiebesparingen doorvoeren en stimuleert het toepassen van energiebesparende en opwekkende maatregelen. Hierbij wisselt OZHZ toezichthoudende maatregelen (60% van de taken) af met stimulerende maatregelen (40%). Om de energiedoelen in de drie RES-en te behalen, stelde OZHZ de E-agenda op. Hiervoor is in totaal structureel circa € 1,1 miljoen nodig. Daarover zijn nu voor bijna € 880.000 financiële afspraken gemaakt. Hoewel het budget dus niet toereikend is om het programma in de volle breedte uit te voeren, is het wel een toename van ruim 30% ten opzichte van 2021.

Nog niet elke gemeente nam de E-agenda in 2022 volledig en/of structureel op in het jaarprogramma. Ongeveer € 210.000 (bijna 25%) wordt dit jaar gefinancierd door middel van incidentele offertes. De continuïteit van de E-agenda is hiermee nog niet geborgd. OZHZ kan daardoor de benodigde extra capaciteit alleen verwerven door extern in te huren. Dit brengt risico's met zich mee voor continuïteit, prijs en kwaliteit. Ook kan OZHZ in de eigen organisatie minder kennis en bekendheid met de lokale situatie opbouwen. Voor de deelnemers betekent dit dat nog niet is geborgd dat de verplichte energiebesparingsdoelstelling wordt behaald.

In 2022 komen middelen ter beschikking ter ondersteuning van de E-agenda, zoals de Specifieke Uitkering (Spuk) Energiebesparing en VUE3 (Versterkte Uitvoering Energiebesparings- en informatieplicht). Deze laatste

subsidieregeling maakt het mogelijk om extra capaciteit in te zetten op toezichtstaken. Het totale budget van VUE3 voor alle gemeenten in onze regio bedraagt ongeveer € 225.000 voor twee jaar. De Spuk is een rechtstreekse uitkering van het ministerie EZK aan omgevingsdiensten om energietoezicht te versterken. Het gaat hierbij om een eenmalige uitkering voor energiebesparingsplicht van ETS (European Union Emissions Trading System) bedrijven en om een meerjarige uitkering die met name bedoeld is voor extra capaciteit en kennisopbouw.

De stand van zaken van de uitvoering van de E-agenda is op dit moment als volgt.

Het totaal aantal bedrijfsbezoeken via het stimulerend spoor loopt op schema. Van de 67 geplande bezoeken (koplopergesprekken en energiescans) zijn er inmiddels 23 uitgevoerd (34%). Vanuit de branche-aanpak is dit jaar veel aandacht voor kantoren (label C verplichting). In 2021 al hadden we de kantooreigenaren met een algemene brief geïnformeerd over de naderende label C verplichting. In 2022 zetten wij dit door, met als extra instrument een tool waarmee wij veel nauwkeuriger kantooreigenaren informeren over te nemen stappen en de werkzaamheden voor toezicht en handhaving kunnen voorbereiden. Vanaf 2021 al organiseert OZHZ bijeenkomsten in verschillende gemeenten. Ook dit jaar organiseren we weer bedrijfsterrein bijeenkomsten om bedrijven te inspireren om te verduurzamen. De eerste bijeenkomst was in april op bedrijventerrein De Sandeling in Hendrik-Ido-Ambacht en op dit moment worden nieuwe bijeenkomsten voorbereid en ingepland.

De innovatietafels in onze regio gaan op dit moment over waterstof. We zijn vroegtijdig met ondernemers in gesprek om de innovatie vanuit regulering mogelijk te maken. In de tweede helft van 2022 zetten we met steun van de provincie een volgende kennis- en innovatietafel op met als thema Zon Op Dak. Tijdens de eerste editie van de Duurzame Bedrijven Route openden op 3 en 10 maart ruim 20 koplopers in onze regio hun deuren. De bedrijven vertelden met veel enthousiasme over de stappen die zij hebben gezet op duurzaamheid, de uitdagingen en de tips die zij aan anderen kunnen meegeven.

Uitvoering van de Wet basisregistratie ondergrond (Bro)

OZHZ maakte met de gemeenten, met uitzondering van Gorinchem en Molenlanden, afspraken om de Bro-taken te gaan uitvoeren. De implementatie is nagenoeg afgerond. In de jaarprogramma's zijn afspraken uitgewerkt over de structurele uitvoering. Een deel van de gemeenten financiert de Bro-taken al structureel, een aantal andere gemeenten is nog niet zover en financiert deze activiteit nog op incidentele basis.

Aanpak van ondermijning

Nu er geen beperkingen meer zijn vanwege Covid is de afgelopen periode sprake van een inhaalslag bij de aanpak van ondermijning. Dat geldt ook voor de inzet van OZHZ met de ketenpartners bij vele bezoeken aan bedrijven en bedrijfsterreinen. Daarnaast werken we aan kennis en kunde vanuit het programma van de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025, bijvoorbeeld door met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland methodes te ontwikkelen voor geavanceerd administratief toezicht.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

ZZS hebben negatieve effecten op mens en milieu. Voor ZZS is - terecht - veel maatschappelijke aandacht. Voorbeelden van ZZS zijn PFAS, GENX en lood. Vanwege de negatieve effecten van ZZS geldt voor bedrijven en inventarisatie- en minimalisatieverplichting. OZHZ heeft de afgelopen tijd geïnvesteerd in opleiding en kennisuitwisseling. Daarbij werken we nadrukkelijk samen met de waterschappen. De grotere afvalverwerkers rapporteren aan ons hoe zij invulling hebben gegeven aan de inventarisatie- en minimalisatieverplichting. OZHZ beoordeelt deze rapportages. Voor de inzet op overige branches, waar ook gemeentelijke bedrijven onder vallen, ontwikkelt OZHZ op dit moment een programmatische aanpak.

Het vervolg op de onderzoeken naar het VTH-systeem (Commissie Van Aartsen e.a.) en de doorontwikkeling van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten

In 2020 en 2021 zijn onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door omgevingsdiensten. Landelijk door de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer, het Dreigingsbeeld milieucriminaliteit, en dichterbij huis door de provincie Zuid-Holland. OZHZ pakt het vervolg op deze onderzoeken op in de periode 2022 – 2025, samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland, de gemeenten en de provincie.

Landelijk traject VTH taken

De Commissie Van Aartsen onderzoekt primair welke verbeteringen nodig zijn in het totale VTH-systeem. De commissie doet een aantal aanbevelingen om het VTH-systeem te verbeteren. De onderzoeken van de Algemene Rekenkamer en het Dreigingsbeeld gaan over de kwaliteit en het gebruik van data bij de aanpak van milieucriminaliteit. Landelijk werkt men nu aan het Interbestuurlijke Programma (IBP) waarin de verbetermaatregelen worden opgenomen. Deadline voor het IBP is 20 juni, dan wordt het in het Bestuurlijk Omgevingsberaad (BOB) besproken. Bovendien dient het IBP voor het zomerreces aangeboden te worden aan de staatssecretaris.

Als aanbod aan lenW voor concretisering van het IBP stelde ODNL al een Impulsprogramma op. Dit programma richt zich als volgt naar de volgende thema's uit het IBP, met tussen haakjes de trekkende instantie:

- Robuuste OD en financiering (VNG).
- Bestuursrechtelijk en strafrechtelijke handhaving (J&V).
- Informatie-uitwisseling en datakwaliteit (I&W).
- Kennisinfrastuctuur (ODNL).
- Onafhankelijk toezicht en handhaving (IPO).
- Monitoring kwaliteit milieutoezicht (IL&T).

ODNL, en op de achtergrond natuurlijk de deelnemende omgevingsdiensten waaronder OZHZ, levert een bijdrage aan alle thema's.

Bestuurlijke opdracht Zuid-Holland

De verkenning van de provincie Zuid-Holland heeft inmiddels geleid tot een bestuursopdracht van de dagelijkse besturen van de 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland. De bestuurlijke opdracht is vertaald en geoperationaliseerd naar een ambtelijke opdracht, met focus op de thema's arbeidsmarkt, informatiehuishouding en digitalisering en kennis. Binnen het proces is nadrukkelijk oog voor de hierboven geschetste landelijke ontwikkelingen vanwege het rapport van de Commissie Van Aartsen e.a., het IBP en het Impulsprogramma van ODNL.

De bestuurlijke opdracht omvat ook de vraag om nadrukkelijk te onderzoeken op welke gebieden samenwerking zinvol is, verbeterd of gestart kan worden. Er is een inventarisatie gemaakt van de vele onderwerpen waarop de 5 omgevingsdiensten al samenwerken. Dat is aangevuld met onderwerpen waar samenwerking nog meer kansrijk kan zijn. Op basis van de bestuurlijke opdracht, een verkenning van landelijke acties en de inventarisaties is bestuurlijk besloten om focus te kiezen en te werken aan plan van aanpak langs vijf sporen:

- Thema 1: Arbeidsmarkt
- Thema 2: Informatievoorziening.
- Thema 3: Kennis- en kennisinfra Circulair en Energie.

- Thema 4: Kennis- en kennisinfra Milieucriminaliteit.
- Thema 5: Toekomstverkenning / overige kansrijke onderwerpen.

OZHZ neemt aan alle 5 de sporen deel en is trekker van thema 4. Planning is dat er voor de zomer 2022 een concreet plan van aanpak ligt voor de vijf sporen. Streven is om de komende maanden al waar mogelijk een aantal quick wins realiseren en successen zichtbaar maken. In het najaar van 2022 volgt een terugkoppeling of voortgangsrapportage over de stand van zaken.

Privacy en informatiebeveiliging

Het beleid over privacy en informatiebeveiliging is vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten die het DB in 2020 en 2021 vaststelde. Het privacybeleid heeft zowel betrekking op de AVG als op de Wet politiegegevens. De rapportage en aanbevelingen van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en eigen bevindingen van OZHZ zorgen voor continue borging en verbetering van de naleving van de AVG. Met het oog op inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023 zal OZHZ in 2022 onder andere het Register van verwerkingen actualiseren en een aantal 'gegevensbeschermingseffectbeoordelingen' (DPIA's) uitvoeren op risicovolle processen. De eerste concept-DPIA's zijn al opgesteld.

Namens OmgevingsdienstNL vroeg OZHZ advies aan Pels Rijcken over de vraag of omgevingsdiensten kwalificeren als 'verwerkingsverantwoordelijke' of als 'verwerker'. Het conceptadvies staat op dit moment nog uit bij de Functionarissen Gegevensbescherming (FG) van een aantal omgevingsdiensten in het land. Een en ander kan namelijk consequenties hebben voor de wijze van gegevensverwerking en samenwerking bij alle 29 omgevingsdiensten. Het zijn van 'verwerker' betekent onder andere dat omgevingsdiensten nadere afspraken moeten maken met hun opdrachtgevers (voor OZHZ zijn dat de colleges en de burgemeesters) over het voldoen aan de AVG. Bijvoorbeeld over het niveau van de informatiebeveiliging en het kunnen aantonen daarvan, het melden van datalekken, enzovoort. Die afspraken worden opgenomen in een verwerkersovereenkomst. Strekking van het conceptadvies van Pels Rijcken was overigens dat de omgevingsdiensten in hoofdzaak kwalificeren als verwerker voor de taken die zij in opdracht van gemeenten en provincies uitvoeren. De FG van OZHZ had hierop in eerdere rapportages al eens gewezen, met het verzoek een en ander te laten onderzoeken.

Regionaal zijn ontwikkelingen te melden over de FG-functie. Een van de twee regionaal beschikbare FG's is blijkens besluitvorming van het AB van de GR Sociaal exclusief gaan werken voor die GR. Derhalve blijft één FG over voor het toezicht op de gegevensverwerkingen van de bestuursorganen van de Drechtstedengemeenten (burgemeesters, colleges en raden) en OZHZ, en ook over de bijvoorbeeld de bijzondere samenwerkingsrelatie tussen de Servicegemeente Dordrecht en haar afnemers (waaronder OZHZ). OZHZ is van mening dat de ontstane lacune snel moet worden opgevuld op grond van een gedegen analyse van de benodigde capaciteit, gelet op de risico's die de Drechtsteden en OZHZ nu lopen als gevolg van de verminderde capaciteit. OZHZ heeft meegegeven dat daarin aandacht moet zijn voor de bijzondere gegevensverwerkingen bij taken waarvoor de burgemeesters het bevoegde gezag zijn (en welke OZHZ ook deels uitvoert) en voor de FG-functie in het kader van de Wet politiegegevens. Bij beide is immers sprake van het verwerken van gevoelige gegevens.

Het nieuwe werkconcept-OZHZ Hybrid

De COVID-crisis heeft het inzicht gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor zowel de organisatie als de medewerkers. Werk en privé is makkelijker te combineren voor de medewerker. Het inrichten van het kantoorpand en de mogelijkheid om de ruimte in de toekomst effectiever te benutten is een voordeel voor de werkgever.

In 2020 is OZHZ begonnen met de doorontwikkeling van het werkconcept: OZHZ Hybrid. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. We willen de medewerkers duurzaam in staat te stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept bij welke dat maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

Met het nieuwe werkconcept wordt hybride werken de norm: gedeeltelijk werken op kantoor en gedeeltelijk werken op afstand (thuis en/of bij opdrachtgevers). Dit sluit ook goed aan bij de resultaten van het Medewerker tevredenheidsonderzoek (oktober 2020). Hieruit bleek dat het overgrote deel van de medewerkers na de COVID-19 crisis ongeveer 50% van de tijd thuis wil werken.

Er is in 2021 geïnvesteerd in goed geoutilleerde thuiswerkplekken (laptops, mobiele telefoons, en goed meubilair). Begin 2022 is gestart met de verbouwing van het pand in Dordrecht: het aantal individuele werkplekken neemt af, ten gunste van méér beeldbel-ruimtes, samenwerkplekken en overlegruimtes. Ook wordt geïnvesteerd in akoestische maatregelen, in een werkplek-reserveringssysteem en worden aanvullende AV-middelen ingezet om het hybride werken maximaal te faciliteren. Door leveringsproblemen en capaciteitsknelpunten bij de aannemer is de verbouwing circa 2 maanden vertraagd. In de tweede helft van dit jaar zal nader worden ingezoomd op gedrag en cultuur en op de digi-vaardigheden van de medewerkers.

HR-speerpunten

Voor 2022 staat OZHZ, net als veel andere organisaties voor twee forse uitdagingen: capaciteit op orde, en terugdringen van het ziekteverzuim.

Op 1 april had OZHZ 20 reguliere vacatures en 4 vacatures voor trainees. In dat licht is een brede wervingscampagne georganiseerd om al deze vacatures in te vullen. Deels is dit samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland gedaan, bijvoorbeeld door samen op de Nationale Carrièrebeurs te staan, en een gezamenlijke wervingscampagne voor trainees te houden. Deze inspanning komt bovenop de werving voor (en instroom van) de 8 bouwmedewerkers-in-opleiding. OZHZ beraadt zich op de vraag hoe steviger en structureler ingezet kan worden op professioneel recruitment en op het goed laten landen en inburgeren van al deze nieuwe medewerkers. Immers, het inwerken en begeleiden van zoveel nieuw personeel vergt veel van de zittende medewerkers en drukt fors op de reguliere bedrijfsvoering van de dienst.

Het ziekteverzuim is een stuk hoger dan de norm: het jaargemiddelde ligt op 5,6%, maar als we alleen naar de eerste maanden van 2022 kijken is het ziekteverzuim 7,5%. De oorzaken van het hoge verzuim zijn velerlei, variërend van langdurige long-covid, burn-outklachten vanwege disbalans in de werk/privé-situatie, uitgestelde medische behandelingen die nu allemaal tegelijk plaatsvinden, en de "gewone" corona-besmettingen die zorgen voor uitval. Samen met de nieuwe arbodienst Bezig wordt de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Intensivering van het case-management en een breder aanbod aan ondersteuning voor de medewerkers (ook als het gaat om problematiek in de persoonlijke of privésfeer) moet zijn vruchten gaan afwerpen.

Naast deze twee organisatie-brede speerpunten, vraagt de reguliere HR-agenda om aandacht: de herstructurering van enkele units en de roulatie van unitmanagers betekent voor veel mensen een grote verandering in hun dagelijkse werk. Dit vergt aandacht en begeleiding. HR-control wordt steviger verankerd, maar daarbij is OZHZ afhankelijk van de rapportages in Afas HR (SGD) die nog niet allemaal vlekkeloos

beschikbaar zijn. Het hybride werken vergt aandacht voor cultuur en gedrag. En tenslotte zal ook OZHZ landelijke cao-afspraken en afspraken binnen de Drechtsteden moeten implementeren en communiceren richting de medewerkers. In totaliteit een pittige opgave voor een HR-team in opbouw. Immers, per 1 april neemt OZHZ geen HR-adviestaken meer af van het SGD, maar wordt dit in eigen huis georganiseerd.

2. Kritische prestatie indicatoren

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor financiën en kwaliteit opgenomen. Deze zijn vertaald in Kritische prestatie indicatoren (KPI's). Verantwoording over de KPI's vindt plaats in de bestuursrapportages en jaarstukken

1. Algemeen

OZHZ wordt voor 85% gefinancierd op basis van geleverde producten. Met de opdrachtgevers zijn prestatieafspraken gemaakt die OZHZ op jaarbasis binnen een bandbreedte van 90% - 110%, moet realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor adviestaken zijn gemeenten niet verplicht om opdrachten neer te leggen bij OZHZ. Wel onderschrijft het bestuur het preferred suppliership van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP-I
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 28,6%-40,6% van het jaarprogramma.	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Realisatie PZH (31%). Realisatie blijft binnen bandbreedte. Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 32%) bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma	De jaarrapportage 2021 en de eerste voortgangsrapportage 2022 zijn cf. planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

In 2020 heeft OZHZ zijn formatie voor wat betreft Ketentoezicht en vergunningverlening Afvalsector op niveau gebracht. Dit deels met uitbreiding van formatie en structurele inhuurcapaciteit. OZHZ voldoet daarmee aan de kwaliteitseisen. Jaarlijks wordt dit gemonitord en verantwoording afgelegd aan Algemeen Bestuur.

Bij de uitvoering van de jaarprogramma's (financiële voortgang 32%) presteert OZHZ binnen de bandbreedte. Het beeld per opdrachtgever is divers. Alle gemeenten blijven binnen de afgesproken bandbreedte met aandachtspunten per taakgebied. Prestaties zullen gedurende het jaar worden gemonitord. Op individueel niveau is OZHZ met de opdrachtgevers in gesprek over eventuele bijsturingen.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP-I
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 63,6%.	De productiviteit bedraagt 61,1%.
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.	De flexibele capaciteit bedraagt 16,3%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.	Het overheadpercentage is 32,5%.
Ziekteverzuim ¹	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 5,6%.

Het productiviteitspercentage van de eigen medewerkers blijft met 61,1% achter bij de norm (63,6%). Het achterblijven van de productiviteit houdt verband met de instroom van veelal relatief jonge en onervaren medewerkers. Daardoor is sprake van een relatief intensieve inwerkperiode.

De lagere productiviteit komt ook tot uiting in een hogere overhead. Zowel eigen medewerkers als inhuur realiseren meer indirecte uren dan geraamd. Naast het inwerken en ziekteverzuim is ook sprake van een aantal omvangrijke trajecten met een bedrijfsmatig karakter, zoals de invoering van het nieuwe werk concept, de implementatie van een nieuw VTH-systeem, de opschoning van het archief en de herstructurering van de organisatie. De overhead is daardoor tijdelijk hoger dan begroot. Dekking vindt plaats uit specifiek hiervoor gevormde bestemmingsreserves (zie hoofdstuk 3).

Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren. Ondanks succesvolle wervingsacties is ook in 2022 sprake van een relatief hoog aantal vacatures. Daarmee komt de flexibele capaciteit met 16,3% hoger uit dan de norm. Recent is een wervingscampagne gestart om de bezetting op niveau te brengen.

Het ziekteverzuim bedraagt 5,6% op grond van een 12 maands-gemiddelde. Het ziekteverzuim stijgt. Op grond van de viermaandscijfers bedraagt het verzuim 7,5%. Er is sprake van een aantal gevallen van langdurig ziekteverzuim, waaronder long Covid. OZHZ voert een gericht reïntegratiebeleid om deze medewerkers weer aan het arbeidsproces te laten deelnemen. In 2022 is een overeenkomst gestart met een nieuwe arbodienst. OZHZ zal de aanpak verder verfijnen. In samenspraak met de arbodienst.

¹ Inclusief zwangerschapsverlof

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de burgers en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie periode 1 2021
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<p><u>Regulier</u>: 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.</p> <p><u>Uitgebreid</u>: 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.</p>	<p>98% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.</p> <p>82% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.</p>
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	99% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	<p>Klanttevredenheid:</p> <p>Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.</p>	<p>Het resultaat over periode 1 van 2022: Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over de interactie met OZHZ. De interactie wordt als goed aangemerkt.</p> <p>Het betreft de milieuvergunning-procedures en vergunningen op het gebied van APV en bijzondere wetten.</p>

Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over OZHZ. De samenwerking wordt als goed aangemerkt.

Zowel de norm voor tijdige reguliere procedures als de norm voor uitgebreide procedures is in de eerste periode van 2022 niet gehaald. Het betreft voornamelijk omgevingsvergunningen voor bouwen. Een deel van de oorzaak is de personeelsschaarste. Daarnaast speelt de afhankelijkheid van tijdige en volledige adviezen van betrokken adviseurs bij onder andere de gemeente en de veiligheidsregio een grote rol. Hierdoor kunnen vergunningprocedures niet altijd binnen de termijn worden afgerond, waardoor soms vergunningen van rechtswege ontstaan.

We zien echter wel positieve ontwikkelingen. De werkdruk is aan het afnemen doordat er verschillende maatregelen zijn genomen. Deze maatregelen zijn o.a.:

- Het aannemen van nieuwe bouwvergunningverleners-in-opleiding.
- Het in werking stellen van het noodscenario waarbij vergunningen sneller worden verleend.
- Het inschakelen van hulp vanuit gemeenten en collega's van andere units.

Hoewel de genomen maatregelen de ervaren werkdruk al verlichten, moet er rekening mee worden gehouden dat de nieuwe bouwvergunningverleners-in-opleiding nog opgeleid moeten worden. Deze collega's hebben enerzijds tijd nodig om zelfstandig procedures te kunnen behandelen. Anderzijds vraagt dit nog een extra inspanning van de andere collega's om hen op te leiden. De verwachting is dat de positieve uitwerking van deze maatregel in de komende maanden beter merkbaar wordt.

Daarnaast zullen de volgende aanvullende maatregelen worden ondernomen om de cijfers van de KPI weer op minimaal 99% te krijgen voor de reguliere procedures en 95% voor de uitgebreide procedures:

- Nauwere periodieke controle op de termijnen;
- Meer aandacht voor de overdracht van vergunningprocedures bij vertrekken of uitvallen van collega's.

De klanttevredenheid wordt gemeten door middel van een korte enquête die naar de aanvrager wordt gestuurd zodra het definitieve besluit is genomen. In de enquête staan vragen zoals, "Hoe tevreden bent u over uw milieuvergunning?", "Wat is uw motivatie hiervoor?", en een open ruimte voor opmerkingen. De klanttevredenheid over de verleende milieuvergunningen in de eerste periode varieert van tevreden tot zeer tevreden. Als top wordt ervaren de transparante manier van communiceren. Als tip krijgt OZHZ de suggestie om vaker een bedrijfsbezoek af te leggen om een beter gevoel te krijgen bij de aanvraag.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

"TD is gedefinieerd als het percentage uitgevoerde periodieke controles in een verslagperiode t.o.v. het aantal geplande periodieke controles in het jaarprogramma."

"NA-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde periodieke controles zonder overtredingen t.o.v. het aantal uitgevoerde periodieke controles aan het einde van een verslagperiode."

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaten tot 1 mei 2022
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% (periode 1 = 34%) NA-initieel >= 60% ²	TD grijs = 39% NA-initieel = 42%
	<u>Provincie Groen:</u> TD = 100% (periode 1 = 34%) NA-initieel >= 80% ¹	TD groen = 33% NA-initieel = 86%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u> NA-initieel >= 90% ¹	NA-initieel = 88%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN³ milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% (periode 1 = 34%) NA-initieel >= 60%	TD = 43% NA-initieel = 66%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO, ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% (periode 1 = 34%) NA-initieel >= 60%	TD = 35% NA-initieel = 53%
	<u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA-initieel >= 70%	NA-initieel = 89%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 80%

² De norm is nog niet formeel vastgesteld.

³ Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

Provincie Grijs

TD: De uitvoering van het periodieke toezicht verloopt naar verwachting. Op het ogenblik zijn er geen beperkingen meer door COVID-19 en wordt het toezicht uitgevoerd conform de reguliere afspraken.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. Een eenduidige oorzaak is nog niet te benoemen. Met de voortgang van het uitgevoerde toezicht wordt verwacht dat de naleving zal stabiliseren naar het begrote niveau. In zijn algemeenheid vinden gedurende het jaar de minder ingewikkelde procedures plaats.

Gemeenten RUN milieu periodiek toezicht

TD: In de eerste maanden is er maximaal ingezet op het uitvoeren van periodieke controles bij de gemeenten om vervolgens uitvoering te kunnen geven aan andere taken zoals het generiek toezicht of de E-agenda. Op het ogenblik zijn er geen beperkingen meer door COVID-19 en wordt het toezicht uitgevoerd conform de reguliere afspraken.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. Een eenduidige oorzaak is nog niet te benoemen. Met de voortgang van het uitgevoerde toezicht wordt verwacht dat de naleving zal stabiliseren naar het begrote niveau. In zijn algemeenheid vinden gedurende het jaar de minder ingewikkelde procedures plaats.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht (Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden)

TD: In de eerste maanden is er maximaal ingezet op het uitvoeren van periodieke controles bij de gemeenten om vervolgens uitvoering te kunnen geven aan andere taken zoals het generiek toezicht of de E-agenda. Op het ogenblik zijn er geen beperkingen meer door COVID-19 en wordt het toezicht uitgevoerd conform de reguliere afspraken.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. Het valt dit jaar op dat het beheer van installaties en voorzieningen bij veel instellingen onder de maat is. Het tijdig onderhouden of laten keuren van voorzieningen vindt dan niet tijdig plaats. De redenen hiervoor zijn verschillend, maar in veel gevallen COVID-19 gerelateerd. Het onderhoud werd uitgesteld i.v.m. COVID-drukke in de afgelopen periode, personeelstekort zowel bij de eigen organisatie als leverancier en soms ook door (tijdelijk) gebrek aan financiële middelen door de lockdowns. Op het ogenblik focussen we ons op deze veiligheidsaspecten. Een toename aan bestuursrechtelijke handhaving is zichtbaar. Verwacht wordt dat dit lopende dit jaar zal stabiliseren naar de hoeveelheden van voor de pandemie.

Gemeenten Bouw en Sloop (incl. asbest)

NA-initieel: De naleving van de regelgeving rondom met name het slopen en afvoeren van asbest is goed. Deze goede naleving is mede het gevolg van actieve inzet op gedragsbeïnvloeding. Door de inspecteur wordt bij aanvang van de werkzaamheden contact opgenomen met de opdrachtgever om de verplichtingen die bij de werkzaamheden behoren door te nemen. Dit zorgt ervoor dat de uitvoerders bewuster de voorschriften naleven.

4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

Beoordeling en beschikking bodem

Speerpunt	Prestatie indicator	Resultaat 2022 T1
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	100% (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State. 80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	100% nvt
Klanttevredenheid	Onderzoeksvraag: Kwaliteit product en samenwerking met OZHZ	Tevreden

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 100% boven de norm van 90%.

Risicobeheersing

In de verslagperiode is geen bezwaar en beroep ingesteld. Er zijn twee bezwaarzaken behandeld bij de Awb-commissie. De ene zaak is daarna ingetrokken, de andere loopt nog. Er heeft geen behandeling van beroep bij de rechtbank of Raad van State plaatsgevonden.

Klanttevredenheid

In de verslagperiode is – conform de KTO-systematiek die de vijf omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland gebruiken – de klanttevredenheid gemonitord. De respondenten geven aan tevreden te zijn over de samenwerking met OZHZ.

3. Financiële realisatie en prognose

Het geprognosticeerde resultaat is aangepast naar € 123.000. Oorzaak zijn lagere personeelskosten. Het CAO effect (€ 227.000 hogere kosten) is lager dan geraamd. De desbetreffende bestemmingsreserve CAO valt volledig vrij, volgens de bestuurlijke afspraken (€ 350.000 hogere baten).

De hogere omzet (€ 3,9 mln.) leidt tot evenredig hogere personeelslasten, voornamelijk vanwege de hoge inhuurtarieven. De meerkosten ten gevolge van de invoering van de omgevingswet, het opleiden en inwerken van nieuw personeel, de opschoning van het archief en de implementatie van een nieuw VTH systeem worden gedekt uit daartoe gevormde bestemmingsreserves.

Onderstaand wordt het verschil met de primaire begroting 2022 toegelicht per begrotingspost:

Resultatenrekening 2022

Programmarekening 2022 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2021	Begroting 2022 primair	Begroting 2022 4-maands	Realisatie 2022 4-maands	Begroting 2022 bijstelling	Begroting 2022 verschil
Baten						
Inwonerbijdrage	2.182	2.212	737	714	2.212	0
Wettelijke taken	21.367	20.344	6.775	7.808	24.350	4.006
Offerte- en subsidietaken	3.761	2.881	959	863	2.740	141-
Overige baten	7	-	-	3	3	3
Vergoedingen	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	27.318	25.438	8.471	9.388	29.306	3.868
Lasten						
Personeelskosten	21.360	20.190	6.729	7.788	24.532	4.343
Kapitaallasten	315	419	140	125	423	4
Ondersteuning SCD	1.808	1.890	630	573	1.708	182-
Huisvesting	485	524	175	159	485	39-
Overige bedrijfskosten	1.258	1.291	430	397	1.861	570
Additionele productkosten	2.393	1.398	465	333	1.438	41
Onvoorzien	154	129	43	-	148	19
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	27.772	25.839	8.612	9.374	30.595	4.756
Gerealiseerd totaalsaldo van baten	454-	401-	141-	14	1.289-	888-
Onttrekkingen aan reserves	1.571	405	135	180	1.412	1.007
Toevoegingen aan reserves	850	4	1	-	-	4-
Gerealiseerd resultaat	267	0-	7-	194	123	123
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.182</i>	<i>2.212</i>	<i>737</i>	<i>714</i>	<i>2.212</i>	<i>0</i>

Baten

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage worden kosten gedekt die samenhangen met het bestuur van OZHZ en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg en de organisatie van de wachtdienst.

Wettelijke taken milieu en bouw (€ 4,006 mln. hogere baten)

Het budget voor gemeentelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en expertisetaken wordt per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. OZHZ rekent deze jaarlijks af aan de hand van de geleverde prestaties en producten. Jaarlijks vindt indexatie plaats van de opdrachtbudgetten.

De hogere baten betreffen met name hogere structurele budgetten voor de uitvoering van milieu en bouwtaken. Daarnaast is in 2022 sprake van een hoge incidentele omzet in de jaarprogramma's (€ 1,2 mln). Deze heeft voornamelijk betrekking op bouwtaken, bodemtaken en de e-agenda. Onzeker is het effect van de overgang van de taken van de bodemtaken van provincie naar gemeenten.

Tot slot is een deel van de offertetaken (circa € 0,7 mln.) overgeheveld naar de jaarprogramma's.

Offerte en subsidietaken (€ 141.000 lagere baten)

Deze budgetten hebben een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek op basis van een offerte of programma. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde uren of een vaste offerteprijs. De realisatie loopt achter op de primaire begroting. Enerzijds komt dit omdat opdrachtgevers hun incidentele budgetten toevoegen aan het jaarprogramma, anderzijds lijkt ook hier sprake te zijn van een effect van de COVID-19 crisis.

Naast de overheveling van offertetaken naar de jaarprogramma's (-/- € 0,7 mln.) is er sprake van extra offerteomzet en detacheringsoopdrachten (in totaal € 0,8 mln.).

Lasten

Personeelskosten (€ 4,34 mln. hogere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van het eigen personeel en inhuur (flexibele capaciteit). De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Daarom streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de interne capaciteit. Onderscheid wordt gemaakt in de verschillende taakvelden. Extra taken of verloop van personeel worden in eerste aanleg opgevangen door uitbreiding van de flexibele capaciteit. Een gezonde verhouding tussen het structurele en incidentele budget brengt OZHZ beter in staat om een robuuste organisatie op te bouwen rondom de kerntaken. Met de huidige omzetverhouding moet een groot deel van de capaciteit worden ingehuurd. Naast hogere uitvoeringskosten door hoge inhuurtarieven en meer overdrachtsmomenten, belemmert dit de opbouw van lokale kennis.

De hogere personeelskosten hebben voor een belangrijk deel betrekking op de extra inzet, improductiviteit vanwege de instroom van nieuw personeel en de extra inzet op bijzondere projecten, zoals de implementatie van het VTH-systeem, het nieuwe werk concept en de opschoning van het archief. Deze projecten worden gedekt uit de bestemmingsreserves.

Kapitaallasten (€ 4.000 hogere lasten)

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. Aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset is de omvang van de kapitaalgoederen relatief beperkt. Voorbeelden zijn de huurdersinvesteringen inzake Post 120, de uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SCD en leasecontracten voor het wagenpark. Bij de vorming van OZHZ zijn de vaaren voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" verkregen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

OZHZ doet investeringen in ICT-voorzieningen en het huidige kantoorpand. De afschrijvingen zijn aangepast aan de verwachte investeringen. In 2022 pleegt OZHZ extra investeringen voor het nieuwe

werkconcept. Het betreft het meubilair (€ 43.000), aanpassingen in het gebouw (€ 704.000) en ICT devices (€ 295.000). Dekking vindt plaats door vrijval van huidige kapitaallasten, en lagere facilitaire kosten.

Daarnaast vervangt OZHZ in 2022 een vaartuig (€ 250.000). Bij de overdracht van het materieel van PZH naar OZHZ in 2011, zijn afspraken gemaakt over de financiële dekking van de vervanging van de vloot. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. De exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ.

Ondersteuning SCD (€ 182.000 lagere lasten)

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. Eind 2021 hebben OZHZ en de Servicegemeente Dordrecht een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze gaat per 1 april 2022 in en is gebaseerd op het alleenrecht dat het AB en DB in de periode juni – september 2021 verleenden. OZHZ is voor de periode van 1 april 2014 tot 1 april 2022 een dienstverleningscontract aangegaan met het SCD over de ICT (€ 1,4 mln.) en personele en overige dienstverlening (€ 370.000.). De overige dienstverlening omvat dienstverleningscontracten hoofdzakelijk op het gebied van inkoop advies, het JKC en de inkoop van verzekeringen. Ondersteuning door het SCD heeft betrekking op de ICT, de personele administratie en de inkoop van verzekeringen. De lagere lasten betreffen een andere toerekening van de variabele ICT kosten.

Overige bedrijfskosten (€ 570.000 hogere lasten)

De overige bedrijfskosten betreffen onder meer verzekeringen, softwarelicenties, print en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg en externe expertise. De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten.

De hogere incidentele kosten in 2022 hebben betrekking op:

- Dubbele licentiekosten vanwege de implementatie van het nieuwe VTH-systeem (€ 291.000) De kosten worden gedekt uit een onttrekking uit de bestemmingsreserve digitalisering.
- De projectkosten voor de invoering van het nieuwe werk concept (€ 103.000). De kosten worden gedekt uit een onttrekking uit de bestemmingsreserve integraal werk concept.
- De opschoning van het archief (€ 200.000). De kosten worden gedekt uit een onttrekking uit de bestemmingsreserve integraal werk concept.

Huisvesting (€ 39.000 lagere lasten)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd. Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 te Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030. De lagere huurkosten betreffen een korting bij de verlenging van het huurcontract.

Additionele productkosten (€ 41.000 hogere lasten)

Additionele productkosten zijn directe materiële kosten die OZHZ een op een doorbelast aan de opdrachtgevers.

De hogere lasten hebben betrekking op meer uitbestede werkzaamheden; met name op het gebied van bodemsaneringen (€ 41.000).

Onvoorzien (€ 19.000 hogere lasten)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering.

Onttrekkingen aan reserves

Onttrekking aan bestemmingsreserves	
Frictievergoeding	271
Doorontwikkeling - opleidingskosten	102
Regieplan	22
Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling	291
Archief	275
Werkconcept	103
Bestemmingsreserve CAO	350
Onttrekkingen aan reserves	1.412

Bedragen * € 1.000

Bestemmingsreserve Frictievergoeding (Onttrekking 2022: € 271.000)

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. De onttrekking in 2022 betreft volledig de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling (Onttrekking 2022: € 102.000)

De doorontwikkeling dient om OZHZ ook in cultureel opzicht klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2022 betreft extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Regieplan: Informatie Gestuurd Werken (Onttrekking 2022: € 22.000)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Het ontwikkelprogramma (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Een deel van het programma wordt gedekt uit een bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Digitalisering in relatie tot doorontwikkeling (Onttrekking 2022: € 291.000)

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken.

De onttrekking in 2022 (€ 291.000) betreft de invoering van het nieuwe VTH-systeem.

Bestemmingsreserve Archiefwet (Onttrekking 2022: € 275.000)

De Regionale Archivararis bemerkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. In 2022 wordt de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking betreft de externe kosten (€ 200.000). het restant van de reserve valt vrij

Bestemmingsreserve Nieuw werk concept (Onttrekking 2022: € 103.000)

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting.

Bestemmingsreserve cao-effect (Onttrekking 2022: € 350.000)

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van ongeveer € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake

zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 worden in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Een eventueel restant valt vrij per ultimo 2022.

Financiële risico's

Prijswontwikkeling

In de ontwerpbegroting 2023, die na vaststelling door het DB op 14 april jl. voor zienswijze is toegezonden naar de raden en PS, schreef OZHZ dat de gevolgen van de oorlog in Oekraïne op de bedrijfsvoering OZHZ op dit moment moeilijk zijn in te schatten. Duidelijk is wel dat de huidige prijsontwikkelingen een grote druk leggen op de exploitatie van OZHZ. In de aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting 2023 wees het DB er op dat, na de vaststelling van de begrotingsrichtlijnen in december 2021 en de daarin opgenomen indexering, de inflatie aanzienlijk was toegenomen, mede onder invloed van de stijgende energieprijzen.

Het CPB raamt in 2022 een inflatie van 5,2%⁴. In de begroting is een inflatie voorzien van 1,85%. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. OZHZ vangt het risico in eerste aanleg zoveel mogelijk op in de huidige exploitatie. Dit door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg zal OZHZ een beroep doen op het weerstandsvermogen. In de berekening van het weerstandsvermogen is een risicobedrag opgenomen voor de inflatie (€ 384.000). Daarmee kan een inflatie van circa 5,4 % op de inhuur- en materiële kosten, gedurende één begrotingsjaar, worden opgevangen.

Aanvullend risico gedurende het lopende begrotingsjaar 2022 heeft betrekking op de gespannen arbeidsmarkt. Ook OZHZ wordt geconfronteerd met hoge uitstroom die, om wel de afgesproken producten te kunnen leveren, deels met inhuur tegen nieuwe (hogere) tarieven moet worden ingevuld.

In de risicocalculatie van het weerstandsvermogen is beperkt rekening gehouden met een hogere inflatie. Dit is structureel niet toereikend en zelfs incidenteel niet, als de inflatie op het huidige hoge niveau blijft. Bij de begrotingsrichtlijnen 2024 (te agenderen in het AB eind november 2022) zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief nodig is. In het verlengde hiervan sprak het DB de voorkeur uit om, na aanvulling van het weerstandsvermogen tot aan het afgesproken niveau met € 47.000, ook het restant van € 220.000 van het rekeningresultaat 2021 toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Op deze manier kan de continuïteit van de activiteiten worden gewaarborgd. Daarnaast wordt voorkomen dat de deelnemers ofwel het weerstandsvermogen in een later stadium alsnog moeten aanvullen (via een zienswijzeprocedure), ofwel het tekort opvangen in het eigen weerstandsvermogen in de eigen begroting. Beide varianten zijn relatief omslachtig en komen ook onder de aandacht van BZK als toezichthouder. Met een extra toevoeging aan het weerstandsvermogen van OZHZ is de kans kleiner dat een van de scenario's zich voordoet. Tot slot is het van belang om aan te geven dat er sprake is van zeer bijzondere omstandigheden die aanleiding geeft tot het nemen van deze incidentele maatregel om het weerstandsvermogen extra te verhogen. Er is derhalve sprake van een zeer bijzondere uitzondering, die niet de regel moet worden. De discussie over de tarieven 2024 kan dan dit najaar worden gevoerd ten behoeve van de begroting 2024, als meer bekend is over de inflatiecijfers. Een en ander neemt OZHZ dan mee in de BURAP en in de bestuursnotitie over de zienswijzen. Het DB verzocht de raden en PS hierop expliciet in te gaan in hun reactie. OZHZ neemt de ingekomen reacties mee in de definitieve begroting 2023 die op 7 juli aan het AB wordt voorgelegd.

⁴ Consumenten prijsindex, Centraal Economisch Plan, maart 2022

Instroom nieuwe medewerkers

De instroom van nieuwe medewerkers leidt dit tot additionele improductiviteit door bijvoorbeeld een langere inwerkperiode. In de bestuursrapportage is hiermee rekening gehouden door een onttrekking aan de bestemmingsreserve frictiekosten. Op dit moment heeft OZHZ circa 20 vacatures. Het niet of later invullen van deze vacatures is een financieel risico, omdat dan vervangend moet worden ingehuurd tegen vaak hoge tarieven. In de bestuursrapportage is een aannname gemaakt inzake de instroom van medewerkers. Het financieel effect is afhankelijk van het tempo van instroom. Indien 10 vacatures minder zijn ingevuld dan geraamd, dan betekent dit een extra kostenpost van circa € 150.000 in 2022.

Inhuurtarieven

De krapte op de arbeidsmarkt leidt tot hogere inhuurtarieven en vormt een risico voor OZHZ. Het risico wordt zoveel mogelijk ondervangen door uitvragen in concurrentie te doen (middels het dynamisch aankoopstelsel/marktplaats) en langdurige inhuurcontracten.

Investerings 2022

Categorie	2022
Meubilair	64
Huisvesting	662
ICT en audiovisuele investeringen	74
Software	5
Bedrijfsmiddelen	6
Vaartuigen	250
Totaal	1.061

In 2022 pleegt OZHZ extra investeringen voor het nieuwe werkconcept. Het betreft het meubilair, aanpassingen in het gebouw en ICT devices. Dekking vindt plaats door vrijval van huidige kapitaallasten, en lagere facilitaire kosten.

Daarnaast vervangt OZHZ twee vaartuigen. In totaal gaat het om een investering van ongeveer € 1,9 mln. Bij de overdracht van het materieel van PZH naar OZHZ in 2011, zijn afspraken gemaakt over de financiële dekking van de vervanging van de vloot. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. De exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ.

Bestuursnotitie

Datum 14 juni 2022
Onderwerp Ontwerp- eerste begrotingswijziging 2022

INLEIDING

Op 8 juli 2021 stelde het algemeen bestuur van OZHZ de begroting 2022 vast.

De financiële verordening van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid stelt dat het dagelijks bestuur het algemeen bestuur door middel van tussentijdse rapportages informeert over de realisatie van de begroting over de eerste vier en acht maanden van het desbetreffende boekjaar.

De eerste bestuursrapportage 2022 is de nadere uitwerking van dit artikel. De bestuursrapportage heeft een beheersmatig karakter. OZHZ rapporteert de voortgang van de wettelijke taken en beleidsprogramma's periodiek aan de afzonderlijke opdrachtgevers. Daarbij geeft de dienst ook de financiële vertaling.

Op grond van de financiële realisatie tot en met april en de geprognosticeerde doorwerking naar 2022, legt de directie een voorstel voor aanpassing van de begroting 2022 voor aan uw bestuur.

Voor de inhoudelijke toelichting per begrotingspost wordt verwezen naar de eerste BURAP 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid van 7 juli 2022.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. R. Visser

Drs. M. Stolk

Begrotingswijziging

Dienstjaar : 2022
Begrotingswijz.nr. : 2022- 1¹
Onderwerp : BURAP I en 1^e begrotingswijziging 2022

Programma	Omschrijving Programma	Omschrijving	LASTEN (Debet)		
			verhoging van de raming	verlaging van de raming	nieuwe Raming

Exploitatie

OZHZ	Omgevingsdienst	Totaal mutaties exploitatie	3.868		29.306
------	-----------------	------------------------------------	--------------	--	---------------

Reserves

		Totale mutaties reserves	0	4	0
--	--	---------------------------------	----------	----------	----------

¹ Bedragen * € 1.000

Programma	Omschrijving programma	Omschrijving	BATEN (Credit)		
			verhoging van de raming	verlaging van de raming	nieuwe Raming
OZHZ	Omgevingsdienst	<u>Exploitatie</u> Totaal mutaties exploitatie	4.756	0	30.595
		<u>reserves</u>			
OZHZ	Omgevingsdienst	Bestemmingsreserve frictiekosten	271	0	271
		Bestemmingsreserve doorontwikkeling	102	0	102
		Bestemmingsreserve digitalisering	136	0	291
		Bestemmingsreserve regieplan	22	0	22
		Bestemmingsreserve nieuw werk concept	52	0	103
		Bestemmingsreserve opschonen archief	75	0	275
		Bestemmingsreserve CAO	350	0	350
		Totaal mutaties reserves	1.007	0	1.412

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

Begroting 2023

Gevraagde beslissing:

Vaststellen van de begroting 2023

Toelichting:

Algemeen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) schrijft voor dat het dagelijks bestuur uiterlijk op 15 april de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting van het jaar daarop, de ontwerpbegroting en de voorlopige jaarrekening, inclusief het accountantsrapport toezendt aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan Provinciale Staten van Zuid-Holland. Doel hiervan is dat deze informatie beschikbaar is ten behoeve van de voorjaarsnota van de deelnemers. De ontwerpbegroting is op 14 april 2022 voor zienswijze voorgelegd aan de raden en PS. De voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat is hen ter reactie toegezonden.

Hoofdpijnen begroting 2023

De ontwerpbegroting 2023 is gebaseerd op de door het AB op 2 december 2021 vastgestelde begrotingsrichtlijnen. De begroting is meerjarig in evenwicht. Opvallend is de hoge incidentele omzet in 2022 ten opzichte van het meerjarige beeld. Daarbij gaat het met name om conjunctuurgevoelige bouwbudgetten, de deels extern gesubsidieerde e-agenda en de bodemtaken.

De gebruikte index is niet in lijn met de hoge inflatiecijfers

Na de vaststelling van de begrotingsrichtlijnen is de inflatie aanzienlijk toegenomen, onder invloed van de stijgende energieprijzen. De oorlog in Oekraïne (zie paragraaf 5.9) verhoogt het risico. Het CPB raamt in 2022 een inflatie van 5,2%. In de begroting is een inflatie voorzien van 1,85%. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. In de risicocalculatie van het weerstandsvermogen is beperkt rekening gehouden met een hogere inflatie. Dit is structureel niet toereikend en zelfs incidenteel niet, als de inflatie op het huidige hoge niveau blijft. In de stukken voor het DB van 14 april 2022 werd al aangekondigd dat OZHZ bij de begrotingsrichtlijnen 2024 zal bezien, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, of aanpassing van het tarief 2023 nodig is.

Zienswijzen van gemeenten en provincie op de ontwerpbegroting 2023 en ingekomen reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat

Een samenvatting van de ingekomen zienswijzen en reacties is opgenomen in de bijgaande bestuursnotitie. Deze spitsen zich toe op de volgende onderwerpen:

- (1) Geen zienswijze
- (2) Bestemming rekeningresultaat 2021
- (3) Overdracht bodemtaken
- (4) Ontwikkelingen externe omgeving (begrotingsrichtlijnen 2023)
- (5) Overig

In de bestuursnotitie gaat OZHZ in op de ingekomen zienswijzen en reacties. Het meest in het oog springende onderwerp is de bestemming van het rekeningresultaat 2021. De belegnotitie bij agendapunt 5 gaat daar al op in. De ingekomen zienswijzen op de ontwerpbegroting 2023 leiden op enkele onderdelen tot aanpassing van de begroting 2023, zoals vermeld in de bestuursnotitie.

Het DB stelt u voor de begroting 2023 conform voorliggend ontwerp vast te stellen.

Ambtelijke voorbereiding:

De stukken zijn in eerste aanleg besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 30 maart 2022. Samengevat en voor zover thans nog van belang kwam toen het volgende aan de orde:

- De risico's bij invoering van de Omgevingswet blijven vooralsnog op PM staan. O.a. omdat de inwerkingtreding nog niet zeker is en de opdrachtgevers nog keuzes te maken hebben waarna OZHZ de werkprogramma's en de raming kan opstellen.
- Er is nog geen budget geraamd ter uitvoering van de provinciebrede bestuursopdracht over de optimalisering van de VTHA-taken. Het DB en AB bespreken het plan van aanpak deze zomer. Dan kan er ook over de dekking worden gesproken.

De ingekomen zienswijzen en de reactie daarop van OZHZ zijn op 9 juni 2022 besproken in de AGE. De AGE kwam niet tot een eensluidend advies over de bestemming van het rekeningresultaat. Zie hetgeen daarover is opgenomen in de belegnotitie bij BURAP I.

OZHZ lichtte verder toe dat bij een aantal opdrachtgevers niet duidelijk is wat OZHZ wel en niet in de begroting opneemt, en wat daarvan de reden is. OZHZ neemt alleen de budgetten op waarover al bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden door de betreffende deelnemer. Derhalve geen claims waarover de deelnemer nog niet heeft besloten. Daarover is soms wat verwarring. Een en ander is verder toegelicht in de bestuursnotitie. De AGE is het eens met deze methodiek.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Met ingang van 1 juli 2022 treedt een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling in werking. Hiermee verandert een aantal aspecten van de planning en control-cyclus van gemeenschappelijke regelingen. Zie ook agendapunt 8 van deze vergadering. De uiterste datum om de vastgestelde begroting toe te sturen aan het Ministerie van BZK verschuift van 1 augustus naar 15 september. OZHZ stuurt de vastgestelde begroting 2023 echter al snel na het AB van 7 juli 2022 al aan het Ministerie van BZK en aan de raden en PS.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

- Ontwerpbegroting 2023
- Bestuursnotitie d.d. 30 mei 2022 over de ingekomen zienswijzen en reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2021



Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Ontwerpbegroting 2023

Vastgesteld door het dagelijks bestuur op 22 juni 2022

Inhoud

I	ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN ONTWIKKELINGEN	3
1.	Inleiding	3
2.	Visie, missie en kernwaarden	3
3.	Bestuur	3
4.	Planvorming	4
5.	Ontwikkelingen	6
6.	Financiële uitgangspunten van de begroting 2023	14
II	KRITISCHE PRESTATIE-INDICATOREN.....	15
1.	Algemene kentallen	15
2.	Vergunningen en meldingen.....	16
3.	Toezicht en handhaving	16
III	FINANCIEN	18
1.	Algemeen	18
2.	Baten	19
3.	Lasten.....	20
4.	Reserves	22
IV	PARAGRAFEN.....	24
1.	Inleiding	24
2.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	24
2.1	Risicobeheersing.....	24
2.2	Begripsbepaling en wettelijk kader.....	25
2.3	Relatie weerstandsvermogen en risicomangement.....	25
2.4	Benodigde weerstandscapaciteit OZHZ.....	26
2.5	Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit	29
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	30
4.	Financiering.....	32
4.1	Algemene ontwikkelingen	32
4.2	Risicobeheer	32
4.3	Renterisicobeheer.....	32
4.4	Kasgeldlimiet.....	32
4.5	Renterisico norm	33

4.6	Relatiebeheer.....	33
4.7	Leningenportefeuille.....	33
5.	Bedrijfsvoering.....	34
5.1	Personeel & Organisatie.....	34
5.2	Data ambitie.....	36
5.3	Communicatie.....	37
5.4	Huisvesting.....	38
5.5	Interne beheersing.....	38
V	BIJLAGEN.....	40
Bijlage 1	Omzet 2022 en 2023.....	40
Bijlage 2	Informatie voor verbonden partijen.....	42
Bijlage 3	Balans meerjarig.....	43

I ALGEMENE DOELSTELLINGEN EN ONTWIKKELINGEN

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bestaat sinds 2011. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bundelen sinds 2011 hun krachten voor de uitvoering van omgevingstaken. Het gaat om de vergunningen, toezicht en handhaving én de inhoudelijke expertise die nodig is voor deze taken. OZHZ werkte er in de achterliggende jaren hard het steeds verder verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening. Extra aandacht is er voor de relatie met de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de professionaliteit van de bedrijfsvoering.

2. Visie, missie en kernwaarden

“De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid draagt bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

“OZHZ voert omgevingstaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. OZHZ verleent vergunningen, houdt toezicht, handhaaft waar nodig en handelt klachten af. Specialisten op het gebied van lucht, geluid, bodem en externe veiligheid ondersteunen bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Ook houdt OZHZ toezicht op natuurgebieden in de provincie. OZHZ voert deze taken efficiënt en met kennis van het gebied uit en draagt daarmee bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

“OZHZ creëert samen met de gemeenten en de provincie een veilige, gezonde, duurzame en economische vitale leefomgeving voor inwoners en bedrijven. De medewerkers van OZHZ doen dat op een transparante, oplossingsgerichte, efficiënte wijze, met kennis van het gebied. De focus ligt daarbij op het leveren van een concrete bijdrage aan maatschappelijk gewenste ontwikkelingen. OZHZ biedt daarvoor een professionele werkomgeving, geeft ruimte aan de eigen ontwikkeling en stimuleert integraal denken en handelen.”

3. Bestuur

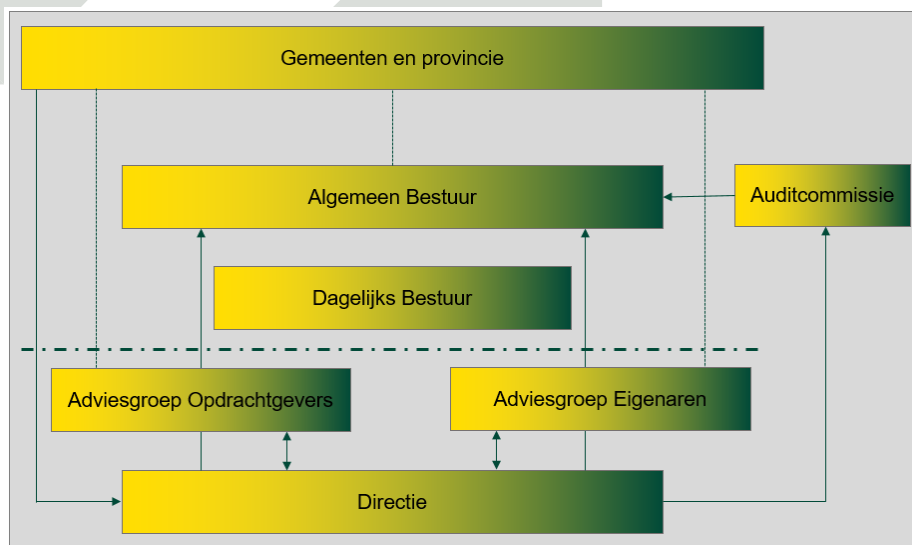
OZHZ is een gemeenschappelijke regeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de dienst en de algemene kwaliteit van werken ligt bij het Dagelijks Bestuur (DB). De gemeenten en de provincie zijn bovendien individueel opdrachtgever van OZHZ en blijven ook ieder voor zich bestuurlijk verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid van de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Het opdrachtgeverschap voor regionale taken en programma's en de zorg voor een uniform uitvoeringsbeleid, ligt bij het Algemeen Bestuur (AB).

Ook is er een auditcommissie. Deze bestaat uit 3 leden van het AB, die geen DB-leden zijn. Deze commissie adviseert het AB over financiële zaken en bedrijfsvoeringsaspecten, in het bijzonder over de gang van zaken rond

beleid en de financiële zaken die ermee samenhangen (planning en controlcyclus). De auditcommissie richt zich op alle activiteiten die van belang zijn voor een adequate beheersing van OZHZ op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van het AB.

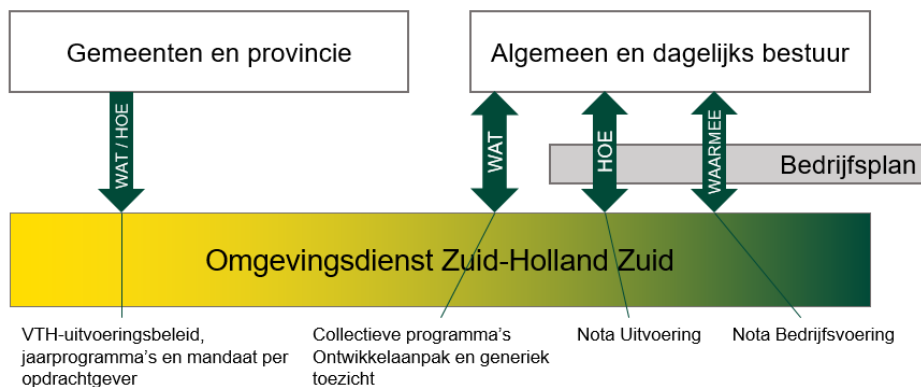
De directeur van OZHZ is primair verantwoordelijkheid verschuldigd over het functioneren van de dienst aan het DB. Ter voorbereiding op de bestuursvergaderingen adviseren twee adviesgroepen de directie:

- Vanuit de collectieve opdrachtgeversrol; de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO).
- Vanuit de eigenaarsrol; de Adviesgroep Eigenaren (AGE).



4. Planvorming

Het AB vervult zowel de rol van collectief eigenaar als die van collectief opdrachtgever. OZHZ werkt met vier vormen van plannen.



1. *Individuele jaarprogramma's gemeenten en provincie*

De opdrachten voor OZHZ (wat) staan in de individuele jaarprogramma's per deelnemer.

2. *Ontwikkelaanpak 2022 - 2025*

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien daarnaast in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Deze opgaven zijn van zo'n omvang en belang dat gekozen is voor een programmatische, doelgerichte aanpak. Voor 2022 tot en met 2025 heeft OZHZ drie programmalijnen, die aansluiten op wat de regio het hardst nodig heeft, wat op rijksniveau speelt en die passen in de huidige collegeprogramma's. Ook de brief van Gedeputeerde Staten als reactie op het rapport van de Commissie van Aartsen (2021) geeft richting. Deze aanpak kent drie programma's:

- Werken met de Omgevingswet.
- Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling.
- Samen meer grip op milieuschade.

De programma's geven een vervolg aan het Regieplan 2019 - 2021. Het programma Werken met de Omgevingswet zet het eerdere programma Omgevingswet voort. De andere twee programma's zijn volledig vernieuwd en sluiten aan bij de laatste ontwikkelingen en actualiteiten op het gebied van fysieke leefomgeving, milieu en belangrijkste opgaven. De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven, dit maakt meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven.

3. *Nota Uitvoering*

De wijze waarop de dienst inhoudelijk de taken uitvoert (hoe) is primair vastgelegd in het uitvoeringsbeleid van de gemeenten en provincie. In 2018 stelde elke gemeente hiervoor de *Nota VTH-beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid 2018 – 2022* vast voor in elk geval de taken die OZHZ voor de gemeente uitvoert. In een aantal gevallen gebeurde dit ook voor de omgevingstaken die de gemeente zelf uitvoert. Voor provinciale taken werkt OZHZ aan de hand van de provinciale *Nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2018-2021*. Alle gemeenten en de provincie passen bovendien de *Landelijke Handhavingstrategie* toe voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Het bestuur van OZHZ is zelf niet bevoegd om uitvoeringsbeleid vast te stellen voor de uitvoering van de VTH-taken. Wel staat in de Nota Uitvoering met welke beleidskaders van gemeenten en provincie OZHZ de VTH-taken uitvoert.

4. *Nota Bedrijfsvoering*

De Nota Bedrijfsvoering geeft de meerjarige kaders voor de bedrijfsvoering. Op grond van deze kaders kan OZHZ de organisatie verder inrichten. Daarmee wordt een effectieve en efficiënte uitvoering van de taken structureel geborgd. Anderzijds maken de kaders het mogelijk om adequaat in te spelen op de uitdagingen van de toekomst. Tot slot biedt de nota duidelijkheid over de afspraken die OZHZ individueel kan maken met de opdrachtgevers. De nota is in 2021 geactualiseerd en bestuurlijk vastgesteld voor de periode 2022-2026.

5. Ontwikkelingen

OZHZ beschrijft in deze paragraaf de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen. Achtereenvolgens:

- 5.1 Implementatie van de Omgevingswet
- 5.2 Implementatie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
- 5.3 De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten.
- 5.4 Zeer zorgwekkende stoffen.
- 5.5 De energieagenda.
- 5.6 De aanpak van ondermijning.
- 5.7 Doorontwikkeling van de VTH-taken.
- 5.8 De oorlog in Oekraïne.

5.1 Implementatie van de Omgevingswet

OZHZ richt zich bij de implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) op de inwerkingtreding per 1 januari 2023. A Of deze datum stand houdt, is op dit moment nog niet met zekerheid te zeggen. Plenaire behandeling en stemming over het ontwerp-Koninklijk Besluit moeten nog in de Eerste Kamer plaatsvinden. Dit vindt naar verwachting in oktober/november plaats. Alle overheden samen vormen een keten om de taken voor de fysieke omgeving versterkt uit te voeren. Ook inwoners en ondernemers worden een deel van de keten. OZHZ voegt door zijn expertise en rol in de regio waarde, snelheid en efficiency toe op zijn vakgebieden.

Hoe OZHZ de Omgevingswet implementeert staat in de jaarplannen van de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025. Het AB stelt deze elk jaar vast, waarna OZHZ ze op de website publiceert. Uitgangspunt bij de taakuitvoering is dat OZHZ blijft doen wat hij nu ook doet, de taken zoveel mogelijk regionaal uitvoert en nieuwe taken vanwege de Omgevingswet uitvoert als die bij OZHZ passen. Dat volgt uit een eerder besluit van het AB.

Het programma Omgevingswet richt zich in 2022 vooral op:

- Het inrichten en aanpassen van systemen en processen voor de uitvoering van de VTH-taken, waaronder ook de aansluiting op het DSO. Met elke opdrachtgever wordt de werking van het DSO getest voor de taken die OZHZ uitvoert.
- Het maken van afspraken maken met de opdrachtgevers. Onder andere over de rol en bijdrage van OZHZ bij onderwerpen zoals het omgevingsplan, samenwerking bij vergunningverlening, omgevingsoverleg en participatie.
- Het ontwikkelen van verdiepende kennis, het opdoen van ervaring en het ontwikkelen van producten. Onder andere door pilots uit te voeren en 'botsproeven' te doen.
- Het voorbereiden op de veranderende uitvoering van de VTH-taken.
- De implementatie van een nieuw VTH-systeem.

OZHZ voerde in 2021 gesprekken met de deelnemers. De basis vormt de afspraak dat OZHZ blijft doen wat het al deed. Hulp voor de gesprekken boden de modellen van Omgevingsdienst NL en VNG om de financiële consequenties in beeld te brengen. Niettemin is een deel van de afspraken pas vast te leggen bij het definitief van kracht worden van de Omgevingswet en de definitieve afspraken die men in de keten gaat maken.

De Omgevingswet vraagt om een integrale benadering, waarbij aspecten als geluid, lucht en natuur worden betrokken bij omgevingsplannen en vergunningen. OZHZ levert deze disciplines en voert de integrale advisering uit. Gesprekken daarover voeren we in de jaarprogramma's van de deelnemers. In 2022 moet dat leiden tot afspraken voor de jaarprogramma's 2023.

OZHZ bood, vanuit de provinciale opdracht voor toezicht en handhaving bij flora- en fauna-activiteiten, de afgelopen jaren al handvatten aan Wabo-vergunningverleners en toezichthouders om flora-en fauna-activiteiten te herkennen. Onder de Omgevingswet krijgen gemeenten ook een rol. OZHZ werkt aan heldere afspraken over de rol van de toezichthouders bij meervoudige vergunningen en vergunningsvrije activiteiten voor Wabo vergunningverleners en toezichthouders.

Naast het programma Omgevingswet uit de Ontwikkelaanpak is OZHZ via meerdere sporen aangehaakt op de komst van de wet. Zo doet OZHZ op het niveau van Zuid-Holland Zuid mee aan het regiobrede project. In het regiobrede project zijn alle gemeenten, de provincie Zuid-Holland, de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland, Rijkswaterstaat en de drie uitvoeringsdiensten (VRZHZ, DGJ en OZHZ) vertegenwoordigd. De werkgroepen binnen het project leveren hulpmiddelen op voor de implementatie en uitvoering van de wet. Voorbeelden zijn handvatten voor het gezamenlijk opstellen van het vergunningverleningsproces en een verkenning van de consequenties van het wijzigen van taken en bevoegdheden onder de Omgevingswet.

OZHZ zal zijn opdrachtgevers verder een voorstel doen om het VTH-uitvoeringsbeleid en de geldende mandaten te actualiseren.

5.2 De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

OZHZ voert de bouwtaken uit voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht. De Wkb heeft daarom effect op de taakuitvoering en budgetten van deze gemeenten.

Financiële impact gevolgklasse 1

De financiële impact van de Wkb bestaat uit meerdere componenten. Het uitgangspunt bij de berekeningen is dat alle aanvragen nog wel ruimtelijk getoetst worden (dus aan omgevingsplan inclusief welstand, bouwverordening en bouwveiligheid) en dat daar ook toezicht op gehouden wordt. Per saldo is extra budget nodig bij de inwerkingtreding van gevolgklasse 1. Daarnaast heeft de Wkb effect op de legesinkomsten. Voor werkzaamheden die wegvallen kan de gemeente namelijk geen leges meer heffen. Werkzaamheden die erbij komen vallen onder een melding en daar mag de gemeente geen leges voor heffen.

Extra werkzaamheden in gevolgklasse 1

Als de aanvrager wil gaan bouwen (nadat de ruimtelijke omgevingsvergunning al verkregen is), moet hij hier in het nieuwe stelsel melding van doen bij het bevoegd gezag. Ook bij oplevering van het bouwwerk moet de aanvrager een melding doen. Daarbij levert hij stukken aan. Ook kunnen er tussentijds meldingen van de kwaliteitsborger (of derden) binnenkomen dat in afwijking van het Bouwbesluit gebouwd wordt. In dat geval zal het bevoegd gezag (i.c. OZHZ namens de genoemde gemeenten) zelf gaan waarnemen en indien van toepassing handhavend optreden. Deze werkzaamheden komen erbij voor alle bouwwerken in gevolgklasse 1.

Extra kosten

In het nieuwe stelsel wordt een deel van de bouwactiviteiten Bouwbesluit-toetsvrij (gevolgklasse 1). Dat betreft een groot aandeel van de jaarlijkse voorraad aanvragen voor een omgevingsvergunning bouwen. In de praktijk van Dordrecht en Alblasserdam is het effect hiervan gering, omdat reeds eerder is besloten, op basis van een risicoanalyse, een groot deel van dit werk niet langer te doen.

Omdat de bouwwerkzaamheden in deze categorie niet gemeld worden bij het bevoegd gezag, ontstaat er minder zicht op bouwgerelateerde ontwikkelingen in de gemeente. Dit is overigens niet nieuw, omdat ook nu al vergunningvrij gebouwd kan worden. De extra kosten die hiermee samenhangen zijn afhankelijk van de inzet hierop door het bevoegd gezag. Om die reden is er op dit moment nog geen financiële indicatie van te geven. Tegelijkertijd kan extra inzet op bouwgerelateerde ontwikkelingen in de gemeente ook leiden tot extra inkomsten, namelijk extra belastingopbrengsten via de OZB.

Werkvoorraad toezicht lopende bouwprojecten

Na de start van de Wkb is toezicht nodig op de lopende trajecten die vallen onder het oude regime, terwijl de leges al in het jaar/de jaren voorafgaand aan de Wkb geïnd zijn. Dit is geen negatief effect van de Wkb. Het effect is namelijk, over de jaren heen, kostenneutraal. Tegelijkertijd is het van belang dat gemeenten hiermee rekening houden, door in de jaarrekening een overschot op legesinkomsten in het jaar vóór inwerkingtreding van de Wkb niet te boeken als resultaat, maar te reserveren. Hiertegenover staan immers kosten die gemaakt worden in de eerste jaren na de start van de Wkb.

Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2023 voor Dordrecht en Alblasserdam. Met de andere gemeenten wisselt OZHZ informatie uit over de implementatie van deze nieuwe regelgeving.

5.3 De overgang van bodemtaken van provincie naar gemeenten

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten¹. De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. OZHZ gaat deze taak daarom uitvoeren voor alle gemeenten.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet veranderen de bodemtaken op inhoud, bevoegd gezag en financiering. Deze situatie maakt het nodig dat voor de uitvoering van deze taken keuzes moeten worden

¹ Dit geldt niet voor de gemeente Dordrecht. Dordrecht is reeds bevoegd gezag voor de uitvoering van de bodemtaken.

gemaakt. De gemaakte keuzes zullen worden vastgelegd in nieuw beleid: een uitvoeringskader voor vergunningverlening en het toezicht en handhaving op de bodemtaken. Zaak is dat hierbij zoveel als mogelijk aangesloten wordt bij de Nota VTH-beleid gemeentelijke taken Zuid-Holland Zuid. Om de inzet voor de bodemtaak te reguleren ontwikkelt OZHZ samen met gemeenten een risicomodel (RUN-bodem) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

RIJK, IPO, VNG en UvW overleggen al langere tijd met elkaar over de financiering van de overgaande bodemtaken. Er zijn op dit moment, ten tijde van het opstellen van de ontwerpbegroting 2023, nog steeds geen definitieve afspraken gemaakt. Verwachting is dat de beschikbare Rijksmiddelen substantieel afnemen. De argumentatie is dat de grote bodemsaneringen inmiddels achter de rug zijn. Men legt daarbij echter onvoldoende de verbinding met actuele onderwerpen zoals woningbouwopgaven, ontwikkeling van industrie en het verduurzamen van de omgeving. Er is daarom, op dit moment, sprake van een substantieel risico dat de bodemtaak niet kostendekkend overgaat naar de gemeenten.

De afgelopen jaren is de financiering van de overkomende gemeentelijke bodemtaken steeds onderwerp geweest in de begrotingsrichtlijnen, die OZHZ jaarlijks meegeeft aan de opdrachtgevers. Daarbij is steeds uitgegaan van een globaal bedrag van circa € 800.000,- voor de toekomstige gemeentelijke bodemtaken. In deze ontwerpbegroting 2023 is dit bedrag verminderd op het provinciale jaarprogramma (zie bijlage 1). Vanuit de onzekerheid over de taakuitvoering en financiering vanuit het Rijk is het AB ermee akkoord gegaan dat OZHZ een bedrag van € 500.000,- structureel en € 300.000,- incidenteel toevoegt aan de gemeentelijke jaarprogramma's. OZHZ ziet 2023 daarmee nadrukkelijk als een overgangsjaar. Doel is om in dit jaar aan de hand van de eerste ervaringen met de Omgevingswet meer inzicht te krijgen in de omvang van de uitvoering en de beschikbare middelen. Op basis van dit inzicht zullen op later moment structurele afspraken over uitvoeringsbeleid en benodigde middelen worden gemaakt.

5.4 Zeer zorgwekkende stoffen

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn voor mens en milieu gevaarlijke stoffen. Het gaat om veel bronnen en stoffen, met potentieel ernstige effecten op mens en milieu. Bedrijven moeten daarom de uitstoot van deze stoffen voorkomen of minimaliseren.

ZZS vormt het overkoepelende thema in de landelijke discussie over Tata Steel in IJmuiden en Chemours in Dordrecht. Naast landelijke voorbeelden zijn er ook meer lokale situaties (zoals in de pilot van VNG) die duidelijk maken dat de aanpak van ZZS een belangrijke rol spelen in de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Voor OZHZ komen er taken aan:

- Een inventarisatie: het resultaat leggen bedrijven ter beoordeling voor aan OZHZ.
- Bedrijven moeten een plan van aanpak opstellen om de uitstoot van ZZS te voorkomen of te beperken. Ook dit plan beoordeelt OZHZ.

Van sommige bedrijven zal de omgevingsvergunning ambtshalve moeten worden geactualiseerd. In enkele gevallen zal extra toezicht plaatsvinden en treedt OZHZ zo nodig handhavend op. Voor een groot deel verwacht

OZHZ dat de ZZS-aanpak kan worden meegenomen in het reguliere werk. De Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 bevat acties om nieuwe werkwijzen te kunnen ontwikkelen. OZHZ kan die vervolgens borgen in de jaarprogramma's van de opdrachtgevers. Bij het uitwerken gebruikt OZHZ de ervaringen die al worden opgedaan bij reeds lopende acties voor de provinciale afvalbedrijven en de ervaringen die gemeenten in de Achterhoek hiermee opdoen.

5.5 Energieagenda

In 2020 presenteerde OZHZ een aanpak voor energiebesparing bij bedrijven: een slimme combinatie van én toezicht én stimuleren om zo efficiënt mogelijk naar de energiedoelen te werken, die in de regionale energiestrategieën (RES) staan.

De gemeenten hebben ambitieuze doelen gesteld in hun RES. Bedrijven moeten een belangrijke bijdrage leveren. Zij zijn namelijk wettelijk verplicht om energie te besparen. OZHZ controleert namens de gemeenten en provincie of de bedrijven doen wat ze verplicht zijn én stimuleert het toepassen van energiebesparende en opwekkende maatregelen. OZHZ maakt daarom gebruik van een mix van toezichthoudende en preventieve/adviserende instrumenten. Het maatwerk bestaat uit het gebruikelijke toezicht per bedrijf (3.000 bedrijven in 4 jaar), benaderen van branches en samenwerken met bedrijventerreinen.

OZHZ zet al beschikbare middelen in, en voor het uitvoeren van totale aanpak is extra structureel budget nodig. Daarvan is een deel opgenomen in de jaarprogramma's. Daarmee kan OZHZ echter onvoldoende bijdragen aan de doelstellingen voor energiebesparing bij bedrijven en is het niet mogelijk om structurele capaciteit op te bouwen. Gesprekken met een aantal gemeenten hierover worden in 2022 gevoerd. Daarnaast speelt dat het Rijk via het gemeentefonds aan de klimaatdoelstellingen zal bijdragen. OZHZ geeft de opdrachtgevers in overweging om een deel van deze door het Rijk beschikbaar te komen (en al gestelde) middelen structureel te reserveren voor de benodigde extra inzet op de wettelijke taak: toezicht op energiebesparing bij bedrijven als onderdeel van de RES. Het is dan aan de gemeenten om daarover een besluit te nemen.

5.6 Aanpak ondermijning

Ondermijnende criminaliteit is een belangrijk thema binnen het openbaar bestuur, en verheven tot speerpunt op zowel landelijk als lokaal niveau. Steeds vaker worden bedrijfsactiviteiten en ondernemingen gebruikt als dekmantel voor het witwassen van geld en als faciliteit voor de productie, opslag of distributie van illegale goederen. Signalen van ondermijnende criminaliteit komen vaak voor in de horeca, detailhandel en bij garagebedrijven.

Het belang van een brede aanpak van ondermijning komt terug in onder meer het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit. OZHZ levert bij de aanpak van ondermijning kennis en data over bedrijven (samenwerking RIEC), neemt deel aan data-uitwisseling, levert deskundigheid over de milieuaspecten van de onderzochte locaties en, indien passend, snelle handhaving van de milieuovertredingen. De afgelopen jaren is de regionale aanpak (deskundigheid en samenwerking) verder ontwikkeld. Een aantal gemeenten en de provincie Zuid-

Holland stelden specifieke budgetten beschikbaar. Via de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 gaat OZHZ dit onderdeel versterken.

5.7 Doorontwikkeling van de VTH-taken

In 2020 en 2021 zijn onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door omgevingsdiensten. Landelijk door de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer, het Dreigingsbeeld milieucriminaliteit en dichter bij huis door de provincie Zuid-Holland. OZHZ pakt het vervolg op deze onderzoeken op in de periode 2022 – 2025, samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland, de gemeenten en de provincie.

De Commissie Van Aartsen heeft primair onderzocht welke verbeteringen nodig zijn in het totale VTH-systeem. De commissie doet een aantal aanbevelingen om het VTH-systeem te verbeteren. De onderzoeken van de Algemene Rekenkamer en het Dreigingsbeeld gaan over de kwaliteit en het gebruik van data bij de aanpak van milieucriminaliteit. Het nieuwe kabinet moet nog (stand van zaken maart 2022) besluiten over het vervolg op de landelijke onderzoeken. De 29 omgevingsdiensten onderzochten wel al welke instrumenten kunnen worden ingezet om de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen te implementeren. Hiertoe heeft OmgevingsdienstNL een Impulsprogramma opgesteld.

De verkenning van de provincie Zuid-Holland heeft inmiddels geleid tot een bestuursopdracht van de 5 dagelijkse bestuur. Deze is gericht op de inhoudelijke maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven van gemeenten en provincie. Vraag is wat nodig is om die ontwikkelingen en opgaven aan te (blijven) kunnen. Denk bijvoorbeeld aan circulariteit, duurzaamheid en klimaat. Namens de dagelijks besturen van de 5 omgevingsdiensten heeft de bestuurlijke begeleidingsgroep opdracht gegeven aan de directeuren om te starten met een verbetertraject op de onderwerpen:

Arbeidsmarktcommunicatie, behoud en ontwikkeling van kennis en expertise

Behoud van kennis en expertise op bestaande onderwerpen blijft van belang. Als eerste nieuwe inhoudelijke onderwerpen worden genoemd de circulaire economie, energietransitie en de aanpak van ondermijning en milieucriminaliteit. Helder moet worden gemaakt welke kennis en expertise nodig is voor de taakuitvoering door omgevingsdiensten nu en in de toekomst. Zo mogelijk moeten de omgevingsdiensten aansluiting zoeken bij wat er al bij gemeenten en andere samenwerkingsverbanden gebeurt op het terrein van kennisontwikkeling, om overlap te voorkomen. Ook moet waar mogelijk worden aangesloten bij landelijke ontwikkelingen.

Informatiehuishouding en digitalisering

Hierbij ligt het accent op het belang van kwalitatief goede data, goede informatie-uitwisseling, digitalisering van werkprocessen en versterking van de VTH-keten. De Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV of DIGI-V) wordt in de loop van 2023 voor alle provinciale vergunningen toegepast.

OZHZ benut de jaarplannen van de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 om het vervolg op de genoemde landelijke onderzoeken en de provinciebrede bestuursopdracht te faciliteren. Een aantal van de genoemde onderwerpen is voor OZHZ zeker niet nieuw. In de Ontwikkelaanpak is al opgenomen dat:

- OZHZ de ambitie heeft om de gemeenten te helpen om toekomstgerichte gebiedsontwikkelingen in Zuid-Holland Zuid makkelijker te maken. OZHZ zorgt er o.a. voor dat iedereen die duurzamer wil bouwen of ondernemen, precies weet wat de verplichtingen en kansen zijn op het gebied van energie, circulaire economie, klimaat en biodiversiteit. En OZHZ ondersteunt gemeenten en provincie in het waarmaken van hun duurzame ambities en denkt proactief mee met innovatieve ondernemers. OZHZ stimuleert niet alleen wat verplicht is, maar ook wat nog meer kan.
- OZHZ het uitwisselen van informatie en data verwerkt in de hoofdlijnen die aansluiten op de opgaven en ambities in de regio. Te denken valt dan aan datakwaliteit, geo-informatie, robotisering en business intelligence, en ook het vervangen van de huidige VTH-software (2023) en het DMS/Zaaksysteem (2025). OZHZ investeert in technieken die op de markt komen om effectief, met kwaliteit en efficiënt te kunnen blijven samenwerken.
- OZHZ de ambitie heeft om bij te dragen aan een effectieve en efficiëntere aanpak van de opsporing en vervolging van milieucriminaliteit. OZHZ is een onmisbare schakel in de keten van partijen die elkaar nodig hebben om milieucriminaliteit aan te pakken. Onderdeel daarvan is het versterken van de samenwerking, het uitwisselen van informatie met ketenpartners en het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden van medewerkers.

5.8 Oorlog in Oekraïne

De gevolgen van de oorlog in Oekraïne op de bedrijfsvoering OZHZ zijn op dit moment moeilijk in te schatten. Duidelijk is dat de huidige prijsontwikkelingen een grote druk leggen op de exploitatie OZHZ:

- OZHZ heeft een duurzame bedrijfsvoering met een grotendeels elektrisch wagenpark en een duurzaam ingericht pand. De hogere energieprijzen, in combinatie met de krapte op de arbeidsmarkt, werken echter in de volle breedte van de exploitatie door. Het CPB raamt in 2022 een inflatie van 5,2%². De indexeringsindex 2022 van OZHZ van de materiële kosten (begrotingsrichtlijnen 2022) bedraagt 1,5%. Ongeveer € 10,7 mln. van de exploitatielasten OZHZ (materieel en inhuur) is op korte termijn gevoelig voor prijsfluctuaties. De meeste leveranciers indexeren op grond van de werkelijke prijsontwikkeling. Een deel daarvan komt al tot uiting in 2022; dit geldt met name voor de inhuurcontracten die eind 2021 en begin 2022 zijn afgesloten.
- In 2022 valt ook een direct effect te verwachten van de openstaande vacatures. Op dit moment (maart 2022) zijn dit er ongeveer 20. De looneisen zullen toenemen. Dit zal ofwel leiden tot hogere salarislasten, ofwel tot hogere inhuurkosten. Gezien de situatie op de arbeidsmarkt zal daarnaast ook sprake zijn van tussentijdse uitstroom van medewerkers en inhuur. Bij vervanging leidt dit weer tot extra loon- en inhuurkosten.
- Inspecteurs maken in hun werk regelmatig gebruik van de eigen auto. De hoge brandstofkosten kan leiden tot een verminderde bereidheid om de eigen auto in te zetten. Het wagenpark van OZHZ kan hier

² Consumenten prijsindex, Centraal Economisch Plan, maart 2022

mogelijkerwijs niet in voorzien. Ook zullen de kosten van woon-werkverkeer toenemen van medewerkers die met de auto gaan. Dit kan leiden tot hogere inhuurkosten en extra looneisen bij nieuw personeel.

- Een eventuele economische recessie kan leiden tot bezuinigingen bij deelnemers. De bijdrageverordening stelt regels over de mogelijkheden om te bezuinigen (2% per jaar). De bedrijfsvoering van OZHZ is flexibel ingericht met een flexibele schil van 10% en een weerstandsvermogen dat volstaat om mogelijke bezuinigingen op te vangen. Bij een hogere bezuiniging dan de norm is een frictievergoeding verschuldigd van de deelnemer.
- Overigens kan de oorlog ook van invloed zijn op de inhoudelijke taakuitoefening, zoals een extra inzet bij het opzetten en in gebruik nemen van opvanglocaties. Dat zal dan bijvoorbeeld vooral extra druk geven op de expertise op het gebied van bouw- en brandveiligheid, waar de capaciteit toch al buitengewoon krap is.

6. Financiële uitgangspunten van de begroting 2023

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting. Daarnaast stelt de provincie Zuid-Holland (PZH) jaarlijks de provinciale (financiële) uitgangspunten op en aandachtspunten voor de meerjarenbegroting. Op grond van de regionale en provinciale kaders beslist het AB over de begrotingsrichtlijnen OZHZ.

Het AB heeft op 2 december 2021 de volgende richtlijnen vastgesteld voor de begroting 2023. Deze richtlijnen zijn bij het opstellen van de voorliggende begroting in acht genomen, met de volgende bijzonderheden:

1. Inzake de indexering 2023:
 - a) De lasten van de begroting 2023 te indexeren met de loon- (2,0%) en prijsindex (1,5%) van de Septembercirculaire 2021;
 - b) De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's) en de inwonerbijdrage te indexeren met 1,85%;
 - c) Het uurtarief 2022 blijft ongewijzigd ten opzichte van de begrotingsrichtlijnen 2022 (€ 95,12).
 - d) Het tarief 2023 bedraagt € 96,88.
2. De omslagrente in 2023 te bepalen op 0,0%;
3. De totale inwonerbijdrage voor 2023 vast te stellen op € 2,253 mln.

Na de vaststelling van de begrotingsrichtlijnen is de inflatie aanzienlijk toegenomen, onder invloed van de stijgende energieprijzen. De oorlog in Oekraïne (zie paragraaf 5.9) verhoogt het risico. Het CPB raamt in 2022 een inflatie van 5,2% . In de begroting is een inflatie voorzien van 1,85%.

De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. In de risico calculatie van het weerstandsvermogen is rekening gehouden met een hogere inflatie.

Bij begrotingsrichtlijnen 2024 zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief 2023 nodig is.

II KRITISCHE PRESTATIE-INDICATOREN

1. Algemene kentallen

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor financiën en kwaliteit opgenomen. In de algemene prestatie indicatoren is de naleving van deze verordening opgenomen. Naast het rapporteren van (financiële) gegevens als zodanig, is ook het tijdig bespreken en tussentijds informeren en communiceren met de opdrachtgevers een belangrijke algemene prestatie indicator. De kritische prestatie-indicatoren zullen in 2022 nader worden herijkt, op grond van de invoering van de Omgevingswet.

Met de gemeenten zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. Essentieel voor het behalen van de omzetdoelstelling is de productiviteit van de medewerkers. Voor een sluitende exploitatie van OZHZ is het noodzakelijk dat de productieve medewerkers voor gemiddeld 1410 uur per FTE productief zijn.

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van enige verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Tegen deze achtergrond hanteert OZHZ de doelstelling van een gemiddelde flexibele schil van 10%. Het aandeel overhead (ondersteuning en management) wordt begrensd op 27,3% van de totale formatie, inclusief de capaciteit van de flexibele schil met overheadtaken (Nota Bedrijfsvoering OZHZ).

Speerpunt	Prestatie indicator
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgangs- en 1 maal per jaar jaarrapportages volgens planning in jaarprogramma
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg
Speerpunt	Prestatie indicator
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur.
Flexibele schil	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. De door de inwoners en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator
Tijdige vergunningverlening	<u>Reguliere procedure</u> : 99% van de reguliere vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. <u>Uitgebreide procedure</u> : 95% van de uitgebreide vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt bezien of deze KPI aanpassing behoeft.
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft de relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) als uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

Kritische prestatie-indicatoren zijn de toezichtdichtheid (TD) en naleving (NA):

TD is gedefinieerd als het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode t.o.v. het aantal geplande controles in het jaarprogramma.

NA is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles zonder overtredingen t.o.v. het aantal uitgevoerde initiële periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs</u> : TD grijs = 100% NA grijs >= pm <u>Provincie Groen</u> : TD groen = 100% NA groen >= pm

Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN:</u> TD milieu = 100% NA milieu >= 50%
Betrouwbaarheid Gemeenten RUN WABO BREED (Alblasserdam, Dordrecht)	<u>Gemeenten integraal toezicht:</u> TD integraal = 100% NA- integraal >=50% <u>Gemeenten bouw en sloop:</u> Werkzaamheden worden uitgevoerd voor de gemeenten Alblasserdam en Dordrecht, Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vastgesteld. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA bouwfase >= 70% NA sloopfase >= 70%
Risicobeheersing	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

4. Beoordeling en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan de opdrachtgevers voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak. OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Voor de beoordelingen en beschikkingen bodem voert OZHZ er periodiek een uit, omdat bij deze taak sprake is van een relatief kleine klantenkring. Hierover wordt in de jaarstukken (en niet in de tussentijdse rapportages) gerapporteerd.

Beoordeling en beschikking bodem	
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.

III FINANCIEN

1. Algemeen

De ontwerpbegroting 2023 is gebaseerd op de door het Algemeen Bestuur vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2023 (zie I, paragraaf 6). Onderstaand het meerjarige begrotingsbeeld.

Begroting 2022-2026 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2021	Primaire begroting 2022	Aangepaste begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten							
Inwonerbijdrage	2.182	2.212	2.212	2.253	2.253	2.253	2.253
Wettelijke taken	22.020	20.344	23.672	22.553	22.630	22.630	22.630
Offerte- en subsidietaken	3.761	2.881	2.182	1.958	1.958	1.863	1.863
Overige baten	7	-	-	-	-	-	-
Overige bijzondere posten	-653	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	27.318	25.438	28.066	26.764	26.841	26.745	26.745
Lasten							
Personeelskosten	21.360	20.190	23.603	21.689	21.712	21.640	21.713
Kapitaallasten	315	419	423	488	538	515	442
Ondersteuning SCD	1.808	1.890	1.708	1.725	1.725	1.725	1.725
Huisvesting	485	524	501	509	509	509	509
Overige bedrijfskosten	1.258	1.291	1.856	1.237	1.237	1.237	1.237
Additionele productkosten	2.393	1.398	1.438	1.105	987	987	987
Onvoorzien	154	129	147	134	134	133	133
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	27.772	25.839	29.676	26.887	26.841	26.745	26.745
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	-454	-401	-1.610	-123	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	1.571	405	1.657	123	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	850	4	47	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	267	0	0	0	0	0	0
Bedragen × EUR 1.000							
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.182	2.212	2.212	2.253	2.253	2.253	2.253

De begroting is meerjarig in evenwicht. Opvallend is de hoge incidentele omzet in 2022 ten opzichte van het meerjarige beeld. Daarbij gaat het met name om conjunctuurgevoelige bouwbudgetten, de deels extern gesubsidieerde e-agenda en de bodemtaken.

2. Baten

Inwonerbijdrage (€ 2,2 mln.)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget, te zien als een algemeen dekkingsmiddel. De inwonerbijdrage heeft een omvang van € 2,2 mln. Vanuit de inwonerbijdrage worden gedekt:

- Kosten voor instandhouding van het bestuur en bedrijfsvoering van de dienst (€ 1,3 mln.);
- De taken en werkzaamheden van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten, zoals relatiebeheer, kwaliteitszorg en rapportages, etc. (€ 0,7 mln.);
- De regionale uitvoering van de wachtdienst (€ 0,2 mln).

Wettelijke taken (€ 22,5 mln.)

De wettelijke taken Milieu omvatten producten en prestaties, die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) in rekening worden gebracht. Het regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vormt daarbij het bestuurlijke vastgestelde kader. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestaties.

De wettelijke taken Bouw- en Woningtoezicht worden eveneens op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Het betreft de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht en Molenlanden³.

De omzetraming is gebaseerd op de meerjarige doorwerking van de jaarprogramma's. Bijlage 1 bevat het overzicht van de jaarprogramma's per opdrachtgever.

In 2022 is sprake van een hoge incidentele omzet in de jaarprogramma's (€ 1,2 mln). Deze heeft voornamelijk betrekking op bouwtaken, bodemtaken en de e-agenda. Onzeker is het effect van de overgang van de taken van de bodemtaken van provincie naar gemeenten. Vooralsnog wordt uitgegaan van een budget neutrale overheveling. Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I, paragraaf 5.3: Ontwikkelingen.

Offerte en subsidietaken (€ 1,96 mln.)

Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Daarnaast ontvangt OZHZ subsidiebijdragen of kan er sprake zijn van detachering van personeel. In de raming is ook rekening gehouden met BRIKS⁴-taken die worden uitgevoerd voor de provincie Zuid-Holland en de DCMR.

Afrekening van de offerte- en subsidietaken vindt plaats op basis van gerealiseerde uren of een vaste opdrachtsom. De offerte en subsidietaken zijn in 2023 lager dan voorgaande jaren. In 2021 en 2022 was sprake van een omvangrijke provinciale opdracht ten aanzien van het saneren van lood in speeltuinen.

³ Het betreft enkel de uitvoering van toezicht bouw.

⁴ Vergunningverlening en toezicht met betrekking tot bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen.

3. Lasten

Personeelskosten (€ 21,7 mln.)

De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie (€ 19,2 mln.) en de flexibele capaciteit (€ 2,5 mln.) van OZHZ. De salarislasten zijn berekend op basis van de werkelijke loonkosten. Daarbij is rekening gehouden met schaalfrictie, individuele rechten, pensionering en de cao-wijziging in 2022.

De personeelskosten in 2023 zijn aanzienlijk lager (-/- € 1,9 mln.) dan in 2022. Dit houdt verband met de incidentele omzet in 2022 (extra inhuur), de instroom en opleiding van nieuwe medewerkers in 2022 en een hoger aandeel eigen personeel in 2023 ten gevolge van aanpassing van het capaciteitsbeleid. Voor het capaciteitsbeleid wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering (deel IV).

Een gezonde verhouding tussen het structurele en incidentele budget brengt OZHZ beter in staat om een robuuste organisatie op te bouwen rondom de kerntaken. Met de huidige omzetverhouding moet een groot deel van de capaciteit worden ingehuurd. Naast hogere uitvoeringskosten door hoge inhuurtarieven en meer overdrachtsmomenten, belemmert dit de opbouw van lokale kennis.

Kapitaallasten (€ 488.000)

OZHZ doet investeringen in ICT-voorzieningen en het huidige kantoorpand. De afschrijvingen zijn aangepast aan de verwachte investeringen. In 2022 pleegt OZHZ extra investeringen voor het nieuwe werkconcept. Het betreft het meubilair (€ 43.000), aanpassingen in het gebouw (€ 704.000) en ICT devices (€ 295.000). Dekking vindt plaats door vrijval van huidige kapitaallasten, en lagere facilitaire kosten.

Daarnaast vervangt OZHZ twee vaartuigen. In totaal gaat het om een investering van ongeveer € 1,9 mln. Bij de overdracht van het materieel van PZH naar OZHZ in 2011, zijn afspraken gemaakt over de financiële dekking van de vervanging van de vloot. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. De exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ.

Vanwege de extra investeringen in het nieuwe werk concept en de vloot nemen de kapitaallasten toe tot en met 2025. Vanaf 2026 is sprake van een daling omdat dan de initiële investering in het inbouwpakket van het pand is afgeschreven.

Ondersteuning SGD (€ 1,7 mln.)

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. Eind 2021 hebben OZHZ en de Servicegemeente Dordrecht een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze gaat per 1 april 2022 in en is gebaseerd op het alleenrecht dat het AB en DB in de periode juni – september 2021 verleenden. OZHZ is voor de periode van 1 april 2014 tot 1 april 2022 een dienstverleningscontract aangegaan met het SCD over de ICT (€ 1,4 mln.) en personele en overige dienstverlening (€ 370.000.). De overige dienstverlening omvat dienstverleningscontracten hoofdzakelijk op het gebied van inkoop advies, het JKC en de inkoop van verzekeringen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf "Bedrijfsvoering" (deel IV).

Huisvesting (€ 542.000)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd. Per 2016 heeft OZHZ een huurcontract afgesloten voor de locatie Post 120 te Dordrecht. Het contract is in eerste aanleg aangegaan voor 10 jaar. Eind 2021 heeft tussentijdse verlenging plaatsgevonden van het contract tot en met 2030.

Overige bedrijfskosten (€ 1,2 mln.)

De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten. De grootste onderdelen binnen deze begrotingspost zijn de softwarelicenties (€ 596.000), facilitaire kosten (€ 112.000), externe expertise (€ 112.000), leaseauto's (€ 86.000), verzekeringspremies (€ 77.000), telefonie (€ 73.000) en voorlichting en communicatie (€ 61.000).

Opgemerkt wordt dat de kosten vanaf 2023 fors lager zijn dan in 2022 het geval is. De incidentele kosten in 2022 (€ 543.000) hebben betrekking op:

- Dubbele licentiekosten vanwege de implementatie van het nieuwe VTH-systeem (€ 240.000) De kosten worden gedekt uit een onttrekkingen uit de bestemmingsreserve digitalisering.
- De projectkosten voor de invoering van het nieuwe werk concept (€ 103.000).
- De opschoning van het archief (€ 200.000).

Additionele productkosten (€ 1,1 mln.)

Binnen deze begrotingspost zijn de additionele productkosten verantwoord voor de taakuitvoering van OZHZ. Daarbij gaat het om kosten die worden gemaakt door OZHZ en vervolgens een op een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. Tegenover de additionele productiekosten staat dus een overeenkomstige omzet.

Ook het materiële budget van de provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van de provinciale taken is binnen deze begrotingspost verantwoord.

Opgemerkt wordt dat de kosten in 2023 fors lager zijn dan in 2022 (-/- € 333.000). De additionele productiekosten zijn in 2022 relatief hoog door incidentele opdrachten van de provincie voor het saneren van lood in speeltuinen en tuinen.

Onvoorzien (€ 134.000)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (deel IV).

4. Reserves

4.1 Mutaties reserves 2021-2025

Onderstaand de meerjarige mutaties van de reserves:

Verloop reserves	Beginsaldo	2022	2023	2024	2025	2026	Saldo
Algemene reserve	981	47	0	0	0	0	1028
Materieel budget PZH	185	0	0	0	0	0	185
Doorontwikkeling	102	-102	0	0	0	0	0
Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling	291	-291	0	0	0	0	0
Verlofstuwmeer	110	0	0	0	0	0	110
Regieplan	123	0	-123	0	0	0	0
Friciekosten ontvlechting	271	-271	0	0	0	0	0
Archief	275	-275	0	0	0	0	0
Werkconcept	103	-103	0	0	0	0	0
CAO	350	-350	0	0	0	0	0
Onverdeeld resultaat	267	-47	0	0	0	0	220
Totaal eigen vermogen	3.056	-1.390	-123	0	0	0	1.543

Bedragen * € 1.000

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De toevoeging in 2022 betreft de aanvulling om het weerstandsvermogen op peil te brengen.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Doorontwikkeling

De doorontwikkeling dient om OZHZ ook in cultureel opzicht klaar te stomen voor de Omgevingswet. De onttrekking in 2022 betreft extra opleidingskosten in het kader van de instroom van nieuwe medewerkers.

Digitalisering in relatie tot de doorontwikkeling

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken.

De onttrekking in 2022 (€ 291.000) betreft de invoering van het nieuwe VTH-systeem.

Verlofstuwmeer

OZHZ heeft nog te maken met een verlofstuwmeer. Omdat een bovengemiddelde opname van verlof leidt tot vervangende inhuur ontstaat een financieel risico. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Vooralsnog zijn geen onttrekkingen geraamd.

Regieplan (Ontwikkelopgave)

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Het ontwikkelprogramma (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak. Een deel van het programma wordt gedekt uit een bestemmingsreserve.

Frictiekosten ontvlechting

De reserve is bedoeld voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. De onttrekking in 2022 betreft volledig de instroom van nieuwe medewerkers.

Bestemmingsreserve Archief

De Regionale Archivaris merkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. In 2022 wordt de achterstand ingelopen. De opdracht is uitbesteed aan een externe partij. De onttrekking betreft de externe kosten.

Bestemmingsreserve Werk concept

De reserve wordt ingezet voor de transitie naar het nieuwe werk concept. Het betreft de projectorganisatie en aanpassing van de kantoorinrichting.

Bestemmingsreserve Cao-effect

Ten tijde van de tweede bestuursrapportage 2021 was een informeel akkoord gesloten over de cao. Inschatting was dat de cao zou leiden tot een onderbesteding van ongeveer € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake zou zijn van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, is dit bedrag toegevoegd aan de bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 worden in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Een eventueel restant valt vrij per ultimo 2022.

Onverdeeld resultaat

Het financieel resultaat 2021 bedraagt € 267.000. Een bedrag van € 47.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen. Gegeven de hoge inflatie en de onzekerheden hieromtrent, geeft het DB in overweging om het restant (€ 220.000) toe te voegen aan het weerstandsvermogen als extra buffer. Op grond van de zienswijzen van gemeenteraden en provinciale staten zal OZHZ een definitief voorstel voorleggen aan het algemeen bestuur.

IV PARAGRAFEN

1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen;
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Financiering;
5. Bedrijfsvoering;
6. Verbonden partijen;
7. Grondbeleid.

De paragrafen “1. lokale heffingen”, “6. verbonden partijen” en “7. grondbeleid” zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. In bijlage 2 heeft OZHZ een tabel voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers opgenomen. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ als zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1 Risicobeheersing

OZHZ is een regionaal samenwerkingsverband van gemeenten en provincie Zuid-Holland (PZH). Doel is een efficiënte en effectieve uitvoering van wettelijke taken op het gebied van milieu. Voor een aantal eigenaren voert OZHZ ook het bouw en woningtoezicht uit.

Daarbij is het van belang om inzicht te hebben in de risico's die zich kunnen voordoen bij de uitvoering van de taken, de oorzaken op te sporen en passende maatregelen te treffen.

De doelstellingen van het risicomanagement van OZHZ zijn:

- Meer inzicht krijgen in de (strategische) risico's die onze organisatie loopt bij het behalen van onze doelstellingen en de afspraken die wij daarover met onze eigenaren hebben gemaakt.
- Verminderen van het negatieve effect van risico's in het behalen van onze doelen.
- Het verbeteren van de interne beheersing en het borgen daarvan in onze bedrijfsprocessen.

- Een goede onderbouwing van de berekening van ons weerstandsvermogen.

2.2 Begripsbepaling en wettelijk kader

De huidige economische ontwikkelingen versterken het belang van een goede interne financiële beheersing. Integraal risicomanagement wil zeggen dat vanuit een weloverwogen beleid systematisch risico's worden geïdentificeerd, geanalyseerd en gekwantificeerd. Vervolgens worden er risicobeheersmaatregelen getroffen.

Het structureel op orde hebben van de financiële positie van OZHZ vereist enerzijds een financieel sluitende (meerjaren)begroting gebaseerd op betrouwbare realistische ramingen. Anderzijds dient OZHZ een ruim voldoende weerstandsvermogen ratio te streven.

Dit houdt in dat de organisatie altijd voldoende weerstandscapaciteit beschikbaar moet hebben om de significante resterende risico's op te kunnen vangen die niet met risicomanagement zijn afgedekt (voortaan: kortweg resterende risico's genoemd). Deze risico's bepalen de benodigde weerstandscapaciteit. Daar staat de beschikbare weerstandscapaciteit tegenover.

Op 24 november 2016 heeft het AB de gewijzigde financiële verordening vastgesteld, gelet op artikel 216 van de Provinciewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (BBV).

Artikel 10 van de financiële verordening schrijft voor dat het DB eens per 4 jaar een nota weerstandsvermogen en risicomanagement aanbiedt aan het AB. Het relevante kader wordt primair gevormd door artikel 42 tot en met 44 van het BBV. Daarnaast heeft de commissie BBV via notities, stellige uitspraken, richtlijnen en antwoorden op vragen het kader verder uitgewerkt.

2.3 Relatie weerstandsvermogen en risicomanagement

OZHZ streeft een voldoende omvang van het weerstandsvermogen na. Dit houdt in dat altijd voldoende weerstandscapaciteit beschikbaar is om de financiële risico's op te kunnen vangen die niet door het risicomanagement zijn afgedekt. Daarmee kan worden voorkomen dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te krijgen. Het weerstandsvermogen fungeert dus als buffer voor substantiële onvoorziene financiële tegenvallers. Hoe groot die buffer op dat moment moet zijn, is dynamisch en dus afhankelijk van de resterende risico's dat de organisatie op dat (rapport)moment loopt.

Risico's kunnen door getroffen beheersmaatregelen in het kader van risicomanagement worden afgedekt. De niet afgedekte risico's worden zo veel mogelijk financieel gewaardeerd (uitgedrukt in kans x financiële impact) en gerelateerd aan een benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit kent structurele en incidentele componenten die direct of latent beschikbaar (kunnen) zijn.

Onder de resterende risico's in het kader van de benodigde weerstandscapaciteit worden verstaan: de risico's die:

- Niet (voldoende) zijn of kunnen worden afgedekt door beheersmaatregelen (AO/IC, bedrijfsmatige sturing etc.) of overige activiteiten (verzekering, voorzieningen etc.) in het kader van risicomanagement.
- Niet of nauwelijks beïnvloedbaar zijn en hoofdzakelijk tot de externe risico's behoren.
- Voornamelijk een incidenteel karakter hebben en dus niet behoren tot de reguliere terugkerende risico's.

- Een positief of negatief effect kunnen hebben op de doelen of de financiële positie.
- Waarvan de omvang onzeker is en niet redelijkerwijs goed te kwantificeren is.
- In relatie tot de financiële positie van materiële betekenis zijn.
- Zich in het verantwoordings-/begrotingsjaar (moment van rapportage) of 3 jaren daarna kunnen voordoen.

2.4 Benodigde weerstandscapaciteit OZHZ

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en het budget onvoorzien. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Het risicoprofiel OZHZ bevat per risico:

- Een algemene omschrijving.
- Het effect.
- De impact.
- De waarschijnlijkheid.
- De financiële bandbreedte van het risico.
- De beheersmaatregelen.
- De benodigde weerstandscapaciteit.

Op grond van het risicoprofiel wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Vooralnog is uitgegaan van de risico-inventarisatie zoals deze ook is opgenomen in de jaarrekening 2021.

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstandscapaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tariëring	308	154
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Hoog	Flexibele schil	354	265
3 Prijsstijging inflatie	Hoger dan index	Exploitatieverlies	Medium	Hoog		253	190
4 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Medium	Verzuimbeleid	739	370
5 Omgevingswet	Omzetsdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
6 Tarieven inhuur	Overspannen arbeidsmarkt	Kostenverhoging	Medium	Hoog	Marktplaatsprocedure	262	196
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.916	1.175

Bedragen x € 1.000

Waarschijnlijkheid

Zeer hoog	<i>Kans > 75%</i>
Hoog	<i>Kans > 50% en < 75%</i>
Medium	<i>Kans > 25% en < 50%</i>
Laag	<i>Kans < 25%</i>

Impact

Groot	<i>financieel risico > € 400.000</i>
Medium	<i>financieel risico > € 150.000 en < € 400.000</i>
Klein	<i>financieel risico < € 150.000</i>

1. *Bezuiniging wettelijke taken en inwonerbijdrage*

Met de uitvoering van wettelijke taken en inwonerbijdrage is een budget van ongeveer € 25,7 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 308.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- Het bestuur heeft een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten.
- Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van ongeveer € 154.000

2. *Overige omzet*

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van ongeveer 2,6 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 1,2 mln.).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde “flexibele schil” ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting ongeveer € 354.000

3. *Prijsstijging inflatie*

Na de vaststelling van de begrotingsrichtlijnen is de inflatie aanzienlijk toegenomen, onder invloed van de stijgende energieprijzen. De oorlog in Oekraïne (zie paragraaf 5.9) verhoogt het risico. Het CPB raamt in 2022 een inflatie van 5,2%. In de begroting is een inflatie voorzien van 1,85%. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. De kans op prijsverhogingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar wordt de financiële impact ingeschat medium (€ 253.000).

Beheersmaatregelen

In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen. Bij begrotingsrichtlijnen 2024 zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief 2023 nodig is.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregelen is een weerstandscapaciteit nodig van € 190.000

4. *Ziekteverzuim*

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een risico van 3% is reëel; de financiële impact is groot (€ 1,2 mln.), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van ongeveer € 370.000.

5. *Herziening omgevingsrecht*

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

6. *Tarieven inhuur*

De inhuurtarieven staan onder druk vanwege de gespannen arbeidsmarkt. Met name de vergunningverleners bouw, constructeurs, senior vergunningverleners milieu en bodemadviseurs zijn schaars.

Het inhuurvolumen in 2022 bedraagt ongeveer € 5,0 mln. In het weerstandsvermogen wordt uitgegaan van een stijging van € 5 per uur, gedurende een jaar. De financiële impact is daarmee medium (€ 262.000) De kans wordt ingeschat op hoog (75%)

Beheersmaatregelen

Inhuur wordt aanbesteed via een marktplaats waar vraag- en aanbod samenkomen. Hiermee is de naleving van de Europese aanbestedingsregels geborgd. Ook wordt een optimale prijs/kwaliteitsverhouding gerealiseerd. Bij begrotingsrichtlijnen 2024 zal OZHZ, op grond van de septembercirculaire en een integrale herrekening van het uurtarief, bezien of aanpassing van het tarief 2023 nodig is.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gezien de kans en impact van het risico is een weerstandsvermogen nodig van € 196.000.

2.5 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2021 bedraagt € 1,128 mln. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1,175 mln. benodigd. Het effect van de Omgevingswet is opgenomen als p.m.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract over de locatie Post 120.
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij het SCD (en daarom geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware).
- Leasecontracten voor het wagenpark.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Materiële vaste activa		Boekwaarde 2020	Boekwaarde 2021
a	Huisvesting	464.732	378.984
b	ICT en audiovisuele investeringen	102.917	337.017
c	Meubilair	226.550	216.971
d	Software	104.136	72.125
e	Bedrijfsmiddelen	26.866	23.487
f	Vaartuigen	-	62.955
Totaal materiële vaste activa		925.201	1.091.539

Bedragen x € 1.000

Onderstaand zijn de meerjarig geplande investeringen aangegeven:

Investeringen meerjarig	2022	2023	2024	2025	2026
Meubilair	63.642	0	12.830	1.730	336.640
Huisvesting	662.228	0	0	0	177.400
ICT en audiovisuele investeringen	74.482	22.692	175.533	222.861	52.127
Software	5.433	0	26.388	1.821	77.211
Bedrijfsmiddelen	5.680	0	24.670	10.505	9.145
Vaartuigen	250.000	1.677.173	45.152	0	0
Totaal	1.061.465	1.798.463	284.573	236.917	652.523

In 2022 pleegt OZHZ extra investeringen voor het nieuwe werkconcept. Het betreft het meubilair, aanpassingen in het gebouw en ICT devices. Dekking vindt plaats door vrijval van huidige kapitaallasten, en lagere facilitaire kosten.

Daarnaast vervangt OZHZ twee vaartuigen. In totaal gaat het om een investering van ongeveer € 1,9 mln. Bij de overdracht van het materieel van PZH naar OZHZ in 2011, zijn afspraken gemaakt over de financiële dekking van de vervanging van de vloot. De extra kapitaallasten worden gedekt door een extra bijdrage uit het jaarprogramma PZH. De exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH. Per saldo heeft de vervanging van de vloot een neutraal effect op de exploitatie OZHZ.

Vanwege de extra investeringen in het nieuwe werk concept en de vloot nemen de kapitaallasten toe tot en met 2025. Vanaf 2026 is sprake van een daling omdat dan de initiële investering in het inbouwpakket van het pand is afgeschreven exploitatielasten worden gedekt uit het materieel budget PZH.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 10, zesde lid, van de Financiële verordening en bedragen:

- 20 jaar voor motorvoertuigen.
- 15 jaar voor technische installaties in bedrijfsgebouwen.
- 10 jaar voor kantoorinstallaties en kantoormeubilair.
- 5 jaar voor informatieregister en digitaal archief.
- 5 jaar voor transportmiddelen en aanhangwagens.
- 3 jaar voor automatiserings- en onderzoeksapparatuur.
- 3 jaar voor software⁵.
- 5 jaar voor overige materiële vaste activa⁶.

⁵ Software is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

⁶ De overige materiële vaste activa is niet opgenomen als categorie in de financiële verordening. Dit wordt opgenomen bij de eerstvolgende aanpassing.

4. Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is, in samenhang met de financiële verordening die in artikel 216 van de Provinciewet is voorgeschreven, een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasuryfunctie is gebaseerd op de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Een belangrijk element daarbij is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft dan met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Decentrale overheden zijn sinds enkele jaren verplicht om overtollige kasgelden aan te houden in de Schatkist van het Rijk.

4.2 Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties mogen uitsluitend verstrekt worden conform de Wet Fido en na tussenkomst van het dagelijks bestuur.
- Het gebruik van derivaten is toegestaan conform de Wet, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.

4.3 Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de kasgeldlimiet en renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning.
- De rente-typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.
- Streven naar spreiding in de rente-typische looptijden en uitzettingen.

4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,2%

van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2023 bedraagt deze limiet 8,2% van € 26,8 miljoen = € 2,22 miljoen.

4.5 Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de Wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente-typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente-typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren. OZHZ heeft geen financieringsvormen met een rente-typische looptijd van langer dan een jaar en verwacht deze ook niet aan te gaan in 2023. De renterisico norm bedraagt voor 2023: € 5,37 miljoen.

4.6 Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is in hoofdzaak geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten. In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het Ministerie van Financiën over het schatkistbankieren.

4.7 Leningenportefeuille

Voor het begrotingsjaar heeft OZHZ geen langlopende leningen in de portefeuille. De liquiditeitspositie is momenteel ruim voldoende.

Tot slot kan, op grond van onderstaande financiële indicatoren, worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Netto schuldquote	-24,5%	-20,7%	-22,5%	-23,3%	-24,6%	-22,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leni	-24,5%	-20,7%	-22,5%	-23,3%	-24,6%	-22,0%
Solvabiliteitsratio	20,4%	12,9%	10,9%	11,1%	11,2%	11,3%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Een negatieve netto schuldquote houdt in dat OZHZ, na aftrek van de vorderingen, netto geen schulden heeft. De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en de totale passiva. De solvabiliteit daalt doordat de bestemmingsreserves worden uitgeput. Bij een tekort aan eigen vermogen staan de deelnemers aan de GR garant voor het aanvullen van het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte is de post onvoorzien, die onderdeel is van het weerstandsvermogen.

5. Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering 2022-2026 van OZHZ geeft de kaders weer voor de bedrijfsvoering. Verdere uitwerking vindt plaats in de paragrafen bedrijfsvoering, financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting.

5.1 Personeel & Organisatie

Het nieuwe werkconcept-OZHZ Hybrid

De COVID-crisis heeft het inzicht gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor zowel de organisatie als de medewerkers. Werk en privé is makkelijker te combineren voor de medewerker. Het inrichten van het kantoorpand en de mogelijkheid om de ruimte in de toekomst effectiever te benutten is een voordeel voor de werkgever.

In 2020 is OZHZ begonnen met de doorontwikkeling van het werkconcept: OZHZ Hybrid. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. We willen de medewerkers duurzaam in staat te stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept bij welke dat maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

Met het nieuwe werkconcept wordt hybride werken de norm: gedeeltelijk werken op kantoor en gedeeltelijk werken op afstand (thuis en/of bij opdrachtgevers). Dit sluit ook goed aan bij de resultaten van het Medewerker tevredenheidsonderzoek (oktober 2020). Hieruit bleek dat het overgrote deel van de medewerkers na de COVID-19 crisis ongeveer 50% van de tijd thuis wil werken. Binnen het nieuwe concept wordt het activiteitgerelateerd en plaats- en tijdonafhankelijk werken nog meer toegepast dan OZHZ al deed. Het kantoor wordt verbouwd tot een plek om samen te werken en te ontmoeten. Hiervoor neemt het aantal standaardwerkplekken af en worden ruimtes multifunctioneel ingericht die het samenwerken en ontmoeten bevorderen. Er is in 2021 geïnvesteerd in goed geoutilleerde thuiswerkplekken (laptops, mobiele telefoons, en goed meubilair). Eén van de bouwstenen van het nieuwe werkconcept is gedrag en cultuur". Hoe houden we binding met elkaar, de organisatie en haar omgeving? Naast het zorgen voor een goede werkplek thuis en op kantoor wordt hier uitgebreid bij stilgestaan.

HR-agenda

OZHZ heeft in 2021 een HR-agenda opgesteld om voorbereid te zijn op de ontwikkelingen die op ons afkomen. Het "nieuwe werkconcept", waarin een nieuwe (hybride) werkvorm tot stand komt, vormt hierin sinds 2020 een belangrijke pijler. In 2021 is gestart met het al gaandeweg aanpassen van onze personeelsinstrumenten op basis van deze nieuwe werkwijze. Denk hierbij bijvoorbeeld aan werving en selectie waarbij eerste gesprekken mogelijk digitaal plaatsvinden en het tweede gesprek op kantoor. Ook vormde de ontwikkeling van personeel en het capaciteitsvraagstuk de rode draad in de HR-agenda. We bogen ons over het vraagstuk hoe wij de juiste persoon op de juiste plek kunnen krijgen en kunnen behouden.

Dit wordt in 2022 e.v. voortgezet met een nieuwe HR-agenda. In 2023 zal meer nog naar de externe factoren gekeken worden die van invloed zijn op ons HR-beleid. Zoals de komst van de Omgevingswet (wat verandert er voor werknemers?) en cao-/regionale afspraken. Ook buigen we ons over de vraag hoe en met welk systeem we de VTH-kwaliteitscriteria goed kunnen monitoren.

Daarnaast is er ruime aandacht voor het vraagstuk dat de krappe arbeidsmarkt met zich meebrengt. In het kader van dit vraagstuk wordt er continu geworven, gaat er wederom een traineeprogramma van start en wordt er een programma opgezet om starters/schoolverlaters te binden en boeien. Hierbij gaan we meer dan voorheen samenwerken met de andere Omgevingsdiensten (in Zuid-Holland).

Tot slot staat het opstellen van een nieuwe strategische personeelsplanning (SPP) voor 2022 – 2025 op de HR-agenda. In 2021 is vorige SPP afgerond en geëvalueerd. Een SPP is erop gericht om ons voor te bereiden op in- en externe factoren die op ons afkomen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van 2021 was 4,6 %. Dat betekent dat OZHZ haar doel heeft behaald om onder 5% te blijven en dat het verzuim stabiel is gebleven ten opzichte van 2020 (4,6%). De structurele verbeteringen die de afgelopen jaren in gang zijn gezet hebben geholpen. Zo is er aandacht geweest voor vast ziekmeldingsprocedure en het bespreekbaar maken van het verzuimgedrag. Komende periode zal naast de continue aandacht voor de regels vanuit de Wet verbetering poortwachter de focus gelegd worden op het vroegtijdig herkennen van mentale klachten van medewerkers en het anticiperen daarop. Unitmanagers zullen hiervoor een training volgen. Ook zal de nieuwe arbodienst Bezig per 1 april 2022 van start gaan. Bij de implementatie van de nieuwe arbodienst zal wederom gekeken worden naar het verbeteren van de verzuimprocedure, het inzetten van een SMO (gestructureerd Sociaal Medisch Overleg) waarin de bedrijfsarts advies geeft over individuele casussen en collectieve zorgtaken.

Capaciteitsbeleid

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Daarbij heeft OZHZ te maken gehad met diverse bezuinigingen en subsidieontvangsten met een variabel karakter.

Tegen deze achtergrond streeft OZHZ flexibilisering na ten aanzien van de eigen interne capaciteit. Doelstelling is een gemiddelde flexibele schil van 10% en 90% eigen formatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in de verschillende taakvelden. Onderdelen met een meer variabele omzet (bijvoorbeeld bouw en expertise en advies) hebben een hogere flexibele schil, dan de onderdelen die de wettelijke milieutaken uitvoeren.

OZHZ huurt extern personeel in volgens het marktplaatsprincipe. Dit geldt voor alle vormen van inhuur voor de operationele taken. Zorgelijk is dat de tarieven van inhuur sterk stijgen; voor 2022 en verder wordt een verdere stijging verwacht. Reden te meer om waar dat kan inhuur capaciteit om te zetten in vaste formatie.

5.2 Data ambitie

Informatiegestuurd werken

OZHZ heeft in 2022 tot uitvoering besloten van de ambitie om in 2025 professioneel met data te werken en professionele dataproducten te hebben. Stapsgewijs gaat de organisatie van spreadsheets naar volwaardige dataproducten, goede datakwaliteit (samen met andere organisaties), data-analyses en overzichten (dashboards). Hier blijft OZHZ ook in 2023 aan werken. Om de uitvoering van deze ambitie te blijven borgen, wordt in 2022 een data-team opgericht. Dit team levert in 2023 verschillende dataproducten op die leiden tot een efficiëntieslag in data-verzameling en –gebruik binnen OZHZ. Over de bestuurlijke opdracht wordt momenteel een plan van aanpak uitgewerkt om de samenwerking met de andere vier omgevingsdiensten binnen Zuid-Holland te versterken op het gebied van informatisering. Het doel voor 2023 is hierbij om elkaar te ondersteunen op het gebied van cybersecurity, applicatiebeheer, aanbestedingen en data-uitwisseling.

Aanbestedingstrajecten

In 2022 is het besluit genomen de aanbesteding voor het DMS/Zaaksysteem uit te stellen en het contract met Decos te verlengen tot 31-12-2024. Dit betekent dat OZHZ in 2023 de aanbesteding voor het DMS/Zaaksysteem op de markt zal zetten, om de implementatie per 1-1-2025 te kunnen garanderen. Voorbereidingen voor deze aanbesteding (het opstellen van het Programma van eisen en wensen) worden in 2022 opgepakt. In 2023 zullen naar schatting 750 indirecte uren, 160 directe uren en 315 externe uren ingezet worden.

Het contract voor de Kaartviewer loopt in 2023 af, maar er zal naar alle waarschijnlijkheid gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid dit contract te verlengen.

Dienstverlening SCD

OZHZ heeft de ICT-dienstverlening, salarisadministratie en onderdelen van het personeels- en inkoopbeleid uitbesteed aan de Servicegemeente Dordrecht (SGD). Per 1 april 2022 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst gesloten. Deze gaat uit van een zuivere opdrachtgever-opdrachtnemer relatie, bevat meetbare prestatieafspraken en is vergelijkbaar met een contract op de openbare markt. De SGD voert zelf nog de nodige aanbestedingen uit in het kader van de eigen ICT-aanbesteding (ICT Verandert). De financiële risico's zijn voor rekening van de SGD.

Informatiebeveiliging en privacy

Het beleid over privacy en informatiebeveiliging is vastgelegd in een aantal beleidsdocumenten die het DB in 2020 en 2021 vaststelde. Het privacybeleid heeft zowel betrekking op de AVG als op de Wet politiegegevens. De rapportage en aanbevelingen van de Functionaris Gegevensbescherming (FG) en eigen bevindingen van OZHZ zorgen voor continue borging en verbetering van de naleving van de AVG. Met het oog op inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2023 zal OZHZ in 2022 onder andere het Register van verwerkingen actualiseren en een aantal DPIA's uitvoeren op risicovolle processen. Belangrijke nieuwe ontwikkeling lijkt verder te zijn dat omgevingsdiensten kwalificeren als 'verwerker', en niet (meer) als verwerkingsverantwoordelijke. OZHZ heeft hierover namens ODNL advies gevraagd aan een advocatenkantoor. Het zijn van 'verwerker' betekent onder andere dat omgevingsdiensten nadere afspraken moeten maken met hun opdrachtgevers (voor OZHZ zijn dat de colleges en de burgemeesters) over het voldoen aan de AVG. Bijvoorbeeld over het niveau van de informatiebeveiliging en het kunnen aantonen daarvan, het melden van datalekken, enzovoort. Die afspraken worden opgenomen in een verwerkersovereenkomst. Een en ander wordt in de loop van 2022 en 2023 verder uitgewerkt.

Ook voert OZHZ verbeteringen door naar aanleiding van de in 2021 uitgevoerde externe audit vanwege de Wet politiegegevens (Wpg). Daartoe is begin 2022 een verbeterrapport opgesteld en een DPIA uitgevoerd. De belangrijkste verbeteringen betreffen onder andere het uitvoeren van interne audits op de naleving van de Wpg en het aanwijzen van een FG specifiek voor de Wpg. Waar mogelijk pakt OZHZ dit op samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland.

Opschoning van het archief

In 2022 laat OZHZ het fysieke archief in de kelder bewerken en voorbereiden op vernietiging en overdracht richting de regionale archieven, door externe partij BECIS.

Een ander deel van het fysieke archief van OZHZ is ondergebracht bij externe partij OASIS, waarvoor OZHZ jaarlijks € 13.000,- kosten maakt. Een gedeelte van deze dossiers komt in aanmerking voor vernietiging en een deel van deze dossiers komt in aanmerking voor overdracht, maar moet daarvoor, net als ons fysiek archief in de kelder, eerst bewerkt worden. De archiefinspecteur heeft inmiddels een aantal jaren achtereenvolgend in zijn verslag benadrukt dat dit opgepakt moet worden.

Voor het archief bij OASIS zou dat neerkomen op ongeveer € 300.000,- aan bewerkingskosten. De bewerkingskosten per meter zijn hoger dan bij het project wat in 2022 door BECIS wordt uitgevoerd, omdat archivering daar op documentniveau heeft plaatsgevonden en een en ander op zaakniveau geordend moet gaan worden.

WOO en WEP

OZHZ verstrekt jaarlijks rond de 9500 documenten aan externe partijen die informatie opvragen. Om te voldoen aan de regels over privacy is het noodzakelijk dat OZHZ bij het delen of openbaar maken van documenten geen onnodige persoonsgegevens verstrekt. Dit betekent dat in alle documenten deze gegevens geanonimiseerd moeten worden.

Wat daar in de toekomst nog bij komt zijn stukken welke volgens de WEP en WOO openbaar gemaakt moeten worden. De grootste impact voor OZHZ betreft het openbaar maken van beschikkingen. Dit gaat op dit moment om 2400 beschikkingen per jaar. De verplichting vanuit de WOO gaat in fases in en de beschikkingen moeten per 1 juli 2026 na publicatie ook openbaar gemaakt worden.

Binnen OZHZ hebben meerdere units al eerder de handen ineengeslagen om bij het verstrekken van bodemrapportages te werken volgens de AVG. Hieraan worden enorm veel uren besteed om dit in te kunnen passen in de dagelijkse praktijk. Het gaat echter om dusdanig grote hoeveelheden dat dringend behoefte is aan een geautomatiseerde anonimiseringsstool. OZHZ startte in 2021 daarom een pilot op voor het automatisch anonimiseren. De software biedt voldoende kwaliteit en kwantiteit om in productie te nemen.

5.3 Communicatie

(Omgevings)Communicatie & voorlichting

OZHZ zet communicatie steeds vaker in als strategisch middel. Bijvoorbeeld om ondernemers te bewegen om op tijd in actie te komen bij wetwijzigingen of om onveilige situaties te voorkomen. Of denk aan uitleg aan inwoners over de impact van een nieuwe vergunning of adviezen over veilig asbest verwijderen. Hiervoor verbetert OZHZ continu zijn corporate middelen. Denk aan de website, LinkedIn en social mediakanalen voor

arbeidsmarktcommunicatie. Voor projecten ontwikkelt OZHZ speciale communicatiemiddelen. Bijvoorbeeld campagnes voor regiobrede onderwerpen als houtstook, webinars om kennis te delen over waterstof of stappenplannen voor ondernemers.

De website van OZHZ voldoet aan de eisen van het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid.

Steeds meer aandacht is er ook voor de begrijpelijkheid van teksten en de toegankelijkheid. Binnen OZHZ zijn er schrijftrainingen en schrijfcoaches, die iedere medewerker helpen bij zijn of haar communicatie met inwoners en ondernemers. De focus ligt op tekst, maar het gedachtegoed is breder. Uiteindelijk communiceert immers de hele organisatie. OZHZ helpt medewerkers dit zo goed mogelijk te doen.

Interne communicatie

OZHZ zet sinds 2020 extra veel in op interne communicatie. Door het vele thuiswerken neemt de behoefte aan bedrijfsbrede initiatieven toe. Met bijvoorbeeld personeelsbijeenkomsten, interactieve sessies, interne acties en het stimuleren van intranetgebruik, blijven medewerkers toch in contact en voelen ze zich meer verbonden met de organisatie. Ook helpt het bij omgaan met de nadelen van thuiswerken.

Met interne communicatie versterkt OZHZ de verbinding tussen medewerkers en de omgeving. Interne communicatie en externe communicatie is altijd verbonden met elkaar.

5.4 Huisvesting

In het kader van het nieuwe werkconcept worden aanpassingen gedaan aan de inrichting van het kantoor aan de Johan de Witstraat te Dordrecht. Het kantoor is meer gericht op ontmoeten, samenwerken en verbinden: daartoe zijn méér overleg-ruimtes ingericht, zijn stilleruimtes getransformeerd tot beeldbel-plekken, en zijn alle overlegruimtes uitgerust met noodzakelijke AV-middelen. Door het huurcontract te verlengen met 5 jaar (tot 2030), kunnen de afschrijvingslasten van deze investeringen binnen de begroting worden opgevangen.

Uit het Medewerkerstevredenheidsonderzoek kwam één belangrijk minpunt naar voren, en dat is het binnenklimaat op kantoor. In 2021 is een extern onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het binnenklimaat en zijn met de verhuurder afspraken gemaakt over de inspanning die geleverd moet worden om het binnenklimaat binnen een tijdsbestek van een jaar structureel te verbeteren.

5.5 Interne beheersing

Rechtmatigheidsverantwoording

Decentrale overheidsorganen zullen met ingang van het boekjaar 2022 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Het DB is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst deze de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

OZHZ ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het AB te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Het AB heeft in juli 2021 een aantal richtinggevendende besluiten genomen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording:

- Vooralsnog gaat OZHZ uit van een minimale variant, waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Op termijn streeft OZHZ naar een hogere ambitie waarbij sprake is van structurele verbetering van de processen.
- OZHZ hanteert het huidige normenkader, namelijk de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten vertaald in een concreet toetsingskader.
- OZHZ stelt de verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vooralsnog op 3%.
- OZHZ rapporteert fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.
- OZHZ sluit bij de verbijzonderde interne controle aan op de steekproefbepaling van de accountant.
- OZHZ beziet op grond van een evaluatie na het eerste verantwoordingsjaar of en in welk tempo de ambitie kan worden verhoogd.

OZHZ werkt de verdere implementatie uit in een plan van aanpak. In de herstructurering van de organisatie is nadrukkelijk voorgesorteerd op de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Er is een helder onderscheid gemaakt in de control en financiële functie. Ook de combi functie van controller en unitmanager houdt op te bestaan. De controller en het control team zijn meer onafhankelijk gepositioneerd onder de directie.

Kwaliteitszorg

In 2021 heeft de externe auditor in juni en november audits uitgevoerd bij de dienst. De audit in november was een zgn. focus-audit in verband met de geplande hercertificering in 2022.

Op grond van de informatie uit de interviews en documentatie kan worden vastgesteld dat de organisatie en de beheersing van dienstverlening in lijn zijn met de normvereisten en de eigen afspraken daaromtrent. Het principe van continu verbeteren is duidelijk zichtbaar in de zich continu ontwikkelende organisatie en een daarop passend managementsysteem. De organisatie werkt in haar bedrijfsvoering aan verschillende verbeteringen en/of optimalisaties. Er is sprake van doorontwikkeling van het KMS naar een systeem waarin de risico's om doelen te kunnen bereiken, worden geïdentificeerd en juist wordt ingebed op de werkvloer. Met name de invoering van de Omgevingswet is van grote impact op de dienstverlening, maar ook op alle stakeholders. Veel aandacht gaat uit naar de juiste kennis, integraliteit, samenwerking, stakeholdermanagement.

De uitdaging voor het realiseren van verbetering is het vinden van de juiste balans tussen centrale beheersing van continue verbetering en de beheersing van realisatie binnen de units waarbij het versterken van eigenaarschap in het geheel van de organisatie van belang is.

Op basis van het auditresultaat zijn er geen belemmeringen voor de continuering van de certificering en de hercertificering in 2022 volgens ISO-9001-2015.

V BIJLAGEN

Bijlage 1 Omzet 2022 en 2023

Inwonerbijdrage

Gemeente	Inwoners	%	2022	2023
Alblasserdam	20.165	4%	69.445	70.730
Dordrecht	119.284	26%	410.578	418.174
Gorinchem	37.022	8%	126.930	129.278
Hardinxveld-Giessendam	18.295	4%	62.462	63.618
Hendrik Ido Ambacht	31.202	7%	107.152	109.134
Hoeksche Waard	87.401	19%	299.855	305.403
Molenlanden	43.909	10%	151.761	154.569
Papendrecht	32.136	7%	111.733	113.800
Sliedrecht	25.220	5%	86.597	88.199
Zwijndrecht	44.737	10%	154.465	157.322
Provincie Zuid-Holland			631.156	642.832
Totaal	459.371	100%	2.212.133	2.253.058

Jaarprogramma (* € 1.000)

Jaarprogramma's	2022		2023	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Gemeente Ablasserdam	1.556	20	1.623	23
Gemeente Dordrecht	7.415	1.166	7.552	0
Gemeente Gorinchem	524	75	573	24
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	394	35	442	24
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	438	76	478	19
Gemeente Hoeksche Waard	1.440	138	1.579	68
Gemeente Molenlanden	1.518	86	1.703	94
Gemeente Papendrecht	502	38	532	13
Gemeente Sliedrecht	502	14	542	19
Gemeente Zwijndrecht	869	14	914	17
Provincie Zuid-Holland	6.479	821	6.099	445
Totaal	21.637	2.482	22.037	745

De overheveling van de bodemtaken van PZH naar de gemeenten is verwerkt in de jaarprogramma budgetten 2023. Het gaat om de volgende bedragen.

Jaarprogramma's	2023		
	Structureel	Incidenteel	Totaal
Gemeente Ablasserdam	38	23	61
Gemeente Dordrecht	0	0	0
Gemeente Gorinchem	39	24	63
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	41	24	65
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	31	19	50
Gemeente Hoeksche Waard	113	68	180
Gemeente Molenlanden	157	94	251
Gemeente Papendrecht	21	13	33
Gemeente Sliedrecht	31	19	50
Gemeente Zwijndrecht	29	17	46
Provincie Zuid-Holland	-500	-300	-800
Totaal	0	0	0

Bijlage 2 Informatie voor verbonden partijen

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers en de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2020;	De omzet betreft de realisatie 2021. <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Alblasserdam</td> <td style="text-align: right;">€ 1.598.567,38</td> </tr> <tr> <td>Dordrecht</td> <td style="text-align: right;">€ 9.013.767,63</td> </tr> <tr> <td>Gorinchem</td> <td style="text-align: right;">€ 676.963,33</td> </tr> <tr> <td>Hardinxveld-Giessendam</td> <td style="text-align: right;">€ 486.901,11</td> </tr> <tr> <td>Hendrik-Ido-Ambacht</td> <td style="text-align: right;">€ 681.703,50</td> </tr> <tr> <td>Hoeksche Waard</td> <td style="text-align: right;">€ 1.848.650,40</td> </tr> <tr> <td>Molenlanden</td> <td style="text-align: right;">€ 1.675.883,16</td> </tr> <tr> <td>Papendrecht</td> <td style="text-align: right;">€ 726.057,74</td> </tr> <tr> <td>Sliedrecht</td> <td style="text-align: right;">€ 689.012,60</td> </tr> <tr> <td>Zwijndrecht</td> <td style="text-align: right;">€ 1.058.935,04</td> </tr> <tr> <td>Provincie</td> <td style="text-align: right;">€ 9.476.180,40</td> </tr> <tr> <td>TOTAAL</td> <td style="text-align: right;">€ 27.932.622,29</td> </tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.598.567,38	Dordrecht	€ 9.013.767,63	Gorinchem	€ 676.963,33	Hardinxveld-Giessendam	€ 486.901,11	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 681.703,50	Hoeksche Waard	€ 1.848.650,40	Molenlanden	€ 1.675.883,16	Papendrecht	€ 726.057,74	Sliedrecht	€ 689.012,60	Zwijndrecht	€ 1.058.935,04	Provincie	€ 9.476.180,40	TOTAAL	€ 27.932.622,29
Alblasserdam	€ 1.598.567,38																								
Dordrecht	€ 9.013.767,63																								
Gorinchem	€ 676.963,33																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 486.901,11																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 681.703,50																								
Hoeksche Waard	€ 1.848.650,40																								
Molenlanden	€ 1.675.883,16																								
Papendrecht	€ 726.057,74																								
Sliedrecht	€ 689.012,60																								
Zwijndrecht	€ 1.058.935,04																								
Provincie	€ 9.476.180,40																								
TOTAAL	€ 27.932.622,29																								
d) de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<p><i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <p>31-12-2020 € 3.509.357 31-12-2021 € 3.055.628</p> <p><i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar:</p> <p>31/12/2020 € 12.363.119 31/12/2021 € 11.954.139</p>																								
e) de verwachte omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2021 bedraagt € 266.789																								

Bijlage 3 Balans meerjarig

Balans per 31 december							
(bedragen in €)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
ACTIVA							
VASTE ACTIVA							
<i>Immateriële vaste activa</i>							
Kosten verbonden aan het sluiten van geldening en het saldo van agio en disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-	-	-	-
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	-	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	1.091.539	1.680.891	2.991.206	2.737.631	2.459.900	2.670.276	
Investeringen:							
met een economisch nut	1.091.539	1.680.891	2.991.206	2.737.631	2.459.900	2.670.276	
met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	-	-	-	-	-	-	
in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	-	-	-	-	-	-	
In erfpacht gegeven gronden	-	-	-	-	-	-	
Financiële vaste activa							
Kapitaalverzekering aan:							
deelnemingen	-	-	-	-	-	-	
gemeenschappelijke regelingen	-	-	-	-	-	-	
overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	
Leningen aan:							
woningbouwcorporaties	-	-	-	-	-	-	
deelnemingen	-	-	-	-	-	-	
overige verbonden partijen	-	-	-	-	-	-	
openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-	-	
overige langlopende leningen	-	-	-	-	-	-	
Uitzettingen:							
in 's Rijks schatkist met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-	-	-	
in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-	-	-	
overige met een looptijd ≥ 1 jaar	-	-	-	-	-	-	
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.091.539	1.680.891	2.991.206	2.737.631	2.459.900	2.670.276	
VLOTTENDE ACTIVA							
Voorraden	-106.630	408.271	408.271	408.271	408.271	408.271	
Grond- en hulpstoffen	-	-	-	-	-	-	
Onderhanden werk, inclusief bouwgronden in exploitatie	-106.630	408.271	408.271	408.271	408.271	408.271	
Gereed product en handelsgoederen	-	-	-	-	-	-	
Vooruitbetalingen	-	-	-	-	-	-	
Uitzettingen	11.756.449	9.958.261	9.835.901	9.920.871	10.035.141	9.651.552	
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar							
Vorderingen op openbare lichamen	7.310.788	4.104.282	4.003.425	4.003.425	3.974.750	3.974.750	
Verstrekte kasgeldleningen aan openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-	-	
Overige verstrekte kasgeldleningen	-	-	-	-	-	-	
Rekening courant verhouding met het Rijk	4.414.399	5.847.717	5.826.213	5.911.183	6.054.129	5.670.540	
Rekening courant verhouding overige niet-financiële instellingen	-	-	-	-	-	-	
Overige vorderingen	31.262	6.262	6.262	6.262	6.262	6.262	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een looptijd korter dan één jaar	-	-	-	-	-	-	
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een looptijd korter dan één jaar	-	-	-	-	-	-	
Overige uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	-	-	-	-	-	-	
Liquide middelen	202.677	200.474	200.474	200.474	200.474	200.474	
Kas	1.974	474	474	474	474	474	
Bank, inclusief kruisposten	200.703	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	
Overlopende activa	2.065.732	678.503	675.429	655.429	665.429	670.429	
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:							
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-	-	
het Rijk	-	-	-	-	-	-	
overige Nederlandse overheidslichamen	1.790.421	410.503	407.429	387.429	397.429	402.429	
Overige nog te ontvangen c.q. vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotings jaren komen	275.311	268.000	268.000	268.000	268.000	268.000	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	13.918.228	11.245.509	11.120.074	11.185.044	11.309.314	10.930.725	
TOTAAL ACTIVA	15.009.767	12.926.400	14.111.281	13.922.676	13.769.215	13.601.001	

Balans per 31 december									
(bedragen in €)									
PASSIVA	2021	2022	2023	2024	2025	2026			
VASTE PASSIVA									
Eigen vermogen	3.055.628	1.445.446	1.322.859	1.322.859	1.322.859	1.322.859			1.322.859
Algemene reserve	981.219	1.028.219	1.028.219	1.028.219	1.028.219	1.028.219			1.028.219
Bestemmingsreserves	1.807.620	417.228	294.640	294.640	294.640	294.640			294.640
Saldo van de rekening	266.789	-0	-0	-0	-0	-0			-0
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-			-
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-			-
Vaste schulden	-	243.750	1.861.184	1.754.125	1.647.066	1.540.007			1.540.007
Deze hebben een rentetypische looptijd langer dan één jaar									
Obligatieleningen	-	-	-	-	-	-			-
Onderhandse leningen van:									
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeraars	-	-	-	-	-	-			-
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-	243.750	1.861.184	1.754.125	1.647.066	1.540.007			1.540.007
binnenlandse bedrijven	-	-	-	-	-	-			-
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-	-			-
overige binnenlandse sectoren	-	-	-	-	-	-			-
buitenlandse instellingen	-	-	-	-	-	-			-
Door derden belegde gelden	-	-	-	-	-	-			-
Waarborgsommen	-	-	-	-	-	-			-
Overige leningen en vooruitontvangen bedragen	-	-	-	-	-	-			-
TOTAAL VASTE PASSIVA	3.055.628	1.689.196	3.184.043	3.076.984	2.969.925	2.862.866			
VLOTTENDE PASSIVA									
Vlottende schulden	3.049.055	3.568.696	3.210.835	3.179.433	3.124.552	3.061.819			3.061.819
Deze hebben een rentetypische looptijd korter dan één jaar									
Kasgeldleningen aangegaan bij:									
openbare lichamen (Art. 1a Wet Fido)	-	-	-	-	-	-			-
overige partijen	-	-	-	-	-	-			-
Banksaldi	-	-	-	-	-	-			-
Overig	3.049.055	3.568.696	3.210.835	3.179.433	3.124.552	3.061.819			3.061.819
Overlopende passiva	8.905.064	7.668.508	7.716.403	7.666.259	7.674.738	7.676.317			7.676.317
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.156.503	1.331.432	1.301.308	1.245.714	1.245.714	1.245.714			1.245.714
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:									
Europese overheidslichamen	-	-	-	-	-	-			-
het Rijk	-	-	-	-	-	-			-
overige Nederlandse overheidslichamen	7.748.581	6.337.076	6.415.095	6.420.545	6.429.025	6.430.603			6.430.603
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	-	-	-	-	-			-
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	11.954.139	11.237.204	10.927.238	10.845.692	10.799.290	10.738.136			10.738.136
TOTAAL PASSIVA	15.009.767	12.926.400	14.111.281	13.922.676	13.769.215	13.601.001			13.601.001

Bijlage 4 Begroting 2023 Structureel en incidenteel

begroting 2023 OZHZ	Structureel	Incidenteel
Baten		
Inwonerbijdrage	2.253	-
Wettelijke taken	22.330	223
Offerte- en subsidietaken	1.863	96
Overige baten	-	
Totaal baten	26.445	319
Lasten		
Personeelskosten	21.413	276
Kapitaallasten	442	46
Ondersteuning SCD	1.725	-
Huisvesting	509	-
Overige bedrijfskosten	1.237	-
Additionele productkosten	987	119
Onvoorzien	133	1
Overige bijzondere posten		
Totaal lasten	26.445	441
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	-	-123
Onttrekkingen aan reserves	-	123
Toevoegingen aan reserves	-	-
Gerealiseerd resultaat	0	0
Bedragen × EUR 1.000		
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.253	-

Bestuursnotitie

Datum 27 juni 2022

Onderwerp Zienswijzen begroting 2023

De ontwerpbegroting 2023 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH) is voor 15 april 2022, overeenkomstig de Wet gemeenschappelijke regelingen, aangeboden aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemers voor het geven van een zienswijze. De deelnemers zijn tevens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op het resultaat uit de jaarstukken 2021 en deze te betrekken bij de zienswijze op de ontwerpbegroting 2023. Verzocht is de zienswijzen voor 10 juni 2022 aan OZH toe te zenden.

Deze bestuursnotitie geeft het algemene beeld van de zienswijzen¹ en de reactie van OZH.

Overzicht zienswijzen

Onderstaand een overzicht van aangeleverde zienswijzen:

Zienswijze	
Provincie Zuid-Holland	X
Alblasserdam	X
Dordrecht	X
Gorinchem	X
Hardinxveld-Giessendam	X
H-I-Ambacht	X
Hoeksche Waard	X
Molenlanden	X
Papendrecht	X
Sliedrecht	X
Zwijndrecht	X

De ingebrachte zienswijzen spitsen zich toe op de volgende onderwerpen:

- (1) Geen zienswijze
- (2) Bestemming rekeningresultaat 2021
- (3) Overdracht bodemtaken
- (4) Ontwikkelingen externe omgeving (begrotingsrichtlijnen 2023)
- (5) Overig

¹ In een enkel geval betreft dit de zienswijze die al wel door het college is vastgesteld maar formeel nog niet door de raad.

(1) Geen zienswijzen

Strekking zienswijzen

De gemeenten Alblasserdam, Hoeksche Waard en Molenlanden hebben ambtelijk aangegeven dat de raad (waarschijnlijk) geen aanleiding ziet voor het indienen van een zienswijze.

De gemeente Dordrecht kan zich vinden in de uitgangspunten en de ontwikkelingen die OZHZ benoemt als relevant voor de begroting. De Provincie Zuid-Holland geeft expliciet aan in te stemmen met de ontwerpbegroting 2023 van OZHZ en de meerjarenraming 2024-2026 voor kennisgeving aan te nemen.

(2) Bestemming rekeningresultaat 2021

Het rekeningresultaat van 2021 bedraagt € 267.000. Conform de regionale afspraken wordt € 47.000 aan het weerstandsvermogen toegevoegd op grond van een risicocalculatie. Het DB van OZHZ sprak daarnaast in april jl. de voorkeur uit om het restant (€ 220.000) eveneens toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Reden is de hoge inflatie en onzekerheid in het verloop hiervan. Dit leidt tot een financieel risico voor de exploitatie.

Strekking zienswijzen

De provincie Zuid-Holland en de gemeenten Alblasserdam (geen zienswijze), Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam en Hoeksche Waard (geen zienswijze) steunen het voorstel van OZHZ. De gemeente Molenlanden vraagt om een onderbouwing van de noodzaak voor de toevoeging aan het weerstandsvermogen, het effect van deze toevoeging op het weerstandsvermogen c.q. voor hoelang de Omgevingsdienst daarmee op peil is en hoeveel financiële risico's daarmee gedekt dienen te worden.

De gemeenten Dordrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht zien geen aanleiding om op basis van verwachting en onzekerheden het weerstandsvermogen groter te maken dan noodzakelijk. De gemeenten baseren zich op de eerdergenoemde regionale afspraken. Deze gemeenten erkennen de risico's, maar juist de onzekerheden maken dat zij de ontwikkelingen willen afwachten. Conform de regionale afspraken is het weerstandsvermogen bedoeld om de risico's in eerste aanleg op te vangen. Als dat onvoldoende blijkt, dan fungeren de deelnemers als financiële achtervang voor OZHZ.

Reactie OZHZ

Het merendeel van de deelnemers steunt het voorstel, maar een aanzienlijk deel is van mening dat het resterende resultaat moet terugvloeien naar de deelnemers. Gezien de verschillen van mening tussen de deelnemers stelt OZHZ voor om het voorstel expliciet voor te leggen aan het AB.

De directie van OZHZ geeft nadrukkelijk in overweging om een extra toevoeging te doen aan het weerstandsvermogen. Het CPB prognosticeert een inflatie van 5,2% in 2022. Het effect van de oorlog in Oekraïne op de energieprijzen is daarbij een bijkomende majeure onzekerheid. In de begroting 2022 is rekening gehouden met een prijsontwikkeling van 1,85%. Een hogere inflatie betekent met name een risico voor de exploitatie in 2022 en 2023. De inflatie werkt in de volle breedte van de exploitatie door. In eerste aanleg wordt het risico zoveel mogelijk opgevangen in de huidige exploitatie door eventuele incidentele meevallers in te zetten. In tweede aanleg wordt een beroep gedaan op het weerstandsvermogen.

In de berekening van het weerstandsvermogen is een risicobedrag opgenomen voor de inflatie. Daarmee kan een inflatie van circa 5,4 % op de inhuur- en materiële kosten, gedurende één begrotingsjaar, worden opgevangen.

Aanvullend risico gedurende het lopende begrotingsjaar 2022 heeft betrekking op de gespannen arbeidsmarkt. Ook OZHZ wordt geconfronteerd met hoge uitstroom die, om wel de afgesproken producten te kunnen leveren, deels met inhuur tegen nieuwe (hogere) tarieven moet worden ingevuld. Het niet of later invullen van vacatures is een financieel risico. Indien 10 vacatures op jaarbasis minder zijn ingevuld dan geraamd, dan betekent dit een extra kostenpost van circa € 300.000. Natuurlijk zal OZHZ bezien welke maatregelen mogelijk zijn om het effect zo beperkt mogelijk te laten zijn.

In geval van een financieel nadeel zijn er 2 opties. Ten eerste kan OZHZ in november 2022 voorstellen om het tarief 2023 aan te passen. Dit zou echter onmiddellijk inhoudelijke gevolgen hebben voor het jaarprogramma 2023. Deelnemers moeten dan in een laat stadium inhoudelijke keuzes maken om de tariefstijging op te vangen. Daarbij is het regionale uitvoeringsniveau (RUN) de ondergrens.

Optie 2 is om het tarief 2023 niet aan te passen en eenmalig een beroep doen op het weerstandsvermogen om het prijseffect op te vangen. Het weerstandsvermogen kan daarmee onder de norm komen. De deelnemers moeten dan ofwel het weerstandsvermogen aanvullen (via een zienswijzeprocedure), ofwel het tekort opvangen in het eigen weerstandsvermogen in de eigen begroting. Beide varianten zijn relatief omslachtig en komen ook onder de aandacht van BZK als toezichthouder. Met een extra toevoeging aan het weerstandsvermogen van OZHZ is de kans kleiner dat een van de scenario's zich voordoet.

(3) Overdracht bodemtaken

Strekking zienswijzen

De gemeente Hardinxveld-Giessendam maakt nogmaals kenbaar het onaanvaardbaar te vinden dat er opnieuw een taakoverdracht plaatsvindt vanuit het Rijk zonder voldoende financiële middelen. Daarnaast uit de gemeente haar zorgen over het ontbreken van een globale meerjarige doorkijk in de ontwerpbegroting 2023 van OZHZ. "Er wordt aangegeven dat 2023 een overgangsjaar is. Afspraken over structurele uitvoering van de bodemtaken worden later gemaakt. [...] Daarmee vragen wij ons vanzelfsprekend ook af of de gemeente (en in mandaat de omgevingsdienst) in 2023 al in staat is om deze taken van de provincie over te nemen en de komende jaren op een goede manier uit te voeren. [...] Wij zouden het daarom waarderen als de provincie in ieder geval in 2023 gedeeltelijk voorziet in de benodigde financiering om zo de overgang van de bodemtaken richting de gemeente te bespoedigen."

De gemeenten Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht en Zwijndrecht hebben begrip voor de kosten van de overdracht van de bodemtaken, maar verzoeken OZHZ scherper in gesprek te gaan met de landelijk betrokken partijen over de financiering. De gemeente Molenlanden vraagt een maximale inspanning van OZHZ. De gemeente Papendrecht doet een beroep op de deelnemers om hierbij regionaal op te trekken.

De gemeente Dordrecht merkt op dat de overdracht van de bodemtaken van de provincie Zuid-Holland naar de gemeenten ook voor Dordrecht een risico betekent. Dordrecht is al vele jaren zelf bevoegd gezag voor de bodemtaken, die door OZHZ worden uitgevoerd. In de begroting beperkt OZHZ zich in de ogen van Dordrecht ten onterechte tot de overige gemeenten. "Voor de financiering van het Dordtse aandeel van de bodemtaken geldt echter dezelfde dreiging dat daarvoor aanzienlijk minder geld beschikbaar komt. Zoals u in de begroting aangeeft voor de overige gemeenten zullen we dat ook vanuit Dordrecht meewegen bij het maken van regionaal beleid voor een uitvoeringskader voor de bodemtaken."

Reactie OZHZ

OZHZ deelt de zorgen van de deelnemers. Het Rijk, IPO, VNG en UvW overleggen al langere tijd met elkaar over de financiering van de overgaande bodemtaken. Er zijn op dit moment nog geen definitieve afspraken gemaakt. Verwachting is wel dat de beschikbare rijksmiddelen substantieel afnemen. De argumentatie is dat de grote bodemsaneringen inmiddels achter de rug zijn. Het Rijk legt daarbij echter onvoldoende de verbinding met actuele onderwerpen zoals woningbouwopgaven, ontwikkeling van industrie en het verduurzamen van de omgeving. Het risico dat de bodemtaak niet kostendekkend overgaat naar de gemeenten is derhalve nog actueel.

Het AB heeft hierover reeds in 2021 zijn zorgen uitgesproken. Ook is namens de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten een brief gestuurd naar de minister en hebben VNG en provincie hun zorgen geuit bij het Rijk. OZHZ volgt de lobbyactiviteiten op de voet en levert hierin input voor Omgevingsdienst NL en de provincie Zuid-Holland.

OZHZ ziet 2023 inderdaad als een overgangsjaar. Doel is om aan de hand van de eerste ervaringen met de Omgevingswet meer inzicht te krijgen in de omvang van de uitvoering en de beschikbare middelen. Op basis van dit inzicht zullen op later moment structurele afspraken over uitvoeringsbeleid en benodigde middelen worden gemaakt. Om de inzet voor de bodemtaak te reguleren ontwikkelt OZHZ thans samen met gemeenten een risicomodel (RUN-bodem) voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

De toelichting in de begroting is aangescherpt op grond van de reactie van de gemeente Dordrecht. Een tekort aan rijksmiddelen voor de gemeente Dordrecht kan zich inderdaad ook vertalen in een lager uitvoeringsniveau en minder beschikbare middelen in het jaarprogramma van de gemeente Dordrecht.

(4) Ontwikkelingen in de externe omgeving (begrotingsrichtlijnen 2023)

In de begrotingsrichtlijnen 2023 sorteert OZHZ voor op de nieuwe opgaven in de externe leefomgeving. Het gaat daarbij om: de implementatie van de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen en de overgang van bodemtaken van provincie naar gemeente. Daarnaast is OZHZ individueel met de gemeenten in gesprek inzake de Zeer zorgwekkende stoffen, energieagenda en de aanpak van ondermijning. Landelijk en op provinciaal niveau is een traject gestart inzake de doorontwikkeling van de VTH-taken. Op de achtergrond speelt de miljoenennota een rol, waarin extra middelen staan voor woningbouw, klimaat en bestrijding van milieucriminaliteit.

OZHZ heeft de ontwikkelingen financieel vertaald per deelnemer en als input aangeleverd voor de respectievelijke voorjaarsnota's. De uitkomst van de interne bestuurlijke besluitvoering van de deelnemers zal worden verwerkt in de definitieve begroting.

Strekking zienswijzen

De gemeente Gorinchem merkt op dat de financiële effecten van bovengenoemde ontwikkelingen nog niet allemaal zijn verwerkt in de ontwerpbegroting. De gemeente Hendrik-Ido-Ambacht ziet dit als een beperking om een integrale afweging te kunnen maken over de begroting 2023. "Voor de toekomst verwachten wij een begroting waaruit een compleet beeld naar voren komt van de activiteiten die de OZHZ in dat begrotingsjaar gaat uitvoeren." De gemeente merkt op dat ook het effect van de Omgevingswet op het weerstandsvermogen nog onzeker is.

De gemeente Dordrecht vindt de beschrijving over de gevolgen van de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) niet volledig. *"In de eerste plaats blijft het wegvallen van taken onderbelicht. In de praktijk van Dordrecht en Alblasserdam is het effect hiervan gering, omdat reeds eerder is besloten, op basis van een risicoanalyse, een groot deel van dit werk niet langer te doen. In de tweede plaats geeft u terecht aan dat de Wkb ook nieuwe taken met zich meebrengt. De kosten daarvan mogen niet vanuit legesinkomsten wordt gedekt. De kosten van deze nieuwe taken hangen in sterke mate af van het uitvoeringsniveau, dat wil zeggen met welke intensiteit deze nieuwe taken worden uitgevoerd. Wij vragen u om hiervoor een sobere en doelmatige insteek te kiezen als basis voor een (regionaal) uitvoeringskader voor deze nieuwe taken."*

Reactie OZHZ

OZHZ verwerkt in de begroting de collectieve besluiten van het AB en de individuele bestuurlijke besluiten van de deelnemers, veelal via de jaarprogramma's. Dat betekent dat de ontwerpbegroting alleen de bestuurlijke besluiten bevat en geen voorstellen voor additionele financiering.

De financiële effecten van bovengenoemde ontwikkelingen zijn veelal afhankelijk van bestuurlijke keuzes van de deelnemers. OZHZ heeft in het voorjaar per deelnemer de financiële effecten inzichtelijk gemaakt als input voor de respectievelijke voorjaarsnota's. Daarbij is actief meegedacht hoe de bestuurlijke keuzes zijn in te passen in het jaarprogramma en welke alternatieve financieringsbronnen mogelijk zijn. Voor zover de bestuurlijke besluitvorming bij de deelnemers is afgerond, is deze verwerkt in de ontwerpbegroting 2023. Indien nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden, dan vindt verwerking plaats op een later moment in de bestuursrapportages 2022 en begroting.

De toelichting in de begroting 2023 op de Wkb is aangescherpt, in lijn met de reactie van de gemeente Dordrecht.

(5) Overig

Strekking zienswijzen

Prijsstijgingen

De gemeente Papendrecht constateert dat de prijzen stijgen en de kosten oplopen. Dit zal ook gevolgen hebben voor cao-besprekingen en de omvang van loonkosten. Daarbij komen ook de na-ijleffecten van Covid en een eventuele nieuwe Covid-golf eind 2022 en begin 2023. Dit kan de budgetten verder onder druk zetten. "Wij gaan ervan uit dat u deze ontwikkelingen zo veel als mogelijk binnen de eigen exploitatie probeert op te vangen. Wij vragen u dit goed te monitoren en ons tijdig te informeren. Wij begrijpen dat naast efficiencywinst ook aanpassing van beleid aan de orde zal zijn. Aanpassing die om bestuurlijke keuzes vraagt en waarbij stapeling van effecten voorkomen moet worden. Wij verzoeken u in deze ontwikkeling proactief de gemeenten op te zoeken om zo gezamenlijk te kijken naar optimale oplossingen."

Duurzame mobiliteit

In het kader van de stijgende energieprijzen wijst de gemeente Gorinchem op het belang van duurzame mobiliteit. In de gemeente hebben we deelfietsen en deelauto's, en stimuleren we het openbaar vervoer. Een auto zorgt inderdaad voor gemak en flexibiliteit bij uw medewerkers, maar voor de benoemde risico's kan een deel wellicht opgevangen worden door andere duurzame mobiliteitsvormen. Ons advies is dat u uw organisatie daar ook in zou kunnen stimuleren en faciliteren.

Specifieke aandachtspunten Provinciale Staten

PZH merkt op dat de specifieke aandachtspunten van Provinciale Staten (externe inhuur, HRM-beleid, digitalisering en duurzaam inkopen) voldoende aan bod komen. PZH gaat ervan uit dat deze onderwerpen in het vervolg een integraal onderdeel zullen uitmaken van de P&C producten van OZHZ.

Reactie OZHZ

OZHZ is zich bewust van de financiële opgave die bij de deelnemers en OZHZ spelen. Zoals aangegeven in (1) is de verwachte inflatie in 2022 fors hoger dan de gehanteerde loon- en prijsindex en is er sprake van een grote onzekerheid ten aanzien van de ontwikkeling van de energieprijzen. OZHZ probeert de effecten zoveel mogelijk op te vangen in de eigen bedrijfsvoering, maar op de langere termijn lijkt een bijstelling van het tarief onvermijdelijk. OZHZ heeft de afgelopen jaren diverse besparingen doorgevoerd en het voordeel ten gunste laten komen van de deelnemers. Indien opdrachtgevers zoeken naar mogelijkheden tot verdere bezuinigingen ligt het in de rede om dit te doen door inkrimping van het jaarprogramma OZHZ, mits men blijft voldoen aan het vastgestelde lokale en regionale minimumniveau (RUN). De bijdrageverordening geeft hiervoor diverse mogelijkheden.

OZHZ onderschrijft uiteraard het belang van een duurzame mobiliteit. Het wagenpark is vrijwel volledig elektrisch. De locatie van het kantoorpand is dicht bij het Centraal Station Dordrecht en het gebruik van openbaar vervoer wordt extra gestimuleerd door de OV-kosten, conform de regionaal geldende regeling, volledig te vergoeden. Daarnaast zijn diverse dienstdiensten beschikbaar. Onderdeel van het hybride werken is alleen ook dat medewerkers vanuit huis naar externe afspraken gaan, waaronder inspecties. Soms is het doelmatig om daarbij gebruik te maken van de eigen auto. Niet alle locaties zijn namelijk even goed bereikbaar per OV. Ook heeft het soms weinig zin om eerst naar kantoor te komen, als een externe afspraak is gepland. De elektrificatie van het wagenpark zal de komende jaren verder toenemen.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

Begrotingscyclus 2024 en verder

Gevraagde beslissing:

Besluiten om de vaststelling van de definitieve begroting 2024 van OZHZ te agenderen in de vergadering van het AB in juli 2023

Toelichting:

Met ingang van 1 juli 2022 verandert de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Er geldt een overgangstermijn van 2 jaar om gemeenschappelijke regelingen aan te passen. De bijgevoegde brief van de Minister van BZK geeft hierover meer informatie.

De veranderingen die zien op de cyclus van jaarrekening en begroting gelden echter al per direct. Deze veranderingen zien op het volgende:

- Uiterlijk 30 april stuurt de gemeenschappelijke regeling de kadernota naar de raden en PS. Dat moet nu voor 15 april.
- Uiterlijk 15 september stuurt de gemeenschappelijke regeling de vastgestelde begroting aan BZK. Dat moet nu voor 1 augustus.
- De gemeenschappelijke regeling biedt de ontwerpbegroting uiterlijk 12 weken voor de datum van vaststelling door het AB voor zienswijze aan de raden en PS. Nu geldt een termijn van 8 weken.

In [bijlage 1](#) staat een nadere toelichting op deze veranderingen. Crux zit in de procedure voor vaststelling van de begroting. Met de verandering van de genoemde uiterste termijnen kan de definitieve vaststelling van de begroting door het AB verschuiven naar september. Het staat de gemeenschappelijke regeling echter vrij de huidige cyclus te blijven toepassen, mits de genoemde termijn van 12 weken in acht wordt genomen. In zijn reactie op de consultatieversie van deze wetswijziging sprak het DB zich er op 19 september 2019 al voor uit om vast te houden aan de huidige cyclus van jaarrekening en begroting. Naast de praktische problemen die in [bijlage 2](#) worden beschreven geldt als belangrijkste inhoudelijke argument om vast te houden aan de huidige cyclus dat de deelnemers dan al vroeg in het jaar beschikken over de kaders voor hun eigen voorjaarsnota, en al voor de zomer over de door het AB vastgestelde meerjarenbegroting waarin ook al de reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat zijn verwerkt.

Terzijde kan worden opgemerkt dat OZHZ gedurende het jaar nog een aantal andere contactmomenten heeft met de raden en PS:

- De raden en PS krijgen vooraf bericht over de vergaderstukken van het AB. Na elke AB-vergadering stuurt OZHZ bovendien een informatiebrief over wat er is besproken en besloten.
- OZHZ nodigt de raden en PS uit om een reactie te geven op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat. OZHZ betreft deze bij de ingekomen

zienswijzen op de ontwerpbegroting en laat ook actief zien wat het AB heeft besloten over de ingekomen reacties en zienswijzen.

- De raden en PS krijgen de gelegenheid om, gelijktijdig met het traject van de zienswijze op de ontwerpbegroting, een reactie te geven op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat.
- Elk jaar in mei licht OZHZ de voorlopige jaarrekening en de ontwerpbegroting toe in een speciaal daartoe georganiseerde bijeenkomst voor de raadsleden. OZHZ doet dat samen met de Veiligheidsregio en de Dienst Gezondheid en Jeugd.
- OZHZ laat zich graag uitnodigen om een toelichting te geven in vergaderingen van raden /PS en commissies. Bijvoorbeeld over het jaarprogramma, het jaarverslag of een actuele casus.
- Op dit moment zet OZHZ in op een actieve kennismaking met de nieuwe raadsleden.

Voorstel

Het dagelijks bestuur stelt u voor om de huidige cyclus voor het opstellen van de begroting te blijven hanteren, in elk geval ten behoeve van het opstellen van de begroting 2024. Hierbij zijn dan de volgende stappen te onderscheiden:

- a) AB 30 november 2022: vaststellen van de begrotingsrichtlijnen.
- b) AB maart 2023: vaststellen van de uitgewerkte begrotingsrichtlijnen. Deze geven alvast input aan de voorjaarsnota's van gemeenten en provincie.
- c) DB in de eerste week van april 2023: vaststellen van de ontwerpbegroting (die voor zienswijze wordt voorgelegd aan raden en PS) en van de voorlopige jaarrekening (met reactiemogelijkheid op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat).
- d) Zienswijzeprocedure: van april tot half juni 2023. Tussen de toezending van de ontwerpbegroting en vaststelling door het AB in juli dienen 12 weken te zitten.
- e) DB in de derde week van juni 2023: vaststellen van de definitieve ontwerpbegroting. Met bericht aan de raden en PS hoe de ingekomen zienswijzen en reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat zijn verwerkt in de ontwerpbegroting die aan het AB wordt voorgelegd.
- f) AB in juli 2023: vaststellen van de definitieve begroting en toezending aan BZK, de raden en PS.

Indien de nog te voeren gesprekken met de raden en PS daartoe aanleiding geven kan het AB overwegen de cyclus aan te passen met ingang van de begroting 2025.

Ambtelijke voorbereiding en Auditcommissie:

De 5 omgevingsdiensten in Zuid-Holland zijn het ambtelijk eens over de beschreven lijn voor het opstellen van de begroting 2024. Ook de DGJ en de VR zullen deze lijn aan hun bestuur voorstellen.

Het voorstel is ook besproken in de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 9 juni 2022. De AGE adviseerde positief over het voorstel.

Ook de Auditcommissie (22 juni 2022) adviseert positief over het voorstel om de huidige cyclus voor het opstellen van de begroting te blijven hanteren, in elk geval ten behoeve van het opstellen van de begroting 2024.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Na de zomer wordt, samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en met DGJ en de VR, een traject gestart om verder invulling te geven aan de gewijzigde Wgr.

Genomen besluit:**Bijlage(n):**

- Brief van het Ministerie van BZK van 19 april 2022 inzake wijziging van de Wgr

Bijlage 1

Passage uit de Memorie van Toelichting bij de Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen (nr. 35513)

j. Veranderingen in de begrotingscyclus

De inrichting van de begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen leidt in de praktijk tot een moeilijke verhouding tot die van gemeenten. Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een gemeente die moeten worden verwerkt in de begroting van de gemeente zelf. Daar moet tijd voor zijn. Tegelijkertijd is het ook van belang dat een raad zicht heeft op de doelen van een gemeenschappelijke regeling en op de eigen begroting bij de bespreking van begrotingen van gemeenschappelijke regelingen. Zonder zicht op de doelen van een samenwerkingsverband is het lastig om iets te vinden van de begroting en zonder goed zicht op de financiële positie van de gemeente is het lastig te oordelen over investeringen of bezuinigingen bij een regeling. Vanuit gemeenteraden komt nu een sterk signaal dat de financiële stukken van een regeling vaak te weinig inhoud bevatten en te vroeg komen om deze goed te kunnen beoordelen. Daarom kiest de regering voor een verruiming van de uiterste termijnen. Per regeling kan gekozen worden voor kortere termijnen, maar niet voor latere data. Dit biedt meer ruimte voor maatwerk al naar gelang de behoefte bij gemeenteraden.

Om gemeenteraden meer positie te geven in de begrotingscyclus van een gemeenschappelijke regeling is ervoor gekozen de termijnen voor de indiening van de kadernota, ontwerpbegroting en begroting aan te passen. De begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen sluit daardoor beter aan op die van gemeenten, waardoor het voor gemeenteraden makkelijker wordt te overzien wat de gevolgen zijn van uitgaven aan regelingen voor de eigen gemeente. Ook krijgen gemeenteraden langer de tijd om een zienswijze op de concept-begroting van een regeling te geven en ontvangen zij de kadernota later. Dit gebeurt door drie wijzigingen:

- de kadernota moet voor 30 april naar gemeenteraden worden gestuurd in plaats van 15 april;
- de begroting van een regeling moet uiterlijk 15 september naar gedeputeerde staten worden gestuurd in plaats van 1 augustus; en
- de ontwerpbegroting moet uiterlijk 12 weken voor 15 september voor een zienswijze aan gemeenteraden aangeboden worden, in plaats van 8 weken.

De mogelijkheden voor verruiming van de termijnen worden ingeperkt door samenloop met de gemeentelijke begrotingscyclus en praktische overwegingen als het zomerreces. De regering vindt het daarom niet wenselijk dat de concept-begroting later dan juni naar de gemeenteraden gaat, vandaar de keuze voor een termijn van 12 weken voor een zienswijze. Daardoor kan een raad nog vóór het zomerreces de conceptbegroting bespreken en dit na het zomerreces afronden. Door de indiening van de begroting bij de toezichthouder op 15 september te zetten, hebben de gemeenteraden vier weken langer de tijd, namelijk twaalf weken, om tot een eigen of met andere raden afgestemde zienswijze bij de concept-begroting te komen. De datum 15 september ligt fors dicht bij de datum waarop de gemeentelijke begroting moet worden ingediend bij de toezichthouder dan nu het geval is. Daardoor is het mogelijk een meer afgewogen oordeel te hebben over de conceptbegroting van een gemeenschappelijke regeling. De twee maanden tussen

beide deadlines worden voldoende geacht om de uitgaven aan een regeling als verplichte uitgaven te verwerken in de gemeentelijke begrotingen.

Bijlage 2

Hierna is uitgeschreven wat het zou betekenen als OZHZ de begrotingscyclus dicht op de uiterste termijnen van de gewijzigde Wgr zou plannen.

Cyclus begroting

- Voor 30 april: het DB stelt de algemene financiële en beleidsmatige kaders vast en stuurt deze naar de raden en PS.
- Rond 22 juni: het DB stelt de ontwerpbegroting vast en stuurt deze voor zienswijze naar de raden en PS. Dat is 12 weken voordat het AB de definitieve begroting moet vaststellen (uiterlijk 14 september). Uiterlijk 15 september moet de vastgestelde begroting naar BZK worden gestuurd.
- De zienswijzeperiode loopt in dat geval van 23 juni tot in de derde week van augustus. Deze periode valt daarmee grotendeels in de zomerperiode. Vraag is of provincie en gemeenten (i.c. de raden en PS) dan tijdig een zienswijze kunnen aanleveren. Het DB van OZHZ moet bovendien gelegenheid hebben om de zienswijzen zorgvuldig te verwerken in de ontwerpbegroting die aan het AB wordt voorgelegd, in afstemming met de Adviesgroep Eigenaren.
- Eerste week van september: het DB stelt de ontwerpbegroting definitief vast, met medeneming van ingekomen zienswijzen en ingekomen reacties op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat. Nieuw is ook dat het DB de raden en PS actief moet informeren wat er met de ingekomen zienswijzen is gedaan, voorafgaand aan het AB.
- Uiterlijk 14 september: het AB stelt de definitieve begroting vast.
- Op 15 september stuurt OZHZ de vastgestelde begroting aan BZK.

Er zijn derhalve extra vergaderingen nodig van AGE, DB en AB in augustus en september bij toepassing van deze cyclus.

Cyclus jaarrekening

- Voor 30 april: het DB stelt de voorlopige jaarrekening vast en stuurt deze naar de raden en PS. Specifiek voor OZHZ geldt dat de raden en PS ook om reactie wordt gevraagd over de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat, opdat OZHZ die kan betrekken bij de begroting voor het volgende jaar.
- Voor 15 juli stelt het AB de definitieve jaarrekening vast en stuurt deze naar BZK.

21 APR 2022

OZHZ



> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-
Holland Zuid
Postbus 550
3300 AN Dordrecht

DGBRW

Democratie en Bestuur

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon

[info.openbaarbestuur@minbzk
.nl](mailto:info.openbaarbestuur@minbzk.nl)

Kenmerk

2022-0000102455

Uw kenmerk

Datum 19 april 2022
Betreft wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

Geachte heer/mevrouw,

Met ingang van 1 juli 2022 treedt een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking.¹ Deze wijziging heeft als doel de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen en de kaderstellende en controlerende rol van gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in relatie tot gemeenschappelijke regelingen te versterken. Om de kaderstellende en controlerende rol van de volksvertegenwoordiging beter in te kunnen vullen en de democratische legitimatie te verbeteren wordt met deze wetswijziging een aantal aanpassingen en aanvullingen geïntroduceerd op de al bestaande wettelijke bevoegdheden en instrumenten. Een aantal van deze wijzigingen treedt op 1 juli direct in werking, maar een ander deel zal binnen twee jaar na inwerkingtreding geïmplementeerd moeten worden in alle gemeenschappelijke regelingen. Met deze brief informeer ik u over deze wijzigingen.

Volksvertegenwoordigingen² krijgen door deze wijziging meer mogelijkheden om invloed uit te oefenen op samenwerkingsverbanden. De verschillende aanpassingen en aanvullingen zullen hierna kort worden toegelicht.

De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

Ad. 1 Versterken positie raden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regeling

- a. Zienswijze bij treffen regeling: Om de positie van de raad te verbeteren wordt de raad het recht toegekend om bij een ontwerp-regeling een zienswijze naar voren te brengen. De raad

¹ Stb. 2022, 18 (voor de parlementaire behandeling zie Kamerstukken 33 513).

² Waar hierna wordt gesproken over gemeenteraden of raden worden tevens provinciale staten en de algemene besturen van waterschappen bedoeld.

kan zijn opvatting binnen acht weken kenbaar maken. Wanneer volgens de raad te weinig is gedaan met een zienswijze kan de raad ervoor kiezen geen toestemming te verlenen voor de gemeenschappelijke regeling.

- b. Zienswijze voor besluiten: Ook wordt een verplichting geïntroduceerd om in de gemeenschappelijke regeling afspraken te maken over welke besluiten van het bestuur van een gemeenschappelijke regeling vatbaar zijn voor een zienswijze aan de gemeenteraden. Hierdoor wordt het voor gemeenteraden mogelijk hun opvatting te geven over een voorgenomen besluit. In de gemeenschappelijke regeling kan ook worden afgesproken dat geen besluiten vatbaar zijn voor een zienswijze van de gemeenteraden, maar dat is dan een keuze waar de gemeenteraden bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee in dienen te stemmen (art. 1 Wgr).
- c. Gemeenschappelijke adviescommissie: De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten krijgen de mogelijkheid om bij een gemeenschappelijke regeling zijnde een openbaar lichaam een gemeenschappelijke adviescommissie in te laten stellen bestaande uit raadsleden van de deelnemende gemeenten. Door middel van deze adviescommissie kunnen gemeenteraden in een vroeg stadium worden betrokken bij geplande besluiten van het bestuur van het openbaar lichaam. Daarnaast kan de adviescommissie het bestuur adviseren omtrent voorgenomen besluiten en (gezamenlijke) standpunten van de raden van de deelnemende gemeenten ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) voorbereiden. De gemeenschappelijke adviescommissie is onderdeel van de gemeenschappelijke regeling en wordt daarom ingesteld door het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur van een gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam) is verplicht om de commissie in te stellen als de raden hierom vragen. Er is geen sprake van delegatie van bevoegdheden aan de gemeenschappelijke adviescommissie. Uiteindelijk blijven de raden beslissingsbevoegd.
- d. Afspraken over participatie: In elke regeling moet worden opgenomen of, en zo ja op welke wijze, burgers de mogelijkheid krijgen tot inspraak over bepaalde onderwerpen die bij de gemeenschappelijke regeling zijn belegd.
- e. Actieve informatieplicht: Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling heeft een actieve informatieplicht over wat er binnen de regeling speelt. Deze informatieplicht komt overeen met de informatieplicht die het college van B&W heeft ten opzichte van de gemeenteraad. In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over de wijze waarop deze informatie wordt aangeleverd.
- f. Extra vergoeding voor lidmaatschap nieuwe gemeenschappelijke commissies: Raadsleden die naast hun reguliere raadslidmaatschap lid zijn van een gemeenschappelijke adviescommissie of een gemeenschappelijke

onderzoekscommissie, zoals geïntroduceerd met deze wetswijziging, kunnen aanspraak maken op een extra vergoeding. Voor de hoogte van de aanvullende vergoeding wordt aangesloten bij de hoogte van bestaande vergoedingen, zoals geregeld in het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.

Ad. 2 De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden

- g. Recht van onderzoek: Door het recht van onderzoek, ook wel recht van enquête genoemd, krijgen de gezamenlijke gemeenteraden de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête uit te voeren naar de bestuursvoering van een gemeenschappelijke regeling. Voorwaarde voor de instelling van een gemeenschappelijke onderzoekscommissie is dat alle raden hiermee instemmen. Verder is het van belang dat een gezamenlijke enquête *niet* kan worden ingesteld als een gemeenschappelijke regeling getroffen of mede getroffen is door de raden.
- h. Onderzoeksmogelijkheden lokale rekenkamers: Rekenkamers zijn al bevoegd onderzoek te verrichten bij gemeenschappelijke regelingen, inlichtingen in te winnen, documenten te vorderen en indien nodig bij de betrokken instelling een onderzoek in te stellen. Met deze wijziging wordt verduidelijkt dat de lokale rekenkamers, waaronder gezamenlijke rekenkamers, de mogelijkheid hebben om onderzoek te doen naar het gevoerde bestuur van een gemeenschappelijke regeling waaraan een gemeente deelneemt.

Ad. 3 Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling

- i. Afspraken over evaluatie: Het wordt verplicht om afspraken te maken over evaluatie van de gemeenschappelijke regeling. De meerwaarde van een evaluatie is dat periodiek wordt stilgestaan bij het functioneren van de gemeenschappelijke regeling. Waar de evaluatie specifiek op gericht moet zijn, hoe vaak die moet plaatsvinden en op welke wijze wordt niet voorgeschreven. Er kan dus ook worden gekozen voor de afspraak om de regeling niet te evalueren, maar dit is dan een bewuste keuze waar de gemeenteraad bij het voorleggen van de wijzigingsregeling mee dient in te stemmen.
- j. Afspraken over uittreding: Met het oog op mogelijke uittreding uit een gemeenschappelijke regeling kan niet langer worden volstaan met de afspraak dat het (algemeen) bestuur de uittredingsvoorwaarden vaststelt. Voortaan moeten in ieder geval afspraken worden gemaakt over de gevolgen voor het vermogen voor de rechtspersoon, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.

- k. Aanpassing begrotingscyclus: Bijdragen aan een gemeenschappelijke regeling zijn verplichte uitgaven voor een gemeente die moeten worden verwerkt in de begroting van de gemeente zelf. Om gemeenteraden meer positie te geven in de begrotingscyclus van een gemeenschappelijke regeling is ervoor gekozen de termijnen voor de indiening van de kadernota, ontwerpbegroting en begroting aan te passen. De begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen sluit daardoor beter aan op die van gemeenten, waardoor het voor gemeenteraden gemakkelijker wordt te overzien wat de gevolgen zijn van uitgaven aan regelingen voor de eigen gemeente. Ook krijgen gemeenteraden langer de tijd om een zienswijze op de concept-begroting van een regeling te geven en ontvangen zij de kadernota later.

Van deze wijzigingen treden de zienswijze van de gemeenteraad bij het treffen, wijzigen, uittreden of beëindigen van een regeling, de bevoegdheid om een gemeenschappelijke adviescommissie in te (laten) stellen, de actieve informatieplicht, het recht van onderzoek, de onderzoeksmogelijkheden van lokale rekenkamer(commissie)s en de wijziging in de begrotingscyclus per 1 juli direct in werking. De overige wijzigingen vragen om een vertaling binnen elke gemeenschappelijke regeling. U heeft twee jaar de tijd om hierin te voorzien (uiterlijk 1 juli 2024).

Omdat de wijzigingswet op 1 juli 2022 in werking treedt, kan deze wijziging gevolgen hebben voor de termijnen die bij de begrotingscyclus voor 2023 worden gehanteerd. In de praktijk zullen veel gemeenschappelijke regelingen al vóór 1 juli hun ontwerpbegrotingen aan de vertegenwoordigende organen toezenden voor een zienswijze. Het is van belang dat de gemeenschappelijke regelingen hierbij reactietermijnen stellen conform de nieuwe termijnen die op 1 juli 2022 ingaan. Dit betekent concreet dat de gemeenschappelijke regelingen een reactietermijn dienen op te nemen die eindigt *na* het zomerreces. Uitzondering hierop vormen die procedures waarvoor de zienswijzetermijn eindigt voor 1 juli. In deze gevallen mag rekening worden gehouden met de verruiming, maar is dit niet verplicht.

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben, dan kunt u contact opnemen via de postbus info.openbaarbestuur@minbzk.nl.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,



Hanke Bruins Slot

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

Aanbesteding accountantscontrole 2023 - 2026

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het aansluiten bij het perceel Dordrecht en de GR Sociale dienst inzake de aanbesteding van de accountantscontrole vanaf 2023 - 2026
2. In te stemmen met de concept aanbestedingsstukken (aanbestedingsleidraad en bijlagen A tot en met G)

Toelichting:

In juli 2021 heeft uw bestuur besloten om aan te sluiten bij de regionale aanbesteding van de accountantscontrole vanaf het boekjaar 2023. Voorkeur was om aan te sluiten bij het perceel van de gemeente Dordrecht vanwege de grote verwevenheid met de Servicegemeente Dordrecht.

Op grond van de perceelindeling en de keuze van een aantal regiogemeenten om al eerder aan te besteden (vanaf het boekjaar 2022), is er de mogelijkheid om aan te sluiten bij de gemeente Dordrecht. Dit wordt nu ter definitieve besluitvorming aan u voorgelegd. Tevens worden de aanbestedingsstukken van de accountantscontrole 2023 - 2026 ter besluitvorming voorgelegd.

Eerder heeft uw bestuur besloten om een vertegenwoordiger van de Auditcommissie bestuurlijk te laten participeren in het aanbestedingstraject.

Onderstaand de planning:

Datum & deadlines	Activiteit
6-9-2022	Publicatie aankondiging op TenderNed
19-9-2022	Sluiting 1 ^e vragenronde
28-9-2022	Verzending nota van inlichtingen
3-10-2022	Sluiting 2 ^e vragenronde: uiterste moment voor het stellen van vragen door inschrijvers over de 1 ^e nota van inlichtingen
11-10-2022	Verzending 2 ^e nota van inlichtingen
25-10-2022	Uiterste datum en tijdstip van ontvangst van Inschrijvingen
29-11-2022	Beoordelen inschrijvingen, Presentaties, besluitvorming gunningsadvies
15-12-2022	Verzenden mededeling van de gunningbeslissing
6-1-2023	Definitief gunnen / totstandkoming overeenkomst
10-1-2023	Aanvang opdracht

Steller: J. den Uijl

Datum: 22 juni 2022

Bestandsnaam en versie: T:\Samenwerking\DIR\STA\VERGADERINGEN\AB\2022\02) 07 07 2022\Aanbesteding accountant\03a Belegnotitie aanbesteding accountant juni 2022.doc

Ambtelijke voorbereiding en auditcommissie:

Het voorstel is besproken in de Auditcommissie van 22 juni 2022.

De Auditcommissie adviseert positief advies over het voorstel om aan te sluiten bij het perceel Dordrecht en de GR Sociaal bij de aanbesteding van de accountantscontrole vanaf 2023 - 2026. De Auditcommissie adviseert ook positief over de vaststelling van de concept aanbestedingsstukken. De heer Nederveen zal OZHZ bestuurlijk vertegenwoordigen in het aanbestedingstraject.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Op grond van de bestuurlijke inventarisatie volgt een regionaal voorstel over inhoud en planning van de aanbestedingsprocedure en de perceelindeling.

Genomen besluit:**Bijlage(n):**

Aanbestedingsstukken accountantscontrole 2023 - 2026

Aanbestedingsleidraad

Accountantsdiensten



Documentgegevens

Kenmerk: 220002REG

Status: Concept

Versie: 0.4

Datum: 03-06-2022

Redactie: xxx

Vrijgegeven door: xxx

Inhoudsopgave

1. De opdracht	3
1.1. Opdrachtgever	3
1.2. Aanleiding opdracht	5
1.3. Scope, inhoud en omvang van de opdracht	5
1.4. Overeenkomst	6
1.5. Gestanddoening	6
1.6. Inkoopvoorwaarden	6
1.7. Inkoopdoelen	6
2. De aanbestedingsprocedure	8
2.1. Algemene kenmerken	8
2.2. Meedoen aan de aanbesteding	8
2.3. Deelnamevoorwaarden	8
2.4. Planning aanbesteding	9
2.5. Contactgegevens	9
3. Eisen aan u als ondernemer	10
3.1. Uniform Europees Aanbestedingsdocument	10
3.2. Inschrijven met andere partijen en een beroep doen op derden	10
3.3. Uitsluitingsgronden	11
3.4. Geschiktheidseisen betreffende financiële en economische draagkracht	12
A. Bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering	12
B. Beroepsaansprakelijkheidsverzekering	12
3.5. Geschiktheidseisen betreffende technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid	12
C. Kerncompetentie	13
3.6. Kwaliteitszorg en -borging	14
3.7. Geschiktheidseisen met betrekking tot beroepsbekwaamheid	15
4. Uw inschrijving en de beoordeling ervan	17



4.1.	Beoordelingsmethode.....	17
4.2.	Prijscriteria	18
4.3.	Kwaliteitscriteria.....	20
4.4.	Beoordelingsprocedure	27
4.5	Wijze van beoordeling	28
4.6	Checklist in te dienen stukken	29
5.	Overzicht bijlagen	30

1. De opdracht

1.1. Opdrachtgever

De aanbesteding Accountantsdiensten wordt uitgevoerd door Servicegemeente Dordrecht in opdracht van de gemeente Dordrecht, GR-Sociaal en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

De zeven gemeenten die samen de Drechtsteden vormen werken al langer op verschillende gebieden samen. De gemeenten vormen samen een stedelijk gebied met zo'n 300.000 inwoners. Allen gelegen aan of bij het water delen zij zowel de mooie aspecten als de risico's van dit gebied. Ontwikkelingen en opgaven overschrijden bijna per definitie de gemeentegrenzen. Samenwerking is dus noodzakelijk maar biedt ook veel voordelen. Sinds een aantal jaren is die samenwerking geïntensiveerd.

Met groeiend enthousiasme zagen de Drechtstedengemeenten de mogelijkheden van een verdergaande samenwerking zich uitbreiden. Zo ontstonden er in 2006 met hulp van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden verschillende regionale uitvoeringsorganisaties.

Naast het Servicecentrum Drechtsteden zijn toen de volgende onderdelen in de regionale netwerkorganisatie Drechtsteden ondergebracht: Sociale Dienst Drechtsteden, Ingenieursbureau Drechtsteden, Gemeentebelastingen Drechtsteden, Onderzoekscentrum Drechtsteden en Bureau Drechtsteden.

Eind 2020 is besloten om de samenwerking per 1-1-2022 op een andere manier voort te zetten. De nieuwe samenwerking is op hoofdlijnen dat in het kader van gedeeld eigenaarschap de oude Gemeenschappelijke Regeling (GR) Drechtsteden is omgebouwd naar een klassieke GR voor de sociale dienst (thans de GR-Sociaal) en voor de overige hier boven genoemde organisaties van de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD) is gekozen voor een servicegemeente vanuit

Dordrecht met zakelijke dienstverleningsovereenkomsten. Meer informatie kunt u lezen op:
<https://cms.dordrecht.nl/>, <https://www.ozhz.nl/>, <https://www.socialedienstrechtsteden.nl>

1.2. Aanleiding opdracht

De opdrachtwaarde overstijgt de drempel voor Europees aanbesteden en om die reden worden de accountantsdiensten aanbesteed als één opdracht ten behoeve van Gemeente Dordrecht, GR-Sociaal en GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

In het Beschrijvend Document voor deze Europese aanbesteding komt tot uitdrukking wat de betrokken Aanbestedende Diensten belangrijk vinden bij de keuze van de accountant. Het aanbestedingsdocument is per deelnemer vastgesteld: bij gemeenten door de gemeenteraad, bij de Omgevingsdienst en GR-Sociaal door het desbetreffende Algemeen bestuur.

Na de definitieve gunning worden de Overeenkomsten per onderdeel, gesloten tussen de deelnemende Aanbestedende Diensten en de economisch meest voordelige Inschrijver.

Met deze aanbesteding willen de Aanbestedende Diensten bereiken, dat een accountant wordt gekozen die zich, via een resultaatgerichte Overeenkomst, enerzijds als een “risicodragend partner” durft op te stellen en anderzijds instaat voor de kwaliteit van haar dienstverlening. Het risicodragende aspect doet zich voor bij de onzekerheden rond de in te zetten metingen en zich wijzigende behoeften als gevolg van de Nederlandse wet- en regelgeving.

1.3. Scope, inhoud en omvang van de opdracht

De primaire functie van de Opdrachtnemer is het als onafhankelijk deskundige uitvoeren van de accountantscontrole en het geven van een oordeel op grond van dit onderzoek als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet. Ingevolgd artikel 213, lid 1 Gemeentewet heeft de gemeenteraad de verordening conform artikel 213 vastgesteld. In deze verordening, te vinden op www.overheid.nl, zijn nadere regels omtrent de accountantscontrole vastgelegd. Verder zal de controle gebaseerd moeten zijn op andere wettelijke regelingen, controleprotocollen van diverse ministeries en gemeentelijke verordeningen, nota's en richtlijnen. (uitzonderingen op toepassing van de gemeente wet zijn terug te vinden in bijlage F a t/m d.

In bijlage F (a t/m d) is per deelnemende Aanbestedende Dienst een Programma van Eisen / beschrijving van de opdracht (gevraagde dienstverlening) opgenomen. Deze dienstverlening is deels voor iedere Aanbestedende Dienst gelijk deels specifiek.

De Opdrachtgever hecht bij advisering en dienstverleningsopdrachten zeer grote waarde aan de onafhankelijkheid, onpartijdigheid en objectiviteit van de dienstverlening door Opdrachtnemer. Om

deze reden wil de Opdrachtgever bij aanvullende opdrachten, gedurende de looptijd van het contract, per opdracht toetsen of deze de onafhankelijkheid beïnvloedt.

1.4. Overeenkomst

Doel van de aanbesteding is het afsluiten van een Overeenkomst met een dienstverlener voor een periode van vier (4) jaar, over de boekjaren 2023 tot en met 2026, met de mogelijkheid van 2 (twee) keer een verlenging van de Overeenkomst voor een periode van 1 (één) jaar voor de boekjaren 2027 en 2028 voor de in dit document genoemde werkzaamheden.

1.5. Gestanddoening

U dient uw inschrijving gestand te doen gedurende minimaal 3 maanden na datum aanbesteding.

1.6. Inkoopvoorwaarden

Op deze opdracht zijn de Inkoopvoorwaarden Drechtsteden 2020 van toepassing. Deze zijn toegevoegd aan de leidraad als aparte bijlagen. Koop-, Leverings-, Betalings- en/of andere algemene voorwaarden - hoe dan ook genaamd - van de inschrijvers worden uitdrukkelijk van de hand gewezen.

1.7. Inkoopdoelen

Op elke aanbesteding is het Regionaal Inkoop- & aanbestedingsbeleid Drechtsteden van toepassing. Met deze aanbesteding wil de opdrachtgever bijdragen aan de volgende inkoopdoelen uit dit beleid:

Inkoopdoel	Toelichting
2 Bevorderen sociaal klimaat	Met Social Return on Investment (hierna: SRoI) streeft de opdrachtgever ernaar werkloze werkzoekenden, jongeren en arbeidsgehandicapten met onvoldoende kwalificaties aan het werk te helpen. De opdrachtgever heeft het beleid om bij aanbestedingen de uitvoerder te stimuleren om te investeren in werkloosheid, zie voor meer informatie de meegestuurde bijlage. Door in te schrijven gaat u akkoord met het gestelde in deze bijlage. Het is toegestaan dat de selectie van de kandidaten door inschrijver of een andere organisatie te laten doen en dat Baanbrekend Drechtsteden verantwoordelijk is voor de vaststelling van de doelgroep en de goedkeuring van de beoogde inzet.



**3 Bijdragen aan
duurzaamheidsambities**

Duurzaamheid heeft meerwaarde voor de economie, voor de leefomgeving en voor de mensen.

De Aanbestedende Diensten wil duurzaamheid nu een stap verder brengen en integraal onderdeel laten zijn van het denken en doen van de gemeenten, GR'en en de partners in de Drechtsteden. Duurzaamheid is dan niet langer iets bijzonders, of iets wat er bijkomt en wat apart georganiseerd moet worden, maar iets dat vanzelfsprekend is in de afwegingen die iedereen in de Drechtsteden dagelijks maakt.

Duurzaamheid wordt daarbij benaderd vanuit de 3P gedachte: "People, Planet en Profit". Dit betekent dat oplossingen pas echt duurzaam zijn, als de drie invalshoeken met elkaar in balans zijn: mensen, milieu, en economie. Deze balans tussen People, Planet en Profit is essentieel voor de doorontwikkeling van de Drechtsteden.

**5 Zekerstellen
continuïteit van
bedrijfsvoering**

Door de opdracht voor een langere periode vast te leggen ontstaat een langdurige relatie met de opdrachtgever wat de efficiëntie ten goede komt.

2. De aanbestedingsprocedure

2.1. Algemene kenmerken

Type procedure	Europese openbare aanbestedingsprocedure conform Aanbestedingswet 2012
Typering opdracht:	Diensten
Gunningscriterium:	Economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) op basis van beste prijs-kwaliteit verhouding (BPKV).
CPV code:	79200000-6 - Boekhoudkundige, audit- en fiscale diensten
Percelen:	Deze opdracht is niet verdeeld in percelen.
Afwijking standaard procedure:	N.v.t.
Varianten toegestaan:	Nee

2.2. Meedoen aan de aanbesteding

De aanbestedingsprocedure verloopt volledig digitaal, via [TenderNed: www.tenderned.nl](http://www.tenderned.nl). De stukken, waartoe deze leidraad ook behoort, kunt u op dit platform vinden. Ook de communicatie omtrent de aanbesteding verloopt via dit platform.

U bent zelf verantwoordelijk voor het kunnen werken met [TenderNed](http://www.tenderned.nl). Heeft u nog geen [TenderNed](http://www.tenderned.nl) account? Zorg dan dat u op tijd begint met het aanvragen van een account.

De informatie in de aanbestedingstukken is met zorg opgesteld. Mocht u naar aanleiding van de inhoud aanvullende vragen hebben of onverhoopt onduidelijkheden aantreffen, dan kunt u gebruik maken van de vragenronde(s). Zie hiervoor de planning.

In de volgende hoofdstukken leest u waar uw onderneming en uw inschrijving aan moeten voldoen. In hoofdstuk 4 treft u een checklist aan die u kunt gebruiken om te controleren of uw inschrijving volledig is. Een onvolledige inschrijving kan leiden tot uitsluiting van deelname aan de verdere procedure.

2.3. Deelnamevoorwaarden

Op deze aanbesteding zijn, naast het gestelde in deze leidraad, aanvullende voorwaarden van toepassing. Deze leest u in Bijlage A. Neemt u deze zorgvuldig door. Bij vragen of onduidelijkheden kunt u deze stellen via de vragenronde, zie voor de deadline de planning.

2.4. Planning aanbesteding

Deze planning is indicatief en hier kunnen geen rechten aan ontleend worden. Bij aanbesteden via [TenderNed](#) prevaleren de data en tijdstippen op de website van [TenderNed](#).

Datum & deadlines	Activiteit
6-9-2022	Publicatie aankondiging op TenderNed
19-9-2022 uiterlijk 12.00 uur	Sluiting 1 ^e vragenronde
28-9-2022	Verzending nota van inlichtingen
3-10-2022 uiterlijk 12.00 uur	Sluiting 2 ^e vragenronde: uiterste moment voor het stellen van vragen door inschrijvers over de 1e nota van inlichtingen
11-10-2022	Verzending 2 ^e nota van inlichtingen:
25-10-2022 uiterlijk 12.00 uur	Uiterste datum en tijdstip van ontvangst van Inschrijvingen
29-11-2022	Beoordelen inschrijvingen, Presentaties, besluitvorming gunningsadvies
15-12-2022	Verzenden mededeling van de gunningbeslissing
6-1-2023	Definitief gunnen / totstandkoming overeenkomst
10-1-2023	Aanvang opdracht

2.5. Contactgegevens

Het aanbestedingsproces wordt begeleid door Team Inkoop van [servicegemeente Dordrecht \(SGD\)](#) – onderdeel van de gemeente Dordrecht – begeleidt deze aanbesteding op verzoek van de opdrachtgever.

Servicegemeente Dordrecht ondersteunt met zes clusters alle Drechtsteden organisaties, waaronder ook de gemeente Dordrecht zelf, zodat zij hun kerntaken beter kunnen uitvoeren.

Indien om wat voor reden dan ook het niet mogelijk is om via TenderNed te communiceren kan contact plaatsvinden via de onderstaande contactpersoon.

Servicegemeente Dordrecht
Cluster JCVID – team inkoop
T.a.v. de heer xxx

E-mail: inkoop@drechtsteden.nl

3. Eisen aan u als ondernemer

3.1. Uniform Europees Aanbestedingsdocument

Wij zijn als aanbestedende dienst verplicht om het 'Uniform Europees Aanbestedingsdocument' (UEA) te gebruiken bij aanbestedingen en deze door u in te laten vullen. Deze is meegestuurd als bijlage. In dit formulier moet u onder meer verklaren:

- Of de gestelde uitsluitingsgronden op u niet van toepassing zijn,
- Of u voldoet aan de gestelde geschiktheidseisen,
- Of u voldoet of zal voldoen aan de technische specificaties en de uitvoeringsvoorwaarden die milieu en dierenwelzijn betreffen of die gebaseerd zijn op sociale overwegingen en
- Op welke wijze u voldoet aan de selectiecriteria.

Wij adviseren u nadrukkelijk om voor het invullen de toelichting op het UEA door te nemen.

3.2. Inschrijven met andere partijen en een beroep doen op derden

Er zijn 3 manieren waarop u kunt inschrijven:

- Alleen;
- In combinatie;
- Als hoofdaannemer met onderaannemers.

Schrijft u in als combinatie? Dan zijn de uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen van toepassing op elke deelnemer aan de combinatie. Elke deelnemer moet een UEA indienen bij de inschrijving. In hoofdstuk IIA, onder 'wijze van deelnemen' vult iedereen zijn rol in en de andere deelnemers aan de combinatie.

Schrijft u in als hoofdaannemer en werkt u samen met onderaannemers? Dan hoeft alleen van u een UEA ingediend te worden. In hoofdstuk IID vult u in wie uw onderaannemers zijn.

Het kan voorkomen dat u niet zelfstandig voldoet aan de gevraagde geschiktheidseisen. Of u nou alleen, of als combinatie of hoofdaannemer met onderaannemers inschrijft: u kunt altijd een beroep doen op draagkracht van derden om aan de geschiktheidseisen te voldoen. In dat geval vult u ook Deel IIC in van het UEA. Van elke partij op wie u een beroep doet moet een UEA worden ingediend.

Deelnemende partij:	Indienen UEA?
Deelnemer aan combinatie	altijd

Hoofdaannemer	altijd
Onderaannemer	alleen indien beroep op draagkracht wordt gedaan
Overige derde partij	alleen indien beroep op draagkracht wordt gedaan

Zie Bijlage A - deelnamevoorwaarden voor meer informatie. Indien u zich beroept op de bekwaamheid van de holding, dan volstaat tevens een 403-verklaring waarin de holding verklaart volledig en onvoorwaardelijk garant te staan voor de nakoming van de verplichtingen die uit de af te sluiten overeenkomst voortvloeien.

3.3. Uitsluitingsgronden

In het UEA zijn de uitsluitingsgronden aangegeven die op deze aanbesteding van toepassing zijn. Op eerste verzoek van de opdrachtgever overlegt u binnen 7 kalenderdagen de volgende bewijsmiddelen behorende bij het UEA conform artikel 2.89 van de Aanbestedingswet:

- *Een gegadigde of inschrijver kan door middel van een uittreksel uit het handelsregister, dat op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving niet ouder is dan zes maanden, aantonen dat de uitsluitingsgrond van artikel 2.87, eerste lid, onderdeel b, op hem niet van toepassing is.*
- *Een gegadigde of inschrijver kan door middel van een gedragsverklaring aanbesteden, die op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving niet ouder is dan twee jaar, aantonen dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in de artikelen 2.86 en 2.87, eerste lid, onderdelen c en d, voor zover het een onherroepelijke veroordeling of een onherroepelijke beschikking wegens overtreding van mededingingsregels betreft, op hem niet van toepassing zijn.*
- *Een gegadigde of inschrijver kan door middel van een verklaring van de belastingdienst, die op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelneming of de inschrijving, niet ouder is dan zes maanden, aantonen dat de uitsluitingsgrond, bedoeld in artikel 2.86, vierde lid, of artikel 2.87, eerste lid, onderdeel j, niet op hem van toepassing is.*
- *Een aanbestedende dienst aan welke een gegadigde of inschrijvergegevens overlegt ten bewijze dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in artikel 2.86 of artikel 2.87, niet op hem van toepassing zijn, aanvaardt ook gegevens en bescheiden uit een andere lidstaat, uit het land van herkomst van de gegadigde of inschrijver of het land waar de gegadigde of inschrijver is gevestigd, die een gelijkwaardig doel dienen of waaruit blijkt dat de uitsluitingsgrond niet op hem van toepassing is.*

Let op! Ook voor de derde partij(en) die u voor de realisatie wilt inschakelen gelden de uitsluitingsgronden. Ten behoeve van de goedkeuring van deze onderaannemer(s) door de opdrachtgever, kunnen wij ook van deze partijen bewijsmiddelen opvragen.

3.4. Geschiktheidseisen betreffende financiële en economische draagkracht

A. BEDRIJFSAANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

De Aanbestedende Dienst verlangt een adequate verzekering. De inschrijver dient (bij aanvang van de opdracht en gedurende de looptijd ervan) minimaal de navolgende verzekeringen met genoemde verzekerde sommen en eigen risico's te hebben afgesloten. Een verzekering voor de algemene aansprakelijkheid (bij aanvang van de Opdracht en gedurende de looptijd ervan) met minimaal een dekking van 5x de opdrachtwaarde per jaar. De aansprakelijkheid van de inschrijver wordt hierdoor beperkt conform bovengenoemde verzekerde bedragen en geldt voor alle schades. De Opdrachtnemer zal desgevraagd een afschrift van de polis van de door hem afgesloten verzekering aan de Opdrachtgever verstrekken.

Inschrijver dient dit middels het Uniform Europees Aanbestedingsdocument te verklaren.

B. BEROEPSAANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

Een verzekering voor de beroepsaansprakelijkheid (met een aansprakelijkheidsduur van 10 jaar en met uitzondering van winstderving, rentederving en imagoschade) met minimaal een dekking 5x de opdrachtwaarde per jaar. Aansprakelijkheid voor vermogensschade ten gevolge van het uitlekken van data (cyber risico) dient mede verzekerd te zijn op deze verzekering.

De aansprakelijkheid van de inschrijver wordt hierdoor beperkt conform bovengenoemde verzekerde bedragen en geldt voor alle schades. De Opdrachtnemer zal desgevraagd een afschrift van de polis van de door hem afgesloten verzekering aan de Opdrachtgever verstrekken.

Inschrijver dient dit middels het Uniform Europees Aanbestedingsdocument te verklaren.

3.5. Geschiktheidseisen betreffende technische bekwaamheid en beroepsbekwaamheid

C. KERNCOMPETENTIE

Door Aanbestedende Dienst zijn de volgende kerncompetenties vastgesteld, benodigd voor het toetsen van technische bekwaamheid en/of beroepsbekwaamheid, overeenkomend met essentiële punten van de Opdracht. Gevraagde kerncompetenties:

- Inschrijver is in staat de advisering over en uitvoering van de interim- en jaarrekeningcontrole voor een gemeenschappelijke regeling of gemeente op een adequate wijze uit te voeren conform de geldende wet- en regelgeving.
- Kennis van en ervaring met het uitvoeren van accountantsdiensten in een omgeving die vergelijkbaar is qua omvang en aantal medewerkers, diversiteit en complexiteit met Aanbestedende Dienst.
- Kennis van en ervaring met de branche, regelgeving en actuele ontwikkelingen waar Aanbestedende Dienst zich in beweegt.
- Kennis van en ervaring met het uitvoeren van accountantsdiensten bij decentrale Overheidsorganisaties (lokaal bestuur).

Door middel van een referentie toont Inschrijver aan over bovenstaande kerncompetenties te beschikken en daarmee over voldoende deskundigheid en ervaring te beschikken met betrekking tot de onderhavige aanbesteding. Inschrijver dient doormiddel van het overleggen van één referentie per kerncompetentie aan te tonen dat voldaan wordt aan de gestelde kerncompetenties. Indien met één referentieopdracht alle kerncompetenties kunnen worden aangetoond volstaat één referent.

De referenties dienen gedurende de afgelopen drie jaren te zijn verricht/uitgevoerd (terug te rekenen vanaf sluitingsdatum van Inschrijving). De gevraagde referentie hoeft niet naar aard, hoeveelheid of omvang en het doel van de uitgevraagde Opdracht gelijk te zijn, maar wel vergelijkbaar. Een referentieopdracht hoeft niet afgerond te zijn, maar dient wel minimaal twee afgeronde controlejaren te beslaan en dient aan de gestelde Opdrachtwaarde te voldoen.

Inschrijver wordt geacht over de gestelde kerncompetentie te beschikken waarbij de ingediende referentie(s) aan de volgende eisen moeten voldoen:

- De referentie is vergelijkbaar met de werkzaamheden uit paragraaf 2.2 en bijlage 5 van dit Beschrijvend Document.
- Als minimumeis geldt dat de Opdrachtwaarde van een referentie tenminste € 40.000,- exclusief BTW bedraagt.
- Uit de beschrijving van de opgegeven referentie blijkt dat Inschrijver voldoet aan de corresponderende kerncompetenties.

Inschrijver dient de Verklaring Referentie, zoals opgenomen in bijlage 1.D, in objectieve bewoordingen in te vullen. De Aanbestedende dienst behoudt zich wel het recht voor informatie in te winnen bij de referent en de referentie op juistheid te toetsen.

3.6. Kwaliteitszorg en -borging

Door rechtsgeldige ondertekening van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument voldoet Inschrijver aan het volgende:

Opgave is vereist van de maatregelen die worden getroffen om kwaliteit te borgen.

Te leveren bewijsstukken binnen 10 kalenderdagen na voornemen tot gunning:

1. Kwaliteitskeurmerk

Inschrijver is in het bezit van het volgende kwaliteitskeurmerk: ISO 9001 (of de opvolger daarvan) of kan op andere wijze aantonen dat de onderneming een kwaliteitsbeleid hanteert om een kwalitatief goed prestatie te kunnen leveren.

Inschrijver dient te beschikken over een kwaliteitsborgsysteem volgens de Europese normenreeks EN ISO-9001:2015), waarin tenminste de volgende onderwerpen (cumulatieve eisen) zijn beschreven:

1. Kwaliteitsmanagement
 - a. Algemene eisen ten aanzien van kwaliteit
 - b. Documentatie eisen; vastlegging procedures en werkwijzen
2. Directieverantwoordelijkheid
 - a. Betrokkenheid directie
 - b. Klantgerichtheid; bepaling behoefte en verwachtingen klanten
 - c. Kwaliteitsbeleid onderneming
 - d. Planning: meten voortgang doelstellingen
 - e. Delegatie van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden
3. Management van middelen: opleiding, training, faciliteiten
4. Uitvoering van de werkzaamheden:
 - a. Proces beschrijving
 - b. Klanteneisen
 - c. Inkoop van goederen en diensten t.b.v. uitvoering werkzaamheden
 - d. Procescontrole
 - e. Beheersing van controlemiddelen (kallibratie meetapparatuur)
5. Meting, analyse en verbeteringen
 - a. Wijze van vastlegging kwaliteitsmeting
 - b. Klanttevredenheid meting
 - c. Afwijkende producten
 - d. Analyse van kwaliteitsgegevens

e. Verbeter proces

Inschrijver kan aantonen dat aan bovenstaande Geschiktheidseis wordt voldaan door:

- een geldig certificaat volgens de Europese normen EN ISO-9001:2015 dat is opgesteld door een onafhankelijke certificatie instelling of uitgegeven door instanties die voldoen aan de Europese normenreeks voor certificering; of
- gelijkwaardige certificering(en) of verklaring(en) (niet ouder dan één jaar) inhoudende dat de kwaliteitsborging voldoet aan de normen van de ISO-9000 voor de hierboven omschreven aspecten. Deze certificering of verklaring dient rechtsgeldig ondertekend te zijn door:
 - o een onafhankelijke (kwaliteits) auditor die ingeschreven staat in het International Register of Certificated Auditors (IRCA), of
 - o een certificatie instelling die geaccrediteerd is tegen de norm ISO/ICE17021 voor het certificeren van kwaliteitsborgsystemen; of
- een beschrijving van het werkende kwaliteitssysteem dat gelijkwaardig is aan de normen van de ISO-9001:2015 voor de hierboven omschreven aspecten, waarin in ieder geval is opgenomen:
 - o (de inhoudsopgave van) het vigerende interne kwaliteitshandboek;
 - o rapportages van recente en regelmatige, door een onafhankelijke derde uitgevoerde kwaliteitsaudits of andere bewijzen van het continu toetsen van de kwaliteit; of
- andere bewijzen van maatregelen ter borging van de kwaliteit gelijkwaardig aan de ISO-9001:2015 ten grondslag liggende eisen voor de hiervoor omschreven aspecten (ter uitsluitende beoordeling van de Aanbestedende Dienst).

Het bewijsstuk dient tenminste de volgende informatie te bevatten:

- norm;
- scope;
- datum van uitgifte;
- expiratedatum.

Op de inleverdatum van de Inschrijving mag de expiratedatum van het certificaat of verklaring(en) niet zijn gepasseerd. Opdrachtgever behoudt zich het recht voor nader onderzoek te doen naar de gelijkwaardigheid van het kwaliteitsmanagementsysteem.

3.7. Geschiktheidseisen met betrekking tot beroepsbekwaamheid

De aanbestedende dienst stelt de volgende geschiktheidseisen met betrekking tot beroepsbekwaamheid (Bijlage Uniform Europees Aanbestedingsdocument):

- Het verrichten van de dienst is voorbehouden aan de beroepsgroep der Registeraccountants ((als bedoeld in artikel 393, eerste lid, Boek 2, Burgerlijk Wetboek (Accountants-administratieconsulenten met certificerende bevoegdheid)). De aard en omvang van de werkzaamheden bepaalt de accountant op basis van de Gedrag- en Beroepsregels (deugdelijke grondslag).
- De inschrijver moet volgens de eisen die gelden in het land waar hij is gevestigd ingeschreven zijn in het beroepenregister of handelsregister. Uit het uittreksel uit het handelsregister moet duidelijk de wettelijke tekenbevoegdheid van personen blijken.
- De inschrijver dient te zijn ingeschreven in het accountantsregister van de Nederlandse beroepsorganisatie van Accountants. De inschrijver is verplicht de vigerende gedrags- en beroepsregels van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) volledig na te leven. De inschrijver verklaart die verplichtingen steeds volledig te zullen respecteren.

Op eerste verzoek van de aanbestedende dienst verstrekt de inschrijver binnen 10 (tien) kalenderdagen na dat verzoek een kopie van een actueel uittreksel uit het handelsregister bij de Kamer van Koophandel of gelijkwaardig als bewijs. Het uittreksel mag niet eerder gedateerd zijn dan 6 maanden voor de aanbestedingsdatum. Ook verstrekt de inschrijver indien de Opdrachtgever dit wensen een bewijs van Inschrijving in het accountantsregister van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

4. Uw inschrijving en de beoordeling ervan

4.1. Beoordelingsmethode

De Aanbestedende Dienst stelt een procesbegeleider aan, dit is een inkoopadviseur van het team Inkoop van Servicegemeente Dordrecht. Deze begeleidt de gehele beoordelingsprocedure.

Het niet voldoen aan een minimumeis leidt tot onmiddellijke uitsluiting van de betreffende aanbieder en van verdere beoordeling.

De beoordeling vindt plaats in vier onderscheiden verrichtingen:

1. Controleren op volledigheid en geldigheid Inschrijvingen;
2. Vaststellen en controleren Uniform Europees Aanbestedingsdocument;
3. Beoordelen geschiktheid Inschrijvers;
4. Beoordelen van de Inschrijvingen.

Van de Inschrijvingen die niet op grond van de controle op volledigheid en geldigheid terzijde zijn gelegd, wordt de aanwezigheid en rechtsgeldige ondertekening van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (bijlage C) gecontroleerd. De Inschrijvers die dan nog overblijven, worden getoetst op de geschiktheidseisen. Van de geschikte Inschrijvers wordt vervolgens de Inschrijving zelf beoordeeld.

Voor de beoordeling van de ingekomen Inschrijvingen stelt de Aanbestedende Dienst een beoordelingscommissie aan. Deze commissie bestaat uit:

- Een vertegenwoordiging vanuit elke auditcommissie (beoordelend). (GR-Sociaal kent geen auditcommissie, daar is sprake van een vertegenwoordiging van het Algemeen Bestuur)
- De vertegenwoordiging van een auditcommissie / Algemeen bestuur kunnen zich laten adviseren door een adviseur (bijvoorbeeld concerncontroller). Deze adviseurs hebben enkel een adviesrol en brengen geen beoordeling uit.
- Inkoopadviseur (procesbegeleider)

De beoordelingscommissie beoordeelt de ingekomen Inschrijvingen op alle gunningscriteria conform de beoordelingssystematiek zoals in hoofdstuk 4.6 omschreven.

De Opdracht wordt gegund aan de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) gelet op de gunningscriteria Prijs en Kwaliteit. Gunning vindt plaats aan de Inschrijver die voldoet aan de in dit

Beschrijvend Document gestelde eisen en die de Economisch Meest Voordelige Inschrijving voor alle onderdelen tezamen heeft gedaan.

De Offertes worden beoordeeld aan de hand van onderstaande gunningcriteria:

Nr.	Criterium	Waardering maximaal
1	Prijs	20 punten
1	Prijs gebaseerd op de huidige situatie waarin ieder organisatie een verbijzonderde interne (rechtmatigheids)controle heeft ingericht en de accountant <u>geen</u> gebruik kan maken van de werkzaamheden van de interne auditfunctie op grond van NV COS 610.	20 punten
2	Kwaliteit	80 punten
2A	Visie accountant op samenwerking in het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid	10 punten
2B	Controle aanpak	20 punten
2C	Visie op en wijze van invulling natuurlijke adviesfunctie	20 punten
2D	Visie op en aantoonbare kwaliteit accountantscontrole	5 punten
2E	Teamsamenstelling	10 punten
3	Presentatie	15 punten
	Totaal	100 punten

4.2. Prijscriteria

De inschrijver wordt gevraagd om een prijs in te dienen voor de contractperiode inclusief mogelijke verlengingsjaren conform het bijgevoegde Inschrijfbiljet:

Een prijs gebaseerd op de huidige situatie waarin ieder organisatie een verbijzonderde interne (rechtmatigheids)controle heeft ingericht en de accountant geen gebruik kan maken van de werkzaamheden van de interne auditfunctie op grond van NV COS 610.

Overige uitgangspunten voor uw prijs zijn:

- Het niet bekend zijn met de situatie bij de organisaties kan nimmer aanleiding zijn tot verrekening of aanpassing van de prijs.
- De voor de jaarrekening geldende wet en regelgeving (onder meer op het gebied van verslaggeving, fiscaliteit, rechtmatigheid e.d.) op de datum van publicatie van het aanbestedingsdocument.

- De op de datum van het aanbestedingsdocument al gepubliceerde voorgenomen wijzigingen in wet- en regelgeving, die voor de contractperiode zullen gaan gelden. **Bijvoorbeeld de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording door het college van B&W/ het Dagelijks Bestuur.**
- De op de datum van het aanbestedingsdocument laatst (door de raad) vastgestelde controleprotocol en normenkader voor rechtmatigheid.
- In de prijs is rekening gehouden met de door de accountant ingeschatte noodzakelijke inzet van specialisten. Bijvoorbeeld fiscalisten (sub-specialisme BTW, VPB, e.d.), gekwalificeerde IT-auditors (Register EDP-auditors), waarderingsrekeningen (sub-specialismen zoals bijvoorbeeld vastgoed, financiële instrumenten / derivaten e.d.).
- Aanpassing van de prijs tijdens de contractperiode, inclusief optionele verlengingsjaren is alleen mogelijk als er sprake is van significante wijzigingen in de wet en regelgeving die van invloed is op de jaarverslaggeving door de organisaties (zoals BBV, rechtmatigheid, fiscaliteit e.d.). Een wijziging wordt als significant aangemerkt als de wijziging leidt tot een uitbreiding van de controlewerkzaamheden door de accountant van meer dan 10% van het in de offerte opgenomen totaal aantal uren voor de opdracht en meer dan 10% van de totaalprijs. Wijzigingen in de regelgeving ten aanzien van de (kwaliteit van de) accountantscontrole en/of wijzigingen van de eisen die de toezichthouder stelt aan de kwaliteit van de accountantscontrole gedurende de contractperiode kunnen niet leiden tot aanpassing van de prijs.
- De opdracht kan eenzijdig vanuit de Opdrachtgever worden verlengd (twee keer optie tot verlenging met één jaar).
- Genoemde prijzen en tarieven zijn exclusief btw en inclusief overige kosten (o.a. reis-, verblijf- en kantoorkosten).

Wij vragen u een specificatie (conform bijlage E) van de prijs te leveren waarin u inzicht geeft in:

- de uren en tarieven per functieniveau in het auditteam en specialisten.
- de door de accountant noodzakelijk geachte inzet van specialisten.

Meerwerk kan enkel na het volgen van de voorgeschreven procedure en schriftelijke opdrachtverlening door Opdrachtgever plaats vinden tegen de in de begroting opgenomen (uur)tarieven.

De beoordeling vindt als volgt plaats:

- aan de laagste totaal prijs wordt 20 punten toegekend;
- aan de overige Inschrijvingen worden gerelateerd aan de laagste prijs;

In formule: laagste prijs / ingediende prijs x 20.

De punten worden afgerond op twee decimalen.

Uitgangspunt procedure meerwerk

Voor zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer is het van belang om heldere afspraken te maken omtrent het in opdracht geven en kunnen factureren van meerwerk. In beginsel is er geen mogelijkheid tot meerwerk. U dient bij uw prijsstelling uit te gaan de benodigde uren en inzet van medewerkers zoals door u verwoord in uw uitwerking van het kwaliteitscriterium 2E Team samenstelling.

Indien er sprake is van meerwerk gelden de volgende randvoorwaarden:

Er zal alleen worden betaald indien sprake van meerwerk is conform de volgende voorwaarden:

- Vooraf (voor uitvoering van de werkzaamheden) overleg heeft plaatsgevonden met de Opdrachtgever (concerncontroller of andere functionaris) over:
 - Oorzaak en aard van de uit voeren extra werkzaamheden.
 - De raming van de prijs voor het meerwerk, inclusief specificatie van uren per functie.
 - De gemaakte afspraken over het meerwerk worden binnen één week na het overleg met de concerncontroller schriftelijk bevestigd (brief of email) aan de Opdrachtgever (concerncontroller of andere functionaris).
 - Opdrachtgever (concerncontroller of andere functionaris) dient schriftelijk akkoord te geven op het uit te voeren meerwerk.
- Voor advies(meer)werkzaamheden, die niet vallen onder de natuurlijke adviesfunctie, wordt altijd vooraf een prijsindicatie afgegeven die schriftelijk wordt bevestigd door de Opdrachtnemer. Opdrachtnemer dient dus vooraf voor zichzelf te bepalen of bepaalde advieswerkzaamheden onder de natuurlijke adviesfunctie vallen of niet. Indien dit niet het geval is dienen de bovengenoemde randvoorwaarden m.b.t. meerwerk in acht te worden genomen. Tevens dient te worden onderbouwd waarom deze betreffende advieswerkzaamheden niet onder de natuurlijke adviesfunctie vallen.

Note: Na opdrachtverstrekking kan er door de Opdrachtgever worden besloten een andere procedure voor het verstrekken van meerwerk met u af te stemmen.

4.3. Kwaliteitscriteria

Opdrachtgever wil zich een goed beeld kunnen vormen van de wijze waarop inschrijver aankijkt tegen onderhavige opdracht. Inschrijver dient te beschrijven op welke wijze Inschrijver invulling zal geven aan de kwaliteit, onderverdeeld naar de volgende sub-criteria:

- A. Visie van de Inschrijver op de samenwerking in het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid
- B. Controle aanpak
- C. Visie van de Inschrijver op zijn natuurlijke adviesfunctie en wijze hoe hij daar invulling aan geeft
- D. Visie van de Inschrijver op een aantoonbare kwaliteit accountantscontrole
- E. Teamsamenstelling (incl. visie op inzet specialisten)

De visie op de opgave rekening houdend met bovenstaande punten heeft een maximale omvang van 10 pagina's A4. Lettertype Arial. Lettergrootte 10.

A. Visie van de Inschrijver op samenwerking in het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid

Inschrijver dient vanuit zijn professie zijn visie te geven op de samenwerking in het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid.

Inschrijver heeft daarbij minimaal aandacht voor:

- Visie op de toekomstige ontwikkeling van samenwerkingsverbanden in het lokaal bestuur in het algemeen en specifiek op het samenwerkingsverband Drechtsteden over 5 jaar (stip op de horizon).
- Benoem kansen en mogelijkheden die de samenwerking binnen het netwerk raken in relatie tot ontwikkelingen die op gemeenten en GR'en afkomen;
- Oog voor risico's die samen hangen met de steeds intensievere vorm van samenwerken binnen het netwerk in relatie tot de ambities en opgaven die gemeenten en GR'en hebben;
- De rol als controlerend accountant van de individuele organisaties in het Netwerk Drechtsteden en specifiek op:
 - o omgaan met tegengestelde belangen tussen de partners in het Netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid
 - o omgaan met het spanningsveld tussen de geheimhoudingsplicht en de signalerende rol als controlerend accountant binnen het Netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid

B. Controle aanpak

Inschrijver geeft een beknopte beschrijving van de controle aanpak, met als aandachtspunten:

- Algemene aanpak van de accountantscontrole
- Specifieke aanpak van de accountantscontrole voor het netwerk Drechtsteden

- Inzet van specialisten
- Communicatie van bevindingen en rapportagemomenten
- Houding van de accountant in contacten met de gemeenteraad, bestuur, directie/management en ambtelijke organisatie
- Relatie met de interne (rechtmatigheids)controle en/of interne auditfunctie
- Afstemming met de organisatie over benodigde interne voorbereiding en aanlevering opsteldossier
- Visie op de rol van de accountant bij de rechtmatigheidsverantwoording van het college/dagelijks bestuur
- Visie op de (toekomstige) rol van de accountant bij de toetsing op duurzaamheid
- Visie op een zo efficiënt mogelijke werkwijze bij de totstandkoming van de systeemverklaring van de Servicegemeente Dordrecht.

Specifieke aanpak accountantscontrole voor het netwerk Drechtsteden

De organisaties in het netwerk Drechtsteden (en Zuid-Holland Zuid) kenmerken zich door een sterke onderlinge verwevenheid van de (financiële) processen en activiteiten van de gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen. Denk hierbij aan de samenwerking op ondersteunende processen zoals P&O, salarisadministratie, financiële administratie, inkoop, juridische advisering in het Service Centrum Drechtsteden en het uitvoeren van taken of overdragen van taken zoals de belastingheffing (Gemeente Belastingen Drechtsteden / SVHW) en het sociale domein (Sociale Dienst Drechtsteden). De verschillende controles van processen, specifieke verantwoordingen en jaarrekeningen zijn onderling sterk van elkaar afhankelijk.

Gemeenten ontvangen van andere organisaties diverse verklaringen, die relevant zijn in het kader van de controle van de jaarrekening. Denk hierbij aan:

1. Van GR Sociaal: controleverklaring overgedragen regelingen per gemeente
2. Van Servicegemeente Dordrecht: systeemverklaring met oordeel over kwaliteit van en interne controle op de gegevensverwerking bij de Servicegemeente
3. Van Servicegemeente Dordrecht: consolidatieverklaring jaarlijkse opgave belastingopbrengsten per gemeente.

De door de Opdrachtnemer te verrichten werkzaamheden, inclusief de daaropvolgende verslaglegging, moeten de planningen van de Opdrachtgever volgen en voldoen aan de vastgestelde wettelijke termijnen.

Inzet van specialisten

Accountants zetten in de controle van de jaarrekening diverse specialisten in. Bijvoorbeeld fiscalisten (sub-specialismen: BTW, VPB, e.d.), gekwalificeerde IT-auditors (Register EDP-auditors),

waarderingsrekeningen (sub-specialismen: zoals vastgoed, financiële instrumenten / derivaten, e.d.). Inschrijver wordt gevraagd om op grond van de (overige) uitgangspunten die hiervoor zijn genoemd bij het criterium prijs (o.a. wet- en regelgeving) een beschrijving te geven van de door de Inschrijver noodzakelijk geachte inzet van specialisten voor de controle van de jaarrekening van de Opdrachtgevers.

Helderheid rapportage / Interactie met de gemeenteraad

Uw adviezen aan de gemeenteraad zullen tegelijk begrijpelijk en uitnodigend moeten zijn, zodat ook een onervaren raadslid gestimuleerd wordt de juiste discussie te voeren. Daartoe zien wij als onderdeel van uw offerte graag een voorbeeld van hoe u bestuurlijke rapportages vorm en inhoud wilt geven. Belangrijk voor de gemeenteraad is het voeren van een open discussie met het college. Hiervoor is nodig dat de controle-informatie tijdig en transparant beschikbaar is, en dat de accountant snel en objectief kan antwoorden op verzoeken om verdieping of een second opinion. Graag zien wij in uw offerte expliciet gemaakt op welke wijze u de gemeenteraad hierin kan faciliteren, zo concreet als mogelijk.

Relatie met de intern (rechtmatigheids)controle en/of interne auditfunctie

Iedere organisatie heeft een verbijzonderde interne (rechtmatigheids)controle ingericht.

Afstemming met de organisatie over benodigde interne voorbereiding en aanlevering opsteldossier

De Inschrijver dient minimaal aan te geven op welke wijze hij verwacht hoe de Opdrachtgever het opsteldossier aanlevert. Indien Inschrijver hiervoor een (digitaal) systeem voorschrijft dient te worden aangegeven welk systeem hier voor gebruikt wordt en hoe gebruiksvriendelijk dat systeem is voor de Opdrachtgever.

C. Visie op en wijze van invulling natuurlijke adviesfunctie

Inschrijver dient zijn visie op de invulling van de natuurlijke adviesfunctie als controlerend accountant van de organisaties in het netwerk Drechtsteden te geven waarbij minimaal aandacht is voor:

- een beschrijving van de werkzaamheden die de accountant aanbiedt in het kader van de natuurlijke adviesfunctie
 - o gericht op algemene ontwikkelingen die relevant zijn voor de organisaties in het netwerk
 - o specifiek gerelateerd zijn aan de controlerende functie van de accountant
- een concrete uitwerking van wat wel en wat niet onder de natuurlijke adviesfunctie valt, minimaal te specificeren naar:
 - o klankbord functie gemeenteraad, bestuur, directie/management en organisatie



- o gevraagd en ongevraagd advies over algemene ontwikkelingen of op basis van controlebevindingen
 - o beantwoording van algemene en/of specifieke vragen per mail en telefoon op bestuurlijk en/of ambtelijk niveau
 - o overige werkzaamheden
- Helderheid rapportage / Interactie met de gemeenteraad / houding en gedrag.
- Jaarlijks minimaal 1x per jaar de gemeenteraad / AB en concerncontrollers bijpraten over ontwikkelingen binnen het vakgebied i.r.t. het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid.
- In bijlage 5 A t/m F is de behoefte aan rapportage- en overlegmomenten per organisatie opgenomen.

Toelichting op de wensen ten aanzien van de natuurlijke adviesfunctie van de organisaties.

De organisaties verstaan onder de natuurlijke adviesfunctie minimaal:

- Alle activiteiten ten behoeve van de Opdrachtgever voor zo ver een relatie aanwezig is met de taakuitoefening van de accountant.
- Gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuurlijk en ambtelijk niveau. In dit verband kan worden gedacht aan adviezen op basis van controlebevindingen, alsmede aan adviezen die een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van uitgebrachte (concept)rapportages. Het gaat om onderwerpen zoals de opzet, het bestaan en de werking van de administratieve organisatie, (verbijzonderde) interne controle, de doelmatigheid, automatisering en informatievoorziening, subsidiemogelijkheden, fiscale zaken, risico's en dergelijke. Dat zijn adviezen die:
 - o een logisch gevolg zijn van de controlebevindingen;
 - o een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van bepaalde rapportages;
 - o met betrekking tot ontwikkelingen binnen de organisatie, zoals het beoordelen van nieuwe procedures, andere werkwijzen en de inrichting van de administratieve organisatie;
 - o voortvloeien uit bevindingen in andere gemeenten en GR'en;
 - o voortvloeien uit ontwikkelingen op het vakgebied;
 - o voortvloeien uit informatie van de rijksoverheid c.q. wettelijke bepalingen.
- Een signalerende functie van de controlerend accountant met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen en risico's voor de organisatie is hier van belang.
- Het karakter van de natuurlijke adviesfunctie brengt met zich mee, dat de accountant direct aanspreekbaar is. De accountant wordt ook gevraagd binnen redelijke termijn na verzoek van de Opdrachtgever (een week en bij calamiteiten direct) beschikbaar te zijn om gevraagd advies te leveren.

- Ook periodiek overleg (minimaal 1 x per half jaar) met de gemeenteraad, griffie, auditcommissie, college, directie/management en concerncontroller wordt gezien als onderdeel van de natuurlijke adviesfunctie.
- Deze functie moet dus ruim worden opgevat.

D. Visie op een aantoonbare kwaliteit van de accountantscontrole

Branche breed zijn accountants zelf zeer kritisch over de cultuur in hun eigen sector: kwaliteit moet boven het maken van zoveel mogelijk winst gaan. Dat schrijven accountants zelf in een eerder uitgebracht rapport "in het publieke belang". De accountantskantoren moeten het publieke belang boven het eigenbelang stellen is de conclusie. Die cultuuromslag is volgens de accountants nodig om de door schandalen beschadigde reputatie van de beroepsgroep te herstellen.

Inschrijver dient zijn visie op de door de branche voorgestelde cultuuromslag te geven in relatie tot de kwaliteit van de accountantscontrole binnen het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid.

Inschrijver heeft daarbij specifiek aandacht voor:

- Visie op ontwikkelingen in de sector en vertaling daarvan naar potentiële impact voor Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid;
- Interne borging bij inschrijver van juiste kennisniveau en kwaliteit van medewerkers;
- Opgave door Inschrijver waaruit blijkt wat de inschrijver afgelopen 2 jaar intern aan maatregelen heeft genomen om invulling te geven aan de door de branche zelf voorgestelde door te voeren cultuuromslag.

E. Teamsamenstelling (inclusief visie op inzet specialisten)

Inschrijver dient zijn visie te geven op de teamsamenstelling welke nodig is om gedurende de looptijd van de af te sluiten Overeenkomst de werkzaamheden zoals verwoord in dit aanbestedingsdocument uit te kunnen voeren binnen de kwalificaties die gesteld zijn in dit document en welke vanuit wet- en regelgeving gesteld worden aan de op te leveren producten en dienstverlening.

U dient in uw visie (minimaal) expliciet in te gaan op:

- de samenstelling van het controleteam en de door u in te zetten specialisten (naar sub-specialisme). Denk aan fiscalisten (sub-specialismen: BTW, VPB), gekwalificeerde IT-auditors (Register EDP-auditors), waarderingsdeskundigen (sub-specialismen: vastgoed, financiële instrumenten zoals derivaten). Van Inschrijver wordt verwacht een volledig beeld te schetsen voor wat gedurende de looptijd van de Overeenkomst nodig is.

- de competenties en de kwalificaties van de tekenend auditpartner, de manager/teamleider en de specialisten. Denk hierbij onder meer aan vertegenwoordiging in voor lokale overheden relevante landelijke overleggrema's zoals commissie BBV, werkgroep lokale overheid bij NBA, SVLO, e.d.), docentschappen en relevantie publicaties.
- Op de maatregelen ter beperking van wisselingen in het team en ter waarborging van de kennisoverdracht binnen het team. Het uitgangspunt is dat bij interim- en jaarrekeningcontrole geen wisseling van het controleteam plaatsvindt.
- De beschikbaarheid tijdens de controleperiodes en contactmomenten.
- Binnen het team dient een goede kennisoverdracht plaats te vinden en de rolverdeling moet duidelijk zijn.
- De Opdrachtnemer dient de intentie uit te spreken dat minimaal de verantwoordelijke partner ca / eindverantwoordelijke ca en eerst verantwoordelijke voor de uitvoering van de controle, de eerste drie jaar dezelfde personen blijven.
- Inzet controleteam(s). Hoe gaat u om met de (continuïteit van) inzet van het / de controleteam(s) binnen het netwerk Drechtsteden en Zuid-Holland Zuid?

De Opdrachtnemer is verplicht om in geval van wijziging in het controleteam, aangaande partner, leidinggevende medewerker of kennisintensieve perso(o)n(en), gedurende de looptijd van het contract de Opdrachtgever terstond hiervan in kennis te stellen. De Opdrachtgever heeft het recht om in voorkomende gevallen, mits er duidelijk zwaarwegende en aannemelijk gemaakte redenen voor zijn, van de Opdrachtnemer te verlangen een teamlid door een ander persoon te laten vervangen.

Daarnaast dient er vanuit de Opdrachtnemer één contactpersoon (de partner) te zijn gedurende de looptijd van het contract als aanspreekpunt voor de gemeenten en GR.

Wellicht ten overvloede melden wij dat u dus ook bij uw prijsstelling rekening dient te houden met de inzet van de door u noodzakelijk geachte in te zetten medewerkers/ functie niveaus en specialisten gedurende de looptijd van de Overeenkomst. Achteraf meerwerk in rekening brengen doordat u medewerkers / functie niveaus en specialisten heeft ingezet waarvan u geen melding heeft gemaakt in uw visie teamsamenstelling, en dus derhalve uw inziens niet nodig waren voor de uitvoering van deze opdracht is niet mogelijk. Wisseling in uw controleteam kunnen nimmer leiden tot extra kosten voor de Opdrachtgever of tot extra (onnodige) inzet van medewerkers van de Opdrachtgever.

Ad 3: Presentatie:

Onderdeel van de beoordeling is dat het door u in te zetten controleteam zich aan de hand van een door de Opdrachtgever nader te definiëren casus presenteert aan de Opdrachtgever. Hierbij dient het controle team zich voor te stellen en dient een afvaardiging van dit team de uitgewerkte casus te presenteren. Inschrijver krijgt hiervoor één uur de tijd. Aan de hand van de presentatie beoordeelt Opdrachtgever de kwaliteit van de verantwoordelijk partner en van de controleleider in termen van

didactische kwaliteit, overtuigingskracht, politieke sensitiviteit en deskundigheid. De door de aanbieder voorgestelde partner die beoogd gesprekspartner is voor de Opdrachtgever zal de presentatie verzorgen in bijzin van het geselecteerde uitvoerende team. De partner dient daarbij in staat te zijn de materie op bestuurlijk niveau te beschouwen. De presentatie mag in geen geval leiden tot aanvulling of wijziging van de Inschrijving.

Toelichting: Presentatie controleteam

Het is voor Opdrachtgever van belang dat inschrijver in een kort tijdsbestek de kern van bevindingen over kan brengen. Doorgaans krijgt inschrijver in praktijk zowel voor bevindingen uit de interim controle als voor het jaarrekeningrapport ook beperkt tijd om deze te presenteren aan de gemeenteraad / Algemeen Bestuur. Inschrijver krijgt één uur de tijd voor de presentatie, dat is inclusief het voorstellen van het controleteam. Inschrijver krijgt de gelegenheid om over een nader te ontvangen businesscase in één uur een korte presentatie te geven aan een afvaardiging van de Opdrachtgever(s) en de beoordelingscommissie. Met nadruk wordt gevraagd dat de personen die presenteren tevens de personen zijn die de feitelijke controleopdracht uitvoeren. De presentatie mag in geen geval leiden tot aanvulling of wijziging van de aanbidding. Voor de presentatie zullen alle aanbieders worden uitgenodigd die voldoen aan de gestelde uitsluitings- en minimumeisen.

Duurzaamheid

Inschrijver wordt daarnaast gevraagd tijdens de presentatie aan te geven welke maatregelen binnen de organisatie worden genomen voor duurzaam ondernemerschap.

N.B. het is dus niet de bedoeling dat u een bedrijfspresentatie geeft of de offerte presenteert. Inschrijver krijgt de gelegenheid 1 presentatie te houden voor een brede afvaardiging vanuit de deelnemende organisaties. U kunt hiervoor maximaal 4 personen waaronder tenminste de controleleider(s) afvaardigen om de presentatie te verzorgen.

4.4. Beoordelingsprocedure

1. Na ontvangst van de inschrijvingen wordt allereerst getoetst of de inschrijvers voldoen aan de bepalingen en voorschriften die gesteld zijn in de aanbestedingsstukken. De opdrachtgever behoudt zich het recht over om over te gaan tot uitsluiting van de inschrijving, wanneer deze niet voldoen aan één of meer van de procedurele bepalingen en voorschriften.
2. Als de inschrijvers geschikt zijn verklaard, dan worden de inschrijvingen gecontroleerd op vorm en inhoud. De plannen worden gecontroleerd op vormvereisten zoals maximaal aantal pagina's en inhoudelijk gecontroleerd op de gestelde eisen en uitgangspunten. Mocht een plan hieraan niet voldoen, dan behoudt de opdrachtgever zich het recht over om over te gaan tot uitsluiting van de inschrijving.

3. Daarna worden de inschrijvingen die voldoen aan alle eisen inhoudelijk beoordeeld conform de in dit hoofdstuk beschreven beoordelingsmethode.
 - Iedere beoordelaar beoordeelt de inschrijvingen individueel.
 - Zodra de individuele beoordelingen zijn afgerond volgt een gezamenlijke bijeenkomst met alle beoordelaars waarin de resultaten van de individuele beoordelingen worden besproken. Deze bijeenkomst vindt plaats onder voorzitterschap van de inkoopadviseur.
 - De toekenning van de score vindt plaats op basis van consensus over 1 gezamenlijk beoordeling.
4. Na vaststelling van score op het kwalitatieve deel wordt de prijsklus in TenderNed geopend. Vervolgens worden de scores op de kwaliteitscriteria en de prijs bij elkaar gebracht tot een eindscore. Deze eindscore bepaalt de ranking van de inschrijvingen.

Indien er twee partijen een gelijke score hebben dan wordt gekeken wie de hoogste score heeft op 2B, vervolgens op 2C en dan op Prijs. Indien de score dan nog gelijk is, wordt geloot. De loting zal geschieden bij een door de opdrachtgever aan te wijzen notaris.

4.5 Wijze van beoordeling

Het criterium Kwaliteit wordt op de in hoofdstuk 4.3 genoemde kwaliteitscriteria beoordeeld. De weging van de kwaliteitscriteria is in de tabel in paragraaf 4.1 aangegeven. De beoordeling geschiedt door de beoordelingscommissie per deelnemer. De vertegenwoordiging van de beoordelingscommissie beoordeelt de inschrijving namens de eigen organisatie. Elk kwaliteitscriterium wordt beoordeeld met een rapportcijfer, waarbij wordt uitgegaan van een kwalificatie variërend van 10 (uitstekend) tot 1 (ongeschikt).

Het gemiddelde cijfer per kwaliteitscriterium wordt bepaald door de gemiddelde score van de door de vertegenwoordiging van de beoordelingscommissie gegeven score per organisatie. Afronding vindt plaats op basis van 2 cijfers na de komma. De behaalde totaal score per onderdeel wordt vermenigvuldigd met de wegingsfactor behorende bij het sub-gunningscriteria. Inschrijvingen die gemiddeld lager scoren als een onvoldoende (cijfer < 6) voor de complete kwaliteitscriteria 2A t/m E komen niet in aanmerking voor de gunning van de opdracht.

Na beoordeling van het onderdeel prijs en de kwaliteitsaspecten 2A t/m E worden Inschrijvers uitgenodigd voor de presentatie. Voor de presentatie kunnen ook punten worden verdiend. Na beoordeling van de presentaties wordt de definitieve beoordeling van de Inschrijvingen door de Aanbestedende Dienst afgerond.

Bij de beoordeling van het gunningscriteria kwaliteit door de beoordelingscommissie wordt gebruik gemaakt van een rapportcijfer. Naar mate de Inschrijver meer blijkt geeft van kunde of ervaring op de betreffende onderdelen, waarbij sprake is van een goede aansluiting bij de opdracht, zal een hoger rapportcijfer worden toegekend. Op dezelfde wijze kan ook een lager cijfer worden toegekend.

De rapportcijfers vertegenwoordigen de navolgende 'waarde' / 'kwalificaties':

- 10: Uitstekend (inhoudelijk behandeld en biedt aanzienlijke meerwaarde op het gevraagde kwaliteitscriterium)
- 9: Zeer goed (inhoudelijk behandeld en biedt extra meerwaarde op het gevraagde kwaliteitscriterium)
- 8: Goed (inhoudelijk behandeld en dekt het criterium in grote mate af)
- 7: Ruim voldoende (inhoudelijk behandeld en dekt het criterium voldoende af)
- 6: Voldoende (inhoudelijk behandeld en dekt het criterium net voldoende af)
- 5: Net onvoldoende (inhoudelijk behandeld maar dekt het criterium net niet voldoende af)
- 4: Onvoldoende (inhoudelijk behandeld maar enkele elementen ontbreken of schieten te kort)
- 3: Ruim onvoldoende (inhoudelijk behandeld maar belangrijke elementen ontbreken of schieten te kort)
- 2: Zwaar onvoldoende (inhoudelijk niet relevant en heeft totaal geen meerwaarde)
- 1: Ongeschikt (geen invulling gegeven op het gevraagde criterium)

4.6 Checklist in te dienen stukken

Uw inschrijving dient te bestaan uit de volgende stukken:

#	Omschrijving
1	Uniform Europees Aanbestedingsformulier
2	Prijsinvulformulier
3	Uittreksel Kamer van Koophandel
4	Formulier Kerncompetentie
5	Beantwoording wensen

5.Overzicht bijlagen

- A. Deelnamevoorwaarden
- B. Algemene inkoopvoorwaarden Drechtsteden 2020 – incl. bijlage 1 GIBIT 2020
- C. Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)
- D. SROI beleid
- E. Inschrijfbiljet
- F. A t/m D Beschrijving dienstverlening per deelnemer
- G. Formulier Kerncompetentie
- H. Conceptovereenkomst EA Accountantsdiensten GDD GR-Sociaal OZHZ

Agenda bijlagen

Bijlage A - Deelnamevoorwaarden.pdf

Bijlage B - Algemene inkoopvoorwaarden Drechtsteden 2020 - incl bijlage 1 GIBIT 2020.pdf

Bijlage C- UEA Accountantsdiensten vanaf 2023xy.pdf

Bijlage D - SROI beleid.pdf

Bijlage E - Inschrijfbiljet Accountantsdiensten GDD GRS OZHZ.docx

Bijlage F Beschrijving dienstverlening OZHZ.docx

Bijlage G - Formulier Kerncompetentie.doc.docx

Bijlage A

Deelnamevoorwaarden

Deze deelnamevoorwaarden zijn van toepassing op deze aanbesteding, tenzij in de Aanbestedingsleidraad hiervan is afgeweken. Daar waar in dit document is vermeld 'inschrijving' resp. 'inschrijver' dient in het geval van een niet-openbare aanbesteding te worden gelezen 'aanmelding/inschrijving' resp. 'gegadigde/inschrijver' tenzij dit nadrukkelijk anders is aangegeven.

Voorwaarden.....	2
1. Aanbestedingsstukken en rangorde.....	2
2. Eisen aan de inschrijving.....	2
3. Vragen en antwoorden.....	3
4. Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen.....	4
5. Beroep doen op derden voor de geschiktheidseisen en/of uitvoering.....	5
6. Na de inschrijving: toelichting, verificatie.....	5
7. Gunningbeslissing en aanlevering bewijsmiddelen.....	5
8. Definitieve gunning en totstandkoming overeenkomst.....	7
9. Klachtenregeling.....	7
10. Beslechting van geschillen.....	8
11. Schenden fundamenteel beginsel aanbestedingsrecht, eerlijke mededinging.....	8
12. Overige voorwaarden.....	9
Definities.....	10



Voorwaarden

1. Aanbestedingsstukken en rangorde

- Nota's van inlichtingen maken integraal onderdeel uit van de Aanbestedingsstukken.
- In geval van tegenstrijdigheden tussen de Aanbestedingsleidraad en de nota van inlichtingen, prevaleert de nota van inlichtingen. Indien er meer nota's van inlichtingen zijn, prevaleert, in geval van tegenstrijdigheden tussen de nota's van inlichtingen, het bepaalde in de meest recente nota van inlichtingen/het meest recente antwoord in TenderNed.

2. Eisen aan de inschrijving

- Tijdige indiening
 - Zie TenderNed voor de uiterste inleverdatum en -tijd voor Inschrijvingen (ook wel genoemd uiterste inschrijvingstermijn). De datum en het tijdstip dienen als een fataal moment te worden beschouwd.
 - Het risico van te late indiening van uw Inschrijving en/of indiening van een onvolledige Inschrijving ligt bij Inschrijver.
 - De Aanbestedende dienst is niet verantwoordelijk noch aansprakelijk voor de gevolgen die u ondervindt van een te laat, incorrect of onvolledig ingediende Inschrijving.
- Rechtsgeldige ondertekening
 - De inschrijving dient rechtsgeldig ondertekend te zijn.
 - Het ondertekenen en inscannen van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) is niet verplicht als de handtekening betrekking heeft op meerdere documenten waarvan het UEA er één is (artikel 2 lid 2 Aanbestedingsbesluit).
- Juistheid en volledigheid
 - Door het indienen van een Inschrijving geeft Inschrijver aan borg te staan voor de juistheid en volledigheid van alle door hem overgelegde gegevens en verklaringen.
 - Het risico van het ontbreken van informatie en/of antwoorden en/of van het verstrekken van onjuiste informatie berust volledig bij Inschrijver. Afhankelijk van de aard van de omissie of onjuistheid kan dit leiden tot uitsluiting of puntenverlies. Indien in een latere fase blijkt dat onjuiste en/of onvolledige informatie is verstrekt kan Inschrijver van verdere deelname worden uitgesloten, dan wel kunnen reeds gemaakte afspraken worden geannuleerd zonder gehoudenheid tot enige financiële vergoeding van welke aard ook aan Inschrijver door de Aanbestedende dienst.
- Geen voorbehouden
 - De Inschrijving van Inschrijver zal geen voorbehoud(en) bevatten. Door het uitbrengen van een Inschrijving verklaart Inschrijver zijn Inschrijving stellig en zonder enig voorbehoud te hebben gedaan en verklaart zich akkoord met alle in deze fase van de aanbesteding door de Aanbestedende dienst verstrekte documenten en

vermelde voorschriften. Een inschrijving met een of meer voorbehouden zal worden uitgesloten.

- Door het indienen van een inschrijving gaat Inschrijver akkoord met de inhoud van de Aanbestedingsstukken.
- Leverings-, betalings- en/of andere algemene voorwaarden - hoe dan ook genaamd - van Deelnemer worden uitdrukkelijk van de hand gewezen. Op de overeenkomst zijn de voorwaarden zoals vastgelegd in de Aanbestedingsstukken van toepassing.
- **Publiciteit en taal**
 - Inschrijver zal zich onthouden van verklaringen van welke aard dan ook die andere betrokkenen kunnen schaden. Schending van deze voorwaarde kan tot gevolg hebben dat Inschrijver van verdere deelname aan deze procedure wordt uitgesloten.
 - De Aanbestedende dienst zal vertrouwelijk omgaan met de informatie die door Inschrijvers wordt verstrekt.
 - Publiciteit met betrekking tot deze aanbesteding is alleen toegestaan na schriftelijke toestemming van de gemachtigde functionaris van de Aanbestedende dienst.
 - Inschrijver dient tijdens het aanbestedingstraject in de mondelinge en schriftelijke communicatie met de Aanbestedende dienst uitsluitend de Nederlandse taal te gebruiken.
- **Prijs**
 - Het prijsinvulformulier mag niet gewijzigd worden op straffe van uitsluiting.
 - Het is op straffe van uitsluiting van deelname verboden een manipulatieve Inschrijving in te dienen. Een Inschrijving wordt als manipulatief aangemerkt als deze - naar het oordeel van de gemeente - kennelijk bedoeld is de beoordelingssystematiek te manipuleren. Bijvoorbeeld het indienen van onrealistische prijzen.
 - De aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor een abnormaal lage Inschrijvingen uit te sluiten. Een inschrijving kan pas door de aanbestedende dienst als 'abnormaal laag' worden afgewezen nadat deze een onderzoek heeft verricht waarbij de inschrijver om een schriftelijke motivering en toelichting is verzocht. De aanbestedende dienst laat aan de Inschrijver laten weten welke motiveringen van de inschrijving hij onaanvaardbaar vindt.

3. Vragen en antwoorden

- De aanbestedingsstukken zijn met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Desondanks kunnen er onduidelijkheden en/of onvolkomenheden in voorkomen. Indien u onjuistheden heeft aangetroffen of u niet kunt verenigen met de inhoud van de aanbestedingsstukken, dient u dit schriftelijk via TenderNed te melden met opgave van de eventuele consequenties en/of correctievoorstellen.
- Het verkrijgen van nadere informatie en/of het stellen van vragen over de Aanbestedingsstukken is schriftelijk mogelijk via de Vraag- en Antwoordmodule in TenderNed tot en met de uiterste datum voor indiening van vragen (zie planning Aanbestedingsleidraad).
- De gemeente zal alle gestelde vragen (mits tijdig ingediend), inclusief de bijbehorende antwoorden, geanonimiseerd opnemen in een nota van inlichtingen. Deze Nota van inlichtingen wordt op TenderNed gepubliceerd en maakt integraal onderdeel uit van de Aanbestedingsstukken. De gemeente behoudt zich het recht voor om vragen die later binnen

komen dan de sluitingstermijn vragenronde (zie planning Aanbestedingsleidraad) niet in behandeling te nemen.

- Voor vragen die uitsluitend gerelateerd zijn aan de functionaliteit of techniek van TenderNed, kunt u contact opnemen met de servicedesk van TenderNed. De Aanbestedende dienst zal deze vragen en antwoorden niet opnemen en beantwoorden in de nota van inlichtingen.
- De Aanbestedende dienst gaat ervan uit dat met betrekking tot de onderdelen waarover geen vragen zijn gesteld geen onduidelijkheden bestaan.
- Mondelinge mededelingen hebben geen rechtskracht.

4. Inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen

- Één inschrijving
 - Een natuurlijk persoon, rechtspersoon en/of vennootschap kan slechts éénmaal (hetzij individueel, hetzij in combinatie met andere natuurlijke personen, rechtspersonen en/of vennootschappen) een Inschrijving indienen.
 - Van een concern mogen slechts meerdere ondernemingen zich inschrijven, indien zij ieder de inschrijving zelfstandig en onafhankelijk van de andere inschrijvers (waaronder de inschrijvers die deel uitmaken van hetzelfde concern) hebben opgesteld, daarbij de eerlijke mededinging volledig hebben geëerbiedigd en de vertrouwelijkheid hierbij in acht hebben genomen. Door het indienen van een Inschrijving verklaart Inschrijver zich akkoord met deze voorwaarden.
 - U kunt zelfstandig inschrijven, in combinatie met andere partijen of als hoofdaannemer met onderaannemers.
- Aanmelden als samenwerkingsverband (Combinatie)
 - Indien u wenst deel te nemen in Combinatie dient:
 - iedere deelnemer van het samenwerkingsverband de Bijlage 'Uniform Europees Aanbestedingsdocument' rechtsgeldig te ondertekenen. Hierbij dienen alle ondernemingen in het samenwerkingsverband ieder voor zich en gezamenlijk hoofdelijke aansprakelijkheid te aanvaarden voor de gestanddoening van de verplichtingen voortvloeiend uit de Inschrijving, resp. bij gunning uit de uitvoering;
 - in het 'Uniform Europees Aanbestedingsdocument' te worden aangegeven welke onderneming namens het samenwerkingsverband penvoerder is en wie de overige deelnemer(s) in het samenwerkingsverband is/zijn.
- Aanmelden als hoofdaannemer met onderaannemer(s)
 - In deze constructie is de hoofdaannemer de Inschrijver. Indien u wenst deel te nemen als hoofdaannemer met één of meer onderaannemers om te kunnen voldoen aan de gestelde Geschiktheidseisen, dient u in het UEA aan te geven voor welke geschiktheidseisen u een beroep doet op de onderaannemer(s) en wie de onderaannemer(s) is/zijn. In dit geval dient u van zowel de hoofdaannemer als van de betreffende onderaannemer een ingevuld, rechtsgeldig ondertekend UEA bij uw Inschrijving bij te sluiten. Voor deze onderaannemer(s) gelden net als voor de hoofdaannemer de Uitsluitingsgronden (zie Aanbestedingsleidraad).

- De gemeente kan in deze situatie bij gunning van u verlangen dat u per onderaannemer een verklaring van de betreffende onderaannemer overlegt waarin deze aangeeft bereid te zijn de genoemde werkzaamheden uit te voeren.
- Indien u als hoofdaannemer met onderaannemers inschrijft waarop u geen beroep doet om te kunnen voldoen aan de Geschiktheidseisen hoeft u alleen van de hoofdaannemer het ingevuld, rechtsgeldig ondertekend UEA bij uw Verzoek tot deelname bij te sluiten.

5. Beroep doen op derden voor de geschiktheidseisen en/of uitvoering

Indien u niet zelfstandig in de uitvoering van de Opdracht kunt voorzien, is het mogelijk om deel te nemen in samenwerking met andere ondernemingen. Dit kan zich voordoen in 2 situaties:

1. U kunt niet zelfstandig voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen en doet daarom een beroep op een derde partij (hetzij in Combinatie, hetzij als onderaannemer). U dient dit dan in het UEA bij hoofdstuk IIC aan te geven en te vermelden voor welke geschiktheidseis u een beroep op de derde partij doet. Tevens dient u van de betreffende derde partij een UEA bij te sluiten bij uw Verzoek tot deelname.
2. U kunt wel zelfstandig voldoen aan de gestelde geschiktheidseisen, maar niet zelfstandig voorzien in de realisatie van de Opdracht. In dat geval meldt u dit in het UEA bij hoofdstuk IID.

Indien u een beroep doet op de (financiële en/of technische) bekwaamheden van uw moedermaatschappij om te kunnen voldoen aan de Geschiktheidseisen, dient de betreffende moedermaatschappij financieel en technisch garant te staan voor de verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst. U dient in dat geval na een eerste strekkend verzoek daartoe de volgende informatie te overleggen:

- een door een vertegenwoordigingsbevoegde functionaris van de moedermaatschappij ondertekende concernverklaring, waaruit blijkt dat de holding-/concernmaatschappij zich - onder voorwaarde van gunning van het perceel- financieel garant stelt voor de nakoming van alle verplichtingen, die uit hoofde van de ingevolge de onderhavige grondverkoop gesloten overeenkomst(en) door gegadigde worden aangegaan.
- een organogram van de holding-/concernstructuur bij te sluiten met vermelding van de naam, adres en vestigingsplaats van de holding-/concernmaatschappij.

6. Na de inschrijving: toelichting, verificatie

- De Aanbestedende dienst kan verlangen dat u uw Inschrijving nader toelicht en/of voorziet van ondersteunende bescheiden.
- De Aanbestedende dienst is gerechtigd, doch niet gehouden om alle op basis van de Inschrijving in te dienen gegevens en verklaringen op hun juistheid te controleren.
- U mag uw inschrijving na sluitingsdatum en –tijdstip voor het indienen van de Inschrijvingen niet meer wijzigen, aanvullen en/of verduidelijken, behoudens wanneer de Aanbestedende dienst een verzoek tot toelichting heeft gedaan zoals bedoeld in het eerste lid.

7. Gunningbeslissing en aanlevering bewijsmiddelen

- Gunningbeslissing
 - Gelijktijdig met het bekendmaken van de gunningsbeslissing aan degene met wie de Aanbestedende dienst voornemens is de overeenkomst te sluiten, zullen de afgewezen Inschrijvers van die beslissing schriftelijk in kennis worden gesteld. Zij ontvangen daarover een afwijzingsbericht met een motivering voor de reden van afwijzing, de verschillen ten opzichte van de winnende inschrijving en de naam van de begunstigde. Iedere Inschrijver ontvangt het bericht met de gunningsbeslissing zowel via het elektronische berichtenverkeer van TenderNed.
 - Iedere belanghebbende kan voorts nadere informatie inwinnen bij de genoemde contactpersoon van de Aanbestedende dienst. Iedere belanghebbende die het, ondanks een eventuele nadere (mondelinge) toelichting door Aanbestedende dienst, niet met de mededeling van de gunningsbeslissing eens is, kan hierover een voorlopige voorziening vragen bij de bevoegde civiele rechter te Rotterdam. Belanghebbende dient hiertoe over te gaan binnen de daartoe in de Aanbestedingsleidraad aangegeven termijn na elektronische verzending van de mededeling van de gunningsbeslissing. Deze termijn is een vervalttermijn. Een partij die een procedure start na afloop van voornoemde termijn, is niet ontvankelijk. Ingeval belanghebbende een voorlopige voorziening vraagt dient hij, in het belang van een snelle en goede voortgang, de contactpersoon van de aanbesteding (Zie Aanbestedingsleidraad) hiervan uiterlijk 1 dag na het betekenen van de dagvaarding op de hoogte te stellen door het opsturen van de kopie dagvaarding.
 - Op grond van artikel 2.129 van de Aanbestedingswet houdt de mededeling van de gunningsbeslissing geen aanvaarding in van een aanbod van de Inschrijver. Gedurende de standstill-periode (Zie aanbestedingsleidraad) is het de Aanbestedende dienst niet toegestaan de opdracht te gunnen en een overeenkomst aan te gaan met de winnende Inschrijver.
 - Als binnen bovengenoemde termijn een voorlopige voorziening is gevraagd, zal – behoudens bijzondere gevallen- de uitspraak in kort geding in eerste instantie worden afgewacht en (vooralsnog) niet tot definitieve gunning worden overgegaan. De uitspraak in kort geding vormt dan vervolgens de basis voor verdere besluitvorming van de Aanbestedende dienst omtrent de gunning.
 - Ingeval tegen de mededeling van de gunningsbeslissing een civiel kort geding aanhangig wordt gemaakt, zal de Aanbestedende dienst de Inschrijvers hiervan op de hoogte brengen. De Inschrijvers dienen in dat geval hun Inschrijving in ieder geval gestand te doen tot 30 dagen na uitspraak in kort geding.
 - Een Inschrijver die een belang bij een uitspraak in een aanhangig gemaakt kort geding wil doen gelden, kan dit slechts doen door middel van tussenkomst of voeging in dat kort geding en zal derhalve niet separaat een kort geding of een andere gerechtelijke procedure aanhangig maken.
- Aanlevering bewijsmiddelen
 - De Aanbestedende dienst kan van de winnende Inschrijver een of meer bewijsmiddelen verlangen. De Aanbestedende dienst is hiertoe echter niet verplicht. De bewijsmiddelen dienen aan te tonen dat de Inschrijver voldoet aan het gestelde in de 'Eigen verklaring (UEA)' en eventuele overige verklaringen.
 - De bewijsmiddelen dienen binnen 7 dagen na eerste verzoek hiertoe van de Aanbestedende dienst, door de winnende Inschrijver aan de Aanbestedende dienst te worden aangeleverd. Het niet (tijdig) overleggen van de juiste en geldige bewijsmiddelen door de Inschrijver kan alsnog leiden tot uitsluiting van de betreffende

Inschrijver in de aanbestedingsprocedure. De Inschrijver komt dan niet voor definitieve gunning in aanmerking. Dat geldt ook indien op basis van de overgelegde bewijsmiddelen blijkt dat de eigen verklaringen van Inschrijver niet door een rechtsgeldig bevoegde vertegenwoordiger namens Inschrijver zijn ondertekend.

- Ingeval Inschrijver niet voor definitieve gunning in aanmerking komt, ontvangen alle Inschrijvers een bericht over de gevolgen hiervan voor de gunning. De Aanbestedende dienst zal dan opnieuw de inschrijving met Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI) bepalen. De offerte/resultaten van de scores van de terzijde gelegde Inschrijver zal/zullen uit de beoordeling worden gehaald. Vervolgens zullen de berekeningen van de formules opnieuw worden uitgevoerd en zal er een nieuwe ranking plaatsvinden. Het gunningproces wordt vervolgens opnieuw uitgevoerd.
- De bewijsmiddelen behorende bij de 'Eigen verklaring (UEA)' zijn de volgende: (zoals omschreven in artikel 2.89 van de Aanbestedingswet):
 - een uittreksel uit het handelsregister, dat op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelname niet ouder is dan zes maanden, om aan te tonen dat de uitsluitingsgrond van artikel 2.87, eerste lid, onderdeel b, op Deelnemer niet van toepassing is.
 - een gedragsverklaring aanbesteden, die op het tijdstip van het indienen van het Verzoek tot deelname (Aanmelding) niet ouder is dan twee jaar, om aan te tonen dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in de artikelen 2.86 en 2.87, eerste lid, onderdelen b en c, voor zover het een onherroepelijke veroordeling of een onherroepelijke beschikking wegens overtreding van mededingingsregels betreft, op Deelnemer niet van toepassing zijn.
 - een verklaring van de belastingdienst, die op het tijdstip van het indienen van het verzoek tot deelname niet ouder is dan zes maanden, om aan te tonen dat de uitsluitingsgrond, bedoeld in artikel 2.86, vierde lid of 2.87, eerste lid, onderdeel i, niet op Deelnemer van toepassing is.
- Indien u gegevens overlegt ten bewijze dat de uitsluitingsgronden, bedoeld in artikel 2.86 of artikel 2.87, niet op uw onderneming van toepassing zijn, aanvaardt de gemeente ook gegevens en bescheiden uit een andere lidstaat, uit het land van herkomst van uw onderneming of het land waar uw onderneming is gevestigd, vermits deze gegevens een gelijkwaardig doel dienen of uit de gegevens blijkt dat de uitsluitingsgrond niet op uw onderneming van toepassing is.

8. Definitieve gunning en totstandkoming overeenkomst

Als er geen beletselen zijn (er is geen voorlopige voorziening gevraagd en de bewijsmiddelen zijn tijdig overgelegd en ze voldoen) wordt in beginsel de opdracht aan de winnende Inschrijver(s) gegund en wordt er een overeenkomst met die Inschrijver gesloten.

9. Klachtenregeling

Bent u niet tevreden over de wijze waarop deze aanbestedingsprocedure wordt gevolgd? Dan kunt u een klacht indienen bij het Klachtenmeldpunt dat hiervoor is ingericht. Uw klacht moet per e-mail

worden gericht aan: aanbestedingsklachten@drechtsteden.nl onder vermelding van het volgende in de onderwerp regel: "klacht naar aanleiding van aanbesteding <..<nummer>.. <..titel aanbesteding>...>".

De Aanbestedende dienst hanteert bij de afhandeling van klachten de 'Standaard voor klachtafhandeling voor Aanbestedende diensten en Ondernemers'.

Een indiener van een klacht ontvangt (tijdens reguliere kantoortijden) per ommegaande een bevestiging van de ontvangst van zijn klacht. Een inhoudelijke reactie op de klacht zal binnen redelijke termijn plaatsvinden. Wat redelijk is, is afhankelijk van de complexiteit van de klacht, maar zal zo spoedig mogelijk plaatsvinden.

Indien de klacht afgewezen wordt, zal dit onderbouwd plaatsvinden. Indien de klacht gehonoreerd wordt, zal dat per definitie gevolgen hebben voor de aanbesteding en aan alle potentiële Inschrijvers gecommuniceerd worden.

Wij maken u echter attent op het volgende:

- Van de Inschrijver wordt een proactieve houding verwacht. Dit houdt in dat een Inschrijver verplicht is onduidelijkheden of onvolkomenheden in de Aanbestedingsstukken bij de Aanbestedende dienst te signaleren zodra hij die redelijkerwijze behoorde op te merken. Het stellen van vragen voor de Nota van Inlichtingen biedt hiertoe voldoende mogelijkheden. Het indienen van een klacht zonder dat de mogelijkheid tot het stellen van vragen voor de Nota van Inlichtingen is benut, kan met zich meebrengen dat uw klacht ongegrond wordt verklaard.
- Het indienen van een klacht schort de aanbestedingsprocedure niet op en het indienen van een klacht houdt niet per definitie een verlenging van de bezwaartermijn in. Het aanhangig maken van een kort geding binnen de gestelde vervalttermijn is voor dergelijke zaken het geëigende middel voor het veiligstellen van bestaande rechten.
- Indien geen kort geding aanhangig is gemaakt of indien geen verlenging van de bezwaartermijn heeft plaatsgevonden en de Opdracht is – hangende de klachtenbehandeling - definitief gegund, dan vervalt daarmee het recht op schadevergoeding voor de klager wanneer de klacht gegrond is verklaard.

10. Beslechting van geschillen

- Naast het gestelde in ten aanzien van de Klachtenregeling geldt dat ieder geschil over deze aanbesteding kan worden voorgelegd aan de daartoe bevoegde rechter te Rotterdam. Uitsluitend het Nederlandse recht is van toepassing.
- Een Inschrijver die een geschil (bijvoorbeeld een voorlopige voorziening of een bodemprocedure) aanhangig wenst te maken, dient dit, op straffe van verval van recht daartoe, niet later te doen dan de bezwaartermijn. Deze duur van deze termijn wordt toegelicht in de aanbestedingsleidraad en in de mededeling van de voorgenomen gunningsbeslissing. De bezwaartermijn is niet alleen een termijn waarbinnen niet tot definitieve gunning zal worden overgegaan, maar tevens een vervalttermijn.

11. Schenden fundamenteel beginsel aanbestedingsrecht, eerlijke mededinging

Elke Inschrijver die door zijn handelen een fundamenteel beginsel van het aanbestedingsrecht (zoals het gelijkheidsbeginsel) schendt, wordt uitgesloten van de aanbestedingsprocedure wanneer deze schending heeft geleid of heeft kunnen leiden tot het beperken van de eerlijke mededinging. Dit is ook het geval wanneer het schenden of beperken van de eerlijke mededinging zich pas openbaart na het versturen van de mededeling gunningsbeslissing aan alle Inschrijvers. Voordat de Aanbestedende dienst om die reden beslist tot uitsluiting van een Inschrijver, stelt hij de desbetreffende Inschrijver in kennis van zijn voornemen, waarna de Inschrijver de gelegenheid krijgt om aan de Aanbestedende dienst aan te tonen dat geen sprake is van schending van een fundamenteel beginsel van het aanbestedingsrecht of een beperking van de eerlijke mededinging. Door in te schrijven op deze aanbesteding verklaart de Inschrijver dat hij zich ervan bewust is dat in strijd handelen met een fundamenteel beginsel van het aanbestedingsrecht bovengenoemde gevolgen kan hebben. Onder handelen in strijd met een fundamenteel beginsel van het aanbestedingsrecht wordt mede verstaan een overtreding van op deze aanbesteding van toepassing zijnde (dwingende) wet- en regelgeving. De Aanbestedende dienst kan het schenden van de fundamentele beginselen van het aanbestedingsrecht of het beperken van de eerlijke mededinging vaststellen met alle middelen die hem ter beschikking staan. Een onherroepelijke (rechterlijke) beslissing is hiervoor geen noodzakelijk vereiste.

12. Overige voorwaarden

- De Aanbestedende dienst behoudt zich het recht voor om tot het moment van ondertekening van de beoogde overeenkomst de aanbesteding geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of definitief te stoppen.
- De gemeente is niet verplicht interne (aanbesteding)-documenten, zoals resultaten van evaluaties, vergelijkingen van verzoeken tot deelname resp. inschrijvingsvergelijkingen, alsmede adviezen aangaande de kwalificatie en gunning aan de Deelnemers bekend te maken.
- Informatie over de verplichtingen ten aanzien van de bepalingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden die gelden in Nederland en die gedurende de looptijd van de overeenkomst op de verrichtingen van Inschrijver van toepassing zijn, zijn verkrijgbaar bij:
 - Voor bepalingen inzake belastingen: de Belastingdienst; <http://www.belastingdienst.nl>
 - Voor bepalingen inzake milieubescherming: het ministerie van Infrastructuur en Milieu: <http://www.rijksoverheid.nl>
 - Voor bepalingen inzake arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden: het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: <http://www.rijksoverheid.nl>

Definities

De volgende definities zijn in deze aanbesteding van toepassing behoudens afwijkende definities als meegegeven in de Aanbestedingsleidraad:

Aanbestedingsstukken	De Aanbestedingsleidraad, inclusief alle bijlagen waaronder deze deelnamevoorwaarden, de Nota('s) van Inlichtingen en overige in het kader van de aanbestedingsprocedure relevante documenten gezamenlijk.
Aanbestedingswet	Gewijzigde Aanbestedingswet 2012 in werking getreden per 1 juli 2016.
Algemene (Inkoop-)voorwaarden	Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden en de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden: Alblasterdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht. (ALGEMENE INKOOPVOORWAARDEN DRECHTSTEDEN 2020 inclusief GIBIT)
Bezwaartermijn	Een standstill termijn en vervaltermijn waarbinnen Inschrijvers gelegenheid hebben bezwaar te maken tegen het voornemen tot gunning van Opdrachtgever door betekening van een dagvaarding aan de Opdrachtgever. Zie ook informatie over gunningsbeslissing in dit document.
Bijlage	Een Bijlage bij (één van) de Aanbestedingsstukken.
EMVI	Economisch Meest Voordelige Inschrijving op basis van de beste Prijs-Kwaliteitsverhouding resp. op basis van Laagste Prijs e.e.a. zoals nader uitgewerkt in de Aanbestedingsstukken
Geschiktheidscriteria	De criteria die de geschiktheid van de Gegadigde toetsen.
Gunningcriterium	Het criterium waarop de aanbidding van een Inschrijver wordt beoordeeld.
Inschrijver	De inschrijvende entiteit (onderneming, onderneming met onderaannemer, organisatie of organisatie met onderaannemer, Combinatie) die een aanbidding uitbrengt aan de Aanbestedende dienst op basis van de Aanbestedingsstukken.
Inschrijving	Het geheel van alle gevraagde informatie zoals omschreven in de Aanbestedingsstukken ingediend door de Inschrijver.
Nota van inlichtingen	Document waarin de geanonimiseerde vragen en antwoorden op vragen van Inschrijvers zijn opgenomen, evenals eventuele wijzigingen van deze Aanbestedingsleidraad en/of andere Aanbestedingsstukken.

Opdracht	Opdracht op basis van de Overeenkomst inclusief bijbehorende diensten en eventuele opties zoals beschreven in deze Aanbestedingsleidraad.
Opdrachtgever	De aanbestedende dienst zoals vermeld in de aanbestedingsleidraad.
Opdrachtnemer	De Inschrijver aan wie Aanbestedende dienst de Opdracht in het kader van de in de Aanbestedingsstukken beschreven aanbesteding gunt.
Overeenkomst	Een schriftelijke overeenkomst tussen een of meer Aanbestedende diensten of speciale-sectorbedrijven en een of meer ondernemers met het doel gedurende een bepaalde periode de voorwaarden inzake te plaatsen overheidsopdrachten of speciale-sectoropdrachten vast te leggen.
Rechtsgeldig ondertekend	De ingediende stukken dienen handgeschreven (met pen) te zijn ondertekend en/of geparafeerd door de persoon die bevoegd is voor vertegenwoordiging van de Inschrijver/Opdrachtnemer in deze aanbesteding. Deze bevoegdheid dient te blijken uit het bijgevoegde uittreksel van het nationale beroeps-/handelsregister.
Richtlijn	De Europese richtlijn voor aanbesteding van overheidsopdrachten (2014/24/EU)
Uitsluitingsgronden	De wettelijke verplichte en facultatieve criteria die van toepassing zijn voor het vaststellen van uitsluiting van deelneming.



Drechtsteden

ALGEMENE INKOOPVOORWAARDEN DRECHTSTEDEN 2020

Algemene Inkoopvoorwaarden van de gemeenschappelijke regeling
Drechtsteden

en de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling
Drechtsteden:

Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam,
Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zijndrecht.

TOELICHTING

Deze Algemene Inkoopvoorwaarden Drechtsteden (AIVD) zijn grotendeels overeenkomstig met het landelijke VNG model Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten, waarbij rekening is gehouden met de belangen van gemeenten en het bedrijfsleven. Voor meer uitleg over de bepalingen uit deze AIVD verwijzen we naar het toelichtingsdocument van de VNG ('Toelichting op VNG Model Algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen en diensten').

Afwijkingen

Hieronder wordt aangegeven in welke artikelen de Drechtsteden in haar algemene inkoopvoorwaarden afwijken van het landelijke VNG-model.

Artikel 2.5	
Afwijking	-
Aanvulling	Artikel 2.5 toegevoegd: Bij discrepantie tussen de inhoud van de overeenkomst inclusief bijlagen en de inhoud van deze AIVD, gaat de inhoud van de overeenkomst voor.
Artikel 4.3	
Afwijking	-
Aanvulling	Artikel 4.3 aangevuld met: Inschakeling van derden is voor rekening en risico van de Contractant.
Artikel 4.9	
Afwijking	-
Aanvulling	Artikel 4.9 toegevoegd: de Drechtsteden behouden de mogelijkheid om in bepaalde gevallen een Verklaring omtrent Gedrag voor de aanvang van de opdracht in te zien.
Artikel 5.1	
Afwijking	De Contractant dient zich vooraf in voldoende mate op de hoogte stellen van de organisatie en de doelstelling van de Drechtsteden voor zover dat van belang is voor de overeenkomst.
Aanvulling	-
Artikel 7.5	
Afwijking	-
Aanvulling	Artikel 7.5 toegevoegd: vertrouwelijke informatie wordt op verzoek teruggegeven of vernietigd.
Artikel 16.3	
Afwijking	Bevoegde rechtbank is Rotterdam
Aanvulling	-
Artikel 17.1	
Afwijking	Indexering is niet toegestaan, tenzij dit expliciet is overeengekomen in de Overeenkomst.
Aanvulling	-
Artikel 18	
Afwijking	Elektronisch factureren wordt mogelijk gemaakt. De verplichte vermeldingen op de factuur omvatten meer gegevens dan in het VNG model.
Aanvulling	-
Hoofdstuk VI	
Afwijking	-
Aanvulling	Hoofdstuk VI met betrekking tot privacy, beveiliging en GIBIT is als aanvulling toegevoegd.

Extra toelichting

Ter aanvulling op de toelichting van de VNG lichten we de onderstaande bepaling graag (nogmaals) toe. De bepalingen met een toelichting in de AIVD zijn gemarkeerd met een asterisk.

Toelichting artikel 14. Vrijwaring en verzekering

Het uitgangspunt is dat voor de aansprakelijkheid en vrijwaring wordt aangesloten bij het Burgerlijk Wetboek (BW). Daarom is er geen specifieke bepaling opgenomen die de aansprakelijkheid van partijen regelt.

Hierdoor wordt, indien een geschil ontstaat, teruggegrepen op de bepalingen van het aansprakelijkheidsrecht in het BW. Door aan te sluiten bij het BW is er geen sprake van een 'onbeperkte' of 'ongelimiteerde' aansprakelijkheid, aangezien dit uitgangspunt wordt beperkt door de bepalingen opgenomen in het aansprakelijkheidsrecht (wettelijke aansprakelijkheidsbeperkingen zoals: 'redelijkheid & billijkheid' of 'eigen schuld'). Het aansluiten bij de aansprakelijkheidsbepaling van het BW is derhalve niet 'disproportioneel', aangezien er geen sprake is van 'onbeperkte' of 'ongelimiteerde' schadeplichtigheid.

In de artikelen 14.2, 14.3 en 14.4 is geregeld dat de Contractant zich adequaat zal moeten verzekeren tegen de risico's voortvloeiend uit de uitvoering van de Overeenkomst. Wat adequaat is, zal afhangen van de aard van de Prestaties die moeten worden geleverd.

Voorbeelden van verzekeringen zijn:

- beroepsaansprakelijkheid (risico's die voortvloeien uit beroepsfouten bij bijvoorbeeld adviesdiensten); of
- bedrijfsaansprakelijkheid/productaansprakelijkheid (onder meer aansprakelijkheid voor de schade toegebracht aan Personen of Goederen die eigendom zijn van de Opdrachtgever). Waarbij tevens wordt aangegeven dat indirecte schade/gevolg schade ten gevolge van zaak- en letselschade standaard gedekt moet zijn op een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering van de Contractant.

Ten aanzien van de verzekeringen geldt dat de gestelde vereisten qua hoogte en type verzekering, zoals genoemd in de Offerteaanvraag, - indien specifiek vermeld - prevaleren boven het gestelde in artikel 14.2 van deze AIVD. Voor het specifiek bepalen van de hoogte van de verzekerde sommen wordt door de Drechtsteden niet gekeken naar de opdrachtwaarde maar naar de risico's en de verzekerbaarheid van de opdracht. De genoemde verzekerde bedragen zijn in de branche gebruikelijke verzekeringseisen die onder reële voorwaarden verzekerbaar zijn. Polis en polisvoorwaarden dienen in het Nederlands te zijn opgesteld.

Toelichting op artikel 18.1

Het uitgangspunt is dat Drechtsteden bij voorkeur elektronische facturen ontvangt.

Ter ondersteuning voor e-facturatie heeft Drechtsteden een verzendspecificatie e-facturen opgesteld. Deze verzendspecificatie is terug te vinden op de website van Servicecentrum Drechtsteden: https://www.servicecentrumdrechtsteden.nl/Zaken_doen

Toelichting op artikel 27

Bij een (vermoedelijke) inbreuk in verband met persoonsgegevens dient de Contractant de inbreuk binnen 24 uur te melden bij de Drechtsteden. Deze melding kan gedaan worden bij de Functionaris Gegevensbescherming. De Contractant zal alle inlichtingen verschaffen die de Drechtsteden noodzakelijk acht om het (vermoedelijke) datalek c.q. beveiligingsincident te kunnen beoordelen.

Toelichting op artikel 28

Indien van toepassing. Indien de overeenkomst inkoop van ICT-goederen of diensten betreft, zijn naast deze AIVD ook de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT 2020 (GIBIT) van toepassing. Op bepaalde punten wijkt de GIBIT qua inhoud af van deze AIVD, in dat geval gaat de inhoud van deze AIVD voor de GIBIT. Mochten de bijgevoegde Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT 2020 (GIBIT) qua versie afwijken van de laatste versie van de VNG dan is automatisch de laatste versie van de VNG van toepassing.

Inhoud

I Algemeen

- Artikel 1 Definities
- Artikel 2 Toepasselijkheid
- Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

II Bepalingen betreffende uitvoering overeenkomst

- Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant
- Artikel 5 Algemene verplichtingen Drechtsteden
- Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie
- Artikel 7 Geheimhouding
- Artikel 8 Intellectueel eigendom
- Artikel 9 Wijziging Overeenkomst
- Artikel 10 Uitrusting en materialen
- Artikel 11 Tijdstip van nakoming
- Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming
- Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming
- Artikel 14 Vrijwaring en verzekering
- Artikel 15 Boete
- Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

III Financiële bepalingen

- Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minderwerk
- Artikel 18 Facturering en betaling

IV Bepalingen betreffende de leveringen van goederen

- Artikel 19 Leveringen
- Artikel 20 Verpakking en transport
- Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

V Bepalingen betreffende het verrichten van diensten

- Artikel 22 Diensten
- Artikel 23 Personeel van Contractant

VI Bepalingen betreffende privacy, beveiliging en GIBIT

- Artikel 24 Verwerkersrelatie
- Artikel 25 Verwerking persoonsgegevens
- Artikel 26 Informatiebeveiliging
- Artikel 27 Meldplicht beveiligingsincident
- Artikel 28 GIBIT

VII Bepalingen betreffende einde overeenkomst

- Artikel 29 Opzegging
- Artikel 30 Ontbinding
- Artikel 31 Vernietiging

I Algemeen

Artikel 1 Definities

<i>AIVD</i>	Algemene Inkoopvoorwaarden Drechtsteden 2020
<i>Aflevering</i>	Het verschaffen van het bezit van de Goederen aan de Drechtsteden.
<i>Contractant</i>	De in de Overeenkomst genoemde wederpartij van de Drechtsteden.
<i>Dienst(en)</i>	De door de Contractant te verrichten werkzaamheden ten behoeve van een specifieke behoefte van de Drechtsteden, niet zijnde Werken of Leveringen.
<i>Drechtsteden</i>	Het openbaar lichaam Drechtsteden van de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden of een van de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten: Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht of Zwijndrecht.
<i>Goederen</i>	Alle zaken en alle vermogensrechten in de zin van artikel 3:1 Burgerlijk Wetboek.
<i>Levering(en)</i>	De door de Contractant op basis van de Overeenkomst ten behoeve van de Drechtsteden te leveren Goederen.
<i>Offerte</i>	Een aanbod in de zin van artikel 6: 217 van het Burgerlijk Wetboek.
<i>Offerteaanvraag</i>	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Drechtsteden voor te verrichten Prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen.
<i>Overeenkomst(en)</i>	Al hetgeen tussen de Drechtsteden en de Contractant is overeengekomen, inclusief daarbij behorende bijlagen.
<i>Partij(en)</i>	De Drechtsteden en/of de Contractant.
<i>Personeel van Contractant</i>	De door de Contractant voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden of andere hulppersonen die krachtens de Overeenkomst onder zijn verantwoordelijkheid werkzaam zullen zijn.
<i>Prestatie</i>	De te verrichten Leveringen en/of Diensten.
<i>Werkdag(en)</i>	Kalenderdag(en) behoudens weekenden, algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3 lid 1 Algemene Termijnenwet, plaatselijke feestdagen en door de Drechtsteden aangewezen bruggdagen.

Artikel 2 Toepasselijkheid

- 2.1. Deze Algemene Inkoopvoorwaarden Drechtsteden zijn van toepassing op de Offerteaanvraag en Overeenkomsten met betrekking tot Leveringen en Diensten.
- 2.2. Van deze AIVD kan slechts worden afgeweken indien Partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk met elkaar zijn overeengekomen.
- 2.3. Indien een bepaling van deze AIVD nietig is of vernietigd wordt, zullen de overige bepalingen van kracht blijven en treden Partijen in overleg teneinde een nieuwe bepaling (of bepalingen) ter vervanging van de nietige of vernietigde bepaling(en) overeen te komen, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de nietige of vernietigde bepaling(en) in acht worden genomen.
- 2.4. Door het indienen van de Offerte wijst de Contractant uitdrukkelijk de toepasselijkheid van zijn eigen algemene voorwaarden af.
- 2.5. Bij discrepantie tussen de bepalingen van de Overeenkomst, inclusief bijlagen, en deze AIVD, gaat de Overeenkomst voor op de AIVD.

Artikel 3 Offerte, opdracht en totstandkoming Overeenkomst

- 3.1. De Drechtsteden kunnen een Offerteaanvraag intrekken of wijzigen voor zover dit mogelijk is binnen de geldende Nederlandse en Europese jurisprudentie en wet- en regelgeving. De Drechtsteden zullen geen kosten of schade vergoeden die hiermee samenhangen, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 3.2. De Offerte van de Contractant heeft een gestanddoeningstermijn van negentig dagen of zoveel langer of korter als in de Offerteaanvraag is vermeld. De gestanddoeningstermijn vangt aan op de dag waarop de inschrijvingstermijn sluit of op de dag die wordt vermeld in de Offerteaanvraag.

- 3.3. Een Overeenkomst komt tot stand nadat de Drechtsteden een expliciete schriftelijke aanvaarding van de Offerte van de Contractant per e-mail, fax of brief hebben verzonden aan de Contractant. De schriftelijke aanvaarding geldt enkel als aanvaarding indien daaraan een besluit ten grondslag ligt als bedoeld in artikel 160, eerste lid aanhef en onder e van de Gemeentewet (juncto artikel 33 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)) dat is genomen door of namens het Drechtstedenbestuur of het college van burgemeester en wethouders en de aanvaarding ondertekend is door de voorzitter of burgemeester of een ander waaraan op grond van het bepaalde in artikel 171, tweede lid van de Gemeentewet (juncto artikel 33 Wgr) de vertegenwoordiging van de Drechtsteden is opgedragen. Op eerste verzoek van de Contractant leggen de Drechtsteden een kopie van dit besluit over.
- 3.4. Een voornemen tot gunning houdt geen aanvaarding in zoals bedoeld in het voorgaande lid of in de zin van artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek.
- 3.5. Alle handelingen die de Contractant verricht voorafgaand aan de totstandkoming van de Overeenkomst zijn voor rekening en risico van de Contractant.

II Bepalingen betreffende uitvoering overeenkomst

Artikel 4 Algemene verplichtingen Contractant

- 4.1. De Contractant zal zijn verplichtingen voortvloeiend uit de Overeenkomst in nauwe samenwerking met de Drechtsteden nakomen, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid van de Contractant.
- 4.2. De Contractant zal de Drechtsteden op de hoogte houden van de uitvoering van de Overeenkomst en desgevraagd inlichtingen geven. De Contractant is onder meer, doch niet uitsluitend, verplicht om de Drechtsteden direct schriftelijk in te lichten over feiten en omstandigheden die kunnen leiden tot vertraging in de nakoming of waarmee in de Overeenkomst geen rekening is gehouden.
- 4.3. Slechts met voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Drechtsteden, kan de Contractant de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk laten uitvoeren door derden of uit de Overeenkomst voortvloeiende rechten en/of plichten overdragen aan derden. Inschakeling van derden is voor rekening en risico van de Contractant.
- 4.4. De Contractant garandeert ter zake van de Overeenkomst dat de Contractant of Personeel van Contractant of een met de Contractant verbonden rechtspersoon en de onder hen werkzame personen niet betrokken zijn of zijn geweest bij overleg of afspraken met andere ondernemingen op een wijze die strijdig zou kunnen zijn met bepalingen van de Mededingingswet of artikelen 101 en 102 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, waaronder:
 - (1) prijsvorming
 - (2) het afstemmen van Offerten en/of
 - (3) verdeling van werkzaamheden
- 4.5. De Contractant vrijwaart de Drechtsteden voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties (als bedoeld in artikel 5:2, eerste lid aanhef en onder a van de Algemene wet bestuursrecht, het eventuele kostenverhaal daaronder begrepen) die verband houden met de Overeenkomst en die de Contractant of de Drechtsteden krijgen opgelegd.
- 4.6. De Contractant zal bij de uitvoering van de Overeenkomst alle van toepassing zijnde voorschriften bij of krachtens de wet gesteld naleven en de overeenkomsten die de Drechtsteden met derden hebben gesloten, voor zover deze overeenkomsten bekend zijn bij de Contractant, in acht nemen. Indien de Contractant genoodzaakt is om contact op te nemen met derden, zal de Contractant dit eerst voorleggen aan de Drechtsteden.
- 4.7. De Contractant draagt zelf de verantwoordelijkheid om de door hem ingeschakelde derden te informeren over de afspraken die gelden tussen de Contractant en de Drechtsteden bij de uitvoering van de Overeenkomst.
- 4.8. Slechts voor zover de Contractant expliciet en schriftelijk is gemachtigd door de Drechtsteden zal de Contractant optreden als gemachtigde van de Drechtsteden. Eventuele gevolgen die door het in strijd handelen met het bepaalde in de voorgaande zin zijn ontstaan, komen voor rekening en risico van de Contractant.
- 4.9. Op verzoek van de Drechtsteden zullen de medewerkers van de Contractant de Drechtsteden de mogelijkheid bieden om een recente Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) in te zien. De Contractant stemt voorafgaand aan de aanvraag de noodzaak, inhoud en aard hiervan af met de Drechtsteden.

Artikel 5 Algemene verplichtingen Drechtsteden

- 5.1. De Drechtsteden zullen op verzoek van de Contractant alle in redelijkheid verlangde inlichtingen en gegevens verstrekken voor zover die nodig zijn om de Overeenkomst naar behoren uit te voeren. Alvorens een aanbod te doen dient de Contractant zich in voldoende mate op de hoogte te stellen van de organisatie en de doelstellingen van de Drechtsteden, voor zover van belang voor de Overeenkomst. Indien en voor zover Contractant over onvoldoende informatie beschikt, dient zij hieromtrent navraag te doen bij de Drechtsteden.
- 5.2. De Drechtsteden zullen zich inspannen zoals een goed opdrachtgever betaamt en zullen zich, indien nodig, inspannen om hun medewerking, waaronder publiekrechtelijke medewerking, te verlenen die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 6 Kwaliteit, keuring en garantie

- 6.1. De Contractant garandeert dat de geleverde Prestaties voldoen aan de Overeenkomst, aan de algemeen geldende normen en aan de voorschriften die bij of krachtens wet of verdrag gelden met betrekking tot, doch niet uitsluitend, veiligheid, gezondheid en milieu.
- 6.2. De Drechtsteden zijn gerechtigd om de Prestaties te keuren en de Contractant verleent waar nodig zijn medewerking. Indien de Drechtsteden bepaalde Prestaties schriftelijk hebben goedgekeurd, vervalt het recht op garantie, zoals genoemd in de voorgaande zin ten aanzien van die Prestaties.

Artikel 7 Geheimhouding

- 7.1. Partijen verplichten zich om al wat bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt en waarvan het vertrouwelijke karakter bekend is of redelijkerwijs kan worden vermoed, op generlei wijze bekend te maken – inclusief via kanalen van sociale media - of voor eigen doeleinden te gebruiken, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of rechterlijke uitspraak tot bekendmaking noopt.
- 7.2. Partijen zullen de onder hen werkzame personen of door hen ingeschakelde derden verplichten deze geheimhoudingsplicht na te leven.
- 7.3. Partijen hebben het recht om in geval van overtreding van de voorgaande leden door de andere Partij en/of de voor die Partij werkzame personen en/of door die Partij ingeschakelde derden de Overeenkomst per direct op te schorten dan wel zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling te ontbinden. Elke opschorting dan wel ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.
- 7.4. De Contractant is verplicht om op eerste verzoek van de Drechtsteden Personeel van Contractant een geheimhoudingsverklaring te laten ondertekenen.
- 7.5. Alle vertrouwelijke informatie blijft eigendom van de gever en wordt door de ontvangende partij slechts voor de uitvoering van de Overeenkomst gebruikt. Partijen zullen alle gegevens die zij van elkaar hebben ontvangen en die vertrouwelijk van aard zijn, met inbegrip van alle kopieën ervan, op eerste verzoek teruggeven of vernietigen. Op verzoek van de gever verstrekt de ontvangende partij bewijs van het feit dat de gegevens onherroepelijk zijn vernietigd of verwijderd. Eventuele teruggave van de gegevens zal in een algemeen gangbaar, gestructureerd en gedocumenteerd gegevensformaat langs elektronische weg plaatsvinden.

Artikel 8 Intellectueel eigendom

- 8.1. Alle (aanspraken op) intellectuele eigendomsrechten (IE-rechten) met betrekking tot enig resultaat voortvloeiende uit de Overeenkomst, berusten bij de Drechtsteden, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De Contractant draagt deze (aanspraken op) IE-rechten – voor zover nodig – om niet over aan de Drechtsteden. De Contractant zal op eerste verzoek kosteloos meewerken aan het bewerkstelligen van de overdracht.
- 8.2. Onder resultaat, als bedoeld in lid 1 van dit artikel, wordt verstaan al hetgeen in het kader van de Overeenkomst tot stand wordt gebracht ongeacht of de Contractant daarbij gebruikmaakt van enige bijdrage van de Drechtsteden en/of derden.
- 8.3. De Contractant doet voor zover mogelijk afstand van alle eventuele persoonlijkheidsrechten op in het kader van de Overeenkomst tot stand gebrachte auteursrechtelijke werken.
- 8.4. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, behoudt of verkrijgt de Contractant geen gebruiksrecht met betrekking tot enig resultaat van de Overeenkomst.
- 8.5. De Drechtsteden behouden zich uitdrukkelijk het auteursrecht voor met betrekking tot ieder in het kader van de Overeenkomst aan Contractant openbaar gemaakt werk. De Contractant erkent dit voorbehoud.
- 8.6. De Contractant garandeert dat de gekochte Goederen en toebehoren alsmede de geleverde Diensten en al hetgeen daarmee gepaard gaat of daaruit resulteert vrij zijn van alle bijzondere lasten en beperkingen die aan het vrije gebruik daarvan door de Drechtsteden in de weg zouden kunnen staan, zoals octrooirechten, merkrechten, modelrechten of auteursrechten en vrijwaart de Drechtsteden tegen alle aanspraken van derden dienaangaande.
- 8.7. In het geval van aanspraken van derden zal de Contractant alles in het werk stellen om in overleg met de Drechtsteden te bewerkstelligen dat de Drechtsteden het ongestoorde gebruik van het geleverde zullen kunnen voortzetten.
- 8.8. In het geval van aanspraken van derden waarvoor de hierboven genoemde vrijwaringverplichting geldt, zal de Contractant alle schade van de Drechtsteden vergoeden inclusief proceskosten, waaronder tevens begrepen redelijke advocaatkosten voor het voeren van gerechtelijke procedures.

Artikel 9 Wijziging Overeenkomst

- 9.1. De Drechtsteden zijn bevoegd om de Overeenkomst schriftelijk te wijzigen en/of aan te vullen, na overleg met en instemming van de Contractant over de gevolgen van de wijziging of aanvulling.
- 9.2. In dit kader blijven Partijen binnen de grenzen van de redelijkheid en billijkheid.

Artikel 10 Uitrusting en materialen

- 10.1. De Contractant zal voor eigen rekening en risico zorgdragen voor alle bij de uitvoering van de Overeenkomst te gebruiken - niet van de Drechtsteden afkomstige - materialen en uitrusting (waaronder gereedschappen), tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 10.2. De Contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van de gebruikte Goederen, materialen en uitrusting en dient deze voor eigen rekening en risico te verzekeren, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 11 Tijdstip van nakoming

- 11.1. De Contractant is van rechtswege in verzuim nadat de fatale termijn(en) of termijnen voor de uitvoering van de desbetreffende Prestaties, zoals vermeld in de Overeenkomst, zijn verstreken en de desbetreffende Prestaties niet of niet volledig zijn uitgevoerd.
- 11.2. De Contractant stelt de Drechtsteden schriftelijk tijdig en met opgaaf van redenen in kennis van een eventuele vertraging en de maatregelen die de Contractant zal treffen om de vertraging zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 12 Toerekenbare tekortkoming

- 12.1. Indien één van de Partijen toerekenbaar tekort schiet in de nakoming van de Overeenkomst en/of deze AIVD, zal de andere Partij een aangetekend schrijven verzenden aan de tekortkomende Partij, alvorens gebruik te maken van de Partij toekomende wettelijke rechten, behoudens de gevallen waarin ingebrekestelling ingevolge het Burgerlijk Wetboek achterwege kan blijven, in welke gevallen de nalatige Partij direct in verzuim verkeert.
- 12.2. Ieder der Partijen is gerechtigd de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien de andere Partij in verzuim is geraakt, behoudens voor zover ontbinding – gelet op de omstandigheden van het geval, waaronder de ernst van het verzuim – in strijd zou zijn met de redelijkheid en billijkheid. Elke ontbinding geschiedt door middel van een aangetekend schrijven.
- 12.3. Er is geen sprake van enige toerekenbare tekortkoming tijdens de Drechtsteden indien en voor zover de publiekrechtelijke verantwoordelijkheid noopt tot het niet verstrekken van inlichtingen en gegevens respectievelijk tot het niet verlenen van de publiekrechtelijke medewerking die nodig zou kunnen zijn voor de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 13 Niet toerekenbare tekortkoming

- 13.1. De Contractant kan zich jegens de Drechtsteden enkel op overmacht beroepen, indien de Contractant de Drechtsteden zo spoedig mogelijk, onder overlegging van de bewijsstukken, schriftelijk van het beroep op overmacht in kennis stelt.

Artikel 14 Vrijwaring en verzekering*

- 14.1. De Contractant vrijwaart de Drechtsteden tegen eventuele aanspraken van derden ter zake van schade door deze derden geleden ten gevolge van de uitvoering door de Contractant van de Overeenkomst en het gebruik of toepassing van de door Contractant aan Drechtsteden geleverde Goederen of Diensten .
- 14.2. De Contractant zal vanaf het aangaan van de Overeenkomst adequaat verzekerd zijn voor het uitvoeren van de Overeenkomst en zal zich adequaat verzekerd houden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst.
- 14.3. De Contractant zal het verzekerde bedrag en de polisvoorwaarden gedurende de uitvoering van de Overeenkomst niet ten nadele van de Drechtsteden wijzigen, tenzij de Drechtsteden hiervoor haar expliciete en schriftelijke toestemming heeft gegeven.
- 14.4. Eventuele verzekeringen die noodzakelijk zijn in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst en waarover de Contractant nog niet beschikt, zal de Contractant afsluiten ten minste voor de periode van de uitvoering van de Overeenkomst.

Artikel 15 Boete

- 15.1. Indien een boetebepaling is overeengekomen, is deze boete zonder rechterlijke tussenkomst, ingebrekestelling of aanmaning direct opeisbaar.
- 15.2. De boete laat onverlet alle andere rechten of vorderingen, waaronder, doch niet uitsluitend, de vordering van de Drechtsteden tot nakoming en het recht op schadevergoeding.

Artikel 16 Toepasselijk recht en geschillen

- 16.1. Op deze AIVD en de Overeenkomsten, alsmede op de totstandkoming en de interpretatie, is Nederlands recht van toepassing.
- 16.2. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag (United Nations Convention on Contracts for the International Sale of Goods) wordt uitdrukkelijk uitgesloten.
- 16.3. Als er een geschil ontstaat met betrekking tot de Offerteaanvraag, de procedure zoals beschreven in de Offerteaanvraag, de totstandkoming van de Overeenkomst of de uitvoering van de Overeenkomst, dan is elk der Partijen gerechtigd om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter in het arrondissement Rotterdam.

III Financiële bepalingen

Artikel 17 Prijzen, meerwerk en minderwerk

- 17.1. De Contractant zal de Overeenkomst uitvoeren tegen de in zijn Offerte genoemde prijzen in euro's. De in de Offerte genoemde prijzen en tarieven zijn vast en onveranderlijk, indexering is niet toegestaan tenzij dit, alsmede de wijze waarop, expliciet is overeengekomen in de Overeenkomst.
- 17.2. Niet redelijkerwijs in de Overeenkomst inbegrepen extra Prestaties, zijn slechts meerwerk voor zover dit uitsluitend aan de Drechtsteden is toe te rekenen.
- 17.3. Meerwerk zal door de Contractant slechts in behandeling worden genomen nadat de inhoud en het budget schriftelijk zijn overeengekomen met de Drechtsteden.
- 17.4. Verrekening van meerwerk of minderwerk vindt plaats tegen maximaal de tarieven zoals opgenomen in de Offerte, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
- 17.5. Voor zover prijzen en tarieven van meerwerk of minderwerk niet in de Offerte zijn opgenomen, verplicht de Contractant zich ertoe voor meerwerk en minderwerk uitsluitend marktconforme tarieven aan te bieden.

Artikel 18 Facturering en betaling*

- 18.1. De Drechtsteden ontvangen bij voorkeur elektronische facturen. Deze facturen moeten voldoen aan de door Drechtsteden gestelde aanvullende eisen voor elektronische verwerking.
- 18.2. Op de factuur, die wordt gezonden naar het postbusadres van de Drechtsteden, vermeldt de Contractant:
 - de wettelijke vereisten waaraan de factuur moet voldoen; naam, adres, postcode, woonplaats, bank/gironummer en de benodigde IBAN- en BIC-gegevens, BTW-nummer, KvK-nummer;
 - het factuuradres van de Contractant;
 - het factuuradres van de Drechtsteden dat nader is gespecificeerd in de Overeenkomst;
 - het totale factuurbedrag inclusief en exclusief BTW; en
 - het routenummer van de Drechtsteden;
 - datum en nummer van de Overeenkomst;
 - factuurnummer van de Contractant;
 - eventuele nadere eisen in overleg met de Drechtsteden.
- 18.3. De Contractant hanteert een betalingstermijn van dertig dagen na ontvangst van de factuur of zoveel langer of korter als overeengekomen tussen Partijen in de Overeenkomst. Bij facturering voordat Aflevering of acceptatie heeft plaatsgevonden, geldt als betaaltermijn dertig dagen na levering of acceptatie. De Drechtsteden zullen binnen de gehanteerde betalingstermijn de factuur van de Contractant betalen.
- 18.4. Indien de Goederen of Diensten niet beantwoorden aan de Overeenkomst zijn de Drechtsteden bevoegd om de betaling naar rato van de tekortkoming geheel of gedeeltelijk op te schorten.

IV Bepalingen betreffende de leveringen van goederen

Artikel 19 Leveringen

- 19.1. De Contractant levert de Goederen conform Delivered Duty Paid (DDP), volgens Incoterms 2010, zoals vastgesteld door de Internationale Kamer van Koophandel (ICC).
- 19.2. Tenzij schriftelijk een andere tijd of plaats is overeengekomen, geschiedt de Aflevering uitsluitend op Werkdagen tijdens de openingsuren van de kantoren van de desbetreffende Drechtsteden. De Contractant dient zijn vervoerder hiervan op de hoogte te stellen.
- 19.3. Indien de Drechtsteden de Goederen gemotiveerd afkeuren, zal de Contractant op zijn eigen kosten de Goederen ophalen.
- 19.4. De Goederen worden geacht te zijn goedgekeurd vanaf het moment van volledige operationele ingebruikname door de Drechtsteden, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen of bepaalde omstandigheden nopen tot schriftelijke goedkeuring van de Drechtsteden.
- 19.5. De Contractant verleent ten minste een garantie voor de Goederen van twaalf maanden vanaf het moment dat de Drechtsteden de Goederen hebben goedgekeurd, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. Deze garantie laat onverlet de aansprakelijkheid van de Contractant.
- 19.6. De Contractant garandeert dat voor een periode van ten minste vijf jaar of een termijn die schriftelijk is overeengekomen na Aflevering van de Goederen, onderdelen van de Goederen kunnen worden geleverd.
- 19.7. De Contractant is gehouden om alle bij de Goederen behorende gebruiksaanwijzingen en productinformatie, alsmede eventuele kwaliteitskeurmerken of certificaten, opgesteld zoveel mogelijk in de Nederlandse taal, zonder additionele kosten, aan de Drechtsteden ter beschikking te stellen.
- 19.8. De Contractant zal voor zijn rekening en risico alle voorkomende gebreken aan de geleverde Goederen na Aflevering of voltooiing binnen de door de Drechtsteden bij eerste aanzegging gestelde redelijke termijn wegnemen door herstel of vervanging.

Artikel 20 Verpakking en transport

- 20.1. De Contractant draagt zorg voor een deugdelijke verpakking, alsmede voor een zodanige beveiliging en vervoer van de Goederen, dat deze in een goede staat de plaats van Aflevering bereiken en het lossen daar veilig kan plaatsvinden. De Contractant is verantwoordelijk voor het naleven van de Nederlandse, Europese en internationale voorschriften met betrekking tot verpakkingen.
- 20.2. De Contractant neemt alle verpakkingen kosteloos terug, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Artikel 21 Overdracht van eigendom en risico

- 21.1. De eigendom van de geleverde Goederen gaat over op het moment van Aflevering, waar nodig na eventuele installatiewerkzaamheden die daarmee gepaard gaan. Het risico gaat over op de Drechtsteden na acceptatie van de Goederen door de Drechtsteden.
- 21.2. De acceptatie van de Goederen zal geschieden door middel van een schriftelijke verklaring van de Drechtsteden, na Aflevering en eventuele installatie van de Goederen. Indien de Drechtsteden de Goederen niet accepteren, geven zij gemotiveerd aan waarom de acceptatie onthouden wordt.

V Bepalingen betreffende het verrichten van diensten

Artikel 22 Diensten

- 22.1. De Contractant zal de Diensten uitvoeren binnen de termijn en op de plaats zoals deze zijn opgenomen in de Overeenkomst.
- 22.2. De Contractant draagt de volledige verantwoordelijkheid voor zowel zijn eigen Prestaties, Prestaties van Personeel van Contractant alsmede Prestaties van de door de Contractant ingeschakelde derden.
- 22.3. Feitelijke uitvoering van de Diensten door de Contractant of daarmee gepaard gaande handelingen houdt niet in dat de Drechtsteden de Diensten zonder meer goedkeuren. De Drechtsteden behouden zich het recht voor om eventuele verrichte Diensten te keuren, controleren of niet goed te keuren.
- 22.4. De goedkeuring van de Diensten zal geschieden door middel van een schriftelijke verklaring van de Drechtsteden. Indien de Drechtsteden de Diensten niet goedkeuren, geven zij gemotiveerd aan waarom de goedkeuring onthouden wordt.

Artikel 23 Personeel van Contractant

- 23.1. Voor zover Diensten worden verricht ten kantore en/of in de openbare ruimte van de Drechtsteden, zijn de Contractant, Personeel van Contractant en de door de Contractant ingeschakelde derden gehouden de vastgestelde huisregels voor dat kantoor/gebouw en/of die openbare ruimte na te leven.
- 23.2. Indien gedurende de uitvoering van de Overeenkomst blijkt dat Personeel van Contractant niet functioneert in het belang van de goede uitvoering van de Overeenkomst en/of wegens omstandigheden zijn werkzaamheden niet kan voortzetten, dan hebben de Drechtsteden het recht de desbetreffende persoon door de Contractant te laten vervangen.
- 23.3. Voor de vervanging van Personeel van Contractant is voorafgaande schriftelijke toestemming vereist van de Drechtsteden, tenzij directe vervanging van Personeel van Contractant noodzakelijk is. In dat laatste geval kan worden volstaan met mondelinge toestemming van de Drechtsteden. Uitgangspunt daarbij is dat personen beschikbaar worden gesteld die een vergelijkbare deskundigheid, opleiding en ervaring hebben (conform het vereiste in de Offerteaanvraag).
- 23.4. Vervanging van Personeel van Contractant wordt op een korte termijn – doch uiterlijk binnen twee weken of zoveel korter als noodzakelijk – door de Contractant voorzien. Eventuele kosten die gepaard gaan met vervanging komen voor rekening van de Contractant.
- 23.5. De Contractant staat ervoor in dat het Personeel van Contractant gerechtigd is om in Nederland arbeid te verrichten dan wel Diensten te verrichten.
- 23.6. De Contractant is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de nakoming van de uit de Overeenkomst voortvloeiende verplichtingen uit de belastingwetgeving en de sociale zekerheidswetgeving, waaronder begrepen verplichtingen die verband houden met het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De Contractant vrijwaart de Drechtsteden tegen alle aanspraken ter zake. De Contractant zal indien wettelijk vereist dan wel door de Drechtsteden vereist met een G-rekening werken. Indien de Drechtsteden geconfronteerd wordt met een naheffing, worden deze kosten een-op-een verhaald op de Contractant.

VI Bepalingen betreffende privacy, beveiliging en GIBIT

Voor zover bij de te leveren Goederen en/of Diensten persoonsgegevens of anderszorgige gegevens worden verwerkt die afkomstig zijn van de Drechtsteden of waarvoor de Drechtsteden verantwoordelijk zijn, en/of de inkoop van een ICT dienst(en) of product(en) betreft, gelden de bepalingen uit het onderhavige hoofdstuk.

Artikel 24 Verwerkersrelatie

- 24.1. Voor zover de Contractant in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor Drechtsteden verwerkt, wordt Contractant als verwerker in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) aangemerkt.
- 24.2. De Contractant verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid een separate verwerkersovereenkomst af te sluiten met de Drechtsteden met daarin opgenomen aanvullende of afwijkende afspraken omtrent de verwerking van persoonsgegevens. De betreffende verwerkersovereenkomst prevaleert op hetgeen in de onderhavige voorwaarden is bepaald.
- 24.3. De Drechtsteden stemmen er reeds nu voor alsdan mee in dat de Contractant de verwerking van persoonsgegevens kan uitbesteden aan een derde (een zogenaamde 'sub-verwerker'), mits de Contractant:
 - i) louter sub-Verwerkers betreft die afdoende garanties bieden met betrekking tot het toepassen van passende technische en organisatorische maatregelen opdat de verwerking aan de vereisten van de wet- en regelgeving voldoet en de bescherming van de rechten van de betrokkene is gewaarborgd;
 - ii) de volledige aansprakelijkheid aanvaardt voor het handelen van de ingeschakelde sub-verwerkers;
 - iii) met deze sub-verwerkers voorafgaand aan de uitbesteding een schriftelijke overeenkomst sluit, op grond waarvan:
 - (1) alle verplichtingen die op grond van de Overeenkomst (waaronder de AIVD) met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens op de Contractant rusten mede komen te rusten op deze sub-verwerkers;
 - (2) de betreffende sub-verwerkers zich eveneens richten naar de instructies van Drechtsteden.

Artikel 25 Verwerking persoonsgegevens

- 25.1. Begrippen uit de AVG die in dit hoofdstuk zijn overgenomen hebben dezelfde betekenis als in de AVG gedefinieerd.
- 25.2. De Contractant is niet gerechtigd om op enig moment de persoonsgegevens die zij ter beschikking krijgt op enigerlei wijze geheel of gedeeltelijk anders te (doen) gebruiken dan voor de uitvoering van de Overeenkomst, een en ander behoudens afwijkende wettelijke verplichtingen.
- 25.3. De Contractant zal, onverminderd hetgeen in artikel 26 staat vermeld, passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen treffen om de persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging daarvan, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.
- 25.4. De Contractant legt ten minste een algemene beschrijving van de in het vorige lid bedoelde getroffen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen schriftelijk vast.
- 25.5. De Contractant verwerkt persoonsgegevens op behoorlijke en zorgvuldige wijze en in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving en de instructies van de Drechtsteden.
- 25.6. De Contractant verwerkt persoonsgegevens louter binnen de Europese Economische Ruimte, althans een land dat door een besluit van de Europese Commissie als veilig is aangemerkt, tenzij uitdrukkelijk anders overeengekomen.
- 25.7. Alle persoonsgegevens worden als vertrouwelijk in de zin van artikel 7 aangemerkt.
- 25.8. De Contractant verleent alle benodigde medewerking aan audits, tenzij de Contractant door middel van certificering heeft aangetoond dat het beveiligingsniveau voldoende is. De kosten van deze controle (audit) worden gedragen door de Drechtsteden, tenzij de auditor een of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van de Contractant constateert die ten nadele zijn van de Drechtsteden.
- 25.9. De Contractant onderhoudt zelf geen contact met de betrokkene. Indien de betrokkene de Contractant benadert, zal hij deze verwijzen naar de Drechtsteden. Indien de Drechtsteden (bijvoorbeeld om technische redenen) niet zelf (volledig) gehoor kan geven aan de uitoefening van een recht door betrokkene (onder meer inzage, correctie, verzet), dan zal de Contractant daar op verzoek van Drechtsteden zo spoedig mogelijk alle noodzakelijke medewerking aan verlenen.
- 25.10. Zodra de samenwerking is beëindigd, zal de Contractant naar keuze van de Drechtsteden:
 - (i) alle of een door de Drechtsteden bepaald gedeelte van de ter beschikking gestelde persoonsgegevens aan de Drechtsteden ter beschikking stellen;
 - (ii) de persoonsgegevens die hij van de Drechtsteden heeft ontvangen op alle locaties vernietigen, in welke vorm dan ook en toont dit aan, tenzij partijen iets anders overeenkomen.

- 25.11. De Drechtsteden kunnen zo nodig nadere eisen stellen aan de wijze van beschikbaarstelling, waaronder eisen aan het bestandsformaat, dan wel vernietiging. Deze werkzaamheden moeten, binnen een nader overeen te komen redelijke termijn, uitgevoerd worden en hiervan wordt een verslag gemaakt.
- 25.12. De Contractant zal te allen tijde in het vorige lid beschreven recht op overdraagbaarheid van gegevens conform artikel 20 AVG waarborgen, zodanig dat er geen sprake is van verlies van de functionaliteit van de gegevens.

Artikel 26 Informatiebeveiliging

- 26.1. De Contractant accepteert de maatregelen uit de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), dan wel vanaf 2020 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), en past deze toe op de geleverde Goederen en/of Diensten.
- 26.2. Contractant staat er voor in dat al het door hem ingeschakelde personeel en andere derden zullen werken overeenkomstig de overeengekomen normen voor informatiebeveiliging.
- 26.3. Informatie over de getroffen beveiligingsmaatregelen wordt als vertrouwelijke informatie als bedoeld in artikel 7 beschouwd.

Artikel 27 Meldplicht beveiligingsincidenten*

- 27.1. De Contractant zal de Drechtsteden na ontdekking onverwijld maar binnen maximaal 24 uur informeren over alle inbreuken op de beveiliging alsmede andere incidenten die op grond van wetgeving moeten worden gemeld aan een toezichthouder of betrokkene, onverminderd de verplichting de gevolgen van dergelijke inbreuken en incidenten zo snel mogelijk ongedaan te maken dan wel te beperken.
- 27.2. De Contractant houdt een gedetailleerd logboek bij van alle inbreuken op de beveiliging, evenals de maatregelen die in vervolg op dergelijke inbreuken zijn genomen.
- 27.3. De Contractant geeft op eerste verzoek van de Drechtsteden inzage in het in het vorige lid bedoelde logboek.

Artikel 28 Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT)*

- 28.1. Ingeval de Overeenkomst inkoop van ICT-Goederen of Diensten betreft of de inkoop een ICT-aspect heeft, zijn tevens de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT 2020 (GIBIT) van toepassing, **bijlage I**. De meest recente versie hiervan kunt u vinden op de website van de VNG. Bij discrepantie tussen de inhoud van de GIBIT en de inhoud van deze AIVD gaat de inhoud van de AIVD voor.

VII Bepalingen betreffende einde overeenkomst

Artikel 29 Opzegging

- 29.1. De Drechtsteden zijn gerechtigd de Overeenkomst op te zeggen met inachtneming van een opzegtermijn zoals bepaald in de Overeenkomst. Indien geen opzegtermijn in de Overeenkomst is opgenomen, kunnen de Drechtsteden de Overeenkomst opzeggen met inachtneming van een redelijke opzegtermijn, mede gelet op de duur van de Overeenkomst.

Artikel 30 Ontbinding

- 30.1. Ieder der Partijen heeft het recht de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst en zonder ingebrekestelling met onmiddellijke ingang te ontbinden, indien:
 - artikel 4.4 AIVD wordt geschonden;
 - de andere Partij een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon of onderneming heeft genomen;
 - de zeggenschap van de andere Partij bij een ander komt te rusten dan ten tijde van het sluiten van deze Overeenkomst;
 - ten aanzien van de andere Partij faillissement is aangevraagd dan wel uitgesproken of, al dan niet voorlopig, surséance van betaling is aangevraagd of verleend;
 - de andere Partij fuseert, splitst of op enigerlei wijze (een deel van) zijn bedrijf overdraagt;
 - de andere Partij in een situatie van overmacht verkeert gedurende meer dan tien dagen.
- 30.2. Elke ontbinding als bedoeld in lid 1 dient terstond door middel van een aangetekend schrijven te geschieden.
- 30.3. Ingeval van ontbinding door de Drechtsteden als bedoeld in lid 1 zijn de Drechtsteden geen vergoeding verschuldigd aan de Contractant voor de Prestaties die niet door Contractant zijn verricht. Eventuele aan de Contractant verrichte onverschuldigde betalingen, betaalt de Contractant terug aan de Drechtsteden, vermeerderd met wettelijke rente vanaf de dag waarop dit is betaald.

Artikel 31 Vernietiging

- 31.1. Indien één van de Partijen zich beroept op vernietiging door middel van een buitengerechtelijke verklaring, dient dit te geschieden met een aangetekend schrijven.

BIJLAGE I [Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT 2020 \(GIBIT\)](#)

Deze bijlage 1 Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT 2020 (GIBIT) zijn als separaat PDF-document toegevoegd bij deze Algemene inkoopvoorwaarden Drechtsteden 2020.

GIBIT 2020

Artikelen



VNG Realisatie

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

www.gibit.nl

November 2020

VNG Realisatie

Inhoud

I. Algemeen deel.....	4
Artikel 1. Begrippen.....	4
Artikel 2. Toepasselijkheid.....	7
Artikel 3. Totstandkoming overeenkomst.....	8
Artikel 4. Uitvoering overeenkomst.....	9
Artikel 5. Implementatie ICT Prestatie.....	9
Artikel 6. Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden.....	11
Artikel 7. Acceptatie.....	12
Artikel 8. Onderhoud en ondersteuning.....	14
Artikel 9. Vergoeding, facturatie en betaling.....	17
Artikel 10. Garanties.....	18
Artikel 11. Documentatie.....	19
Artikel 12. Productmanagement.....	20
Artikel 13. Aansprakelijkheid.....	20
Artikel 14. Verzekering.....	21
Artikel 15. Geheimhouding.....	21
Artikel 16. Overmacht.....	22
Artikel 17. Intellectuele eigendom.....	22
Artikel 18. Toegang tot data en autorisaties.....	24
Artikel 19. Derdenprogrammatuur.....	25
Artikel 20. Opschorting, opzegging en ontbinding.....	26
Artikel 21. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever.....	29
Artikel 22. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik.....	30
Artikel 23. Toepasselijk recht en geschillen.....	32
II. Privacy, beveiliging en archivering.....	33
Artikel 24. Verwerkersrelatie.....	33
Artikel 25. Informatiebeveiliging.....	33
Artikel 26. Archivering.....	33
III. Hosting.....	35
Artikel 27. Algemeen.....	35
Artikel 28. Opgeslagen gegevens.....	35
Artikel 29. Onderhoud en Beschikbaarheid.....	35
Artikel 30. Waarborgen continuïteit.....	36

I. Algemeen deel

Artikel 1. Begrippen

In deze Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT 2020) worden de navolgende begrippen met een (begin)hoofdletter gebruikt:

- 1.1 Acceptatie: de formele goedkeuring van (onderdelen van) de ICT Prestatie, afzonderlijk en in samenhang met elkaar, door middel van een succesvol uitgevoerde (integrale) Acceptatieprocedure.
- 1.2 Acceptatieprocedure: de testprocedure waarmee kan worden aangetoond dat de ICT Prestatie geen Gebrek(en) bevat.
- 1.3 Applicatielandschap: het geheel van interne en externe systemen, software, databanken, koppelingen, apparatuur, ICT-infrastructuur en hulpmiddelen die voor de Opdrachtgever de geautomatiseerde informatievoorziening vormt waarbinnen de ICT Prestatie ingepast wordt.
- 1.4 Beschikbaarheid: de mate waarin de ICT Prestatie daadwerkelijk beschikbaar is voor Opdrachtgever en gebruikt kan worden.
- 1.5 Conversie: het converteren en migreren van gegevensbestanden van Opdrachtgever van het oude systeem naar de nieuwe ICT Prestatie, zonder daarbij de volledigheid, de integriteit en de metadata van de gegevens aan te tasten.
- 1.6 Correctief Onderhoud: het opsporen en herstellen door Leverancier van Gebreken die Opdrachtgever hem heeft gemeld of die Leverancier anderszins bekend zijn geworden.
- 1.7 Derdenprogrammatuur: Programmatuur waarvan zowel (a) de intellectuele eigendomsrechten geheel niet bij Leverancier en/of een aan Leverancier gelieerde vennootschap rusten als (b) waarbij Leverancier niet in staat is bepaalde ontwikkelingen aan/wijzigingen in die programmatuur af te dwingen.
- 1.8 Documentatie: de documentatie als bedoeld in artikel 11.
- 1.9 Functiehersteltijd: de periode gelegen tussen het moment waarop een Gebrek bij Leverancier wordt gemeld en het moment waarop dit is verholpen.
- 1.10 Gebrek: Het niet of niet volledig voldoen van de ICT Prestatie aan het Overeengekomen gebruik.
- 1.11 Gebruiksrecht: het recht op grond waarvan Opdrachtgever bevoegd is tot het gebruik van de ICT Prestatie binnen de kaders als gesteld in de Overeenkomst.

- 1.12 Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen: het door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en VNG Realisatie op www.gibit.nl gepubliceerde en van tijd tot tijd bijgewerkte document met een gebundelde verzameling van normen en standaarden voor ICT-producten en -diensten.
- 1.13 GIBIT 2020: de onderhavige Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT, zoals vastgesteld door de VNG d.d. 26 oktober 2020.
- 1.14 Hosting: het door Leverancier door middel van technieken voor communicatie op afstand aan Opdrachtgever ter beschikking stellen van de ICT Prestatie.
- 1.15 ICT Prestatie: alle door Leverancier op grond van de Overeenkomst te leveren goederen, waaronder zaken, Gebruiksrechten en diensten.
- 1.16 Implementatie: het geheel van handelingen en activiteiten dat nodig is om alle onderdelen van de ICT Prestatie, afzonderlijk en in onderlinge samenhang, in gebruik te kunnen nemen in de organisatie van Opdrachtgever, zodanig dat alle gebruikers van Opdrachtgever ermee kunnen werken overeenkomstig het Overeengekomen gebruik. Tot de Implementatie behoort tevens de Conversie, het realiseren van de voor het Overeengekomen gebruik noodzakelijke Koppelingen en het uitvoeren van de Acceptatieprocedure.
- 1.17 Implementatieplan: het plan van aanpak voor de Implementatie, waarin een concrete uitwerking is opgenomen van de door de betrokken partijen in dit kader te verrichten activiteiten, de te implementeren en/of te ontwikkelen ICT Prestatie, de verantwoordelijkheden van Leverancier en Opdrachtgever en de tijdsplanning.
- 1.18 Innovatief Onderhoud: het beschikbaar stellen door Leverancier aan Opdrachtgever van Upgrades van de ICT Prestatie.
- 1.19 Interoperabiliteitseisen: de in de Overeenkomst opgenomen eisen die aan de ICT Prestatie worden gesteld om gegevens uit te kunnen wisselen met of anderszins samen te kunnen werken met andere onderdelen van het Applicatielandschap.
- 1.20 Jaarvergoeding: de gemiddelde jaarlijkse vergoeding, te berekenen door de Vergoeding te delen door de initieel beoogde looptijd van de Overeenkomst in jaren. Voor Overeenkomsten zonder looptijd, of met een looptijd korter dan 1 jaar, staat de Jaarvergoeding gelijk aan de Vergoeding.
- 1.21 Koppeling: de systematiek voor uitwisseling van gegevens tussen enerzijds de ICT Prestatie en anderzijds (onderdelen van) het Applicatielandschap.
- 1.22 Maatwerkprogrammatuur: specifiek ten behoeve van Opdrachtgever te ontwikkelen of ontwikkelde Programmatuur dan wel aanpassingen in Standaardprogrammatuur specifiek ten behoeve van Opdrachtgever.

- 1.23 Leverancier: de partij waarmee Opdrachtgever een Overeenkomst gesloten heeft.
- 1.24 Onderhoud: Correctief Onderhoud, Preventief Onderhoud, Innovatief Onderhoud en gebruikersondersteuning, een en ander voor zover overeengekomen en zoals nader uitgewerkt in de GIBIT 2020, de Overeenkomst en de (eventuele) SLA.
- 1.25 Opdrachtgever: de partij ten behoeve waarvan de Overeenkomst wordt gesloten.
- 1.26 Overeengekomen gebruik: het door Opdrachtgever beoogde gebruik van de ICT Prestatie zoals dat ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst voor Leverancier (al dan niet op basis van de offerteaanvraag of andere aan de Overeenkomst voorafgaande documenten) bekend was of op grond van artikel 3 voor Leverancier bekend behoorde te zijn, een en ander voor zover dat gebruik in de Overeenkomst niet uitdrukkelijk is uitgesloten of beperkt.
- 1.27 Overeenkomst: de afspraken tussen Opdrachtgever en Leverancier met betrekking tot de levering van de ICT Prestatie, waarvan de GIBIT 2020 onderdeel uitmaakt.
- 1.28 Personeel: de door partijen bij de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen personeelsleden en/of hulppersonen.
- 1.29 Preventief Onderhoud: het treffen van maatregelen door Leverancier ter voorkoming van Gebreken en andere technische problemen en andere daarmee verband houdende vormen van dienstverlening, al dan niet door het ter beschikking stellen van Updates.
- 1.30 Programmatuur: het geheel van de door Leverancier te leveren programmatuur (software). Programmatuur kan worden onderscheiden in Standaard-, Derden- of Maatwerkprogrammatuur.
- 1.31 Reactietijd: de tijd waarbinnen Leverancier op een melding door Opdrachtgever van een Gebrek en andere verzoeken van Opdrachtgever om dienstverlening adequaat moet reageren.
- 1.32 Service Levels: ten aanzien van Onderhoud en andere overeengekomen vormen van dienstverlening in de Overeenkomst opgenomen eisen en prestatienormen zoals Reactie- en Functiehersteltijden.
- 1.33 Standaardprogrammatuur: voor algemeen gebruik ontwikkelde Programmatuur die niet exclusief aan Opdrachtgever beschikbaar wordt gesteld.
- 1.34 Service Level Agreement (SLA): de nadere overeenkomst met betrekking tot het Onderhoud, waaronder begrepen het soort Onderhoud dat wordt verleend en de daarop toepasselijke Service Levels.

- 1.35 Update(s): een opvolgende versie van de ICT Prestatie waarin Gebreken zijn hersteld en/of de werking van de ICT Prestatie anderszins is verbeterd.
- 1.36 Upgrade(s): een opvolgende versie van de ICT Prestatie met in overwegende mate nieuwe of gewijzigde functionaliteiten, al dan niet onder een andere naam uitgebracht.
- 1.37 Vergoeding: de in totaal voor de ICT Prestatie overeengekomen prijs, te berekenen op basis van de initieel beoogde looptijd van de Overeenkomst en inclusief de initiële begroting van de werkzaamheden waarvoor geen (vaste) prijs is overeengekomen (alles excl. BTW).
- 1.38 Verwerkersovereenkomst: de bij de Overeenkomst gevoegde verwerkersovereenkomst, althans bij gebreke daarvan de ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) tot standaard verklaarde Standaard Verwerkersovereenkomst, zoals beheerd door de Beheergroep VWO van de VNG.

Artikel 2. Toepasselijkheid

- 2.1 De GIBIT 2020 is van toepassing op en maakt deel uit van alle aanvragen, offertes, aanbiedingen, opdrachtbevestigingen, bestellingen, overeenkomsten en alle andere rechtshandelingen tussen Opdrachtgever en Leverancier die betrekking hebben op de in de Overeenkomst gespecificeerde en daarmee samenhangende ICT Prestaties.
- 2.2 De GIBIT 2020 bestaat uit drie hoofdstukken:
 - i) hoofdstuk I (dat altijd van toepassing is); en
 - ii) hoofdstuk II inzake privacy, beveiliging en archiefbeheer (dat van toepassing is indien met de ICT Prestatie gegevens van Opdrachtgever worden verwerkt); en
 - iii) hoofdstuk III inzake Hosting (dat van toepassing is bij het verlenen van Hosting).
- 2.3 De toepasselijkheid van enige algemene of specifieke voorwaarden of bedingen van Leverancier, onder welke benaming ook, wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- 2.4 Mocht enige bepaling van de GIBIT 2020 nietig zijn of vernietigd worden, of mocht enige bepaling van de GIBIT 2020 naar het oordeel van de rechter niet van toepassing of ongeldig zijn, dan zal slechts de betreffende bepaling als niet geschreven worden beschouwd, maar zal de GIBIT 2020 voor het overige volledig van kracht blijven. Partijen zullen in overleg treden om de betreffende niet toepasselijke of ongeldige bepaling te vervangen door een nieuwe bepaling, waarbij zoveel mogelijk het doel en de strekking van de eerdere bepaling in acht zal worden genomen.

- 2.5 In geval van strijdigheid tussen het bepaalde in de GIBIT 2020 en het bepaalde in de Overeenkomst prevaleert het bepaalde in de Overeenkomst op het bepaalde in de GIBIT 2020.
- 2.6 Wijzigingen van en aanvullingen op de GIBIT 2020 gelden slechts indien deze schriftelijk tussen partijen zijn overeengekomen. De wijziging en/of aanvulling geldt slechts voor de in artikel 2.1 bedoelde Overeenkomst.

Artikel 3. Totstandkoming overeenkomst

- 3.1 Een aanvraag voor een offerte of een andere uitnodiging tot het doen van een aanbod bindt Opdrachtgever niet.
- 3.2 Alvorens een aanbod aan Opdrachtgever te doen heeft Leverancier zich in voldoende mate op de hoogte gesteld van:
- i) de doelstellingen, in verband waarmee Opdrachtgever de Overeenkomst wil aangaan;
 - ii) de organisatie en het Applicatielandschap van Opdrachtgever, voor zover van belang voor de aanvraag of het aanbod.
- 3.3 Indien en voor zover Leverancier beschikt over onvoldoende informatie om aan de in het vorige lid bedoelde verplichting te voldoen, dient zij hieromtrent navraag te doen bij Opdrachtgever. Opdrachtgever zal alle in redelijkheid verlangde informatie aan Leverancier verstrekken (tenzij deze vertrouwelijk van aard is en in redelijkheid ook niet onder een geheimhoudingsovereenkomst verstrekt kan worden).
- 3.4 Bij het doen van een aanbod zal Leverancier:
- i) rekening houden met de in de vorige twee leden bedoelde informatie; en
 - ii) de uit die informatie voortvloeiende risico's en de in dat kader benodigde beheersmaatregelen in het aanbod adresseren ("risicoanalyse"), behoudens het bepaalde in artikel 4.3;
 - iii) voldoen aan artikel 19.1.
- 3.5 In geval van een aanbesteding in de zin van de Aanbestedingswet worden de in de leden 2 t/m 4 bedoelde verplichtingen begrensd door de inhoud, aard en omvang van de in de aanbestedingsdocumenten verstrekte informatie.
- 3.6 Een overeenkomst komt eerst tot stand nadat hetzij (1) Opdrachtgever een schriftelijk aanbod van Leverancier schriftelijk heeft aanvaard, (2) partijen een schriftelijk opgemaakte overeenkomst hebben ondertekend of (3) Leverancier uitvoering geeft aan een schriftelijke opdracht van Opdrachtgever.

Artikel 4. Uitvoering overeenkomst

- 4.1 Overeengekomen termijnen gelden alleen als vast en fataal indien zulks uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen.
- 4.2 De volgende termijnen zijn – in afwijking van het vorige lid – in alle gevallen fataal:
- i) een in de Overeenkomst of het Implementatieplan opgenomen specifieke einddatum voor de Implementatie (waarbij daarmee verband houdende tussentijdse opleverdata niet fataal zijn);
 - ii) indien het Overeengekomen gebruik omvat dat de Implementatie of de levering van Updates en/of Upgrades tijdig voor de inwerkingtreding van (een wijziging in) Wet- en regelgeving is afgerond: de ingangsdatum van die (gewijzigde) Wet- en regelgeving.
- 4.3 De in artikel 3.4 ii) bedoelde risicoanalyse kan ook – behoudens bij een aanbesteding als bedoeld in artikel 3.5 – eerst na totstandkoming van de Overeenkomst, doch voorafgaand aan de Implementatie, worden uitgevoerd. Indien het voorstel van Leverancier over de wijze waarop met gesignaleerde risico's wordt omgegaan voor Opdrachtgever niet aanvaardbaar is, is Opdrachtgever gerechtigd de Overeenkomst per direct te ontbinden, zonder schadeloos te zijn, doch tegen vergoeding van de tot dan toe door Leverancier gemaakte kosten (waaronder de kosten voor het uitvoeren van de risicoanalyse).
- 4.4 Voor zover uit de Overeenkomst voortvloeit dat Leverancier het transport van de bij de ICT Prestatie behorende zaken verzorgt, rust het risico van beschadiging of verlies gedurende dat transport bij Leverancier.
- 4.5 Opdrachtgever zal zijn verplichtingen uit de Overeenkomst en de daarmee samenhangende nadere overeenkomsten (Implementatieplan, SLA, etc.) nakomen en steeds de daartoe redelijkerwijs vereiste medewerking verlenen.

Artikel 5. Implementatie ICT Prestatie

- 5.1 Tenzij in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald, of de ICT Prestatie naar zijn aard niet geïmplementeerd kan worden, zal Leverancier zorgdragen voor de Implementatie van de ICT Prestatie in de organisatie van Opdrachtgever, overeenkomstig het (voor zover van toepassing) hieromtrent bepaalde in de Overeenkomst en het Implementatieplan.

- 5.2 Indien er ten tijde van ondertekening van de Overeenkomst nog geen Implementatieplan is opgesteld, zal dit op eerste verzoek van een der partijen binnen redelijke termijn alsnog in onderling overleg tussen partijen worden opgesteld. Leverancier is penvoerder van het Implementatieplan. De kosten voor het opstellen van het Implementatieplan liggen besloten in de Vergoeding.
- 5.3 Indien wordt overgegaan tot het opstellen van een Implementatieplan, zal dit plan het navolgende vermelden (steeds voor zover van toepassing):
- i) Gedetailleerde beschrijving van de doelstellingen van het project om te komen tot de Implementatie van de ICT Prestatie alsmede de randvoorwaarden en de geldende kaders en normen, mede in het licht van de uitgevoerde risicoanalyse;
 - ii) De projectorganisatie inclusief de wijze van verslaglegging en de wijze van projectmanagement;
 - iii) De werkverdeling en verdeling van verantwoordelijkheden, waaronder de van Opdrachtgever verlangde inzet en beschikbaarheid;
 - iv) Een overzicht van de benodigde Koppelingen, de functionele specificaties daarvan en de eventuele medewerking van derde partijen die voor het aanleggen daarvan vereist is;
 - v) De relatie tussen de ICT Prestatie en de andere onderdelen van het Applicatielandschap en de eventuele medewerking van derde partijen die gelet op die relatie voor de Implementatie vereist is;
 - vi) De deelleveringen ('milestones') van het project en de functionele specificaties voor de deelleveringen waaraan moet worden voldaan (in relatie tot het Overeengekomen gebruik);
 - vii) Het tijdschema van de Implementatie (inclusief de deelleveringen), overeenkomstig de eisen die in de Overeenkomst aan de planning zijn gesteld;
 - viii) De wijze waarop iedere deellevering wordt opgeleverd;
 - ix) De wijze waarop de Acceptatieprocedure zal worden uitgevoerd;
 - x) De wijze waarop de Conversie zal plaatsvinden;
 - xi) De wijze waarop Opdrachtgever middels opleidingen/trainingen vertrouwd zal worden gemaakt met het gebruik en het (technisch en functioneel) beheer van de ICT Prestatie, voor zover overeengekomen.
- 5.4 Omtrent de voor Implementatie eventueel vereiste medewerking en afhankelijkheid van derde partijen is het bepaalde in artikel 6.6 van overeenkomstige toepassing.

- 5.5 Indien tijdens de Implementatie blijkt dat aanpassingen aan het Applicatielandschap noodzakelijk zijn die Leverancier niet heeft voorzien in het aanbod en/of de in artikel 3.4 ii) bedoelde risicoanalyse, doch wel had behoren te voorzien, komen de kosten voor de betreffende aanpassingen voor rekening van Leverancier.
- 5.6 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid en in staat om na afloop van de (initiële) Implementatie, op verzoek van Opdrachtgever, gedurende de looptijd van de Overeenkomst aan de Implementatie gerelateerde werkzaamheden te verrichten. Deze werkzaamheden zullen alsdan worden verricht tegen de in de Overeenkomst daartoe vermelde tarieven (met inachtneming van artikel 9.7) dan wel, bij gebreke daarvan, tegen de reguliere tarieven van Leverancier. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing op deze werkzaamheden.

Artikel 6. Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden

- 6.1 Tot het Overeengekomen gebruik behoort dat de ICT Prestatie voldoet aan de:
- i) ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst voor de functie en het werkingsgebied van de betreffende ICT Prestatie in de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen voorgeschreven Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden;
 - ii) in de Overeenkomst (nader) gespecificeerde overige Interoperabiliteitseisen, normen en standaarden.
- 6.2 Leverancier voert voorafgaand aan de Implementatie de preventieve testen uit die in voornoemde normen, eisen en standaarden zijn voorgeschreven. Deze testen worden uitgevoerd op een omgeving van Leverancier. Leverancier overlegt het testrapport waaruit blijkt dat de ICT Prestatie aan voornoemde norm(en) voldoet.
- 6.3 Leverancier is niet verplicht de in het vorige lid bedoelde preventieve testen uit te voeren indien hij een rapportage kan overleggen waaruit blijkt dat voornoemde testen reeds in positieve zin zijn afgerond op exact dezelfde versie van de ICT Prestatie en met vergelijkbaar Overeengekomen gebruik.
- 6.4 Gedurende de Acceptatieprocedure zal worden getoetst in hoeverre de ICT Prestatie na Implementatie bij Opdrachtgever daadwerkelijk voldoet aan hetgeen in artikel 6.1 is benoemd.

- 6.5 Indien en voor zover de ICT Prestatie mede bestaat uit Koppelingen, zal – als onderdeel van de Acceptatieprocedure – een ketentest worden uitgevoerd. Daarbij worden alle Koppelingen tussen de ICT Prestatie en het Applicatielandschap getest op de overeengekomen interoperabiliteit.
- 6.6 Opdrachtgever is verantwoordelijk voor het tijdig betrekken van de leveranciers van onderdelen van het Applicatielandschap die bij de in het vorige lid bedoelde ketentest worden betrokken. De verantwoordelijkheid voor het coördineren van de werkzaamheden van alle betrokken partijen ligt, tenzij anders overeengekomen, bij Leverancier.
- 6.7 Indien de in artikel 6.5 bedoelde ketentest niet slaagt, en Leverancier aantoont dat dit niet aan hem toerekenbaar is, dan:
- i) wordt voor wat betreft de in lid 5 bedoelde ketentest de Acceptatie geacht te hebben plaatsgevonden; en
 - ii) wordt de Acceptatieprocedure voor het overige vervolgd; en
 - iii) zal een overleg plaatsvinden met alle betrokken partijen teneinde nadere afspraken te maken om te komen tot een passende oplossing. Het initiatief voor dit overleg wordt genomen door de partij die op grond van het vorige lid de coördinatiewerkzaamheden verricht. Zodra partijen overeenstemming hebben bereikt over de passende oplossing, zullen zij deze vastleggen in een (gewijzigd of aanvullend) Implementatieplan. Artikel 5 is van overeenkomstige toepassing op het opstellen/wijzigen van dit plan. Voor zover het uitvoeren van dit plan leidt tot meerwerk, zal dit niet aanvangen dan na uitdrukkelijke instemming van Opdrachtgever.

Artikel 7. Acceptatie

- 7.1 Indien er geen Implementatieplan is opgesteld, of dit plan geen beschrijving bevat van de wijze waarop de Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd, zal op eerste verzoek van Opdrachtgever alsnog in een schriftelijk testprotocol worden vastgelegd op welke wijze de Acceptatieprocedure zal worden uitgevoerd. Artikel 5.2 en 5.3 zijn van overeenkomstige toepassing op het opstellen van dit testprotocol.
- 7.2 Tenzij in de Overeenkomst, het Implementatieplan of het in het vorige lid bedoelde testprotocol anders is bepaald, is de Acceptatieprocedure als volgt:
- i) Na iedere levering van (delen van) de ICT Prestatie, wordt de betreffende levering door Opdrachtgever getest op Gebreken. Door partijen wordt daarbij een testverslag opgemaakt en ondertekend. In dit testverslag zal worden vastgelegd of de ICT Prestatie Gebreken vertoont en voorts of de ICT Prestatie (deels) is goedgekeurd, dan wel afgekeurd;

- ii) Binnen een redelijke termijn, althans de daartoe in de Overeenkomst gespecificeerde termijn, na de datum van de ondertekening van het testverslag, zal Leverancier een planning afgeven waarbinnen de in het testverslag vastgelegde Gebreken voor eigen rekening worden verholpen;
- iii) Leverancier zal na afloop van de in het vorige lid bedoelde termijn (het gedeelte van) de bijgewerkte ICT Prestatie opnieuw ter Acceptatie middels de Acceptatieprocedure voorleggen.

7.3 De in het kader van de Acceptatieprocedure gehanteerde termijnen en (bijgestelde) planningen dienen te passen in de algehele planning van de Overeenkomst of het Implementatieplan en mogen niet tot vertraging leiden.

7.4 Indien en voor zover tijdens de Acceptatieprocedure sprake is van medewerking en afhankelijkheid van derde partijen als bedoeld in artikel 5.4, is het bepaalde in artikel 6.7 van overeenkomstige toepassing.

7.5 Indien (delen van) de ICT Prestatie bij het voor de tweede maal doorlopen van de (integrale) Acceptatieprocedure op Gebreken wordt/worden afgekeurd, is Opdrachtgever gerechtigd om:

- i) de Overeenkomst – geheel of gedeeltelijk – zonder nadere ingebrekestelling buiten rechte te ontbinden, waarbij geldt dat Leverancier dan tevens binnen de kaders van artikel 13 aansprakelijk is voor de door Opdrachtgever geleden en te lijden schade; of
- ii) onverminderd zijn recht op vergoeding (binnen de kaders van artikel 13) van de reeds geleden schade Leverancier toe te staan de Gebreken alsnog voor diens rekening te herstellen; of
- iii) de ICT Prestatie onder een nader overeen te komen voorwaarde voorwaardelijk te accepteren, waarbij geldt dat indien Leverancier niet tijdig aan de bij de voorwaardelijke acceptatie gestelde voorwaarden voldoet, het bepaalde onder i van toepassing is.

7.6 Het bepaalde in het vorige lid is niet van toepassing indien Leverancier aantoont dat Acceptatie wordt onthouden als gevolg van Gebreken die Opdrachtgever redelijkerwijs bij het voor de eerste maal doorlopen van de Acceptatieprocedure had moeten constateren.

7.7 Voor Gebreken die niet binnen de overeengekomen planning kunnen worden opgelost, kan met wederzijds goedvinden worden besloten om tijdelijk een acceptabele workaround aan te brengen en/of om hiervoor later een oplossing te vinden.

- 7.8 Gebreken die (individueel noch gezamenlijk) niet in de weg staan aan het gebruik voor productieve doeleinden van (het betreffende onderdeel van) de ICT Prestatie, kunnen geen grond vormen voor niet-Acceptatie, onverminderd de verplichting van Leverancier om die op korte termijn te herstellen.
- 7.9 Indien de ICT Prestatie in deelleveringen wordt geleverd, vindt na iedere levering een Acceptatieprocedure plaats en vindt na Acceptatie van het laatste deel van de ICT Prestatie vervolgens een integrale Acceptatieprocedure plaats, waarbij de gehele ICT Prestatie alsmede de samenhang van deelleveringen ('som der delen') op Gebreken wordt getoetst. Er is pas sprake van Acceptatie na het succesvol doorlopen van de integrale Acceptatieprocedure.
- 7.10 Acceptatie wordt geacht te hebben plaatsgevonden indien Opdrachtgever de ICT Prestatie voor productieve doeleinden in gebruik heeft genomen binnen zijn organisatie, tenzij de vroegtijdige ingebruikname van de ICT Prestatie voor productieve doeleinden verband houdt met vertragingen of tekortschieten aan de zijde van Leverancier.

Artikel 8. Onderhoud en ondersteuning

Algemeen

- 8.1 Tenzij anders overeengekomen, verricht Leverancier Onderhoud aan de ICT Prestatie tegen de in de Overeenkomst beschreven vergoeding. Het Onderhoud gaat in vanaf de Acceptatie van (het betreffende deel van) de ICT Prestatie.
- 8.2 De hierna te beschrijven voorwaarden gelden als (minimum) voorwaarden voor Onderhoud, tenzij hiervan in de Overeenkomst/SLA is afgeweken.
- 8.3 Het Onderhoud omvat, tenzij anders overeengekomen, ten minste de volgende diensten:
- i) Correctief Onderhoud;
 - ii) Preventief Onderhoud;
 - iii) Innovatief Onderhoud;
 - iv) Gebruikersondersteuning.
- 8.4 Het moment van het verrichten van Onderhoud wordt in onderling overleg bepaald. Uitgangspunt daarbij is dat Onderhoud op zodanige wijze plaatsvindt dat dit minst verstorend is voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever. Onderhoud dat verstorend is of kan werken voor de bedrijfsprocessen van Opdrachtgever wordt bovendien tijdig vooraf aangekondigd.

Bereikbaarheid, melden storingen en Gebreken

- 8.5 Leverancier is in het kader van Onderhoud ieder geval bereikbaar op werkdagen tussen 08.00-18.00 uur.
- 8.6 Bij Leverancier kunnen zowel Gebreken als andere storingen worden gemeld.
- 8.7 Indien en voor zover Leverancier bewijst dat een storing of Gebrek niet aan hem toerekenbaar is, is hij niet verplicht tot herstel daarvan. Indien Opdrachtgever niettemin opdracht geeft tot het pogen tot voornoemd herstel, is Leverancier gerechtigd de kosten gemoeid met het herstel separaat door te berekenen.

Service Level Agreement

- 8.8 Leverancier verklaart zich bereid om – indien en voor zover zulks niet reeds geregeld is in de Overeenkomst – op eerste verzoek van Opdrachtgever een of meer Service Level Agreements (SLA's) te sluiten, waarin concrete Service Levels ter zake van het in artikel 8.3 bedoelde Onderhoud worden vastgelegd en waarin maatregelen zijn opgenomen ter zake van het al dan niet halen van de afgesproken Service Levels.
- 8.9 De gevolgen van het niet halen van Service Levels worden in de Overeenkomst/SLA geregeld, met dien verstande dat (gedeeltelijke) ontbinding van de Overeenkomst en/of de SLA('s) in ieder geval mogelijk is bij het meerdere meetperiodes achtereenvolgens niet halen van dezelfde Service Levels. Eventueel in de SLA bedongen maatregelen laten de overige rechten van Opdrachtgever onverlet, waaronder begrepen het recht om naast de maatregel de door hem geleden schade te verhalen. Betaalde sancties (als onderdeel van de afgesproken maatregelen) worden in mindering gebracht op de eventueel te betalen schadevergoeding.

Preventief en Innovatief Onderhoud

- 8.10 In het kader van Preventief en/of Innovatief Onderhoud garandeert Leverancier ten minste:
- i) dat de ICT Prestatie steeds tijdig zal blijven voldoen aan de voor het Overeengekomen gebruik relevante Wet- en regelgeving;
 - ii) dat de ICT Prestatie steeds tijdig geschikt zal blijven voor gegevensuitwisseling met de overige relevante onderdelen van het Applicatielandschap (voor zover bekend bij Leverancier) en in dat kader aan de overeengekomen Interoperabiliteitseisen zal blijven voldoen;
 - iii) dat de ICT Prestatie door middel van het tijdig uitbrengen van Updates en/of Upgrades steeds tijdig zal blijven voldoen aan nieuwe versies van normen die in de Overeenkomst als vereiste normen zijn gespecificeerd;

- iv) dat bij het uitbrengen van Updates en/of Upgrades de performance van de ICT Prestatie ten minste gelijk blijft en dat de ICT Prestatie blijft voldoen aan het Overeengekomen gebruik.
- 8.11 Op verzoek van Opdrachtgever verzorgt Leverancier de Implementatie van Updates en Upgrades, tegen een nader overeen te komen vergoeding. De bepalingen omtrent Implementatie en Acceptatie zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat bij Implementatie van een Update in beginsel geen Acceptatieprocedure zal plaatsvinden.
- 8.12 Opdrachtgever is – behoudens in de situatie als bedoeld in artikel 29.4 – gerechtigd het gebruik en/of de Implementatie van Updates en Upgrades te weigeren, zonder dat dit afbreuk doet aan het door Leverancier te verlenen Onderhoud, met dien verstande dat:
- i) er geen sprake is van een tekortkoming van Leverancier in het kader van Onderhoud indien een bepaald Gebrek in een Update en/of Upgrade is verholpen en Opdrachtgever de ingebruikname van die Update of Upgrade weigert;
 - ii) Opdrachtgever maximaal 18 maanden mag achterlopen in het in gebruik nemen van Update en/of Upgrade, bij gebreke waarvan Leverancier na het verstrijken van die periode gerechtigd is de aantoonbare meerkosten voor het blijvend moeten verlenen van Onderhoud op (het betreffende onderdeel van) de door Opdrachtgever gebruikte ICT Prestatie in rekening te brengen.

Rapportage en controle

- 8.13 Leverancier zal periodiek aan Opdrachtgever rapport uitbrengen over de nakoming door hem van de overeengekomen Service Levels, waaronder in ieder geval wordt verstaan de Beschikbaarheid van de ICT Prestatie en het niveau van de diensten, waaronder het Onderhoud van de ICT Prestatie alsmede het geplande Innovatief Onderhoud. De inhoud en frequentie van deze rapportage is nader omschreven in de SLA.
- 8.14 Na ontvangst van het rapport zal door Opdrachtgever worden vastgesteld of Leverancier zijn verplichtingen uit hoofde van het Onderhoud, waaronder de door hem gegarandeerde Service Levels, heeft gehaald, al dan niet door inschakeling van een derde overeenkomstig artikel 21.

Onderhoud Derdenprogrammatuur

- 8.15 Op het Onderhoud van Derdenprogrammatuur zijn in afwijking van de voorgaande leden van dit artikel de eventueel overeenkomstig artikel 19 kenbaar gemaakte voorwaarden van toepassing.

Latere onderhoudsovereenkomst

- 8.16 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid om, voor zover oorspronkelijk is overeengekomen dat Leverancier geen of slechts onderdelen van het in artikel 8.3 bedoelde Onderhoud verricht, op eerste verzoek van Opdrachtgever alsnog in overleg te treden om te komen tot een Overeenkomst voor het verrichten van aanvullende diensten ten aanzien van Onderhoud.

Artikel 9. Vergoeding, facturatie en betaling

- 9.1 De door Opdrachtgever ten behoeve van de ICT Prestatie aan Leverancier te betalen vergoedingen zijn vastgelegd in de Overeenkomst.
- 9.2 De facturering van de vergoedingen vindt, tenzij anders overeengekomen, als volgt plaats. Van eenmalige vergoedingen is 30% eerst opeisbaar na integrale Acceptatie. Periodieke vergoedingen zijn bij vooruitbetaling verschuldigd, doch 30% van de vergoedingen is eerst opeisbaar na integrale Acceptatie. Voor Derdenprogrammatuur is 100% verschuldigd bij levering. Het bepaalde omtrent uitgestelde opeisbaarheid is niet van toepassing indien voor de ICT Prestatie geen Acceptatieprocedure wordt uitgevoerd.
- 9.3 Indien Leverancier aantoonbaar dat de op grond van artikel 8.10 te verrichten werkzaamheden redelijkerwijs niet te voorzien waren of disproportioneel in omvang zijn, is hij gerechtigd dat onvoorziene en/of disproportionele deel van de werkzaamheden als meerwerk in rekening te brengen, mits daarvoor vooraf toestemming is verkregen van Opdrachtgever. Het uitblijven van toestemming ontslaat Leverancier van de plicht tot het verrichten van het meerwerk.
- 9.4 Meerwerk wordt tijdig aan Opdrachtgever gemeld, steeds apart gefactureerd en komt niet voor vergoeding in aanmerking dan na instemming van Opdrachtgever.
- 9.5 Een factuur dient te voldoen aan de wettelijke eisen alsmede de eisen die in de Overeenkomst worden gesteld.
- 9.6 De betalingstermijn bedraagt 30 dagen na ontvangst factuur, tenzij anders overeengekomen.
- 9.7 Leverancier verzendt de factuur elektronisch overeenkomstig de geldende eisen voor facturatie zoals opgenomen in de in artikel 6.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen, tenzij anders tussen partijen overeengekomen.

- 9.8 Jaarlijks per 1 januari kunnen de overeengekomen (jaar)tarieven en doorlopende vergoedingen door Leverancier worden aangepast, mits deze aanpassing minimaal één maand voorafgaand is aangekondigd. Een stijging is gelimiteerd tot maximaal de (eventuele) stijging van het laatst door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gepubliceerde prijsindexcijfer dienstenprijzen in vergelijking met het prijsindexcijfer van 12 maanden daarvoor voor groep J62, althans sectie J, conform CPA 2008, althans de opvolger daarvan.
- 9.9 Leverancier is voorts gerechtigd de aantoonbare prijsstijging van Derdenprogrammatuur per 1 januari door te belasten, mits deze prijsstijging ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar was. Indien de prijzen van Derdenprogrammatuur gedurende de looptijd van de Overeenkomst dalen, zal Leverancier van Derdenprogrammatuur steeds slechts de actuele (verlaagde) prijs in rekening brengen.
- 9.10 Indien en voor zover de vergoeding en/of het aantal Gebruiksrechten voor het gebruik van de ICT Prestatie afhankelijk is gesteld van een aan Opdrachtgever gerelateerd getal dat aan wijziging onderhevig is (zoals inwoneraantal, oppervlakte werkgebied, etc.), en in de Overeenkomst geen moment is bepaald voor vaststelling van dat getal (en daarmee de wijziging van de vergoeding), dan zal dit éénmaal per jaar en wel per 1 januari worden gedaan.
- 9.11 Het bepaalde in dit artikel omtrent Derdenprogrammatuur geldt alleen voor zover Leverancier heeft voldaan aan het bepaalde in artikel 19.1.

Artikel 10. Garanties

- 10.1 Leverancier garandeert dat:
- i) de ICT Prestatie de overeengekomen eigenschappen zal bevatten en voldoet aan het Overeengekomen gebruik;
 - ii) hij alleen Personeel inzet dat beschikt over de overeengekomen dan wel voor het verrichten van de ICT Prestatie benodigde vaardigheden en kwalificaties, rekening houdend met de aard van de te leveren ICT Prestatie en de wijze waarop Leverancier zich als deskundige heeft gepresenteerd. Hij garandeert tevens dat het door hem ingezette personeel voldoet aan de eisen die dienaangaande aan een vergelijkbare dienstverlener als redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mogen worden gesteld;
 - iii) hij tot ten minste tot 2 jaar na datum van Acceptatie Onderhoud kan plegen op de ICT Prestatie.

- iv) de ICT Prestatie voldoet en bij Onderhoud zal blijven voldoen aan de voor het Overeengekomen gebruik relevante Wet- en regelgeving.
- 10.2 Indien Opdrachtgever tijdens de looptijd van de Overeenkomst op enig tijdstip constateert dat de ICT Prestatie of delen daarvan niet voldoen aan voornoemde garanties, zal Opdrachtgever Leverancier hiervan schriftelijk of per e-mail en in spoedgevallen ook telefonisch op de hoogte stellen. Indien Leverancier van mening is dat Opdrachtgever geen beroep kan doen op de garantiebepalingen, omdat de afwezigheid van een Gebrek niet behoort tot de gegarandeerde eigenschappen of de aanwezigheid van het Gebrek terug te voeren is op niet aan Leverancier toe te rekenen oorzaken of op niet door Leverancier geleverde of geadviseerde Programmatuur of apparatuur, rust de bewijslast terzake op Leverancier.

Artikel 11. Documentatie

- 11.1 Leverancier zal Opdrachtgever voorzien van voldoende en begrijpelijke Documentatie.
- 11.2 De Documentatie voor eindgebruikers is in de Nederlandse taal opgesteld, overige documentatie mag ook in het Engels zijn gesteld (tenzij anders overeengekomen).
- 11.3 De Documentatie zal zodanig zijn en blijven:
 - i) dat zij een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving geeft van de door Leverancier te leveren ICT Prestatie, alsmede de functies daarvan;
 - ii) dat zij een juiste en volledige beschrijving geeft van de door de Leverancier in het kader van de Implementatie of het Onderhoud gemaakte instellingen/parametriseringen;
 - iii) dat gebruikers van alle mogelijkheden van de ICT Prestatie gebruik kunnen maken en de werking ervan goed kunnen begrijpen;
 - iv) dat zij geschikt is om op basis hiervan de ICT Prestatie te kunnen testen in het kader van een Acceptatieprocedure;
 - v) dat zij geschikt is om op basis hiervan de ICT Prestatie adequaat te kunnen beheren en te kunnen inpassen in het Applicatielandschap overeenkomstig de documentatie-eisen over inpasbaarheid uit de in artikel 6.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen.
- 11.4 Zodra blijkt dat de Documentatie niet of niet langer juist of volledig is, zal Leverancier de Documentatie zo spoedig mogelijk en op zijn kosten actualiseren.

Artikel 12. Productmanagement

- 12.1 Onverminderd het eventueel overeengekomen Onderhoud zal Leverancier Opdrachtgever periodiek en tijdig informeren over de planning en beoogde functionaliteiten voor Upgrades (soms 'roadmap' genoemd).
- 12.2 Voor zover Leverancier een generiek (fysiek of virtueel) orgaan of platform faciliteert ten behoeve van (een deel van) zijn klanten voor het delen van kennis en ervaring over de ICT Prestatie en/of het bespreken van de (te verwachten) ontwikkelingen van de ICT Prestatie, zal Leverancier Opdrachtgever daar kosteloos en zonder beperkingen toegang toe verlenen.

Artikel 13. Aansprakelijkheid

- 13.1 De partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van zijn verplichtingen, of jegens de ander onrechtmatig handelt, is tegenover de andere partij aansprakelijk voor de door deze aldus geleden en/of te lijden schade.
- 13.2 Voor zover nakoming niet reeds blijvend onmogelijk is, of de verbintenis voortvloeit uit onrechtmatige daad of strekt tot schadevergoeding, vindt lid 1 slechts toepassing met inachtneming van het bepaalde in artikel 20.9 omtrent verzuim.
- 13.3 De in lid 1 bedoelde aansprakelijkheid voor persoons- en zaakschade en daaruit voortvloeiende schade, is beperkt tot een bedrag van € 1.250.000,- per gebeurtenis. Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
- 13.4 De aansprakelijkheid voor overige schade is beperkt tot tien maal de Jaarvergoeding per gebeurtenis. De totale aansprakelijkheid per jaar bedraagt evenwel nooit meer dan twintig maal de Jaarvergoeding (ongeacht het aantal gebeurtenissen). Samenhangende gebeurtenissen worden daarbij aangemerkt als één gebeurtenis.
- 13.5 De in dit artikel opgenomen beperkingen van aansprakelijkheid komen te vervallen:
 - i) in geval van aanspraken van derden op schadevergoeding ten gevolge van dood of letsel en/of;
 - ii) indien sprake is van opzet of grove schuld aan de zijde van de andere partij of diens Personeel; en/of
 - iii) in geval van schending van intellectuele eigendomsrechten als bedoeld in artikel 17;
 - iv) ten aanzien van door de toezichthoudende autoriteit opgelegde boetes:
 - (1) voor zover die boetes ook rechtstreeks aan Leverancier hadden kunnen worden opgelegd, maar niet zijn opgelegd; en

- (2) onder de voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier:
 - (a) onverwijld schriftelijk informeert over een door een toezichthoudende autoriteit gestart onderzoek dat kan leiden tot een boete alsmede over en het bestaan en de inhoud van de opgelegde boete; en
 - (b) Leverancier volledig betreft bij het voeren van verweer tegen die boete althans het aan Leverancier toe te rekenen deel van die boete.

13.6 Alle verplichtingen, ook die krachtens de belasting-, zorgverzekerings- en sociale verzekeringswetgeving met betrekking tot Personeel van Leverancier, komen ten laste van Leverancier. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever tegen elke aansprakelijkheid die daarmee verband houdt. Op deze vrijwaring zijn de voorgaande beperkingen van aansprakelijkheid niet van toepassing.

Artikel 14. Verzekering

- 14.1 Leverancier heeft zich op een naar verkeersnormen passende en gebruikelijke wijze verzekerd en houdt zich zodanig verzekerd tegen alle aansprakelijkheid voortvloeiende uit de Overeenkomst en de onderhavige voorwaarden, waaronder in ieder geval begrepen beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid, althans biedt anderszins aantoonbaar voldoende waarborgen ter dekking van eventuele aansprakelijkheid.
- 14.2 De in het vorige lid bedoelde verzekering/waARBORG biedt dekking voor ten minste twee gebeurtenissen als bedoeld in artikel 13.3 en 13.4 per kalenderjaar.

Artikel 15. Geheimhouding

- 15.1 Partijen maken hetgeen hun bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt, en waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs kunnen vermoeden, op geen enkele wijze verder bekend behalve voor zover enig wettelijk voorschrift, onderzoek door een bevoegde toezichthouder of uitspraak van de rechter of een door partijen aangewezen geschillenbeslechter hen tot bekendmaking daarvan verplicht.
- 15.2 De in het vorige lid bedoelde verplichting duurt voort tot minimaal twee jaar na afloop van de Overeenkomst.
- 15.3 Partijen verplichten hun personeel en andere ingeschakelde hulppersonen om de geheimhoudingsverplichting opgenomen in de vorige leden na te komen.
- 15.4 Partijen geven alle gegevens die zij van elkaar hebben ontvangen en die vertrouwelijk van aard zijn op eerste verzoek terug.

- 15.5 De partij die in dit artikel opgenomen geheimhoudingsverplichting schendt, is aan de andere partij een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van 4 keer de Vergoeding per overtreding, onverminderd het recht de daadwerkelijk geleden schade te verhalen (met inachtneming van artikel 13). De hiervoor bedoelde boete bedraagt evenwel nooit meer dan € 50.000,- per overtreding. Samenhangende overtredingen worden daarbij aangemerkt als één overtreding.

Artikel 16. Overmacht

- 16.1 Een tekortkoming in de nakoming van de Overeenkomst, die niet te wijten is aan schuld van een partij en evenmin krachtens, wet, rechtshandeling of in het maatschappelijk rechtsverkeer geldende opvatting voor rekening van de betreffende partij komt, levert overmacht op.
- 16.2 Onder overmacht aan de zijde van Leverancier wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan Personeel, stakingen, ziekte van Personeel (m.u.v. pandemie), verlate aanlevering of ongeschiktheid van voor het verrichten van de ICT Prestatie benodigde goederen dan wel liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen. Een aantoonbare storing van nuts-/telecomvoorzieningen wordt wel als overmacht beschouwd, tenzij deze veroorzaakt is door Leverancier of de ICT Prestatie juist ziet op het beschikbaar houden van voornoemde voorzieningen.

Artikel 17. Intellectuele eigendom

- 17.1 Tenzij anders overeengekomen, berusten alle rechten van intellectuele eigendom op de krachtens de Overeenkomst door Leverancier ter beschikking gestelde ICT Prestatie uitsluitend bij Leverancier of diens licentiegever(s).
- 17.2 Alle rechten op de met de ICT Prestatie van Opdrachtgever afkomstige verwerkte gegevens (blijven) rusten bij Opdrachtgever, ongeacht waar deze gegevens staan opgeslagen en ongeacht of de gegevens na initiële ontvangst zijn bewerkt of niet.

- 17.3 Leverancier verleent, behoudens andersluidende afspraken in de Overeenkomst, een Gebruiksrecht op de ICT Prestatie. Indien voor het Gebruiksrecht periodiek een vergoeding verschuldigd is, is de duur van het Gebruiksrecht gelijk aan de looptijd van de Overeenkomst. In overige gevallen is het Gebruiksrecht eeuwigdurend en onherroepelijk. Het Gebruiksrecht omvat in ieder geval het recht de ICT Prestatie (en alle daarin besloten liggende informatie/kennis) te gebruiken voor het Overeengekomen gebruik, alsmede voor testdoeleinden, met inbegrip van alle daarvoor redelijkerwijs noodzakelijke al dan niet tijdelijke verveelvoudigingen en openbaarmakingen. Het Gebruiksrecht omvat niet het recht zelf exploitatiehandelingen te verrichten, tenzij anders overeengekomen.
- 17.4 In afwijking van het bepaalde in de leden 1 en 3 berusten de rechten van intellectuele eigendom op Maatwerkprogrammatuur bij Opdrachtgever. Voor zover nodig worden de betreffende rechten reeds nu voor alsdan overgedragen door Leverancier aan Opdrachtgever, die deze overdracht reeds nu voor alsdan aanvaardt. Deze overdracht ziet op alle huidige en toekomstige rechten in de meest ruime zin van het woord. Leverancier doet reeds nu voor alsdan voorts – voor zover de wet dat toestaat – onherroepelijk afstand van eventuele persoonlijkheidsrechten op de Maatwerkprogrammatuur. Leverancier zal voorts alle broncodes van de betreffende ontwikkelde Maatwerkprogrammatuur aan Opdrachtgever ter beschikking stellen. De eenmalige koopprijs voor deze overdracht wordt geacht besloten te hebben gelegen in de Vergoeding. De overdracht en de levering van de rechten en eerder genoemde broncode vindt plaats onder de opschortende voorwaarde van betaling van de betreffende Vergoeding.
- 17.5 Leverancier garandeert dat de door hem aan Opdrachtgever verstrekte ICT Prestatie geen inbreuk maken op enige intellectuele eigendomsrechten of andere rechten, waaronder persoonlijkheidsrechten, van derden. Leverancier vrijwaart Opdrachtgever en stelt Opdrachtgever schadeloos voor alle aanspraken van derden gebaseerd op de stelling dat door Leverancier aan Opdrachtgever ter beschikking gestelde ICT Prestatie, inbreuk maken op bedoelde rechten van die derden, onder voorwaarde dat Opdrachtgever Leverancier onverwijld schriftelijk informeert over het bestaan en de inhoud van de aanspraak en de afhandeling van de zaak, waaronder het treffen van eventuele schikkingen, geheel overlaat aan Leverancier. Opdrachtgever zal daartoe de nodige volmachten, informatie en medewerking verlenen, zodat Leverancier zich effectief tegen deze aanspraken kan verweren.

- 17.6 Indien Opdrachtgever door een derde het recht tot gebruik van de ICT Prestatie of delen daarvan wordt ontzegd, zal Leverancier voor zijn rekening en te harer keuze onverwijld hetzij:
- i) zorgen dat Opdrachtgever alsnog het recht verkrijgt het gebruik voort te zetten;
 - ii) het inbreuk makende onderdeel vervangen door een ander onderdeel dat geen inbreuk maakt op dergelijke rechten van derden;
 - iii) het inbreuk makende onderdeel zodanig wijzigen dat de inbreuk wordt opgeheven.
- 17.7 Bij vervanging of wijziging als onder (ii) en (iii) bedoeld, zal de functionaliteit van de vervangende onderdelen minimaal gelijkwaardig zijn aan de vervangen onderdelen en zullen de garanties van artikel 10 volledig intact blijven.
- 17.8 In het geval derden Opdrachtgever ter zake van een beweerdelijke schending van intellectuele eigendomsrechten aansprakelijk stellen, is Opdrachtgever – onverminderd het voorgaande – gerechtigd om de Overeenkomst schriftelijk, buiten rechte geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Een dergelijke ontbinding laat de overige rechten van Opdrachtgever onverlet.
- 17.9 Het bepaalde in artikel 17.5 t/m 17.8 is niet van toepassing indien de verweten inbreuk verband houdt met door Opdrachtgever ter gebruik, bewerking, verwerking of onderhoud aan Leverancier ter beschikking gestelde Programmatuur of andere materialen, dan wel met wijzigingen die Opdrachtgever zonder schriftelijke toestemming van Leverancier aan de ICT Prestatie heeft aangebracht.

Artikel 18. Toegang tot data en autorisaties

- 18.1 Leverancier stelt Opdrachtgever gedurende de looptijd van de Overeenkomst in staat om tijdens normale kantoortijden dan wel overeengekomen beschikbaarheidstijden toegang te krijgen tot de met de ICT Prestatie ten behoeve van Opdrachtgever verwerkte gegevens, alsmede de daarbij ingestelde (instellingen met betrekking tot) autorisaties en de specifiek voor Opdrachtgever gemaakte instellingen (bedrijfsregels, macro's, etc).
- 18.2 Leverancier kan aan de in het vorige lid beschreven verplichting onder meer voldoen door:
- i) het aanleveren van de in de ICT Prestatie opgeslagen gegevens conform de norm voor dataportabiliteit die deel uitmaakt van de in artikel 6.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen (indien van toepassing);

- ii) aan Opdrachtgever Koppelingen ter beschikking te stellen en de daarbij horende Documentatie, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen de gegevens/autorisaties middels de Koppelingen op te vragen;
- iii) aan Opdrachtgever Documentatie te verstrekken met een juiste, volledige en gedetailleerde beschrijving van de aan de ICT Prestatie ten grondslag liggende datamodellen, teneinde Opdrachtgever in staat te stellen de gegevens zelf te ontsluiten.

18.3 Indien en voor zover door het verlenen van toegang tot de opgeslagen gegevens een bepaalde beveiliging (waaronder begrepen autorisaties) wordt omzeild, zal Leverancier Opdrachtgever daarover informeren en uitdrukkelijk waarschuwen.

18.4 Opdrachtgever is zelf aansprakelijk voor het gebruik van de op grond van artikel 18 verkregen gegevens. Opdrachtgever vrijwaart Leverancier voor eventuele aanspraken van derden die uit dit gebruik voortvloeien.

Artikel 19. Derdenprogrammatuur

19.1 Indien de ICT Prestatie (geheel of gedeeltelijk) bestaat uit Derdenprogrammatuur, zal Leverancier in of bij het aanbod:

- i) specificeren welk deel van de ICT Prestatie daaruit bestaat;
- ii) de eventueel toepasselijke (licentie- en onderhouds)voorwaarden ter beschikking stellen;
- iii) slechts indien dit verzocht is: specificeren in hoeverre het mogelijk is de betreffende Derdenprogrammatuur elders te betrekken en in hoeverre de keuze daartoe over te gaan consequenties heeft voor het aanbod van Leverancier;
- iv) voor zover er sprake is van afhankelijkheid tussen de Derdenprogrammatuur en de overige delen van de ICT Prestatie, duidelijk kenbaar maken waar die afhankelijkheid in is gelegen en welke effecten die afhankelijkheid heeft voor (de kwaliteit van) de door Leverancier te verlenen ICT Prestatie.

19.2 Leverancier zal in het kader van Onderhoud tijdig Updates en Upgrades uitbrengen teneinde de compatibiliteit met Derdenprogrammatuur waarvan de ICT Prestatie afhankelijk is te blijven garanderen.

19.3 Indien en voor zover Leverancier bewijst dat een Gebrek in de ICT Prestatie wordt veroorzaakt door een fout in Derdenprogrammatuur, wordt het betreffende Gebrek niet als Gebrek beschouwd, tenzij Leverancier de betreffende fout in de Derdenprogrammatuur had behoren te kennen en het effect van de betreffende fout in de eigen ICT Prestatie redelijkerwijs vermeden had kunnen worden.

- 19.4 Het in het vorige lid bepaalde laat onverlet dat Leverancier in voorkomend geval binnen de kaders van het Onderhoud alle redelijke inspanningen zal betrachten om zo spoedig mogelijk het Gebrek alsnog op te lossen, bijvoorbeeld door de fout in de Derdenprogrammatuur in de eigen ICT Prestatie te omzeilen en/of door Opdrachtgever zo spoedig mogelijk te voorzien van Updates en/of Upgrades op de ICT Prestatie en/of de Derdenprogrammatuur.
- 19.5 De in het kader van artikel 19.1 meegeleverde licentie- en onderhoudsvoorwaarden prevaleren boven hetgeen in de Overeenkomst is bepaald, doch louter voor zover het betreft de Derdenprogrammatuur.
- 19.6 Het bepaalde in artikel 19.3 en 19.5 is uitsluitend van toepassing indien Leverancier heeft voldaan aan de in artikel 19.1 bedoelde informatieverplichtingen.

Artikel 20. Opschorting, opzegging en ontbinding

Opschorting

- 20.1 Leverancier is niet gerechtigd zijn verplichtingen op te schorten dan na het sturen van een ingebrekestelling, waarin aan Opdrachtgever een redelijke termijn van minimaal 30 dagen wordt geboden om alsnog aan de verplichtingen te voldoen.

Opzegging

- 20.2 Overeenkomsten voor bepaalde tijd kunnen – behoudens de specifieke opzeggingsgronden in de GIBIT 2020 of de Overeenkomst – niet tussentijds worden opgezegd (artikel 7:408 lid 1 BW is niet van toepassing). Overeenkomsten voor onbepaalde tijd kunnen worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van respectievelijk drie (3) maanden voor Opdrachtgever en achttien (18) maanden voor Leverancier.
- 20.3 Ook als meerdere Overeenkomsten onderlinge samenhang vertonen (bijv. een licentie- en een onderhoudsovereenkomst), is Opdrachtgever niettemin gerechtigd slechts een deel van de Overeenkomsten (selectief) op te zeggen tegen het einde van de dan actuele looptijd en met inachtneming van een opzegtermijn van drie (3) maanden. Een dergelijke opzegging heeft overigens geen effect op de overige samenhangende Overeenkomsten.
- 20.4 Opdrachtgever is voorts bevoegd de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf (12) maanden, op te zeggen tegen de datum:

- i) dat de rechten en verplichtingen van Opdrachtgever onder algemene titel overgaan op een andere partij (bijv. vanwege een gemeentelijke herindeling); of
- ii) dat de betreffende activiteiten van Opdrachtgever worden uitbesteed aan een gemeenschappelijke regeling of soortgelijke andere entiteit met een publieke functie.

- 20.5 Indien Opdrachtgever op grond van ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst nog niet voorzienbaar gewijzigd landelijk beleid gehouden is om tegen een bepaalde datum over te stappen op een landelijke voorziening die een (gedeeltelijk) functioneel alternatief vormt voor het met de ICT Prestatie Overeengekomen gebruik, is Opdrachtgever gerechtigd, met inachtneming van een opzegtermijn van twaalf (12) maanden, de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten (voor dat deel) op te zeggen tegen voornoemde datum.
- 20.6 In geval van opzegging op grond van de artikelen 20.4 en/of 20.5 vindt tussen Opdrachtgever en Leverancier afrekening plaats op basis van de door Leverancier:
- i) ter uitvoering van de Overeenkomst ten tijde van de opzegging reeds verrichte werkzaamheden; en
 - ii) in redelijkheid gemaakte kosten; en
 - iii) in redelijkheid voor de toekomst reeds aangegane verplichtingen; en
 - iv) gederfde winst
- 20.7 Bij de berekening van de in het vorige lid bedoelde afrekening wordt steeds gecorrigeerd voor de voorzienbare en/of redelijkerwijs te verwachten herinzet van productiefactoren door Leverancier.
- 20.8 Voor zover partijen over de hoogte van het in het vorige lid bedoelde bedrag geen overeenstemming weten te bereiken, wordt dit bedrag op basis van algemeen aanvaarde boekhoudkundige principes vastgesteld door een door beide partijen gezamenlijk te benoemen onafhankelijke en ter zake deskundige derde.

Ontbinding

- 20.9 Indien een partij tekortschiet in de nakoming van een overeengekomen verplichting, kan de andere partij haar in gebreke stellen waarbij de nalatige partij alsnog een redelijke termijn voor de nakoming wordt gegund. Blijft nakoming ook dan uit dan is de nalatige partij in verzuim. Ingebrekestelling is niet nodig wanneer voor de nakoming een fatale termijn geldt, nakoming blijvend onmogelijk is, indien uit een mededeling dan wel de houding van de andere partij moet worden afgeleid dat deze in de nakoming van haar verplichting zal tekortschieten.
- 20.10 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is vastgelegd, of uit de wet voortvloeit, kan elk van de partijen de Overeenkomst door middel van een aangetekend schrijven buiten rechte geheel of gedeeltelijk ontbinden indien de andere partij in verzuim is dan wel een van de overige situaties bedoeld in artikel 20.9 zich voordoet.
- 20.11 Onverminderd hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald, en onverminderd hetgeen overigens in de wet is bepaald, kan Opdrachtgever de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten middels een aangetekend schrijven ontbinden binnen twaalf (12) maanden nadat Opdrachtgever constateert dat:
- i) Leverancier (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt; of
 - ii) Leverancier zijn faillissement aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard; of
 - iii) de onderneming van Leverancier wordt ontbonden; of
 - iv) Leverancier zijn onderneming staakt; of
 - v) sprake is van een ingrijpende wijziging in de zeggenschap over de activiteiten van de onderneming van Leverancier die maakt dat het in alle redelijkheid niet van de opdrachtgever kan worden verwacht dat zij de Overeenkomst in stand houdt; of
 - vi) op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Leverancier beslag wordt gelegd (anders dan door Opdrachtgever); of
 - vii) het Bureau BIBOB een negatief advies heeft uitgebracht over de organisatie van Leverancier; of
 - viii) voor zover de Overeenkomst door middel van een aanbestedingsprocedure als bedoeld in de Aanbestedingswet tot stand is gekomen, zich gedurende de looptijd van de Overeenkomst ten aanzien van Leverancier uitsluitingsgronden voordoen als bedoeld in artikel 2.86 Aanbestedingswet.

- 20.12 Opdrachtgever kan de Overeenkomst en alle daarmee samenhangende overeenkomsten ook ontbinden indien hij op goede gronden aanneemt dat de rechter op een daartoe strekkende vordering op grond van de Aanbestedingswet de overeenkomst zal vernietigen. Artikel 20.6 t/m 20.8 is in dat geval van overeenkomstige toepassing, tenzij Opdrachtgever aantoont dat de onrechtmatigheid (mede) aan Leverancier toerekenbaar is.
- 20.13 Indien de overmachtstoestand zestig (60) aaneengesloten dagen of gedurende in totaal meer dan negentig (90) dagen binnen een kalenderjaar heeft geduurd, of zodra duidelijk is dat de overmachtstoestand langer dan dergelijke termijn zal duren, is de wederpartij van degene die zich op overmacht beroept, gerechtigd deze Overeenkomst tussentijds met onmiddellijke ingang (gedeeltelijk) te ontbinden.

Gevolgen van beëindiging

- 20.14 Leverancier retourneert of verwijdert bij het, op welke grond dan ook, eindigen van de Overeenkomst(en) onverwijld alle hem door Opdrachtgever ter hand gestelde documenten, boeken, bescheiden en andere zaken (waaronder begrepen gegevens- en informatiedragers). Bij vroegtijdige beëindiging geldt het voorgaande wederkerig.

Artikel 21. Controlerecht en medewerking audits bij Opdrachtgever

Controlerecht

- 21.1 Opdrachtgever is gerechtigd de naleving door Leverancier van de wezenlijke verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst, de GIBIT 2020 en de daarmee samenhangende overeenkomsten (SLA, verwerkersovereenkomst, etc.), alsmede de juistheid van toegezonden facturen, binnen een redelijke termijn door een onafhankelijke ter zake deskundige aan geheimhouding gebonden derde te laten controleren.
- 21.2 Opdrachtgever zal alvorens een controle te doen verrichten eerst Leverancier om de op grond van het vorige lid noodzakelijke informatie vragen.
- 21.3 De controle zal alleen plaatsvinden indien Opdrachtgever – ook na beantwoording van het in het vorige lid bedoelde verzoek om informatie – gereede twijfel heeft over de nakoming van de verplichtingen door Leverancier, of indien Opdrachtgever anderszins een gerechtvaardigd belang bij de controle heeft (o.m. wettelijke plicht, instructie toezichthouder).

- 21.4 Leverancier zal alle redelijkerwijs te verwachten medewerking verlenen aan een dergelijke controle. Leverancier zal in dat kader ten minste inzage verlenen in alle relevante gegevens en achtergrondinformatie die relevant kan zijn in het kader van voornoemde controle. Ook zal Leverancier toegang verlenen tot de locatie waar de diensten worden verleend.
- 21.5 Opdrachtgever staat er voor in dat de in het eerste lid bedoelde derde eventueel door Leverancier gehanteerde voorschriften zal opvolgen. Indien de controle niet (volledig) kan worden uitgevoerd vanwege voornoemde voorschriften, dan komt dit evenwel voor risico van Leverancier.
- 21.6 De kosten voor deze controle worden gedragen door Opdrachtgever (zowel eigen kosten als kosten van Leverancier), tenzij de derde één of meer tekortkomingen van niet ondergeschikte aard van Leverancier constateert die ten nadele zijn van Opdrachtgever.

Medewerking audits bij Opdrachtgever

- 21.7 Voor zover Opdrachtgever afhankelijk is van Leverancier voor de uitvoering van (wettelijke verplichte) audits, zal Leverancier alle noodzakelijke medewerking verlenen aan de uitvoering van deze audits. De kosten voor deze medewerking worden gedragen door Opdrachtgever.

Artikel 22. Exit-plan, overstap, beperkte voortzetting, overdracht en verlengd gebruik

Exit-plan

- 22.1 Op eerste verzoek van Opdrachtgever zullen Partijen een exit-plan opstellen waarin wordt vastgelegd wat er dient te gebeuren ter voorbereiding op en uitvoering van de in dit artikel beschreven werkzaamheden. Artikel 5.2 en 5.3 zijn van overeenkomstige toepassing op het exit-plan.
- 22.2 De in dit artikel bedoelde werkzaamheden – te weten overstap (artikel 22.3 e.v.), beperkte voortzetting (artikel 22.6 e.v.), overdracht (artikel 22.8) en beperkte verlenging (artikel 22.9) – zullen worden verricht overeenkomstig het exit-plan en het bepaalde in de Overeenkomst en de GIBIT 2020, tegen de dan reguliere tarieven van Leverancier.

Overstap naar soortgelijke ICT Prestatie

- 22.3 Leverancier doet bij het, op welke grond ook beëindigen van de Overeenkomst(en), op eerste verzoek van Opdrachtgever datgene wat redelijkerwijs noodzakelijk is om er voor te zorgen dat een nieuwe leverancier of Opdrachtgever zelf zonder belemmeringen een soortgelijke ICT Prestatie ten behoeve van Opdrachtgever kan verrichten (zulks met uitzondering van de afgifte van de broncode van de Programmatuur).
- 22.4 Onder de in het vorige lid bedoelde redelijke maatregelen in het kader van de overstap naar een andere leverancier/ander systeem worden in ieder geval verstaan (naar keuze van Opdrachtgever):
- i) het alsnog aan de verplichtingen uit artikel 18 voldoen;
 - ii) het vernietigen van de gegevens waarvoor Opdrachtgever verantwoordelijk is (tegen afgifte van bewijs van vernietiging);
 - iii) het technisch ontvlechten en ontmantelen van (een deel van) de ICT Presentatie
- 22.5 In afwijking van artikel 22.2 worden voornoemde diensten kosteloos verricht indien sprake is van een toerekenbaar tekortschieten door Leverancier. De onder 22.4 ii) bedoelde werkzaamheden worden op verzoek hoe dan ook kosteloos verricht.

Beperkte voortzetting van ICT Prestatie

- 22.6 Leverancier verklaart zich reeds nu voor alsdan bereid bij beëindiging van de Overeenkomst(en) – op welke grond dan ook – op eerste verzoek van Opdrachtgever:
- i) een nieuwe ICT Prestatie of beperkte voortzetting van de bestaande ICT Prestatie te leveren waarmee Opdrachtgever in staat blijft de met de huidige ICT Prestatie opgeslagen gegevens te raadplegen; en
 - ii) een beperkte vorm van Onderhoud te (blijven) verlenen op de in het vorige lid bedoelde ICT Prestatie (namelijk binnen de kaders van de in het vorige lid bedoelde beperkte functionaliteit).
- 22.7 Voor de duur en kosten voor de in het vorige lid bedoelde ICT Prestatie geldt dat:
- i) de duur ten minste een zodanige duur is dat Opdrachtgever aan de wettelijke administratieplichten kan voldoen;
 - ii) de kosten voor in redelijke verhouding staan tot de oorspronkelijke kosten voor de gehele ICT Prestatie (naar rato van de verminderde functionaliteit), met dien verstande dat noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast.

Overdracht van ICT Prestatie

- 22.8 Opdrachtgever is gerechtigd de ICT Prestatie geheel of gedeeltelijk, inclusief alle daarbij behorende Gebruiksrechten en alle aanspraken in het kader van Onderhoud, onder gelijkblijvende voorwaarden (waaronder begrepen gelijkblijvende omvang Gebruiksrechten) over te dragen aan een gemeenschappelijke regeling of andere entiteit met een publieke functie in het kader van een uitbesteding van een deel van de activiteiten van Opdrachtgever. Leverancier zal alle noodzakelijke medewerking verlenen aan voornoemde overdracht. Leverancier is niet gerechtigd voor de overgang als zodanig kosten in rekening te brengen, wel voor eventueel aanvullend te verrichten werkzaamheden. Derdenprogrammatuur is alleen overdraagbaar voor zover de wet of de toepasselijke licentievoorwaarden daaraan niet in de weg staan (vgl. artikel 19.5).

Verlengd gebruik

- 22.9 Leverancier verklaart zich voorts bereid om Opdrachtgever desgewenst toe te staan het gebruik van de ICT Prestatie na de beëindigingsdatum voor een redelijke periode te verlengen, indien de werkzaamheden overeenkomstig het Exit-plan niet tijdig zijn afgerond. Hiervoor zal een vergoeding in rekening worden gebracht naar rato van de laatst geldende gebruiksvergoedingen (waarbij noodzakelijke verlengingen van Derdenprogrammatuur volledig kunnen worden doorbelast), tenzij de niet-tijdige afronding van de Exit-werkzaamheden toerekenbaar is aan Leverancier (de verlenging is dan kosteloos).

Artikel 23. Toepasselijk recht en geschillen

- 23.1 Op de Overeenkomst en alle daarmee verband houdende overeenkomsten, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
- 23.2 De eenvormige wetten, opgesteld door de in 1964 te 's-Gravenhage gehouden diplomatieke Conferentie betreffende de unificatie van het internationale kooprecht ('LUF' en 'LUVI') en het Weens Koopverdrag, zijn niet van toepassing.
- 23.3 Alle geschillen (daaronder begrepen geschillen die slechts één van de partijen als zodanig beschouwt) die naar aanleiding van de Overeenkomst of daaruit voortvloeiende overeenkomsten tussen partijen mochten ontstaan, zullen aanhangig worden gemaakt bij de bevoegde rechter bij het arrondissement van Opdrachtgever.

II. Privacy, beveiliging en archivering

Artikel 24. Verwerkersrelatie

- 24.1 Voor zover Leverancier in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens voor Opdrachtgever in de hoedanigheid van verwerker verwerkt, is op die verwerking de Verwerkersovereenkomst van toepassing
- 24.2 De Verwerkersovereenkomst prevaleert voor zover het de verwerking van persoonsgegevens betreft op hetgeen overigens in de Overeenkomst is bepaald.

Artikel 25. Informatiebeveiliging

- 25.1 Leverancier staat er voor in dat met de ICT Prestatie door Opdrachtgever kan worden voldaan aan de in de in artikel 6.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen opgenomen normen voor informatiebeveiliging (voor zover relevant voor de ICT Prestatie), althans een andere overeengekomen norm voor informatiebeveiliging.
- 25.2 Indien de ICT Prestatie (gedeeltelijk) door Leverancier beheerd wordt (bijv. bij Hosting), of dienstverlening betreft die door Leverancier verricht wordt, past Leverancier ook op andere gegevens dan persoonsgegevens de beveiliging toe overeenkomstig de norm in de Verwerkersovereenkomst, althans de in lid 1 bedoelde norm voor informatiebeveiliging, althans een andere overeengekomen norm.
- 25.3 Leverancier staat er voor in dat al het door hem ingeschakelde personeel en andere derden zullen werken overeenkomstig de overeengekomen normen voor informatiebeveiliging, althans dat deze derden beveiligingsnormen van gelijkwaardig of beter niveau zullen naleven.
- 25.4 Informatie over de getroffen beveiligingsmaatregelen wordt als vertrouwelijke informatie als bedoeld in artikel 15 beschouwd.

Artikel 26. Archivering

- 26.1 Tenzij in de Overeenkomst anders is bepaald, dient Leverancier zorg te dragen voor het aantoonbaar beheren en beschermen van beheerde gegevens door beveiligingsmaatregelen, conserveringsmaatregelen en controles ten aanzien van archivering, conform de vereisten uit de in artikel 6.1 bedoelde Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen.

- 26.2 Leverancier zal de door hem ten behoeve van Opdrachtgever verwerkte gegevens waarop op grond van de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen althans de Overeenkomst een bewaartermijn van toepassing is gedurende de looptijd van de Overeenkomst (i) aantoonbaar voor de duur van die bewaartermijn bewaren en (ii) niet verwijderen dan na toestemming van Opdrachtgever.
- 26.3 Leverancier is in staat archiefbescheiden te migreren naar archiefsystemen van Opdrachtgever conform de vereisten in de Gemeentelijke ICT-kwaliteitsnormen. Leverancier verricht de werkzaamheden voor het daadwerkelijk migreren van archiefbescheiden tegen de in de Overeenkomst bepaalde tarieven en condities, of bij gebreke daarvan tegen de reguliere tarieven van Leverancier en nader overeen te komen condities.
- 26.4 Indien op het moment van opschorting, opzegging of ontbinding van de Overeenkomst Leverancier archiefbescheiden van Opdrachtgever onder zich heeft die vanwege de plaatsing en inrichting van de ICT Prestatie niet tevens berusten onder de Opdrachtgever als zorgdrager, dan verplicht Leverancier zich te handelen als zou hij een kennisgeving hebben ontvangen onder artikel 11 lid 1 Archiefwet 1995 (ongeacht of de betreffende archiefbescheiden zijn opgenomen in Derdenprogrammatuur).

III. Hosting

Artikel 27. Algemeen

- 27.1 Leverancier zal alle gegevens, zoals URLs en inloggegevens, aan Opdrachtgever ter beschikking stellen die noodzakelijk zijn om daadwerkelijk gebruik te kunnen maken van de ICT Prestatie.
- 27.2 Leverancier is niet gerechtigd de Hosting op te schorten, behalve voor zover voortzetting redelijkerwijs niet gevegd kan worden. De enkele eenmalige niet-betaling rechtvaardigt dit niet.

Artikel 28. Opgeslagen gegevens

- 28.1 Opdrachtgever is zelf te allen tijde volledig verantwoordelijk voor het gebruik dat zij maakt van de Hosting en voor de gegevens die zij met behulp van de Hosting opslaat, opvraagt, verspreidt en anderszins gebruikt.
- 28.2 Indien en voor zover er aanwijzingen of vermoedens bestaan dat de middels de Hosting verwerkte gegevens onrechtmatig jegens derden zijn, zal Leverancier Opdrachtgever daarover zo spoedig mogelijk informeren.
- 28.3 Leverancier zal de betreffende gegevens niet zonder voorafgaand overleg met Opdrachtgever verwijderen, tenzij de gegevens zodanig evident onrechtmatig zijn en de spoedeisendheid van het geval maakt dat voorafgaand overleg met Opdrachtgever niet kan worden afgewacht.

Artikel 29. Onderhoud en Beschikbaarheid

- 29.1 Vanaf het moment van Acceptatie van de ICT Prestatie zijn de specifieke afspraken omtrent het Onderhoud (ook) op de Hosting van toepassing (zoals de gegarandeerde Service levels en de overeengekomen Beschikbaarheid).
- 29.2 Indien en voor zover in de Overeenkomst geen Service Levels ten aanzien van de Beschikbaarheid van de Hosting zijn afgesproken, geldt een Service Level van 98% Beschikbaarheid per maand op werkdagen tussen 08.00-18.00 uur.
- 29.3 Leverancier verzorgt – in afwijking van het bepaalde in artikel 8.10 – bij Hosting de installatie van Updates en Upgrades.
- 29.4 Het recht om de ingebruikname van Updates en/of Upgrades te weigeren als bedoeld in artikel 8.11 is niet van toepassing bij generieke Hosting die door Leverancier aan meerdere klanten wordt aangeboden, tenzij in de Overeenkomst anders is bepaald.

Artikel 30. Waarborgen continuïteit

- 30.1 Gelet op de grote afhankelijkheid van Leverancier alsmede het continuïteitsrisico bij incidenten en calamiteiten (zoals faillissement) die er bij Hosting bestaat, verklaart Leverancier zich reeds nu voor alsdan bereid aanvullende afspraken met Opdrachtgever te maken teneinde voornoemde risico's te verkleinen.
- 30.2 De in het vorige lid bedoelde aanvullende afspraken kunnen onder meer bestaan uit (allen tegen een redelijke vergoeding):
- i) het maken van afspraken over het periodiek terug of aan een derde partij leveren van de door Leverancier verwerkte gegevens ('data-escrow'); en/of
 - ii) het met een derde partij sluiten van een overeenkomst die ertoe strekt dat de betreffende derde partij zich hoofdelijk verbindt tot of borg staat voor de nakoming van de Overeenkomst; en/of
 - iii) het met een derde partij sluiten van een (tripartite) overeenkomst die ertoe strekt dat de betreffende derde partij (voortdurend) over alle benodigde gegevens komt te beschikken om in voorkomend geval (een deel van) de ICT Prestatie uit de Overeenkomst – al dan niet op basis van een nieuwe overeenkomst – in plaats van Leverancier te kunnen (gaan) verrichten.

Voor het invullen dient het UEA te zijn geopend met Acrobat Reader.

Invullen van dit PDF formulier met gebruik van een ander programma dan Acrobat Reader kan leiden tot onjuiste weergave van de ingevulde gegevens na het digitaal versturen van het document, waardoor de inhoud van het UEA een andere kan worden dan bedoeld.



Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Uniform Europees Aanbestedingsdocument

Verwijzing naar de **relevante aankondiging**¹ die bekend is gemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie:

Nummer aankondiging in PB EU S (alleen indien u beschikt over dit nummer):

_____ /S/ _____ - _____

Vermeld, wanneer bekendmaking van een aankondiging in het Publicatieblad van de Europese Unie niet is vereist, andere gegevens op basis waarvan ondubbelzinnig kan worden vastgesteld om welke aanbestedingsprocedure het gaat (bijvoorbeeld verwijzing naar een bekendmaking op nationaal niveau):

Deze aanbesteding betreft:

- Een procedure boven de van toepassing zijnde Europese aanbestedingsdrempel
- Een procedure onder de van toepassing zijnde Europese aanbestedingsdrempel
- Een procedure van een speciale-sectorbedrijf

¹ Voor aanbestedende diensten: ofwel een vooraankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt of een aankondiging van een opdracht. Voor aanbestedende entiteiten: een periodieke indicatieve aankondiging die als oproep tot mededinging wordt gebruikt, een aankondiging van een opdracht of een aankondiging inzake het bestaan van een erkenningsregeling.

Gebruikersinstructie

Hoe vul ik de gegevensvelden in?

De tekstvelden van het UEA Model zijn zo ingericht dat ze meebewegen met de hoeveelheid in te vullen tekst. Let op: bij het typen zelf beweegt het typveld nog niet direct mee, pas wanneer je overschakelt naar het volgende tekstveld past het document zich aan op de hoeveelheid ingevulde tekst.

Deel I Gegevens over de aanbestedingsprocedure en de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit (inclusief speciale-sectorbedrijven)

De **aanbestedende dienst** of **entiteit kruist aan** wat van toepassing is op **deze pagina én in deel III**. **Alle** overige gegevens in alle delen van het UEA moeten door de **ondernemer** worden ingevuld.

Identiteit van de aanbesteder²

Servicegemeente Dordrecht

Om welke aanbesteding gaat het?
> Titel of beknopte beschrijving van de aanbesteding³

Accountantsdiensten

Referentienummer van het dossier bij de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit (indien van toepassing)⁴

220002REG

² Uit deel I, punt I.1, van de betreffende aankondiging over te nemen gegevens. Vermeld in geval van gezamenlijke aanbesteding de namen van alle betrokken aanbesteders.

³ Zie de punten II.1.1 en II.1.3 van de betreffende aankondiging.

⁴ Zie punten II.1.1 van de betreffende aankondiging.

Deel II Gegevens met betrekking tot de ondernemer

Deel II A Gegevens over de ondernemer

Identificatie

Naam	<input type="text"/>
BTW-nummer	<input type="text"/>
KvK-nummer	<input type="text"/>
Vermeld indien er geen BTW-nummer of KvK-nummer van toepassing is, een ander nationaal identificatienummer, indien vereist en toepasselijk.	<input type="text"/>
Postadres	<input type="text"/>
Telefoonnummer	<input type="text"/>
E-mail adres	<input type="text"/>
Internet adres	<input type="text"/>
Contactpersoon of -personen	<input type="text"/>

Algemene informatie

Is de ondernemer een micro-, kleine of middelgrote onderneming⁵ Ja Nee

⁵ In de zin van de aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36). Deze informatie is uitsluitend vereist voor statistische doeleinden. Micro-ondernemingen: een onderneming met minder dan 10 werknemers en met een jaaromzet en/of jaarlijks balanstotaal van niet meer dan 2 miljoen euro. Kleine ondernemingen: een onderneming met minder dan 50 werknemers en met een jaaromzet en/of jaarlijks balanstotaal van niet meer dan 10 miljoen euro; middelgrote ondernemingen, ondernemingen die micro noch klein zijn en met minder dan 250 personen werknemers en een jaaromzet van niet meer dan 50 miljoen euro en/of een jaarlijks balanstotaal van niet meer dan 43 miljoen euro.

Alleen wanneer de aanbesteding voorbehouden is⁶

Is de ondernemer een sociale werkplaats of een "sociale onderneming"⁷ of zorgt de onderneming voor de uitvoering van de overeenkomst in het kader van programma's voor beschermde arbeid? Ja Nee

⁶ Zie punt III.1.5 van de aankondiging van de opdracht.

⁷ Zoals bedoeld in artikel 2.82 aanbestedingswet 2012

Wijze van deelneming

Neemt de ondernemer samen met anderen deel aan de aanbestedingsprocedure⁹? Ja Nee

⁹ Met name als deel van een combinatie, consortium, joint venture, enz.

Percelen

Vermeld, indien van toepassing, het perceel/de percelen waarop de ondernemer wil inschrijven

Deel II B Informatie over de vertegenwoordigers van de ondernemer

Vermeld, indien van toepassing, naam/namen en adres/adressen van de persoon/personen die gemachtigd is/zijn om de ondernemer bij deze aanbestedingsprocedure te vertegenwoordigen.

Alleen nodig indien afgeweken wordt van de vertegenwoordigingsbevoegdheid zoals opgenomen in het KvK Handelsregister.

Vertegenwoordiger 1

Volledige naam

Geboortedatum

Functie/optredend als

Postadres

Telefoonnummer

E-mail adres

Vermeld zo nodig gedetailleerde informatie over de vertegenwoordiging > (vorm, reikwijdte, doel, enz.)

Deel II C Informatie over beroep op draagkracht van andere entiteiten

Draagkracht kan betrekking hebben op financiële en economische draagkracht, maar ook op bijvoorbeeld technische bekwaamheid, beroepsbevoegdheid of het bezit van certificaten.

Doet de ondernemer beroep op de draagkracht van andere entiteiten om te voldoen aan de selectiecriteria van deel IV en de (eventuele) criteria en regels van onderstaande deel V?

Ja Nee

Deel II D Informatie betreffende onderaannemers op wier draagkracht de ondernemer geen beroep doet

*(Gedeelte dat alleen moet worden ingevuld wanneer de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit **expliciet** om deze gegevens vraagt.)*

Is de ondernemer van plan een gedeelte van de opdracht in onderaanneming aan derden te geven?

Ja Nee

Deel III Uitsluitingsgronden

Deel III A Gronden die verband houden met strafrechtelijke veroordelingen

Gronden in verband met strafrechtelijke veroordelingen krachtens nationale bepalingen waarbij de in artikel 57, lid 1, van de richtlijn vermelde gronden worden omgezet.

Artikel 57, lid 1, van Richtlijn 2014/24/EU vermeldt de volgende uitsluitingsgronden:

1. Deelneming aan een criminele organisatie¹⁰
2. Corruptie¹¹
3. Fraude¹²
4. Terroristische misdrijven of strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten¹³
5. Witwassen van geld of financiering van terrorisme¹⁴
6. Kinderarbeid en andere vormen van mensenhandel¹⁵

Aan te kruisen door aanbestedende dienst, aanbestedende entiteit
indien het een procedure onder de Europese aanbestedingsdrempel of een procedure van een speciale-sectorbedrijf betreft.

Bij deze aanbestedingsprocedure zijn de volgende uitsluitingsgronden van toepassing:

- | | |
|--|--|
| <input type="checkbox"/> Geen | <input checked="" type="checkbox"/> 4 Terroristische misdrijven of strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten |
| <input checked="" type="checkbox"/> 1 Deelneming aan een criminele organisatie | <input checked="" type="checkbox"/> 5 Witwassen van geld of financiering van terrorisme |
| <input checked="" type="checkbox"/> 2 Corruptie | <input checked="" type="checkbox"/> 6 Kinderarbeid en andere vormen van mensenhandel |
| <input checked="" type="checkbox"/> 3 Fraude | |

Is de ondernemer zelf of iemand die lid is van het bestuurs-, leidinggevend of toezichhoudend orgaan van de ondernemer of daarin vertegenwoordigings-, beslissings- of controlebevoegdheid heeft, om een van de hiervoor genoemde redenen veroordeeld bij onherroepelijk vonnis, welk vonnis niet later dan vijf jaar geleden is gewezen of dat expliciet een uitsluitingsperiode bevat die nog steeds van toepassing is?

Ja Nee

Vermeld, indien de relevante stukken elektronisch beschikbaar zijn:

Internetadres

Afgevende entiteit

Precieze referentienummers van de stukken

Deel III B Gronden die verband houden met de betaling van belastingen of sociale premies

Aan te kruisen door aanbestedende dienst, aanbestedende entiteit
indien het een procedure onder de Europese aanbestedingsdrempel of een procedure van een speciale-sectorbedrijf betreft.

Bij deze aanbestedingsprocedure zijn de volgende uitsluitingsgronden van toepassing:

- Betaling van belastingen of sociale premies

Heeft de ondernemer voldaan aan al zijn verplichtingen met betrekking tot de betaling van belastingen of sociale premies, zowel in het land waar hij is gevestigd als in de lidstaat van de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit indien dit een ander land is dan het land van vestiging?

Belastingen

Ja Nee

Sociale premies

Ja Nee

Deel III C Gronden met betrekking tot insolventie, belangenconflicten of beroepsfouten¹⁸**Aan te kruisen door aanbestedende dienst, aanbestedende entiteit**

Deze gronden zijn facultatief zowel boven als onder de Europese aanbestedingsdrempel.

Bij deze aanbestedingsprocedure zijn de volgende uitsluitingsgronden van toepassing:

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Geen | <input checked="" type="checkbox"/> Belangenconflict |
| <input checked="" type="checkbox"/> Schending verplichtingen o.b.v. milieu-, sociaal- of arbeidsrecht | <input checked="" type="checkbox"/> Betrokken bij de voorbereiding |
| <input checked="" type="checkbox"/> Faillissement, insolventie of gelijksoortig | <input checked="" type="checkbox"/> Prestaties uit het verleden |
| <input checked="" type="checkbox"/> Ernstige beroepsfout | <input checked="" type="checkbox"/> Valse verklaring |
| <input checked="" type="checkbox"/> Vervalsing van de mededinging | <input checked="" type="checkbox"/> Onrechtmatige beïnvloeding |

Er zij op gewezen dat in het kader van deze aanbesteding sommige van de volgende uitsluitingsgronden preciezer omschreven kunnen zijn in de nationale wetgeving, de betreffende aankondiging of de aanbestedingsstukken. De nationale wetgeving kan bijvoorbeeld bepalen dat het begrip "ernstige beroepsfout" verschillende gedragingen kan omvatten.

Schending verplichtingen o.b.v. milieu-, sociaal of arbeidsrecht

Heeft de ondernemer, voor zover hij weet, zijn verplichtingen op het gebied van het milieu-, sociaal of arbeidsrecht geschonden¹⁸?

Ja Nee

¹⁸ Zie artikel 57, lid 4, van Richtlijn 2014/24/EU.

Faillissement, insolventie of gelijksoortig

Is op de ondernemer een van de volgende situaties van toepassing:
a) Hij is failliet, of
b) Hij verkeert in insolventie of liquidatie, of
c) Hij heeft een regeling met schuldeisers getroffen, of
d) Hij verkeert in een andere, vergelijkbare toestand ingevolge een soortgelijke procedure uit hoofde van nationale wet- of regelgeving¹⁹, of
e) Zijn activa worden beheerd door een curator of door de rechtbank, of
f) Zijn bedrijfsactiviteiten zijn gestaakt?

Ja Nee

¹⁹ Zie de nationale wetgeving, de betreffende aankondiging of de aanbestedingsstukken.

Ernstige beroepsfout zoals bedoeld in artikel 2.87 lid 1 sub c Aanbestedingswet 2012

Heeft de ondernemer zich schuldig gemaakt aan ernstige beroepsfouten²¹?

Ja Nee

²¹ Zie, indien van toepassing, de definities in de nationale wetgeving, de betreffende aankondiging of de aanbestedingsstukken.

Vervalsing van de mededinging

Heeft de ondernemer met andere ondernemers overeenkomsten gesloten die gericht zijn op vervalsing van de mededinging?

Ja Nee

Belangenconflict

Is de ondernemer zich bewust van enig belangenconflict²² als gevolg van zijn deelneming aan de aanbestedingsprocedure?

Ja Nee

²² Zoals vermeld in de nationale wetgeving, de betreffende aankondiging of de aanbestedingsstukken.

Betrokken bij de voorbereiding

Heeft de ondernemer of een met de ondernemer verbonden onderneming de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit geadviseerd of is de ondernemer of een met hem verbonden onderneming anderszins betrokken geweest bij de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure?

Ja Nee

Prestaties uit het verleden

Is het de ondernemer overkomen dat een eerdere overheidsopdracht, een eerdere opdracht van een aanbestedende entiteit of een eerdere concessieovereenkomst heeft geleid tot vroegtijdige beëindiging van die eerdere opdracht, tot schadevergoeding of tot andere vergelijkbare sancties?

Ja Nee

Valse verklaring

Kan de ondernemer bevestigen dat:

- a) hij zich niet in ernstige mate schuldig heeft gemaakt aan valse verklaringen bij het verstrekken van de informatie die nodig is om te controleren of er geen gronden voor uitsluiting zijn dan wel of aan de selectiecriteria wordt voldaan,
- b) hij dergelijke informatie niet heeft achtergehouden,
- c) hij de door de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit gevraagde ondersteunende documenten onverwijld heeft kunnen overleggen

Ja Nee

Onrechtmatige beïnvloeding

Kan de ondernemer bevestigen dat:

- d) hij niet heeft getracht het besluitvormingsproces van de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit onrechtmatig te beïnvloeden, om vertrouwelijke informatie te verkrijgen die hem onrechtmatige voordelen in de aanbestedingsprocedure kan bezorgen, of om verwijtbaar misleidende informatie te verstrekken die een belangrijke invloed kan hebben op besluiten inzake uitsluiting, selectie of gunning?

Ja Nee

Deel IV Selectiecriteria

Bedoeld worden geschiktheidseisen zoals vermeld in de Aanbestedingswet 2012.

α: Algemene aanwijzing voor alle selectiecriteria

De ondernemer verklaart met betrekking tot de selectiecriteria dat, hij voldoet aan de voorgeschreven selectiecriteria

Ja Nee

Deel V Beperking van het aantal gekwalificeerde gegadigden

Het navolgende geldt uitsluitend voor niet-openbare procedures, mededingingsprocedures met onderhandeling, concurrentiegerichte dialogen en innovatiepartnerschappen.

De ondernemer hoeft uitsluitend informatie te verstrekken wanneer de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit de objectieve en niet-discriminerende criteria of regels heeft vastgesteld die moeten worden toegepast om het aantal gegadigden dat tot indiening van een inschrijving of tot een dialoog zal worden uitgenodigd, te beperken. Deze informatie, die vergezeld kan gaan van vereisten met betrekking tot de eventueel te overleggen (soorten) certificaten of andere vormen van bewijsstukken, wordt vermeld in de betreffende aankondiging of in de in die aankondiging bedoelde aanbestedingsstukken.

Bedoeld worden selectiecriteria zoals vermeld in de Aanbestedingswet 2012.

De ondernemer verklaart dat:

Er wordt op de volgende wijze voldaan aan de objectieve en niet-discriminerende criteria en regels te beperking van het aantal gegadigden.

Geef, in geval bepaalde certificaten of andere vormen van bewijsstukken zijn vereist, aan of de ondernemer over de vereiste documenten beschikt:

Ja Nee

Deel VI Slotopmerkingen

Ondergetekende(n) verklaart/verklaren formeel dat de door hem/haar/hen hiervoor in de delen II–V verstrekte informatie accuraat en correct is en dat hij/zij zich volledig bewust is/zijn van de consequenties van het afleggen van een valse verklaring.

Ondergetekende(n) verklaart/verklaren formeel desgevraagd en onverwijld de hiervoor bedoelde certificaten en andere vormen van bewijsstukken te kunnen overleggen, tenzij:

- a) de aanbestedende dienst of instantie de betrokken ondersteunende documenten rechtstreeks kan verkrijgen door raadpleging in een lidstaat van een gratis toegankelijke nationale databank²³ of
- b) de aanbestedende dienst of instantie met ingang van uiterlijk 18 oktober 2018²⁴ reeds over de betrokken informatie beschikt.

Ondergetekende(n) stemt/stemmen er formeel mee in dat de aanbestedende dienst of aanbestedende entiteit bedoeld in deel I, afdeling A toegang krijgt tot stukken tot staving van de informatie die is verstrekt in dit Uniform Europees Aanbestedingsdocument met het oog op de onderhavige aanbestedingsprocedure.

²³ Op voorwaarde dat de ondernemer de noodzakelijke informatie heeft verstrekt (internetadres, afgeevende entiteit, precieze referentienummers van de stukken) waardoor de aanbestedende dienst of aanbestedende instantie daartoe in staat wordt gesteld. Indien voorgeschreven, moet dit vergezeld gaan van de betreffende instemming met een dergelijke raadpleging.

²⁴ Afhankelijk van de nationale uitvoering van artikel 59, lid 5, tweede alinea van Richtlijn 2014/24/EU.

*Datum, plaats en, indien vereist of noodzakelijk, handtekening(en):
(Ondertekenen kan alleen schriftelijk na printen.)*

Naam 1

Functie

Plaats

Datum

Handtekening

Bijlage: Social Return Drechtsteden

1. Algemeen

Binnen de Drechtsteden geldt dat social return wordt toegepast bij aanbestedingen van leveringen, werken en diensten, waarbij de inschrijver een vooraf bepaald percentage van de waarde van de (geraamde) opdracht (exclusief BTW) inzet ten behoeve van de vooraf gedefinieerde doelgroepen zoals benoemd in punt 2 van deze bijlage.

De ondergrens voor werken en levering bedraagt 50.000 euro en voor diensten 100.000 euro. Bij aanbestedingen beneden deze bedragen wordt geen verplichting opgelegd.

De hoogte van de inzet (percentage social return) wordt door de opdrachtgever vooraf vastgesteld waarbij als uitgangspunt 5% wordt aangehouden.

2. De opdrachtgever heeft diverse kandidaat groepen vastgesteld die voor de inzet van social return in aanmerking kunnen komen. Hierbij legt de opdrachtgever de focus op kandidaten uit de Participatiewet en andere kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt. De opdrachtgever drukt dit uit in bouwblokken. De hoogte van het bouwblok is afhankelijk van de afstand tot de arbeidsmarkt van de individuele kandidaat, waardoor het voor de opdrachtnemer aantrekkelijker wordt een kandidaat met een grotere afstand in te zetten. Er kunnen meerdere kandidaten of invullingen op één opdracht worden ingezet.

In principe dienen de kandidaten bij voorkeur te zijn in de Drechtsteden. Dit betekent in de praktijk dat er eerst gezocht wordt naar een passende invulling met kandidaten uit de Drechtsteden. Wanneer dit niet mogelijk is kunnen er ook kandidaten die niet woonachtig zijn in de Drechtsteden ingezet worden.

De opdrachtgever onderscheidt de volgende kandidaat groepen:

- a. Werkzoekenden met een WWB-uitkering kunnen meetellen voor 29,75 euro per gewerkt *
- b. Wajong kandidaten kunnen meetellen voor 25,50 euro per gewerkt uur *
- c. Werkzoekenden met een doelgroep verklaring, inclusief VSO jongeren kunnen meetellen voor 25,50 euro per gewerkt uur.
- d. Werkzoekenden die door Baanbrekend Drechtsteden aangemerkt kunnen worden als "statushouder" en worden ingezet op betaald werk kunnen meetellen voor 29,75 euro per gewerkt uur **
- e. Nuggers, kandidaten zonder recht op een werkloosheidsuitkering maar wel ingeschreven als werkzoekende bij de Drechtsteden (BBD) kunnen meetellen voor 10 euro per gewerkt uur *

- * Leeftijdstoelage vanaf 50+ €10,- per gewerkt uur.
- ** Stashouders standaard toeslag €12,50 per gewerkt uur.

In overleg met Baanbrekend Drechtsteden worden indien mogelijk eerst kandidaten uit bovengenoemde kandidaat groepen ingezet. Lukt dit niet, of is in overleg met Baanbrekend Drechtsteden besloten meerdere kandidaten in te zetten, dan kunnen ook kandidaten uit de volgende doelgroepen ingezet worden:

- f. Werkzoekenden met een WW-uitkering kunnen meetellen voor 12,50 euro per uur *
- g. Kandidaten behorend tot de WIA/WAO kunnen meetellen voor 22,50 euro per gewerkt uur.
- h. Leerlingen op een BBL-traject kunnen meetellen voor 7,50 euro per gewerkt uur.
- i. Leerlingen op een BOL-traject of stagiaires kunnen meetellen voor 4,25 per gewerkt uur.

Overige invullingen:

- a. Daarnaast kan de opdrachtnemer opdrachten verstrekken aan het SW-bedrijf of andere organisaties die werken met de doelgroep van de WMO of sociale ondernemingen. De totale factuur mag meegerekend worden voor de invulling van social return.
- b. Scholings- en begeleidingskosten (*aantoonbaar*) kunnen in overleg meegerekend worden voor de invulling van social return.
- c. Maatschappelijk activiteiten* gerelateerd aan de opdracht en uitgevoerd in de Drechtsteden kunnen in overleg meegerekend worden voor de invulling van social return.

*onder maatschappelijke activiteiten verstaat de opdrachtgever initiatieven die vanuit de opdrachtnemer genomen worden met als doel een deel van de opdracht om te zetten in activiteiten voor inwoners van de Drechtsteden. Deze activiteiten kunnen door de opdrachtnemer zelf aangedragen worden of door Baanbrekend Drechtsteden. Voorstellen dienen goedgekeurd te worden door Baanbrekend Drechtsteden en de opdrachtgever.

Maatwerk:

Onder maatwerk verstaat de opdrachtgever een financiële ondersteuning van een organisatie of project dat daarvoor in aanmerking komt of een schenking gerelateerd aan de opdracht. Voorstellen dienen goedgekeurd te worden door Baanbrekend Drechtsteden en de opdrachtgever.

3. Procedure vaststelling inzet social return

De opdrachtgever is verplicht binnen 5 werkdagen na definitieve gunning melding te maken van de gegunde opdracht. Dit kan digitaal op <https://socialreturn.wizzr.nl/applicatie/> De opdrachtgever heeft hiervoor een wachtwoord of kan dit aanvragen bij Baanbrekend Drechtsteden. De opdrachtgever kan ook gebruik maken van het meldingsformulier en dit mailen naar sroi@drechtsteden.nl

De opdrachtnemer/leverancier is verplicht binnen 5 werkdagen na definitieve gunning contact op te nemen met Baanbrekend Drechtsteden * om de mogelijkheden van inzet van kandidaten uit de kandidaat groepen te bespreken.

* xxx _____
[xxx](#) _____

De opdrachtnemer ontvangt een wachtwoord waarmee op <https://socialreturn.wizzr.nl/applicatie/> de inzet social return verantwoord kan worden. Baanbrekend Drechtsteden en de opdrachtgever hebben via Wizzr (<https://socialreturn.wizzr.nl/applicatie/>) 24/7 inzage in de voortgang van het project.

Gedurende het project adviseert Baanbrekend Drechtsteden aan de opdrachtgever of aan de afgesproken inzet wordt voldaan.

De opdrachtgever zal indien niet, of niet volledig aan de verplichting is voldaan, het (*resterende*) bedrag inhouden op de eindafrekening.

4. Voorwaarden

1. Het gaat om nieuwe inzet van kandidaten na de gunningsdatum. Invulling van de social return verplichting gaat in overleg met en na goedkeuring van Baanbrekend Drechtsteden waarbij gebruik gemaakt wordt van de prioriteit en keuzemogelijkheid zoals beschreven bij punt 2 van deze bijlage.
 - Afhankelijk van de waarde van de opdracht wordt de duur van de inzet van kandidaten berekend.

- Kandidaten afkomstig uit de WWB kunnen gedurende 3 jaar na inzet op de opdracht meegerekend worden voor social return.
 - Wajong kandidaten kunnen in overleg > 2jaar ingezet worden.
 - Voor stagiaires en BBL-leerlingen geldt de startdatum van schooljaar als nieuwe inzet en mag de inzet maximaal 4 schooljaren zijn.
2. Invulling van de social return verplichting kan desgewenst ook gerealiseerd worden in één of meerdere (*bijv. later te starten*) andere projecten van de opdrachtnemer. Deze afspraken worden vooraf en in overleg met Baanbrekend Drechtsteden vastgelegd.
 3. De werving van kandidaten wordt **mede** uitgevoerd door Baanbrekend Drechtsteden. Baanbrekend Drechtsteden zal i.s.m. met de opdrachtnemer een planning en profiel opstellen en passende kandidaten selecteren conform het model. De dienstverlening van Baanbrekend Drechtsteden is kosteloos.
 4. Kandidaten kunnen indien nodig en mogelijk (bij)geschoold worden. De vakbekwaamheid van de kandidaten is afhankelijk van de achtergrond van de kandidaat en de werkzaamheden die de kandidaat bij de opdrachtnemer moet verrichten. Hierover worden afzonderlijke afspraken met Baanbrekend Drechtsteden gemaakt.
 5. Kandidaten kunnen bij de opdrachtnemer op basis van een (*tijdelijk*) dienstverband in dienst worden genomen of kunnen op detachingsbasis worden geplaatst. De detachering wordt uitgevoerd door detacheringbedrijven die door de opdrachtnemer zijn geselecteerd. Desgewenst kan Baanbrekend Drechtsteden hierin adviseren.
 6. De opdrachtnemer kan zelf kandidaten aandragen uit de door de opdrachtgever vastgestelde doelgroepen.
 7. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de contractueel overeengekomen invulling van de social return verplichting.
 8. Indien de opdrachtnemer werkt met onderaannemers blijft de hoofdaannemer verantwoordelijk voor de nakoming en toepassing van Social Return.
 9. Door het indienen van een inschrijving gaat de inschrijver akkoord met bovengenoemde bepalingen.
 10. Baanbrekend Drechtsteden is gevestigd op de Spuiboulevard 298, 3311 GR te Dordrecht sroi@drechtsteden.nl

BIJLAGE E INSCHRIJFBILJET

De prijsstelling is "all-in". Dat wil zeggen dat in ieder geval zijn inbegrepen: personeelskosten, overheadkosten, kantoorkosten, porti- en telefoonkosten, kosten voor ondersteunend werk, kosten voor het gebruik van apparatuur, reis- en verblijfkosten, die worden gemaakt ten gevolge van de Opdracht, parkeerkosten, opleidingskosten, wervings- en selectiekosten, vervanging, verzekeringspremies, winst en alle eventuele verdere bijkomende kosten. Het all-in tarief is exclusief de van toepassing zijnde BTW.

Prijsopgave Gemeente Dordrecht

Prijstabel Totaal	
1. Prijs controle jaarrekening, inclusief Sisa bijlage en inclusief 3. natuurlijke adviesfunctie <i>(Let op: in de tabellen 1 en 2 specificatie van deze prijzen naar uren en tarieven per functie / specialisme per aanbestedende dienst)</i>	Geen gebruik maken van interne audit (voldoet niet aan COS 610)
Gemeente Dordrecht	€
I.2. Controleverklaring Beschermd Wonen Gemeente Dordrecht (centrumgemeente)	
Systeemverklaring	
Specifieke verantwoordingen Belastingen – consolidatieverklaring belastingen	
Totaal prijs controle jaarrekeningen (inclusief Sisa bijlage)	€

Specificatie prijs met uitgangspunt huidige situatie dat accountant geen gebruik kan maken van de werkzaamheden van de interne audit functie (conform NV COS 610) per organisatie:

Functie / specialisme	Uren	Tarief	Bedrag
Audit team:			
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
Specialisten:			
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
Totaal	(totaal uren)		€

Prijsopgave GR Sociaal

Prijstabel Totaal	
1. Prijs controle jaarrekening, inclusief Sisa bijlage en inclusief 3. natuurlijke adviesfunctie <i>(Let op: in de tabellen 1 en 2 specificatie van deze prijzen naar uren en tarieven per functie / specialisme per aanbestedende dienst)</i>	Geen gebruik maken van interne audit (voldoet niet aan COS 610)
GR Sociaal	€
I. Specifieke verklaringen (voor iedere deelnemer 1 verklaring)	
I.1. Controleverklaring overgedragen regelingen	
Gemeente Alblasserdam	
Gemeente Dordrecht	
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	
Gemeente Papendrecht	
Gemeente Sliedrecht	
Gemeente Zwijndrecht	
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	

Specificatie prijs met uitgangspunt huidige situatie dat accountant geen gebruik kan maken van de werkzaamheden van de interne audit functie (conform NV COS 610) per organisatie:

Functie / specialisme	Uren	Tarief	Bedrag
Audit team:			
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
Specialisten:			
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
Totaal	(totaal uren)		€

Prijsopgave Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Prijstabel Totaal	
1. Prijs controle jaarrekening, inclusief Sisa bijlage en inclusief 3. natuurlijke adviesfunctie <i>(Let op: in de tabellen 1 en 2 specificatie van deze prijzen naar uren en tarieven per functie / specialisme per aanbestedende dienst)</i>	Geen gebruik maken van interne audit (voldoet niet aan COS 610)
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	€
	€
	€
	€
	€
Totaal prijs controle jaarrekeningen (inclusief Sisa bijlage)	€

Specificatie prijs met uitgangspunt huidige situatie dat accountant geen gebruik kan maken van de werkzaamheden van de interne audit functie (conform NV COS 610) per organisatie:

Functie / specialisme	Uren	Tarief	Bedrag
Audit team:			
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
Specialisten:			
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
-		€	€
Totaal	(totaal uren)		€

Totale inschrijfsom accountantsdiensten

Deelnemer	Totaalprijs per jaar excl. btw
Gemeente Dordrecht	
GR-Sociaal	
Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	

Naam organisatie:

Naam vertegenwoordiger:

Functie vertegenwoordiger:

Datum:

Handtekening:

Bijlage 5 Beschrijving dienstverlening per deelnemer

Beschrijving organisatie	
<p>Bestuurlijke organisatie: Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid</p> <p>Omvang: 225 FTE; omzet circa € 25 mln.</p>	
1. standaard opdracht omschrijving aanbesteding accountantsdiensten	Specifieke controle werkzaamheden voor deze organisatie
<p>De accountantsdiensten voor iedere in deze aanbesteding deelnemende gemeente, gemeenschappelijke regeling of organisatie kent een aantal verschillende activiteiten, te weten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Controle jaarrekening van de organisatie inclusief de in de jaarrekening opgenomen verplichte bijlage op grond van de regeling Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Single Information en Single Audit, SiSa).• Controle gericht op het afgeven van specifieke verklaringen.• Natuurlijke adviesfunctie.• Overige additionele controleopdrachten. <p>De uren voor activiteit 3 (natuurlijke adviesfunctie) vormen integraal onderdeel van de uren besteed voor de uitvoering van activiteiten 1 en 2; hiervoor kunnen geen extra kosten in rekening gebracht worden. Bij een specifiek groter vraagstuk op verzoek van de Raad kan vooraf afgestemd worden of dit tot additionele kosten leidt.</p> <p>Voor activiteit 4 (Additionele controleopdrachten) geldt dat een additionele controleopdracht voorafgegaan wordt door een afzonderlijke offerte, waarin een vaste prijs wordt aangeboden op basis van in de onderhavige aanbesteding geoffreerde uurtarieven. Slechts onvoorziene omstandigheden kunnen voor de accountantsdiensten leiden tot meerwerk.</p> <p>Ad 1) Controle jaarrekening van de gemeenten:</p> <p>De primaire functie van de opdrachtnemer is het als onafhankelijk deskundige uitvoeren van de accountantscontrole en het geven van een oordeel op grond van dit onderzoek als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet en conform de eisen die zijn opgenomen in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Door de organisatie kunnen nadere regels zijn gesteld ingevolge artikel 213, lid 1 Gemeentewet.</p> <p>Belangrijke uitgangspunten voor de uitvoering van de accountantscontrole door de Inschrijver zijn:</p>	<p>Beschrijving:</p> <p>Ad 1) Controle jaarrekening van de gemeenten:</p> <p><i>Conform, met uitzondering van</i></p> <p><i>Uitgangspunt voor de controle zijn de eisen overeenkomstig artikel 217 van de Provinciewet</i></p> <p><i>De accountant wordt benoemd door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling en werkt in opdracht van het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling. De accountant treedt op als adviseur van het dagelijks bestuur, de algemeen directeur van de Gemeenschappelijke Regeling en de auditcommissie.</i></p> <p><i>De gemeente Dordrecht (SGD) voert de PenO en ICT dienstverlening uit voor OZHZ. OZHZ blijft zelf primair verantwoordelijk voor de verantwoording van de gegevens in de jaarrekening en de rechtmatigheid.</i></p> <p><i>Met de SGD worden nadere afspraken gemaakt met betrekking tot de verantwoording over deze activiteiten en de wijze waarop de rechtmatigheid is geborgd. OZHZ moet daarbij deels kunnen steunen op de interne controle van de SGD.</i></p>

- De voor de jaarrekening geldende wet- en regelgeving (niet uitputtend maar onder meer op het gebied van verslaggeving, fiscaliteit en rechtmatigheid) op de datum van publicatie van het aanbestedingsdocument.
- De op de datum van het aanbestedingsdocument al gepubliceerde voorgenomen wijzigingen in wet- en regelgeving, die voor de contractperiode zullen gaan gelden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan voorgenomen wijzigingen BBV.
- De op de datum van het aanbestedingsdocument laatst door de raad vastgestelde normenkader voor rechtmatigheid.
- Overige uitgangspunten zoals beschreven in de gunningscriteria.

Gemeenten ontvangen van andere organisaties diverse specifieke verklaringen, die relevant zijn in het kader van de controle van de jaarrekening. Hoewel dit geen limitatieve lijst is, kunt u hierbij denken aan:

- Van GR - SDD: controleverklaring overgedragen regelingen per gemeente
- Van Gemeente Dordrecht: systeemverklaring met oordeel over kwaliteit van en interne controle op de gegevensverwerking bij Dordrecht voor werkzaamheden die in het kader van Dienstverleningsovereenkomsten voor gemeente / GR worden uitgevoerd.

De volgende rapportages en verklaringen dienen te worden verzorgd en opgeleverd:

- De controleverklaring (voor rechtmatigheid en getrouwheid) bij de jaarrekening (inclusief Sisa-bijlage)
- Een accountantsverslag met de controlebevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening. In het rapport wordt gerapporteerd over de onderwerpen die wettelijk zijn voorgeschreven en over onderwerpen omschreven in het programma van eisen van dit Beschrijvend Document.
- Een managementletter met de bevindingen naar aanleiding van de interim-controle.
- (Concept)rapportages aan de accountant, opgesteld door in opdracht van de accountant ingezette specialisten in het kader van de controle van de jaarrekening, dienen voorgelegd aan en besproken te worden met opdrachtgever ter afstemming van feiten en omstandigheden en mogelijke onjuistheden.

Algemeen geldt dat de beoogde externe accountant goed bekend is met overheidsaccountancy en specifieke materiekennis heeft relevant voor decentrale overheden.

Ad 2) Controle gericht op het afgeven van specifieke verklaringen:

De Gemeenschappelijke Regeling SDD voert een groot aantal taken en regelingen voor de gemeente uit. Voor het verkrijgen van de bijzondere uitkeringen en subsidies moet de GR-SDD

Ad 2) Controle gericht op het afgeven van specifieke verklaringen:

Ad 3) Natuurlijke adviesfunctie:

OZHZ heeft behoefte aan nadere advisering bij de Implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording

Ad 4) Additionele controleopdrachten:

De GR OZHZ voert taken en regelingen uit voor de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland. Indien er specifieke verklaringen zouden worden gevraagd door de deelnemers, dan worden deze beschouwd als een additionele opdracht. Op dit moment geldt dit voor een provinciale bijdrage in het kader van de spoed en nazorglocaties.

verantwoordingen opstellen en deze zelf, dan wel deze door de gemeente verstrekken aan andere overheden (de geldgevers). De gemeente neemt deze verantwoordingen dan over in het geval van verantwoording door de gemeente in de eigen jaarrekening. Belangrijk hierbij is dat deze verantwoordingen op een betrouwbare wijze tot stand komen. In veel gevallen verlangt de geldgever een accountantsverklaring bij deze verantwoordingen.

In een aantal gevallen moeten deze verantwoordingen worden opgesteld ten behoeve van de deelnemende gemeente, omdat de gemeenten verantwoordingsplichtig zijn naar de betrokken geldgevers. Het aantal verantwoordingen en de eisen die aan de controle worden gesteld, wijzigt jaarlijks.

Gemeente Dordrecht verricht als servicegemeente diensten ten behoeve van o.a. de Drechtstedengemeenten, waaronder de verwerking van financiële gegevens. De deelnemers blijven zelf primair verantwoordelijk voor de verantwoording van deze financiële gegevens in hun eigen jaarrekening. Zij zijn daarbij afhankelijk van de betrouwbaarheid van de gegevensverwerking bij de gemeente Dordrecht. In het kader van het laten uitvoeren van werkzaamheden door de deelnemers aan de gemeente Dordrecht zijn nadere afspraken gemaakt over de verantwoordelijkheid van zowel Dordrecht als de deelnemers in het kader van deze gegevensverwerking en over de manier waarop de accountantscontrole daarop moet worden ingevuld. Gemeente Dordrecht verstrekt aan de deelnemers een Assurance verklaring, waarin een oordeel wordt gegeven over de opzet en de werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen interne controles op de gegevensverwerking bij Dordrecht.

Ad 3) Natuurlijke adviesfunctie:

In de gunningscriteria wordt aan Inschrijvers gevraagd om een uitwerking van hun visie op de natuurlijke adviesfunctie. Hier is ook aangegeven wat de organisatie hieronder minimaal verstaat. In de bijlage per organisatie zijn eventuele specifieke wensen ten aanzien van de natuurlijke adviesfunctie per organisatie uitgewerkt.

Ad 4) Additionele controleopdrachten:

De additionele controleopdrachten omvatten zowel controleopdrachten voor de gemeente als controles van financiële verantwoordingen aan subsidieverschaffers, die niet via de Sisa-bijlage worden verantwoord. De organisaties kunnen de accountant additionele controleopdrachten verlenen, waarvoor de accountant voorafgaand aan de start van de werkzaamheden per opdracht een offerte indient. Uitgangspunt voor deze offerte zijn de in deze aanbesteding geoffreerde uurtarieven.

<p>In de bijlage per organisatie zijn eventuele additionele controleopdrachten die jaarlijks worden gevraagd per organisatie gespecificeerd.</p>	
<p>Uitgangspunten Controle en rapportage tolerantie:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Controletolerantie: b. Opgave Rapportage tolerantie 	<p><i>Het AB heeft het volgende besloten inzake de controle- en rapportagetolerantie in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording:</i></p> <p><i>* Vooralnog uit te gaan van een minimale variant; de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.</i></p> <p><i>* Het huidige normenkader te hanteren (de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten) en dit bij controleprotocol 2021 te vertalen in een concreet toetsingskader.</i></p> <p><i>* Een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen van vooralnog 3%.</i></p> <p><i>*Het rapporteren van fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.</i></p>
<p>2. Visie op en wijze invulling natuurlijke adviesfunctie:</p>	<p>Aanvullende eisen voor deze organisatie</p>
<p>De organisaties verstaan onder de natuurlijke adviesfunctie minimaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle activiteiten ten behoeve van de Opdrachtgever voor zo ver een relatie aanwezig is met de taakuitoefening van de accountant. • Gevraagd en ongevraagd adviseren aan het bestuurlijk en ambtelijk niveau. In dit verband kan worden gedacht aan adviezen op basis van controlebevindingen, alsmede aan adviezen die een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van uitgebrachte (concept)rapportages. Het gaat om onderwerpen zoals de opzet en werking van de administratieve organisatie, (verbijzonderde) interne controle, de doelmatigheid, automatisering en informatievoorziening, subsidiemogelijkheden, fiscale zaken, risico's en dergelijke. Dat zijn adviezen die: <ul style="list-style-type: none"> ○ een logisch gevolg zijn van de controlebevindingen; ○ een logisch gevolg zijn van de uitkomsten van besprekingen van bepaalde rapportages; ○ met betrekking tot ontwikkelingen binnen de organisatie, zoals het beoordelen van nieuwe procedures, andere werkwijzen en de inrichting van de administratieve organisatie; ○ voortvloeien uit bevindingen in andere gemeenten / GR'en; ○ voortvloeien uit ontwikkelingen op het vakgebied; ○ voortvloeien uit informatie van de rijksoverheid c.q. wettelijke bepalingen. • Een signalerende functie van de controlerend accountant met betrekking tot nieuwe ontwikkelingen en risico's voor de organisatie is hierbij van belang. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Het karakter van de natuurlijke adviesfunctie brengt met zich mee, dat de accountant direct aanspreekbaar is. De accountant wordt ook gevraagd binnen redelijke termijn na verzoek van de opdrachtgever (een week en bij calamiteiten direct) beschikbaar te zijn om gevraagd advies te leveren. • Ook periodiek overleg met de gemeenteraad, griffie, auditcommissie, college, directie/management en concerncontroller wordt gezien als onderdeel van de natuurlijke adviesfunctie. • Deze functie moet dus ruim worden opgevat. 	
<p>4. Rapportage en contactmomenten</p> <p>Rapportage en contactmoment zijn specifiek per organisatie opgegeven in de rechterkolom hiernaast.</p>	<p>Specifieke opgave voor deze organisatie:</p> <p><i>Algemeen Bestuur (AB)</i> <i>accountant niet aanwezig bij bespreking in het AB van de jaarrekening en rapport van bevindingen van de accountant</i></p> <p><i>Auditcommissie:</i> <i>Accountant aanwezig bij bespreken managementletter</i> <i>Accountant aanwezig bij bespreken accountantsverslag</i></p> <p><i>Dagelijks Bestuur:</i> <i>Accountant aanwezig bij bespreken managementletter</i> <i>Accountant aanwezig bij bespreken accountantsverslag</i></p> <p><i>Directie</i> <i>Accountant aanwezig bij bespreken managementletter</i> <i>Accountant aanwezig bij bespreken accountantsverslag</i></p>



Bijlage G - Formulier kerncompetenties

- 1 Op welke competentie(s) is dit
Standaardformulier van toepassing
(markeer wat van toepassing is)
1. Inschrijver is in staat de advisering over en uitvoering van de interim- en jaarrekeningcontrole voor een gemeenschappelijke regeling of gemeente op een adequate wijze uit te voeren conform de geldende wet- en regelgeving.
 2. Kennis van en ervaring met het uitvoeren van accountantsdiensten in een omgeving die vergelijkbaar is qua omvang en aantal medewerkers, diversiteit en complexiteit met Aanbestedende Dienst.
 3. Kennis van en ervaring met de branche, regelgeving en actuele ontwikkelingen waar Aanbestedende Dienst zich in beweegt.
 4. Kennis van en ervaring met het uitvoeren van accountantsdiensten bij decentrale Overheidsorganisaties (lokaal bestuur).

- 2 Naam opdracht gevende instantie of onderneming waar deze kerncompetentie(s) tot uiting is (/zijn) gekomen.

Adres

Postcode en plaatsnaam

- 3 Naam contactpersoon

Functie

Telefoonnummer

E-mailadres

- 4 Beknopte omschrijving van de referentie opdracht

Startdatum en einddatum van project

Startdatum: Einddatum:



5 Nadere toelichting aard van opdracht

NB: U dient hier een omschrijving van de referentie-opdracht in te vullen, waaruit blijkt dat de betreffende opdracht voldoet aan de gestelde eisen en waaruit kerncompetenties daadwerkelijk blijken. Let op: totale omvang formulier in te dienen mag maximaal 2 A4 zijn, dus wees zo beknopt mogelijk.

Toelichting voor inschrijvers (mag u uiteraard deleten voordat u het definitief opmaakt en indient)

- ➔ U kunt één referentie opdracht hebben waarin alle kerncompetenties tot uiting komen. Dan licht u dit zorgvuldig toe, zodat dit blijkt uit de omschrijving en dient u dit formulier éénmaal in.*
- ➔ In het uiterste geval heeft u max 4 verschillende referenties nodig om aan de gevraagde kerncompetenties te voldoen en dient u max 4 formulieren in.*

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

Sociaal Jaarverslag 2021

Gevraagde beslissing:

Kennisnemen van het Sociaal Jaarverslag 2021

Toelichting:

Het Sociaal Jaarverslag 2021 biedt een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen in het strategisch personeelsbeleid en de personele ontwikkelingen binnen OZHZ. OZHZ gaat onder andere in op het thuiswerken tijdens de pandemie, de voorbereidingen op het hybride werken en de vernieuwingen op kantoor, het ziekteverzuim, het onboardingsprogramma, arbo en de krappe arbeidsmarkt. Verder bevat het sociaal jaarverslag een cijfermatig overzicht en een doorkijk naar de belangrijkste acties in 2022.

Het dagelijks bestuur stelde het Sociaal Jaarverslag 2021 vast op 14 april 2022. Het wordt u thans ter informatie toegezonden.

Ambtelijke voorbereiding:

Nvt

Communicatie:

Publicatie op intranet en op de website van OZHZ.

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Nvt

Genomen besluit:

Bijlage(n):

Sociaal Jaarverslag 2021



2021



Sociaal jaarverslag

Een verslag over mensen die wezenlijk betrokken zijn bij onze organisatie en hun directe leefomgeving.

Vastgesteld door het dagelijks bestuur op 14 april 2022

Voorwoord

Met veel plezier presenteer ik het sociaal jaarverslag van 2021. In dit verslag leest u naast de cijfers vooral ook de ontwikkelingen achter deze cijfers. Ontwikkelingen op het gebied van personeel- en organisatiemanagement. Het was een jaar waarin Covid-19 wederom zijn stempel drukte en thuiswerken de norm bleef. Medewerkers hebben laten zien dat ze veerkrachtig zijn en elkaar helpen wanneer het anders loopt dan gepland. We hebben onze voorbereiding op een hybride vorm van werken voortgezet en in 2022 wordt ons vernieuwde kantoor heropend. Een kantoor waarin ontmoeten en samenwerken centraal staat. Dit sluit naadloos aan bij onze kernwaarden.

Bij OZHZ vinden we het belangrijk dat iedere collega zich goed voelt en op een duurzame en op een veilige manier zijn werkzaamheden kan vervullen. Wat opvalt is dat medewerkers gemotiveerd zijn om te werken bij OZHZ. Het is daarom ook een mooi resultaat dat het ziekteverzuim ondanks Covid-19 nog steeds onder de norm van 5% is gebleven!

De krappe arbeidsmarkt stelt OZHZ voor de uitdaging goed gekwalificeerde medewerkers aan te nemen en te behouden. We zijn deze uitdaging aan gegaan door onder andere zelf bouwvergunningverleners en toezichthouders op te leiden en we hebben veel vacatures weten te vullen door een zeer geslaagde wervingscampagne.



Het jaar 2021 was dankzij de gedreven medewerkers van OZHZ weer een geslaagd jaar. Ik ben trots op het doorzettingsvermogen, de zowel positieve als flexibele houding van onze medewerkers en de samenwerking met onze partners. Ik kijk uit naar de ontwikkeling die we in 2022 als organisatie gaan doormaken!

Ik wens u veel leesplezier!

Ronald Visser
Directeur

Werken bij OZHZ

Coronacrisis

Het jaar 2021 stond helaas nog steeds in het teken van de coronacrisis. De wens was om elkaar weer meer op kantoor te treffen in fysieke vergaderingen en bij het koffiezetapparaat. In de praktijk bleef het vooral bij thuiswerken en digitaal vergaderen. Het 1,5 meter kantoor is wel toegankelijk gebleven, bijvoorbeeld voor overleggen die digitaal niet mogelijk waren of het inwerken van nieuwe collega's. Er is veel geduld en flexibiliteit van medewerkers gevraagd die zich knap door een tweede crisisjaar hebben heen geslagen.

OZHZ is daar enorm trots op! De crisis liet ons naast uitdagingen ook de voordelen van thuiswerken ervaren. Om deze reden zijn we in 2021 verder gegaan met het uitrollen van ons nieuwe werkconcept: OZHZ Hybrid.

Wat heeft OZHZ in 2021 gedaan om bij medewerkers de moed erin te houden en door de crisis heen te helpen?



Werken bij OZHZ

Werkplezier

Het management en de directie hebben medewerkers regelmatig een hart onder de riem gestoken. De werkgroep WRKPLZR heeft diverse activiteiten ondernomen om ondanks de fysieke afstand, de verbinding met de organisatie te stimuleren. Voorbeeld is het organiseren van een zomerborrel en een cyclus van drie Webinars door Gunnar Michielsen over thuiswerken en hybride werken.

Thuiswerkvergoeding

In de Drechtsteden, dus ook door OZHZ, is aan elke medewerker, vooruitlopend op landelijke Cao-afspraken over een thuiswerkvergoeding, een eenmalige tegemoetkoming in de kosten verstrekt van € 200,-

Crisiscommunicatie

Medewerkers werden met enige regelmaat, maar in ieder geval na afloop van elke coronapersconferentie, geïnformeerd over de impact van de landelijke maatregelen op OZHZ. Ook was er een actuele Q&A te vinden op het intranet met meest gestelde vragen.

Thuiswerkfaciliteiten

Medewerkers konden voorzieningen en ICT middelen aanvragen om goed thuis te kunnen werken. Er zijn o.a. bureaustoelen, beeldschermen en toetsenborden verstrekt. Ook hebben alle medewerkers een laptop en een mobiele telefoon gekregen.

Verruimd zorgverlof

Medewerkers met kinderen op de basisschool konden tijdens de sluiting van de scholen en de kinderopvang aanspraak maken op een verruimde toekenning van zorgverlof. Kinderen konden lange perioden



Wist je dat..

..OZHZ in januari 2021 tien (10) jaar bestond! Dat hebben we niet ongemerkt voorbij laten gaan! Het feest moest helaas verplaatst worden dus dat laat nog even op zich wachten, maar er is een uitgebreid magazine uitgegeven over het 10-jarig bestaan van de eerste Omgevingsdienst. Tevens gaf Ronald Visser samen met de voorzitter van ODNL, Pieter Jan van Zanten, een interview aan Binnenlands Bestuur over o.a. het jubileum.

immers niet naar school of de opvang en kregen thuisonderwijs van hun ouders.

Coronaproof kantoorpand

Het in 2020 ingerichte coronaproof 1,5 meter kantoor is in 2021 in stand gehouden. Op deze manier kon het kantoor op een veilige, gezonde en verantwoorde wijze toch gebruikt worden voor werk en overleg. Reguliere taken, zoals postverwerking en facilitaire zaken, gingen onverminderd door. Enkele medewerkers kampten met psychische en emotionele klachten als gevolg van het vele thuiswerken. Om die reden werkten zij vaker op kantoor. In totaal werkten gemiddeld tussen de 30 en 60 medewerkers op kantoor,

afhankelijk van de mate waarin het thuiswerkadvies van de rijksoverheid van kracht was.

Ontwikkelen van een nieuw werkconcept

De corona-crisis heeft ons geleerd dat veel werkzaamheden prima thuis uitgevoerd kunnen worden. Uit het MTO (2020) kwam naar voren dat medewerkers ook in de toekomst gemiddeld 50% thuis willen blijven werken. In 2020 zijn we gestart met het ontwikkelen van een nieuw werkconcept: OZHZ Hybrid. Hier zijn we in 2021 mee verder gegaan. Omdat er naast het op afstand werken natuurlijk ook de behoefte blijft bestaan om elkaar fysiek te ontmoeten, wordt het kantoor verbouwd om optimaal hybride te kunnen werken.

Het uitgangspunt is dat medewerkers hun werkzaamheden uitvoeren op de plek die daarvoor het meest geschikt is. Geconcentreerd werken of een 1-op-1 gesprek voeren kan prima digitaal vanaf de thuiswerkplek. Kantoor wordt juist een plek om samen te werken en te ontmoeten. Hiervoor neemt het aantal standaard-werkplekken af en worden ruimtes multifunctioneel ingericht die het samenwerken en ontmoeten bevorderen. Om te zorgen voor een goede thuiswerkplek is het afgelopen jaar geïnvesteerd in goed ingerichte thuiswerkplekken. Denk aan onder andere laptops, mobiele telefoons en goed meubilair. Eén van de bouwstenen van het nieuwe werkconcept is gedrag en cultuur. Hoe houden we binding met elkaar, de organisatie en haar omgeving? Naast het zorgen voor een goede werkplek thuis en op kantoor wordt hier uitgebreid bij stilgestaan.

Het nieuwe werkconcept sluit aan bij de kernwaarden van OZHZ en de nieuwe manier van werken als gevolg van de Omgevingswet. Het hybride werkconcept biedt meer mogelijkheid om op locatie bij de opdrachtgevers en klanten van OZHZ te

werken. Deze nieuwe manier van werken stelt medewerkers duurzaam in staat het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Dit sluit aan bij het doel van OZHZ. We willen namelijk een flexibele organisatie zijn waar vitale medewerkers zelf kunnen bepalen waar en hoe zij hun werkzaamheden het beste kunnen uitvoeren. Op die manier hoopt OZHZ een moderne en aantrekkelijke werkgever te blijven.

“Met het werk als vergunningverlener verwezenlijk ik soms toch een beetje dromen. Je hebt bijvoorbeeld mensen die al hun hele leven naar hun droomhuis toewerken. Ik heb misschien een kleine rol. Maar als je dan tot een vergunning komt, dan help je met hun droom.”

Chris – Vergunningverlener bouw

Onboarding

Het onboardingsprogramma hebben wij voortgezet. Dit programma bestaat uit diverse trainingen, presentaties en meeloopstages. Wij geven medewerkers op deze manier de kans breed kennis te maken met OZHZ en die kennis ook te benutten. Ten gunste van zichzelf en de organisatie. Deelnemers zijn zeer positief. In eerste instantie was het onboardingsprogramma bedoeld voor nieuwe medewerkers. Nu wordt het aangeboden aan alle werknemers die in dienst zijn binnen de organisatie en heet het onboardingsprogramma voortaan: Ontdek OZHZ. In 2021 waren er maar liefst 50 enthousiaste deelnemers aan het programma!

Werving & selectie

Ondanks de zeer krappe arbeidsmarkt lukt het ons nog steeds om de meeste vacatures in te vullen. We hebben 32 nieuwe medewerkers mogen verwelkomen bij OZHZ. Deze nieuwe medewerkers hebben een gemiddelde leeftijd van 31 jaar.

Bouwcampagne

Eind 2021 startte OZHZ met de werving voor mensen die interesse hebben in een leerwerktraject voor junior bouwspecialist. Binnen dit traject worden medewerkers opgeleid tot vergunningverlener of toezichthouder bouw. Dit doen we samen met Omgevingsdienst Midden-Holland. Er zijn uiteindelijk 9 medewerkers aangenomen die in april 2022 van start gaan met het leertraject.

Wervingscampagne 2021

Begin 2021 was het weer zo ver: een nieuwe wervingscampagne met 11 vacatures. Dit heeft voor totaal voor 150 sollicitanten gezorgd. Uiteindelijk zijn 9 van de 11 vacatures ingevuld. Het aantal sollicitanten was hoog, zeker voor coronatijd en het type vacatures die lastig in te vullen zijn. Het aantal mensen dat nu overstapt van baan neemt flink af. Helaas lukte het niet alle vacatures in te vullen, namelijk die van Vergunningverlener Bouw en Regisseur Omgevingsvergunningen. We zien daar wel veel interesse, maar uiteindelijk geen sollicitaties.

Wist je dat..

..met de wervingscampagne maar liefst 9 van de 11 vacatures zijn ingevuld!

De advertenties scoorden goed. Vooral de video's scoorden hoger dan de benchmark (landelijk ten opzichte van vergelijkbare advertenties). Er waren veel positieve reacties van sollicitanten. Het gaf een goede indruk van OZHZ en oogde professioneel.

Tijdens de wervingscampagne (5 weken) bezochten 11.467 keer ozhz.nl/zoektjou, waarvan 8.183 uniek. Dit is vergelijkbaar met eerdere jaren. De meeste bezoekers kwamen via Google, daarna volgde onze advertentiekanaal (met name via de video's) en social media. Het gericht en tegelijkertijd werven van nieuwe medewerkers werkt goed. Het levert veel kandidaten op, meer naamsbekendheid. Zeker nu met de krappe arbeidsmarkt zetten we het gebruik van wervingscampagne wederom in 2022 in.

Traineeprogramma

2021 was het 5e jaar dat OZHZ van start ging met het eigen succesvolle trainee-programma. Voor 3 plaatsen ontvingen we ruim 70 sollicitaties. Samenwerken met andere omgevingsdiensten vormde in het nieuwe programma een belangrijk speerpunt.

In totaal zijn in september twee nieuwe trainees gestart. Als spin-off van de wervingscampagne hebben we ook nog 2 junior-medewerkers binnengehaald als adviseur lucht en als vergunningverlener milieu.

Flexibele arbeidskrachten

Gedurende het jaar heeft OZHZ altijd tijdelijke externe inhuur nodig. De voornaamste redenen hiervoor zijn te weinig eigen capaciteit, de opvang van piek-drukke en

behoefte aan zeer specialistische kennis. In 2021 heeft het DB in de nota Bedrijfsvoering besloten tot een andere verhouding tussen vast en flexibel personeel, namelijk 90/10 in plaats van 85/15. Dat betekent dat de focus op de werving van eigen medewerkers toeneemt.

Voor inhuur van medewerkers maken we voor het grootste gedeelte gebruik van het Dynamisch Aankoopstelsel (DAS), waarin we de opdrachten op de markt zetten en leveranciers kunnen reageren. De werkwijze via het DAS zorgt voor een open en transparant inhuurproces waardoor de inhuur van personeel rechtmatig wordt aanbesteed. Naast het DAS maken we voor generieke functies gebruik van een Raamovereenkomst met twee uitzendbureaus.

In 2021 huurde OZHZ in totaal flexibele arbeidskrachten in met een totaal van 65.580 gerealiseerde uren. Omgerekend naar aantal fte is dit gelijk aan 41 fte.



Verzuim, vitaliteit en gezondheid

Ziekteverzuim

OZHZ kent een eigen regiemodel voor ziekteverzuim. De unitmanagers zijn integraal verantwoordelijk voor de inzetbaarheid van de werknemers. De primaire rol bij het voorkomen van uitval en het re-integreren na uitval ligt bij de unitmanager en de betrokken werknemer. De rol van de HR-adviseur en de bedrijfsarts is om zowel de unitmanager als de betrokken werknemer te ondersteunen, te adviseren en te coachen. Het ziekteverzuimpercentage in 2021 was 4,65% en is beperkt gestegen in vergelijking met 2020 (4,5%). De verzuimnorm voor OZHZ is 5%. Het verzuim zit nog steeds onder de norm.

Oorzaak verzuim

Volgens het rapport 2021 van onze arbodienstverlener is het aandeel psychische klachten (44%) ten opzichte van 2020 (61%) flink afgenomen. Het herkennen en voorkomen van psychische klachten vormt hierbij een belangrijk aandachtspunt. Er zijn geen grote verschillen in de gemiddelde verzuimduur ten opzichte van 2020. De meldingsfrequentie is het gemiddeld aantal ziekmeldingen per werknemer. Een gemiddelde van 1,0 wordt als normaal beschouwd per jaar. In 2021 is de meldingsfrequentie wel gestegen ten opzichte van 2020. Dit kan mogelijk komen door de stijgende besmettingen van corona. Maar net als in 2020 zit OZHZ keurig onder het gemiddelde!

Arbodienstverlening

Op het gebied van arbodienstverlening werken we samen met Arbo-Unie. Eens in de twee weken heeft de bedrijfsarts spreekuur. Medewerkers die niet ziek zijn hebben ook de mogelijkheid om een preventief spreekuur aan te vragen.



Vanaf april 2022 gaan we over naar een nieuw arbodienstverlener; Bezig BV. Deze heeft als belangrijke doelstelling het voorkomen van arbeidsongeschiktheid van werknemers.

Maatregelen verzuim

Een gezonde organisatie begint met gezonde werknemers. Bij OZHZ vinden we het belangrijk dat iedere collega goed in zijn vel zit, gezond leeft en op een prettige en duurzame manier zijn werkzaamheden kan uitvoeren. De meeste werknemers zijn, volgens het rapport van onze dienstverlener, gemotiveerd om te werken bij OZHZ. Ook wanneer er verzuim optreedt zien zij bij de meeste werknemers gedrag dat gericht is op een zo snel mogelijke terugkeer.

De HR-adviseur heeft tweewekelijks een gesprek met de bedrijfsarts om individuele dossiers te bespreken en organisatiebreed te bekijken of er eventuele knelpunten zijn op het gebied van verzuim. De HR-adviseur doet voorstellen om het verzuimbeleid binnen OZHZ te verbeteren.

In 2022 wordt gekeken hoe het ziekteverzuim nog verder kan worden teruggebracht. Bijvoorbeeld door

de vorm van overleg tussen de unitmanagers, bedrijfsarts en HR te heroverwegen. Dit met als doel om nog meer van elkaar te leren en met elkaar in gesprek te gaan over de inzetbaarheid van werknemers.

Arbo-team

OZHZ heeft een nieuwe preventiemedewerker. Ook is er een Arbo-team opgericht. Deze bestaat uit 4 medewerkers. Zo hebben we meer kennis beschikbaar en kunnen we de taken beter verdelen.

Om de Arbozorg zichtbaarder te maken, staat er een speciale Arbo-page op ons intranet (SID). Ook maakt het Arboteam nu onderdeel uit van het Ontwikkelprogramma (voorheen Onboardingprogramma). Twee keer per jaar geven we voor nieuwe -en geïnteresseerde collega's een presentatie over Arbo en vitaliteit bij OZHZ.

Arboproef werken

Het nieuwe werkconcept OZHZ Hybrid heeft ook veel raakvlakken met Arbo. Zo blijven we deels thuiswerken. Daarom heeft het Arbo-team onder andere meegekeken bij de inkoop van de nieuwe bureaustoelen en welke middelen verder nog nodig zijn om goed thuis te kunnen werken. En hoe richt je vervolgens je werkplek goed in? Hiervoor is een instructievideo gemaakt. Voor wie aanvullend ondersteuning nodig is, specifieke vragen of klachten heeft, worden werkplekonderzoeken aangeboden. Die kun je zowel op kantoor als ook voor thuis aanvragen. In totaal zijn er in 2021 drie werkplekonderzoeken uitgevoerd door een gespecialiseerde fysiotherapeut.

Risico-inventarisatie en –evaluatie (RI&E)

Iedereen moet veilig en gezond kunnen werken. Met een RI&E brengen wij de risico's in kaart voor de werkzaamheden die wij uitvoeren. Zijn de risico's te hoog? Dan moeten wij maatregelen nemen. De maatregelen worden in een Plan van Aanpak (PvA) opgenomen en geprioriteerd. In 2021 hebben we

gewerkt aan verschillende RI&E's. In juni gingen de directie en de OR akkoord met de algemene Risico-inventarisatie en –evaluatie en het Plan van Aanpak (PvA). Een groot mijlpaal en fijn om te weten dat de organisatie achter de Arbozorg staat.

Wist je dat..

.. de OR-instemmingsplicht heeft voor een RI&E? Als er een RI&E gedaan is, dan vragen we dus vervolgens de OR hiermee akkoord te gaan.

In de algemene RI&E werd aangegeven dat we verder onderzoek moeten doen naar de risico's van onze toezichthouders. Daarom zijn we gestart met een risicoanalyse voor het werken met/bij gevaarlijke stoffen en het werken in besloten ruimten.

Naast deze algemene RI&E zijn ook verdiepende RI&E's nodig, bijvoorbeeld voor Covid-19 en het thuiswerken/hybride werken. Een externe partij bekijkt deze RI&E's nu. Zo is de kans dat we risico's vergeten nóg kleiner. Voor onze groene toezichthouders/boa's moest er ook een aanvullende RI&E gemaakt worden. Hiervoor hebben we hulp ingeschakeld bij een extern adviesbureau. De vraag is voornamelijk: Zijn onze groene toezichthouders/boa's voldoende beschermd? Of hebben zij meer maatregelen en middelen nodig om hun werk veilig te kunnen doen?

Arbo catalogi

Een Arbo catalogus is de uitwerking van de Arbowedgeving voor een bepaalde sector. Voor OZHZ is de Arbo catalogi van A&O Fonds Gemeenten van toepassing. Deze is geactualiseerd en door de Arbeidsinspectie in 2021 opnieuw vastgesteld. Deze catalogi bieden ook ondersteuning bij het opstellen van een RI&E. Catalogi van andere

branches waar OZHZ controles uitvoert kunnen ook gebruikt worden bij de risicobepalingen.

Meldingen agressie en geweld, (bijna) ongevallen)

Agressie, geweld, (bijna) ongevallen en tekenbeten moeten bij het Arboteam worden gemeld. Op die manier kunnen wij kijken of er in de loop van de tijd nieuwe risico's zijn of bestaande zijn toegenomen. In 2021 werden er 6 gevallen van agressie en 1 tekenbeet gemeld.

Wist je dat..

.. het verzuimpercentage in 2021 ondanks de pandemie stabiel en onder de norm van 5% is gebleven... namelijk 4,65%

Werkgroep Vitaliteit en Werkplezier

Dit is een werkgroep van- en voor medewerkers die zich bezighouden met de onderwerpen: gezondheid, vitaliteit en werkplezier. Hoe houden we ondanks corona de verbinding met elkaar, en blijf je vitaal en gezond?

Ondanks corona hebben er in 2021 niet veel fysieke activiteiten plaatsgevonden. In de zomer is er wel een zomerborrel georganiseerd waarbij collega's zijn gevraagd een borrel te organiseren en andere collega's uit te nodigen. Op deze manier hebben we toch met elkaar de zomer kunnen vieren.

Naast activiteiten is op intranet veel informatie te veel over bijvoorbeeld het inrichten van de thuis werkplek, over het inzetten van IKB en worden collega's gestimuleerd hun verhaal te delen over sportieve activiteiten die ze ondernemen om fit te blijven.

Vanuit de werkgroep is in 2020 ook de Coffee Call Coach in het leven geroepen. Met deze coach kon contact worden opgenomen door medewerkers die mentaal (dreigden) vast te lopen door de coronacrisis. Hier is in 2021 vervolg aan gegeven. In totaal hebben er in 2021 17 medewerkers gebruik van gemaakt. Ook deelt de coach regelmatig tips over veerkracht, werkdruk, het nemen van pauzes, en andere vitaliteitsonderwerpen.



Belangrijke ontwikkelingen 2021

Herstructurering

In 2021 is een start gemaakt met een herstructurering van een deel van de organisatie van OZHZ. De aanleiding van deze herstructurering is dat de externe omgeving veranderende eisen stelt aan OZHZ. Door de komst van de Omgevingswet en ontwikkelingen op VTH-gebied is behoefte aan in het geheel bekijken van strategische keuzes en de vertaling daarvan naar de bedrijfsvoering. Ook de bevindingen van de Commissie Van Aartsen vraagt om een meer strategische benadering. Onze data ambitie sluit daarop aan. Ook verandert de positie van de controlfunctie binnen OZHZ vanwege de rechtmatigheidsverantwoording die een meer onafhankelijke positionering vraagt.

Uit de praktijk en een uitgevoerde analyse is gebleken dat een aantal ondersteunende units efficiënter en effectiever werken wanneer de werkzaamheden worden geherstructureerd. Het gaat daarbij om procesafwikkeling bij zaken en poststukken en de samenhang tussen algemeen ondersteunende taken en de receptie en facilitaire werkzaamheden.

Dit zorgt voor verandering binnen een aantal units. De OR heeft een positief advies afgegeven over de herstructurering en de veranderingen worden in 2022 verder uitgewerkt en doorgevoerd.

Kernwaarden

Omgevingssensitiviteit, samenwerken, denken in oplossingen en mogelijkheden en vertrouwen en verantwoordelijkheid. In 2019 werden deze 4 kernwaarden geïntroduceerd. Niet als 'iets nieuws', maar als kernwaarden die al passen bij OZHZ in die we meer in ons DNA willen krijgen. Kortom: we

willen er nog beter in worden. De omgevingswet als belangrijke versneller genoemd, de reorganisatie en doorontwikkeling als voorlopers. Sinds die tijd zijn allerlei activiteiten opgezet en zijn in de al bestaande activiteiten aanpassingen gedaan.

Uit het MTO in 2020 kwam naar voren dat onze medewerkers onze kernwaarden kennen. Veel gaven veel medewerkers aan dat deze nog onvoldoende "leven" binnen OZHZ. De kernwaarden zijn in 2020 opgenomen in het nieuwe jaargespreksformulier voor medewerkers. Het is dus structureel onderdeel van de gesprekken. Daarnaast is in DT en UMT aandacht voor de kernwaarden en komen ze terug in verschillende adviesstukken. Tevens komen ze terug in de vacatureteksten, worden ze behandeld in selectiegesprekken en vormen ze onderdeel in het Onboardingsprogramma.

Aanvullende acties voor medewerkers die hebben plaatsgevonden zijn onder andere:

- Lunchlezingen die zijn gebaseerd op de kernwaarden;
- 'Dagje mee met': het DT loopt een dagje mee met een medewerker;
- Informele activiteiten die onder andere worden uitgevoerd door de werkgroep Werkplezier.
- Initiatieven van eigen medewerkers die iets zeggen over de betrokken, samenwerkende cultuur worden op SID gedeeld.

In 2022 gaan we hiermee verder. Dit doen we met name door medewerkers vooral zelf aan het woord te laten over de kernwaarden.

Vlootsschouw

In het laatste kwartaal van 2021 is er weer een vlootsschouw van alle medewerkers gedaan. Dit is een methode om prestaties en groeimogelijkheden van medewerkers te analyseren. Deze schouw

maakt deel uit van onze strategische personeelsplanning en heeft als doel om medewerkers op niveau te krijgen, te houden en verder te laten ontwikkelen. Alle unitmanagers analyseerden de medewerkers van hun unit. De directie sprak met de unitmanagers over de resultaten. In 2022 volgt een analyserapport van de vlootshouw met aanbevelingen om het groeipotentieel van onze medewerkers nog meer te stimuleren. Daar gaat vervolgens het management onze medewerkers op aansturen.



Cijfers

Aantal medewerkers (31/12/2021)	
Aantal medewerkers	224
FTE	208

Instroom		
Jaar	Aantal medewerkers	Instroom percentage
2021	32	14,22%
2020	19	8,90%

Uitstroom		
Jaar	Aantal medewerkers	Uitstroom percentage
2021	13	5,80%
2020	27	12,60%

Reden uit dienst	
Reden	Aantal medewerkers
Wederzijds goedvinden	1
Op eigen verzoek	12
(Keuze)pensioen	3

Verzuimpercentage	
Jaar	Percentage
2021	4,7%
2020	4,6%
2019	4,5%

Verzuimpercentage per kwartaal	
Periode	Percentage
Januari - maart	4,83%
April - juni	3,57%
Juli - september	3,57%
Oktober - december	6,54%

Meldingsfrequentie	
Jaar	Frequentie
2021	0,82
2020	0,72
2019	0,93

Consult	
Spreekuren bij bedrijfsarts	114
Keuringen	1

Verdeling parttime/fulltime		
PT/FT	Aantal	Percentage
Parttime	79	35%
Fulltime	145	65%
Totaal	224	100%

Contractvorm		
Jaar	Onbepaalde tijd	Bepaalde tijd
2021	199	25
2020	192	18

Jubilea	
Jubileum	Aantal medewerkers
40 jaar	1
25 jaar	2
12,5 jaar	
Totaal	3

Stages	
Stagiaires	3

Verhouding man/vrouw		
Jaar	Man	Vrouw
2021	53,13%	46,87%
2020	54,20%	45,80%
2019	53,70%	46,30%

Leeftijdsopbouw	
Jaar	Gemiddelde leeftijd
2021	46
2020	46,4
2019	46,4

Leeftijd nieuwe medewerkers in 2021	
Gemiddelde leeftijd nieuwe medewerkers	31

Gratificaties	
Aantal gratificaties	36

Deze gratificaties zijn bovenop de gratificaties vanwege de corona-crisis uitgekeerd.

Werving en selectie	
Geplaatste vacatures	34
Ingevulde vacatures	24

6 vacatures zijn geannuleerd. 5 vacatures stonden nog open in het nieuwe jaar.

Flexibele arbeidskrachten	
Jaar	FTE
2021	41
2020	38,8

Vertrouwenspersoon	
Aantal gesprekken	4

Opleiding	
Aantal opleidingsuren	6.956



Wat viel verder op

Interne communicatie in coronatijd

In 2021 was het wederom een uitdaging voor medewerkers om goed met elkaar in contact te blijven en plezier in het werk te houden. Om deze reden hebben er meerdere initiatieven plaatsgevonden om de moed erin te houden.

- Organisatiebrede bijeenkomsten
Normaal organiseert OZHZ regelmatig personeelsbijeenkomsten op kantoor. Deze gingen ook in 2021 helaas niet door. De focus bijeenkomsten werden ook dit jaar weer digitaal gehouden. Collega's werden geïnterviewd, in het zonnetje gezet of gevolgd tijdens hun werk. Ook hadden we weer een gezellige, digitale Kerstborrel.
- Ommetje
Op 1 april 2021 ging de 'Ommetje challenge' van start. Een activiteit georganiseerd door de Personeelsvereniging in samenwerking met de werkgroepen Gezond en Fit en Werkplezier. Iedereen binnen de organisatie kon hieraan meedoen. In 15 verschillende teams (van maximaal 8 deelnemers) is OZHZ de challenge aangegaan. Vanuit de dienst zijn verschillende prijzen beschikbaar gesteld voor de winnaars met als hoofdprijs een etentje bij restaurant Post. Daarnaast werd er vanuit de personeelsvereniging op verschillende momenten kleine prijzen uitgedeeld. Zo werd er tijdens het lopen van de ommettes door diverse collega's afval verzameld. Deze collega's kregen een toepasselijk bedankje namens de natuur.

- Omgevingsjournaal
In 2021 werd het eerste omgevingsjournaal georganiseerd. Met dit journaal live vanuit de studio nemen OZHZ-medewerkers hun collega's mee in de voorbereidingen vanuit het programma Omgevingswet en wat dit betekent voor het werk van OZHZ. Inmiddels is de Omgevingswet wederom uitgesteld, maar OZHZ gaat gestaag door met de voorbereidingen.

Wist je dat..

.. 108 collega's met elkaar de ommettes uitdaging met elkaar zijn aangegaan!

- Young OZHZ
Young OZHZ organiseerde een digitale kroegentocht vol raadsels en mysteries! Op die manier kwamen de young OZHZ'ers (medewerkers t/m 35 jaar) in 2021 toch nog bij elkaar. Young OZHZ is een aantal jaar geleden in het leven geroepen om op een informele manier andere jonge collega's binnen de organisatie te ontmoeten. Met als doel: kennis en ervaringen met elkaar uit te wisselen en te leren van elkaar.
- Intranet
Het intranet (SID) werd veel door collega's ingezet om met elkaar in contact te blijven. Zo werd er veel informatie met elkaar gedeeld om elkaar op de hoogte te houden van waar we binnen OZHZ mee bezig zijn. Ook werden er tips en tricks gedeeld voor het thuiswerken en deelden we lief en leed met elkaar zoals geboortes en ziektegevallen. Duidelijk een digitaal warm bad.

Personeelsvereniging

Het was ook het tweede corona jaar voor de personeelsvereniging SMOG (Samen Meer Ontspannen Genieten). Het doel van de PV is om leuke activiteiten met collega's te ondernemen. Door de beperkende corona maatregelen was het soms erg moeilijk om activiteiten te plannen en te organiseren. Maar ondanks alles is er toch weer een gevarieerd programma neer kunnen zetten met diverse online, maar ook fysieke activiteiten. Zo vond er een Elfjeswandeling plaats, een Bootcamp, een uitstapje naar het klimbos en het ommetje.

Het Sinterklaasfeest kon ook niet door gaan. Maar natuurlijk liet de PV al die (klein)kinderen niet in de kou staan. De pieten hebben ditmaal de kinderen aan huis bezocht. De bekende chocoladeletters zijn zo veel mogelijk weggebracht met heel veel hulp van (sportieve) collega's. De PV gaat er ook in 2022 weer voor om samen veel mooie, leuke, sportieve en gezellige activiteiten te beleven.

Ondernemingsraad

In 2021 is de OR zeer nauw betrokken geweest bij de ontwikkelingen omtrent het nieuwe werkconcept en later OZHZ Hybrid. De OR heeft actief meegedacht in de klankbordgroepen 'kantoorinrichting' & 'gedrag'. Ook is regelmatig de voortgang van het nieuwe werkconcept met de bestuurder besproken.

De OR heeft zich hard gemaakt om een nieuwe vitaliteitsregeling van de grond te krijgen. De OR en de directie hadden hier heel verschillende inzichten in. Met medewerkers vanaf 60 jaar worden gesprekken gevoerd over vitaliteit. Alleen als het echt nodig is, worden er afspraken op 'maat' gemaakt. Afspraken zijn gemaakt zodat er geen 'willekeur' ontstaat. Daarnaast heeft de OR de directie ervan kunnen overtuigen dat flexibel omgegaan moet worden met de bestaande seniorenregeling. In plaats van een ½ uur per dag mag men nu de 2,5 uur per week op 1 dag op te nemen

De Arbodienstverlening wordt gewijzigd. Samen met andere OR-leden uit de Drechtsteden is de OR via het platfORm betrokken bij het aanbestedingsproces. Het proces is zorgvuldig voorbereid. Daarom kon de OR ook snel positief adviseren op de formele aanvraag.

De OR is ook op training geweest. In vervolg hierop is er een dagdeel met de directie georganiseerd. Daar is gesproken over de volgende 3 onderwerpen:

- Maatwerk en willekeur
- Arbeidsmarkt
- Tussenevaluatie hybride werken

De OR neemt in 2022 deel aan het onboardingprogramma en wil hiermee collega's enthousiasmeren over het werk van de Ondernemingsraad.

Bedrijfshulpverlening

BHV is een organisatie van 12 bedrijfshulpverleners en 8 ontruimers die getraind zijn om in geval van calamiteiten zorg te verlenen en/of het incident te bestrijden tot er professionele hulp ter plaatse is. BHV is onzichtbaar actief!

2021 was een moeilijk jaar voor de BHV, het was lastig om een goede bezetting van de BHV binnen het kantoorpand te organiseren. In verband met het thuiswerken moest goed in de gaten gehouden worden of er wel voldoende BHV-ers aanwezig waren. Om toch te zorgen voor voldoende bezetting zijn, ondanks het thuiswerk advies, regelmatig BHV-ers op kantoor komen werken. Daarbij was er een mooie samenwerking met de BHV-ers van andere Drechtstedenorganisaties. In 2022 is met het hybride werken de coördinatie van de BHV'ers wederom een belangrijk aandachtspunt.

Wist je dat..

.. OZHZ-medewerkers met elkaar 6956 uur aan opleiding en training hebben besteed om zich nog verder te ontwikkelen!

In 2021 waren er geen ontruimingsoefeningen. Er hebben zich gelukkig geen incidenten voorgedaan waarbij de hulp van de BHV nodig was.

Ondanks corona zijn de BHV'ers toch getraind volgens de wettelijke voorschriften kunnen plaatsvinden. Uiteraard is in 2021 ook stil gestaan bij de jaarlijkse dag van de BHV. Een moment waar we de BHV-ers in het zonnetje zetten door een samenzijn, blijk van waardering van de directie namens de gehele organisatie en een presentje.

Ongewenste omgangsvormen en integriteit

Er is sprake van 'ongewenste omgangsvormen' als een persoon wordt benaderd op een manier die niet hoort bij een gewone collegiale relatie. Denk aan: agressie, bedreiging, discriminatie, pesten, roddelen en (seksuele) intimidatie. Van iedere collega wordt integer en onberispelijk gedrag verwacht, zowel binnen als buiten de werkomgeving. Alle nieuwe medewerkers leggen daarvoor de zogenaamde eed of belofte af. Integriteitsschendingen kunnen schadelijk zijn voor de organisatie; ongewenste omgangsvormen raakt vooral het individu.

OZHZ hecht grote waarde aan een prettige en veilige werkomgeving, waar met wederzijds respect en integer wordt (samen)gewerkt. Het Dagelijks Bestuur van OZHZ heeft in 2019 hiervoor regelingen vastgesteld. En de directie heeft vertrouwenspersonen benoemd.

In 2021 zijn er geen meldingen gedaan met betrekking tot integriteitsschendingen. Er waren vier meldingen bij de vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen. Met de vier verschillende melders zijn gesprekken gevoerd. De vertrouwenspersonen hebben ook een signalerende, adviserende en voorlichtende rol. Bij 2 situaties heeft de vertrouwenspersoon geadviseerd aan het management over een mogelijke aanpak. De managers zijn in 2021 vanuit hun verantwoordelijkheid voor een veilige werkomgeving gestart met een reeks van 3 trainingsmomenten over (on)gewenste omgangsvormen. Samen met de vertrouwenspersoon heeft een aantal managers binnen hun unit het thema (on)gewenste omgangsvormen bespreekbaar gemaakt; de andere units volgen in 2022.



Wanneer medewerkers ongewenst gedrag ervaren of getuige zijn van niet integer gedrag is dit lang niet altijd gemakkelijk bespreekbaar met bijvoorbeeld de leidinggevende of de veroorzaker van het ongewenste gedrag. Als die drempel te hoog is kan de collega rechtstreeks contact opnemen met een vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon:

- Biedt een luisterend oor aan de melder en geeft ruimte voor het verhaal en de emotie;
- Denkt mee over mogelijke stappen;
- Begeleidt de melder en biedt nazorg;
- Kan doorverwijzen.

Voor de collega's van OZHZ zijn twee vertrouwenspersoon integriteit (VPI) aangewezen. Een is werkzaam bij Service Gemeente Dordrecht en de 2e binnen OZHZ. Deze VPI is ook vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen (VPO). Om te blijven professionaliseren hebben beiden in 2021 opnieuw de opleiding voor vertrouwenspersoon gevolgd en nemen ze deel aan intervisiebijeenkomsten.

Wat gaan we doen in 2022?

OZHZ heeft in 2021 een HR-agenda opgesteld om voorbereid te zijn op de ontwikkelingen die op ons afkomen. Het nieuwe werkconcept, OZHZ Hybrid, vormt hierin sinds 2020 een belangrijke pijler. In 2021 is gestart met het al gaandeweg aanpassen van onze personeelsinstrumenten op basis van deze pijler. Denk hierbij bijvoorbeeld aan werving en selectie waarbij eerste gesprekken mogelijk digitaal plaatsvinden en het tweede gesprek op kantoor. Tevens vormde de ontwikkeling van personeel en capaciteitsvraagstuk de rode draad in de HR-agenda. We bogen ons over het vraagstuk hoe wij de juiste persoon op de juiste plek kunnen krijgen en kunnen behouden.

Dit wordt de komende tijd voortgezet met een nieuwe HR-agenda. In 2022 wordt nog meer naar de externe factoren gekeken die van invloed zijn op ons HR-beleid. Zoals de komst van de Omgevingswet (wat verandert er voor werknemers?) en cao-/regionale afspraken. Tevens buigen we ons over de vraag hoe en met welk systeem we de VTH-kwaliteitscriteria goed kunnen monitoren.

Daarnaast is er ruime aandacht voor het vraagstuk dat de krappe arbeidsmarkt met zich meebrengt. In het kader van dit vraagstuk starten onder andere een organisatiebrede wervingscampagne en een traineeprogramma. Ook wordt er een programma opgezet om starters/schoolverlaters te binden en boeien. Hierbij gaan we meer dan voorheen samenwerken met de andere Omgevingsdiensten (in Zuid-Holland).

Tot slot staat het opstellen van een nieuwe strategische personeelsplanning (SPP) voor 2022 – 2025 op de HR-agenda. In 2021 is de vorige SPP afgerond en geëvalueerd. Een SPP is erop gericht om ons voor te bereiden op in- en externe factoren die op ons afkomen.

Algemeen bestuur OMGEVINGSDIENST Zuid-Holland Zuid

Notitie t.b.v. vergadering d.d. 7 juli 2022

Onderwerp:

Aanwijzen leden DB en auditcommissie

Gevraagde beslissing:

1. Aanwijzen van mevrouw T.F. de Jonge als lid van het dagelijks bestuur en plaatsvervangend voorzitter
2. Aanwijzen van de heer A.D. van der Wulp als lid van het dagelijks bestuur
3. Aanwijzen van een van de leden van het algemeen bestuur die namens de colleges van Gorinchem en Molenlanden is voorgedragen als lid van het dagelijks bestuur
4. Aanwijzen van een van de leden van het algemeen bestuur die namens de colleges van Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht is voorgedragen als lid van het dagelijks bestuur
5. Aanwijzen als leden van de auditcommissie:
 - a) Een van de leden van het AB die namens de colleges van Gorinchem en Molenlanden is voorgedragen, niet zijnde het lid van het DB
 - b) Twee van de leden van het AB die namens de colleges van Alblasterdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht zijn voorgedragen, niet zijnde het lid van het DB
6. Indien een voordracht / de voordrachten als bedoeld bij de nummers 3, 4 en 5 niet beschikbaar is / zijn op 7 juli 2022 geschiedt de aanwijzing tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 29 september 2022

Toelichting:

Conform de Wet gemeenschappelijke regeling en de gemeenschappelijke regeling van OZHZ worden de leden van het DB en de plaatsvervangend voorzitter aangewezen uit en door het AB. De gemeenten zijn hierover eind maart jl. met een brief geïnformeerd. Vanuit Dordrecht (2 leden in het AB) is mevrouw T.F. de Jonge voorgedragen om te worden aangewezen als lid van het DB en plaatsvervangend voorzitter. Vanuit Hoeksche Waard is de heer A. D. van der Wulp aanwezen als lid van het AB, waarbij de gemeenschappelijke regeling bepaalt dat hij door het AB tevens wordt aangewezen als lid van het DB.

Op het moment van verzending van de voorliggende AB-stukken is voor wat betreft de beslispunten 3, 4 en 5 nog niet bekend wie van die AB-leden worden voorgedragen om aan het DB en de auditcommissie deel te gaan nemen. Uit de ontvangen informatie leidt OZHZ af dat deze voordrachten er zeer waarschijnlijk ook nog niet op 7 juli a.s. zullen zijn. De aanwijzing van deze leden van DB en auditcommissie zou dan pas op 30 november 2022 kunnen plaatsvinden. OZHZ vindt dat niet wenselijk.

Voorstel is daarom om de extra bijeenkomst van de AB-leden op 29 september 2022, die vooral is bedoeld om de inhoudelijke dienstverlening van OZHZ toe te lichten, te benutten voor de benoeming van bedoelde leden van DB en auditcommissie. Alleen voor dat onderwerp zal dan sprake zijn van een AB-vergadering in formele zin. Benoeming van deze

leden is wenselijk gelet op de onderwerpen die in het najaar in het DB worden besproken en de doorontwikkeling van de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.

Ambtelijke voorbereiding:

OZHZ heeft de Adviesgroep Eigenaren (AGE) op 9 juni 2022 bijgepraat over de stand van zaken van dat moment.

Communicatie:

Nvt

Financiële consequenties:

Nvt

Verdere procedure:

Wederom agendering van dit onderwerp in het AB van 29 september 2022 indien noodzakelijk.

Genomen besluit:

Bijlage(n):

-